

nibus patz q dñs hñc rps de se pprie dicit. Ego sum vitis zc. Ecce excellētia xpi. Ego autē maria nō habet eqlē excellētia cū xpo qz ipse est creator et ipsa creatura et iō ipa nō equipat se xpo s; tpando verbum sibi assilando se dñc. Ego quasi vitis nolo ei equiparari vel equari sed assimilari fructificauit filius fructificat. vt principium primū et tanq; cā principal oīm ego post eū nō equaliter vt vitis. S; sicut. q notat similitudinē p; thema de ista materia inueni quattuor fructus in quibus virgo maria fructificauit quasi vitis.

Prim⁹ de pñciatione angelicali.
Sec⁹ de sanctificatione spiritali.
Terc⁹ de presentatione corpali seu tēpali
Quartus de magnificētia virtuali.
 In his ergo maria virgo fructificauit quasi vitis ppter q dicit. Ego quasi vitis fructificauit. Dico pmo. zc. Primo xpus fructificauit i fructu dē pñciatione angelicali. qz anteq; fuit/ fct⁹ conceptus fuit angelice pñciatus. Jam sc/ ris qualiter angelus gabriel torus lucid⁹ nū/ ciavit virginē marie q esset mater filij dei. Iō dicit euange. Luce. **A**ngelus est angel⁹ ga/ briel a deo in ciuitatem galilee cui nomē na/ zarat ad virginē desponsatam viro cui nomē erat Ioseph de domo dauid z nomen virginis maria. Luce. i. Ecce pñciatio angelica dulc⁹ fructus est tēplādi. S; virgo maria quasi vitis nō equaliter vt vitis fructificauit anteq; fuit cōcepta fuit pñciata. Ille magn⁹ doctor hieronim⁹ affirmat q iōachim pater virginis marie et beata anna ei⁹ mater. x. annis fuerūt in matrimonio q non habuerūt matrimoniū fructum culpa erat ipius anne que erat pple/ rionis frigide. Iō erat sterilis sed quid fecerūt nō recurrent ad diuinos vel scelerigos s; ad deū qz null⁹ pōt dare nisi deus. Iō cū deuotō ne orationibus ieiunijs et elemosinis vigilijs et peregrinationibus recurrent ad deū vōcē tes q si deus daret eis fructum zc. q daret deo Et cū semel iōachim ficeret ex vna parte z an/ na ex alia appuit eis angelus gabriel cōfortās eos dices q orōnes z alia bona erant deo ac/ cepta z q haberēt vnā filiā nō filiū s; filiā que esset scā anteq; nata que pcepere mirabilr. qz deus supnaturaliter inuit opus matrimoniū i sua generatione z anna cōcepit. Ecce qualr fuit angelo pñciata vt xpus. Iō dicit ego qua si vitis fructificauit suauitatē odoris z flores mei fructus honoris z honestatis. Eccl. xxiij Flores vocat verba que dixit angelus paren/ tibus suis fructus honoris fuit virgo maria.

et honestatis qz nō legif q vnq; Iōachim p; nouerit aliā nisi vxorē suā. Ista est honestas matrimoniū. Nota cōtra illos q frāgunt hone statē z legē matrimoniū. Ecce qz pctā cōcurrūt primū est luxurie abhominabilitas qz x⁹ nō vult q illud op⁹ fiat nisi inter virz z vxorē in matrimonio. Et si hō habet mori z dicit me/ die q facit illd als mortu⁹ ea z citi⁹ dz mori nisi hēat vxorē z medic⁹ ē exercitac⁹ dādo pñt um tali q nō est de matrimonio. Ita ē pdepnatū hoc peccatū q nullo mō est licitū illud nisi in statu matrimoniū. Iō dicit honestatis. Et cō/ cordat apostol⁹ di. honorabile pñbiū in om/ nib⁹ z thorus imaculat⁹ fornicatores enim z adulteros iudicabit x⁹ ad heb. vi. Scdm est de rapina z de furto iniusticia qz si ego do tibi cappā meā z postq; tu eā possedisti aufero eaz tibi z do alteri rapinā facio rapina maior ē qn homo q dedit corpus suū vxori. Deinde ipse dat alteri furtū z iniusticiā facit qz corp⁹ viri. vxoris est et econuerso. Iō apl⁹. Mulier sui corporis prātem nō habet sed vir. similiter. et vir sui corporis prātem nō habz s; mli⁹ g⁹. Nolite fraudari iuice. i. ad cor. vij. Tercū pctm ē ma ius. scz pditionis. qz si vn⁹ miles dat fidē al/ teri militi q erunt socij in pñio. Si frangit si/ bi fidē corporis pōt ipm redarguere de fide siue pditione z dare sibi campū duelli. Ita in ma trimonio vir dat fidē corporis vxori et econuer/ so. Iō q frangit pditor est. Et si vxor esset for/ tis posset assignare viro pditori campū coras rege. sed qz sunt debiles recurrūt ad deū ad litz guā et ad oculos plorādo. De talibus dicit a/ postolus. Si quis suaz maxime domesticorū curā nō habet fidē negauit z est infideli deterē or. null⁹ ē magis domestic⁹ quā vxor. i. ad thi. v. Quartū peccatū z maius ē sacrilegiū scitū quare deus ordinauit matrimoniū qd ē vnus de septē ecclie sacramētis ad signandū q xpus duxit eccliam in sponsam suā nunq; dimittat ppter aliā cui est fidelis. Qñ ergo frangis ma trimoniū tu es falsator sacramenti. Et sicut sa cerdos esset falsator sacramēti si qñ debz ele/ uare hostiam consecratam eleuaret hostiā pa/ piri. Sacramentū hoc magnū ē ego autē di/ co in xpo et in ecclia ad Ephe. v. **S**cds fructus xpi fuit sanctificatio spūalis. Nam in cō/ ceptiōe domini hñsu xpi simul in instanti cō currebant quattuor scz corpor⁹ formatio aie creatio vtriusq; sanctificatio passiue quantūz ad humanitatē. qz vt fōs tot⁹ scificatōis i sū ma scificatōne creata ē sup omne purā creatū rā. Quarto humanitatis et diuinitatis vnio

De natiuitate beate Marie virginis

de hoc dicit angelus virgini marie q̄ em̄ ex te
nascetur sanctū vocabit̄ filius dei Lu. i. **S**ic
virgo fecit fructū sanctificationis nō dico eq̄/
liter nec ip̄a dicit. Ego quasi vitis sc̄z q̄z nō in
instanti eius corp⁹ fuit formatū zc. **S**z quā/
do eius corp⁹ fuit formatū z aīa creata z infu/
sa. q̄z ista dicit̄ pceptio germis que ē pfecta. q̄z
pceptio seminis imperfecta est. nō expectauit deus
nouē menses nec unū nec etiā ebdomadā vnā
ymo creditur q̄ eadē die et hora fuit sanctifica/
ta sup omēs sanctos z sc̄as et etiā angelos au/
ctoritas de hoc dauid in ps. xlv. Flumis im/
petus lenificat ciuitatē dei sanctificauit taber/
naculū suū altissim⁹ deus in medio eius nō cō/
mouebitur. adiuuabit eā deus mane diluculo
in quo ps. quattuor ponūtur de eius sancti/
ficatione.

Primo quantitas.

Secundo dignitas.

Tercio firmitas.

Quarto prinitas.

Primo ostenditur quantitas sanctitatis virgi/
nis marie cū dicit flumis impet⁹ q̄z totū flu/
men diuiaz grāz effusum est sup eā in sanctifi/
catione. In sanctificatione aliorū sc̄oz infunditur
vna gutta gr̄e diuine q̄z vn⁹ sanct⁹ habuit vnā
gutta gr̄e aliū aliā. zc. q̄ in virgine maria flu/
minis impetus. **S**er. **L**eteris p ptes dat̄ gr̄a.
sp̄s marie vero totā se infudit plenitudo gr̄a
rū. ppter qd̄ dicit lenificat ciuitatē dei. qn̄ vir/
go fuit sanctificata null⁹ hō sciuit sc̄z angeli sci/
uerūt. **Q**uale gaudiū fecerunt. **R**o q̄z dicit
xp̄us qd̄ gaudiū ē angelis dei in celo sup vno
peccatore pniā agere g⁹ qnto magis sup vir/
gine maria que nūq̄ peccauit. **E**cce quare dicit
flumis ipetus lenificat ciuitatē dei. **S**ecdo de/
claratur sua dignitas cū dicit sanctificauit ta/
bernaculū suū altissim⁹. si camere militū sunt
optime ornate dignū estq̄ camera regis sit ma/
gis ornata. **I**ō dignū fuit vt tabernaculū su/
um sc̄z camera in qua fili⁹ dei debuerat nouē
mensib⁹ habitare q̄ fuisset sup oēs sanctificata.

Berū. **E**go puto q̄ et copiosior sanctificatiōis
bndictio q̄ in alijs sanctis in vtero sanctifica/
tis in eā descēderit que nō solū ip̄ius ortū sed
z vitā eius ab oi peccato deinceps imūnē cōser/
uaret. **T**ercio declaratur sua firmitas cū dicit
Deus in medio ei⁹ nō cōmouebit̄. q̄. s. habi/
tat in ea p grām. dr̄a est inter cadere z cōmoue/
ri cadit hō p p̄ctm mortale. **I**ō ap̄lus q̄ se ex/
stimat stare. s. in grā dei videat ne cadat. i. ad
Loz. x. **E**t cōmouet̄ q̄s p p̄ctm veniale. **N**ūq̄
fuit aliq̄s sc̄as nec sc̄a qn̄ cecidit vl̄ cōmor⁹

fuerit nisi **C**hris̄ et virgo maria s̄a in hac vi/
ta habuit p̄mlegiū sc̄oz qui sunt in celo qui
nō p̄nt nec cadere nec cōmoueri dauid. in ps.
cxliij. **N**ō cōmouebitur q̄ habitat in hierusa/
lem. **S**ic virgo maria q̄z nūq̄ peccauit mor/
taliter nec venialr̄ nec cor de cogitādo zc. **I**psa
em̄ fuit illa mulier fortis de qua **S**alomō q̄s
uit a suis doctoribus di. **M**ulierē forte quis
inueniet. **P**rouer. vi. ca. **N**ull⁹ doctor ciuit re/
spondere et sp̄s sanctus sibi r̄ndit di. s. **P**rocul
et de vltimis finib⁹ q̄z in vltima etate debuit
esse. **N**ota q̄ ista questio mulierē forte zc. **I**n/
cipit per aleph. qd̄ interpretat̄ mille. q̄z tot anni
fluxerūt a salomone vsq̄ ad virgine mariam.
Quarto declarat̄ p̄mitas cū dr̄ adiuuabit eā
deus mane diluculo et loquitur de sc̄ificatione.
virgis marie inuenio sex horas in quib⁹ sc̄ifica/
uit creaturas aliquas sc̄z hora cōpletorij hora
vesperaz. **T**ercio hora meridiei. quarta hora
terciarū quinto horo prime. sexto in auroza.
hora ppletorij vt sc̄it̄ in solis occasu. **I**sta ho/
ra sanctificant̄ etiā illi qui vixerunt in p̄ctis z
malis. plorant z petūt miam z de⁹ dat eis cō/
tentionē tales sc̄ificant̄ p p̄tentionē cordialem
Sed in tora sacra scriptura nō legit̄ q̄ aliquis
fuerit sic sc̄ificat⁹ nisi de vno sc̄z de latrone xq̄
dr̄ leo papa. **Q** nō legit̄ q̄ vnq̄ fecerit aliqd̄
bonū semp fuit mal⁹ et viciol⁹. z hora ppleto/
rij qn̄ fuit indicatus ad mortē habuit tantaz
p̄tentionē de p̄ctis q̄ vir poruit formare verba
dñe miserere mei dū veneris in regnū tuum.
Cui xp̄us. **A**men dico tibi hodie mecū eris in
paradiso. **N**ullus sit ita stultus q̄ dicat. q̄z de/
us ita miserebitur mihi sicut latroni. q̄z mai⁹
miraculū eēt q̄ male vinctes facerāt bonū fi/
nē. q̄z suscitare mortuos. **D**e ista sanctificatiōe
dicit **I**eremias **C**ōgrega eos quasi gregē ad
victimā et sanctifica eos in die occisionis. hie/
re. xij. **A**lij sanctificant̄ hora vesperaz vt illi q̄
non spectant finē. sed ante redeūt ad deū cōsi/
tentur faciūt afflictōes. **T**ales sanctificantur.
p p̄niam sacramentalē talib⁹ dicit ap̄lus post
q̄ fecerūt p̄niaz nūc liberati a p̄ctis. s. p p̄niaz
Serui aut̄ facti dei hētis fructū vestrū i sac̄i/
ficationē ad ro. vi. **A**lij sanctificant̄ in meri/
die qn̄ feruet calor sicut martyres qui ferrore
sp̄s occidebātur p honore xpi. **I**sti sanctifi/
cabantur p passionē martyrialē de quib⁹ dicit
scriptura. opauit deus hostiā. s. corp⁹ suū. seu
martyris et ferrore sp̄s. sanctificauit voca/
tos suos. **S**ophomē pmo **A**lij sanctificantur
hora terciē vt infantes p ablutionē baptisima/
lem. **D**e ista dicit ap̄lus nouiter baptizatis.

Bermo i

Peccatores autem aliqui fuistis sed abluti estis sed sanctificati estis in nomine iesu christi domini nostri et spiritus dei nostri. ad Cor. vi. Alii hora partu me in ortu solis fuerunt sanctificati qui in utero matris antequam nascerent effecti sunt sancti ut hieremias et Ioh. de hieremia antequam exires de vulva sanctificasti te. ista auctoritas non cogit. ad credendum nisi quod qui debuit nasci fuit a deo sanctificatus. Idem de beato iohanne baptista luce. i. Spiritu sancto replebitur adhuc ex utero matris sue. **S**ed virgo maria in aurore fuit sanctificata non expectavit deus novum mensem nec unum annum. **S**ed in eodem die et eadem hora Ecce quare dicitur. Adiuuabit eam deus mane diluculo non hora completorii nec vespereorum. sed mane in aurore. Ecce eius fructus sanctificationis. Ioh. possu- mus dicere in laudem christi et virginis gloriose illud dauid. Dominus dabit benignitatem scilicet in incarnatione. Et terra nostra scilicet virgo maria. dabit fructum suum. ps. Tercius fructus christi fuit dispensatione temporalis. Nam post sui natiuitatem fuit presentatus in templo domini. Luce. ii. Postquam completi sunt dies purgandis marie secundum legem moysi tulerunt ipsum hierusalem ut scilicet eum domino sicut scriptum est in lege moysi. Quia omne masculinum adaperiens vuluam secundum domino vocabitur. Et ut daret hostiam pro eo percutitur aut duos pullos collabarum. **S**ilr et beata virgo non dico equaliter sed per natiuitatem et utero matris et eius ablationem suam fuit deuotissime in templo domini presentata. **N**ota hyssoria breuiter speculando de ascensu virginis per xv. gradus in templum dei. Nam illa ascensio fuit ministerio angelorum facta eam ducentium. **I**n dicit gregorius primo dialogorum in hoc mundo visibili nihil nisi per creaturam visibilem disponitur. quod potest intelligi et declarari. ad modum sponsarum in die nuptiarum que usque ad ecclesiarum ducuntur per parietes earum et ex tunc assumuntur a sanguine sponsi. **I**ste ascensus. xv. graduum scilicet ab aliquo misterium futurum et maximus de beata virgine ut tangit hieronimus. scilicet quod super ier. ordines angelorum archangelorum. **I**oh. can- tatur exaltata es sancta dei genitrix super choros angelorum ad celestia regna. et supra ier. gradus sanctorum. scilicet virginum confessorum martium apostolorum prophetarum et patriarcharum erat sublimanda. **A**ulre filie congregauerunt diuitias tuas supergressa es vniuersas. Prover. vi. **M**oraliter notat hic super hoc quod parietes virginis diligenter fuerunt ad complendum et faciendum votum contra concupiscentiam et non completum quia licet dicant doctores. quod maius meritum est quam mediante voto homo suam castitatem paupertatem et obedientiam quas

sine voto ceteris paribus sed est tamen periculum et peccatum fractio voti quia maius peccatum est quam homicidium dicant theologi quod maius peccatum est falsum iuramentum quam homicidium. Et beatus thomas dicit quod maius peccatum est fractio voti. **N**ota contra clericos ignorantes dicentes quod peccatum luxurie non est maius peccatum. verum est in laicis sed sufficit ad damnandum. in clericis autem et religiosis est de maioribus propter votum. **L**auentis ergo a votis nisi completis. Dicit enim scriptura. Si quid vouisti deo ne moreris reddere deus. splendet enim ei infidelis et stulta promissio. Eccl. v. **N**ota ne moreris reddere. Si facis votum infra certum tempus complendum debes illud complere infra illud tempus alias plus peccas quam si occideres hominem. Si autem non statueris certum tempus debes complere statim habita oportunitate. Ioh. dicit ne moreris. **N**ota illos qui nunquam inueniunt tempus opportunum et qui sunt senes peccant dispensationem. displicet enim ei infidelis et stulta promissio que non completur. **S**tulta promissio est ei qui fit sine deliberatione. **P**rimo ex deuotione aliqui subito faciunt votum. **S**ecundo ex indignatione quando eis fit displicentia aliqua subito faciunt votum vel non intrandi domum illius vel non ludendi cum eo et huiusmodi contrarietatem et vouendo frangunt votum quod non debet seruari. **T**ercio ex tribulatione scilicet doloris et infirmitatis vel in partu mulierum et post nihil faciunt quasi velint deum decipere. **I**tem nota contra illos qui permittunt filios ad seruiciu dei in religione vel sacerdotio et post nihil faciunt nec curant expectantes filium gibosum vel filium ut illam dent. **E**cce quare dicit si quid vouisti. **Q**uartus fructus christi est vel fuit de magnificatione virtuali vel spirituali quousque christus fuit xxx. annorum. **I**ta virgo quod non reputabatur magnus ymmo reputabatur faber lignarius sed in baptismo fuit magnificatus quando Iohannes ipsum baptizauit celi sunt aperti super eum et descendit spiritus sanctus in specie columbe super eum et vox patris intonuit hic est filius meus. **M**at. iii. et Luce. iii. **T**unc apud homines fuit ita magnificatus intus quod fugit in deserto. **S**imiliter virgo maria non equaliter. **E**t ecce quando ex quo sterit decem annis cum aliis virginibus quasi essent moniales. **I**ta faciebant antiquitus. **N**ota contra consuetudinem de puellis non venientibus ad ecclesiam. **N**ota de hyssoria et desponsatione et qualiter spiritus sanctus descendit in specie columbe super virgam spon- si sui. **I**oseph. quemadmodum super christum

De natiuitate beate Marie virginis

baptismo et sic virgo fuit valde magnificata d
isto fructu dixit salomon in persona virginis
sib vmba illi que desiderauerat sedi. s. vt sit mihi
in patre et sponsum et fructus eius dulcis gut
ture meo. Canticoz. ij. **M**orali nota h su
p h q virgo fuit desponsata p verba de pnti
qn eni fit p verba de pnti vez matrimoniu e
etia si no sequat copula carnal nec possunt sep
ari nisi p ingressu religionis si no fuit secuta
copula siue publice siue clandestine p traxerunt
Si clandestine excommunicati sunt nec pos
sunt separari. Jo qui clandestine cotrahunt
et post ppter eiozem paratu vl odium ipa ducit
alium ipa est putana. Et pm q est vir. et etia
si ipe cotrahit cu alia leno est. Quo sunt ml
ti qui credut habere vxore et no habent. Item
sunt alia multa impedimenta vos no creditis.
aliqd facere in baptismo vel cofirmatione quia
ota vultis ee spates et comatres et est ita q si
estis patrini de aliquo vel aliqua etia vxor le
gitima e petria eius et ecouerso etia si no sit pre
sens et nqz alius filius vr pot p trahere cu il
la licet papa possit dispensare. Itē si clericus
qui baptizat hz filios no pnt p trahere cu illis
quos ipe baptizauit et qe sunt in hoc casu. Itē
si p traxistis cu aliqua p sanguinea infra quaz
ru gradu no est matrimoniu. Itē dicitis anqz
habuissetis ista vxore. peccastis. Prio cu ma
tre eius. Ita ergo no est vxor veltra nec papa
posset dispensare nisi in aliquib graduib no
tū in oibus quia cu sorore vel vxore fratris qz
est cotra lege diuinā. Nulli pot habere matre
et filia. Idē si peccastis cu sorore sua et ecouerso
si vxor peccauit cu patre viri. et. Si sint i ter
tio vel quarto gradu papa pot dispensare. Jo
est optia p suetudo qn debent desponsari q sa
cerdos p clamer si e aliqz q sciat impedimentu
q reuelat et si aliquis sit impedimentum secre
te tamen reuelat sacerdoti. Et mo in multis lo
cis no faciunt istas p clamationes et male. Itē
sunt aliqui postqz p traxerunt et discōnentiunt.
pcurat sibi separationē cu falsis testib. et. non
pnt separi nec papa nec etia petrus apostolus
posset dispensare nullo mo pnt separi nisi per
ingressum religionis ante copula. Jo aptus.
Dys qui in matrimonio iuncti sunt pcepit n
ego sed dñs vxore a viro no discedere et vir vx
ore non dimittat. i. ad Cor. vii. Et sic vt Joa
chim et Anna vita eterna p merebitis q vob
prestare dignetur pater et filius et spiritus san
ctus. Amen.

De natiuitate beate marie virginis.
Sermo secundus.

Memoriam meam in
generatione seculorum. Ecc. xliij. et
recitatū ē statim i epla hodierna scdōz
q satis hodie est festū et solēntas benedicte na
tiuitatis virginis marie qn nata fuit d vtero ma
tris sue beate. Anne Si placet deo habebim
bonas doctrinas sciales et instructiones mo
rales sed vt verba sint ad honore dei. Salu
tetur virgo maria et. Itud verbū dicit i plo
na virginis memoria scz mee natiuitatis. Sci
endū q in sūma generalit sunt duo secula pri
mū est creaturaru spūaliū et incorruptibilium
Scdm creaturaz corpaliū et corruptibilū Pri
mū est celū empyriale de quo strabus ait super
gen. i. Celū empyreū mox vt creatū ē angelis
est repletū. Secundū ē terra de q iam vulgarit
dr h seculū qz licet terra sit pmanēs tñ creatu
re corpales sunt corruptibiles. Jo salomō ait.
generatio pterit et generatio aduenit. terra ine
ternū stat. Ecc. i. Dico q creatio istoz duoz
seculoz pot dici generatō. Rō qz generatō ali
cui creaturē ē ei pncipiū. Jo p h diffiniens
generationē dicit. Generatio ē pgressio de no
esse ad esse et qz ista duo secula scz celū et terra.
habuerunt pncipiū p creationē qz an creatōez
celi et terre nulla erat creatura nisi solus de tri
nitas ipa. Si dicat ab aliquo simplici et tunc
tunc vbi habitabat. Dicat q i camera sue eter
nitatis. Auctas. Dñs excels et sublimis in
habitans eternitatē. ysa. lviij. sed creauit celum
et terrā p vobis. Et qz tūc habuerūt pncipiū
essendi. iō pot dici generatō. Et cōcordat moy
ses di. Iste sunt generatōes celi et terre qn crea
te sunt in die q fecit deus celū et terrā. Gen. ij.
Dicit g virgo maria. Memoria mea in gene
ratione scz celi et terre figurata sunt et declara
ta et demonstrata patet rhe. Memoria mea in
generatione seculoz. Et qz ergo virgo maria re
mittit nos ad generationē seculoz. Videam
quid dicit de hoc scriptura. dicit em. In pnci
pio creauit deus celū et terrā. terra autē erat in
anis et vacua. et tenebre erant sup faciē abyssi
et spūs domini ferebatur sup aquas dixit deus
fiat lux et facta est lux et vidit deus lucē q eēt
bona et diuisit lucē a tenebris. Appellauit lu
cē diē. et tenebras noctē factūqz est vespere et
mane dies vnus. Gen. i. Hic sunt decē clausu
le continētes totam festiuitatem hodiernā p
pter quod dicit virgo maria. Memoria mea
in generatione seculoz. Prima clausula est
cum dicit. In principio creauit deus celum et
terram simul. Ista similtas creationis celi
et terre. figurabat simplicitatem coniunctionis

Sermo ii

matrimonij **J**oachim et Anne Joachim dicitur celū. Rō quia tota sua vita fuit celestis. I. esset nobilis et poterat dicere. Nra cōuersatio in celis ē. Ad phil. iiij. Anna dicit terra qz fructifera scdm influentiā quā recipit a celo z pōt exponi de ea illud ps. lxxxiij. Benedixisti dñe terrā tuā. qz pmo erat sterilis. Et sequit dñs dabit benignitatē z terrā nrā. s. beata anna nostra ppter utilitatē quā ex ea habuim⁹ dabit fructū suū. s. virginē mariā. patet ergo quō memoria virgis quantū ad parentū coniunctionē expresse et figurat cū dicit. In pncipio creauit deus celū et terrā. Si dicat de aliquo frat ptra qz nō videtur bona expositio qz Joachim dicatur celū z Anna sanctior Joachim dicat terra. Jō ecclia festinat de ea et nō de eo. Rñsio qz rō huius scitatis fuit. qz Anna habuit maiore picipatōz cū virgie maria quā p. qz patres ppter negotiū tpale paz curat de pueris paruis sed matres. Est ergo norandū qz si cur ram⁹ violaz vel rosarū plus redolet in illo qui eū diu portat quā in eo qz solū tangit. Sic ē in pposito qz facit pater in generatione filij ac si daret ramā violarū matri et recedit. s. mī portat in vtero et post natiuitatē lactat tener in brachijs osculatur zc. Jō iachim parā fecit. Et tñ Anna de terra dicit Joachim celū. Rō qz mulier quātūcūqz sit scā z virtuosa. dicit sub viro z vir debet ēē dñs z maior i domo. qz sicut terra nō est nisi pūct⁹ respectu celī a quo recipit influentiā qz alias terra nō fructificaret. Ita vxor respectu viri a quo regitur. zc. quia ergo Joachim erat vir beate Anne. Jō habebat maioritātē et pmitatē z influentiā in domo qz ad nutū viroz debet ēē vxores. Lūctē vxores tā maiōz quaz mīōz deferent maritis suis honorē. Bester. i. Lex fuit assueri impatoris ppter hoc Joachim dicit celū z anna dicitur terra. Moralr instrunt h mulieres ne intrēt in caput eoz vt velint hñe dñi um dicēdo. Ego ero dñā dom⁹ pcerto gallina cantabit zc. qz natura z leges diuinales et pontificales z ipales dāt viro qz sit dñs. Jō auisitis vos z si in pma ebdomada qñ est⁹ nōne vir dissimulat aliqua. post nō sustinebit immo cū baculo vadit p domū qz vir debet esse celū dñando. z vxor terra subiciēdo. Jō dicit scriptura. Mulieres viris suis subdite sint vt domino qz vir caput est mulieris sicut ē xps caput ecclie. Sed sicut ecclia subiecta ē xpo. Ita z mulieres viris suis in oib⁹ supple licitis et honestis. viri diligite vxores vras sicut z xps dilexit eccliaz et se ipm tradidit p eam tā sci-

ficaret. Ad ephe. v. Ecce quare dicit virgo maria. Memoria mea zc. Scda clausula ē euz dicitur Terra autē erat inanis et vacua. Hic oñditur additio beate Anne qz licet eēt in statu matrimonij cū nobili viro suo Joachim tñ erat sterilis z infecūda qz ita erat frigide pplexionis qz naturalr nō poterat cōcipere. Jō dicit qz erat inanis nō de vanitate z vacuitate pomposa. sed qz nō attingebat finē matrimonij. zc qui ē habere liberos. Jō dicit inanis z vacua. s. in vtero ppter infecunditatē et dicit beat⁹ hieronimus qz Joachim nobilis de ciuitate nazareth ptrauit cū Anna nobili de genere dauid de ciuitate berpleem et. xx. ānis fuerit sine liberis qz terra erat inanis et vacua s. ecce modū quē tenuerūt. v. medicinas receperūt vt daret deus eis. plem. Si vos de mrimonio vultis filios faciatis idem. Prio em faciebāt magnas elemosinas de pane vino de fructibus z omnibus alijs faciebant tres ptes. Primā dabant deo et seruitoribus suis in templo. Mō ad hoc veit mūdus qz nolūt nec de cimā dare. Scdam dabāt pegrinis z paupibus. Tercia retinebāt p se et familia dom⁹ sue. Scdo qz faciebant orōnes deuotas et cū lachrimis dicebant. Q dñe ex quo placuit vobis qz sim⁹ i matrimonio detis nob plē qz alit modicū valet. qz auihus et aialibus datus filios. iō. zc. Tercio peregrinati sunt de nazareth vsqz hierusalem sepe et frequēter discalciati. Quarto portabant offerroia z pñtabant ea in tēplo. Quinto fecerūt votū dando ad seruitiū dei plem se deus daret eis. Et sic. xx. annis terra fuit inanis z vacua. Et pcoradat scriptura di. Asperit terrā et ecce vacua erat Jere. iij. Moralr h nora p mulierib⁹ de mrimonio qz desiderāt ples z est bonū desiderij qz nō vadāt ad demones diuinos sortilegos zc. qz null⁹ p dare proles nisi de⁹. qz requiritur creatio ibi. s. aie z si euz diuinis obtinēt vt habeāt filios malū finē faciunt. zc. Sz recurratis ad deū cū elemosinis orationibus zc Jō dicit scriptura aia. i. creatura rōnalis que declinauerit ad magos et ariolos z fornicara fuerit cū eis ponā faciē meā cōtra eā et interficiā illam de medio ppli sui. Leuitici. xx. Tercia clausula ē et tenebre erant sup faciē abyssi. s. in pncipio anteqz deus crearet lucē. Abyssus dicit pfunditas in qz nō videt claritas sol⁹ neqz lune. Ita corda hoiz dicuntur abyssi qz nō pnt sciri seu videri nisi a deo. Lor hois inscrutabile ē qz cognosceret illud. Ego do minus scrutas corda. Jere. xvij. Abyssus ergo erat cor Joachim et Anne ex tristitia quia

De natiuitate beate Marie virginis

non habebant proles sed vt persone humiles abscondebant tristitia in corde sed tenebre venerunt super faciem abyssi qñ. Joachim recepit tam magnam verecundiam in templo a sacerdote nolere recipere suam oblationem sed repulsum habuit et expulsum fuit de templo p̄fufibiliter. Cū tñ eēt de maioribus sed qz sterilis et infecundus iuxta legē. Deutro. vij. Nō erit apud te sterilis vtriusq; sexus tam in hoibus q̄ gregibus tuis. **P**recatur quō beata Anna exiit templū et iuit ad domū vt p̄solaretur virū suū de tanta tristitia sed nō inuenit qz Joachim p̄ verecundia iuit ad pastores et ipse flebat ex vna pte et beata Anna ex alia et timebat de viro suo et tenebre erant super faciem abyssi. **M**oraliter hic instruitur hoies et mulieres hoies habēt hō etrinam paciētie. Si sacerdos modo expelletur nobilē de ecclesia et excoicaret quid dicere/ris. Certe p̄citerent sacerdotē dicēdo. Tace tu clericus alias lues. Non sic Joachim sed paciēter recessit seruās p̄siliū scripture. Nō vos defendētes carissimi sed date locū ire. Ad roma. xij. Mulieres etiā instruitur qñ vidēt virū tristē qz aliquoties ex negotijs magnis tristatur debēt virū cōsolari sed sunt aliquē vxores rabide que augēt tristitiā viris de oib⁹ dātes culpā viro. Iō auferis vos qz mulier data est in adiutorium viri. Ben. ij. Nō ē bonū eē hoies solū faciamus ei adiutorium simile sibi. Quarta clauisula ē spūs dñi ferebatur sup aq̄s. Ecce hic p̄missio de virgine maria ad Joachim cū eēt cū pastoribus et flieret dī. Dñe si ista sterilitas venit ex peccato meo indica mihi. 2c. Idē de Anna sup istas aquas lacrimarū ferebatur spūs dei. i. angelus qui facit angelos suos spiritus. ps. ciij. et ad heb. i. q̄ venit ad Joachim qui timuit qz caro nō pōt sustinere visionē spiritus s; timet vt agnus qui videt leonē. Dicitur quō reuelauit sibi de filia habēda. Idē dicit Anne In cuius signū dixit qz inuenirēt se ad portā aureā in hierusalē. **M**oraliter instruitur hic habere paciētia Joachim et Anna. xx. annis fuerūt sine ple et faciebāt elemosinas orōnes. 2c. et nō obtinuerūt s; qz habuerūt paciētiā in verecūdia sibi facta a sacerdote statim habuerūt p̄missionē et obtinuerunt habere plenū patet ergo qz q̄ vult aliquid obtinere a deo siue sanitarē siue remissionē peccōrū siue ples plus valet paciētia quā aliud Joachim enim poterat se vindicare de sacerdote sed noluit. Ita vos debetis facere et quāto maior ē iniuria remittēdo tanto facili⁹ obtinebit quod optat. Iō aplūs ait paciētia vobis necessaria.

est supple ad obtinendū qd̄ peritur vt volūtatē dei faciētes reporteris p̄missionē. Ad heb. x. Quinta clauisula ē dixitq; deus fiat lux. Ecce cōceptio virginis marie. Dicitur quō creditur qz Anna et vir eius separauerūt se a thoro qz antiqui sancti nō vtebantur matrimonio. nisi rōne filiorū et qñ sentiebāt vxorē grauidā separabant se vīq; post ablactationē filij q̄ lactabatur tribus annis et matres nutriebant eos et ipemet matres volebant eos lactare qz iō dedit deus vbera mulieri nō ad ostendendū hoibus s; sicut vterus vxoris ē camera filij. Ita vbera sunt cellariū. Et anna et Joachim vidētes qz nō poterant habere ples. Credo qz separauerūt se a lecto ppter qd̄ dicit fiat lux. Lux dī illa benedicta generatio virginis marie quia sine tenebra culpe facta est. Nō autē generationē filiorū sunt multe tenebre ppter intentionē carnalē et corruptā parentū. S; generatio virginis marie fuit vt lux. De ista luce habetur scdo Regū. xxiij. sic lux aurore oriēte sole mane absq; nubibus rutilat. Sic ista p̄dictio Joachim et anne luminosa fuit. **M**oraliter instruitur hic qz illi de matrimonio qui in filiis p̄creandis debent habere intentionē p̄dicatoris q̄ p̄ semine verbi dei generat filios deo de filiis dyaboli quia illos qui fuerūt filij dyaboli per supbiā facit filios dei p̄ humilitatē et ita de alijs talis debet esse intentio facientium m̄rimoniū vt generēt ples deo ad seruitiū alias iudicantur adulteri corā deo. Sicut de p̄dicatore q̄ nō curat de fructu sed de vana gloria laudis seu familiaritatis adult vocatur quia plus curat de salario qz de fructu in p̄p̄lo. iō aplūs ait. ij. Cor. ij. Nō sum⁹ sic plurimi. Nota plurimi adulterantes verbū dei. q̄ in predicatione non spūalem fructum q̄ uerū sed fauorē humanū ergo in filiis habēdis ordinētis intentionē vestrā ad deū quia alias dyabolus habet in eis potestatem. Auctoritas. ostendam tibi qui sunt quib⁹ pōt p̄uolare demoniū. hū nāq; q̄ coniūgi ita suscipiunt vt deū a se et a sua mēte excludāt. et sue libidini ita vacent sicut equ⁹ equ⁹ et mulus quibus nō est intellectus in hos habet potestatem demoniū. Thobie. vi. **S**exta clauisula ē et facta ē lux. Ecce sanctificatio virginis marie non creditis qz fuerit sicut de nobis qui in peccat⁹ cōcipimur et nascimur et nutrimur. quia si ante baptisimū fuissē⁹ mortui dānaremur in limbo intellige. Sed statim postqz corpus fuit formatum et anima creata tunc fuit sanctificata. Ideo sit festum de eius conceptione. quia

Sermo ii

facta ē lux. s. scificationis in ea et statim angeli in celo fecerunt festum conceptionis. Ideo dauid. dicit lux orta est iusto scz xpus vt sit mater ei? et rectis corde scz angelis qui nō pnt inclinari ad pccm nec ad dexterā per pspicitatē nec ad sinistrā per aduersitatē nec ante p affectōnes nec retio p rancōres. Ideo de rectis corde leticia. Letami iusti in dño et cōfitemini memorie scificationis eius ps. xcvi. **S**eptima clausula ē. Et vidit deus lucē q esset bona. Ecce natiuitas virginis marie. Nota vidit i. videre fecit qz ipe eā sciebat sed videre fecit q eēt bona. nā bona erat angelis qz p eā repantur eoz cathedre bona hominibus qz p ipam hnt redēptōrē. bona pccōribus qz p eā psequūtur veniā. bōa iustis qz p eā consequūtur pserenitiā in bonis. opib? et augmētū grē in meritis et glie introductiōnē. Bona sanctis patribus qz p eā adepti sunt liberationē. bona aiabus de purgatorio. qz p eā habent suffragiū. bona nauigantib? qz p ipam pueniūt ad portū salutis. bona laborantibus in terra qz per ipam psequūtur requiem. Dicatur qñ festū natiuitatis vgis venit in cognitionē hoīm p illū sanctū hoīm vt habetur in legenda lūbardica de hac natiuitate. pōt exponi allegorice illud. Hester. viij. Noua lux oriri visa ē iudeis. **O**ctaua clausula est et diuinit lucē a tenebris et hoc qñ fuit in templo p̄sentata. Tenebre dicuntur gentes mūdane ex mūdānis negotijs. Ecce tenebre operient terrā et caligo populos. ysa. lx. Ab istis tenebris deus sepauit lucē virginē mariā. Dicatur de p̄sentatione virginis marie p parētes ad templū postqz habuit tres annos p̄pletos votū qd fecerat exsoluerūt. Strabāt em puelle in templo vt in monasterio virgines. Dicat qñ ascendit. xv gradus adiuta ab amicis sponsi qñ dñs eccliam intrare quasi dicēdo ista iā ē nostra. Ita fecerūt angeli de virgine maria. Tangit h̄ Jeronim? in. xv. gradib? qñ virgo debebat eē tante scitatis q ascendere in celū sup nouē ordines angelorum et ipsa etiam ascendere p̄ se per sex ordines scōz hoc figurabāt. xv. grad? añ templū salomonis et fuit cōpleta p̄phetia salomonis dicētis. Pulte filie. scz creature. angelice et humane cōgregauerūt diuinitas. tu supgressa es vniuersas. puer. vi. **M**orali ter dicatur hic p̄ra illos qui nō curāt cōplere vota. Nā multi sunt qui in tribulatione vident et post nō curāt implere hoc ē velle deū de ciperē. Quot sunt mercatores q̄t marina/riū quib? ipsa virgo dat auxiliū et inuat eos in necessitatibus et tñ nō curāt cōplere vota. Itē

quot sunt qui nō pnt habere ples. pmittūt q dabūt ad seruitiū dei si habeant et postqz habent non curant. Si quid vouisti deo ne moreris reddere displicet autē ei infidelis et stultus pmissio. Eccis. v. Nota ne moreris reddere. Si infra certū t̄pus pmissisti cōple illud circa tempus. Si nō assignasti tempus tunc intelligitur statim esse soluendū. **M**ona clausula est appellauitqz lucē diē et tenebras noctem. Pro isto intellectu sciendū q antiquit? nobiles p̄sentabant filias suas in templo et ibi nutribantur sub aliqua sancta muliere. Et alie domesticelle respectu virginis dicebantur nox. Rō qz eaz intentio et cor erat ad mūdāna. Lox autem virginis marie ad spūalia. Dicat cū virgo maria fuisset decē annis in templo fuit tñ etas p̄ij. annoz qñ sacerdos iuxta morē dixit q ortus puellę quattuordecim annoz irēt ad domos p̄centum ad cōtrahendū. et. Omēs puellę virgine cōmpta habētes cor ad mūdāna gauise sunt dicēdo. Q grās deo! mō ero dñā domus et potero facere hec et illa. Ecce vanitates et ppter hoc dicuntur tenebre. virgo autē maria vt lux clara surrexit de qua erat iā maria fama sanctitatis et sepe videbat angelos dicētes se fecisse votū virginittatis qz a parentibus ex voto dedicata fuerat p seruitiū dei nō erat. vana vt ceterę. Nō dicitur appellauitqz lucē diē. et. **Q**uestio moralis est hic in isto t̄pe nō erant monasteria monialium nec virgo poterat amplius in templo remanere. Ubi ergo intendebat habitare seruando virginittatē? Dicatur q in domo parentū et hoc mō tunc seruabant licet pauci virginittatē et hoc p̄siliū daret aplūs di. De virginib? añ p̄ceptū dñi nō habeo consiliū autē do. tanqz misericordiā p̄secutus a deo vt sim fidelis. Existimo em h̄ bonū esse ppter instantē necessitatē qm bonū est homini sic esse. Alligatus es vxori. noli querere solutionem. Solutus es ab vxore. noli querere vxorē. Si autē acceperis vxorē n̄ peccasti et si nupsit virgo nō peccauit. Tribulationē tamē carnis habebūt h̄mōi. Ego autē vobis parco. Hoc itaqz dico fratres. Tempus breue est. Reliquū est vt qui habēt vxores tanqz nō habētes sint. i. ad Lox. vij. et nō recipiāt familiaritatem cum aliquo homine masculino. et sic custodiebatur tunc plus quā modo in monasterijs ipsa virginittas. Ausentur puellę. et mulieres deuote cauere a nimia familiaritate quia inclināt hominem ad malum. **D**ecima clausula est. Et factum est vespere et mane dies vnus vespere dicit finis diē. Ecce

De natiuitate beate marie virginis

Joseph antiquus. Et mane virgo maria iuue
nis. xiiij. annos dies vnus p. r. sponſationem.
Ad practicā dicat qño sacerdos rñdit virgini
marie di. Iste modus est incōsuetus zc. s. vir
go prudēter replicauit dicēs. pater vos allega
tis p. s. uerudinē humanalē et nūquid ē maior
auctoritas diuinalis di. vouere z. reddite deo
vt ait dauid. Dicat qño sacerdos p. sponſuit in
p. s. ilio in quo fuit conclusum vt deus cōsulere
in re tā noua qui ondit de sancta sanctorū sacer
dori q. sua voluntas erat q. illa virgo haberet
sponſum de genere dauid. Iō q. fieret p. coniza
tio vt oēs cōportaret virgas et poneret ad al
tare. Nota in legenda lūbardica dicebāt iuue
nes carnales de qua virgine de illa maria taz
pulcra. Benedictus erit q. illa tā pulcra. et
diuitē vnica parentū habebit. Dicat qño q. li
bet eoz parabat se. zc. Iō opus est follo cym
balū suspendere collo. Joseph vero cogitauit.
licet sim de genere dauid tñ q. sum senex z. q. z
sum paup. et virgo iuuenis et diues. zc. hec et
similia cogitādo nō curauit portare virgā di
cendo. Iuuenes diceret de me. Ille senex di
cebatur q. tu esses deuor. z. iam venis recipere
vporē. Dicatur qño nullū signū fuit ostensuz
z. sacerdos iterū orauit. zc. ad quē deus dixit.
q. ille cui debetur virgo nō portauit virgā. Di
catur qño iterū venerūt oēs cū virgis s. vir
ga Joseph floruit et fructificauit a mugdala et
spūſſante in specie colūbe descendit sup. eam.
Dicatur qño virgo maria orauit vt de. daret
sibi sponſum aliquē pbū vt esset sibi i. patrē z.
nō iuuenē carnalē qñ fuit sibi dicrū q. talis se
ner erat su. sponſi. multū gauſa est. S. mo
do si vni puelle p. p. onit senex dicit. Quid fa
cerē cū illo nolo. Sed nō sic fecit virgo maria
Ecce qño facta ē vespere z. mane dies vnus.
Dauid. Melior est dies vna s. s. isti. matri
monij in atrijs tuis sup. milia. Et fuit cōpleta
p. phia ysa. xi. Agredietur virga s. s. absca per
Joseph de radice yesse quia Joseph fuit de ge
nere Dauid z. flos de radice eius ascēdit.

De natiuitate beate marie virginis vel de
septem Baudijs et septem tristitijs. Sermo
tercius.

Ego mater pul
chre dilectionis z. timoris. Eccl. xx
iij. Ista materia credo q. erit deo z.
beatissime virgini marie gloriosa z. nobis p.
ficuosa. Salutes virgo maria. Notandum q.
tria ista scilicet.

Experientia sensualis
Euidencia naturalis.
Prouidentia diuinalis.

Manifeste onduunt q. gaudia z. leticie h. mñ
di tristitijs z. dolorib. sunt admixta z. nullus
pōt hic habere gaudiū purū. Primo hoc do
cet experientia sensualis. Nam in magnis fe
stinitatibus qñ fiunt leticie zc. dolent mistri i
maxillis p. p. ter alapas zc. p. s. byteri artediantur
in canticis et dolent caput et guttur. zc. Alij
dolent in tibijs et tripudie. Ite in magnis cō
munijs et nuptijs comedēdo bibēdo ridendo.
statim sequitur aliquid de aliqua re vt tristi
cia zc. Secōdo hoc docet euidencia naturalis
regula ē p. s. h. o. i. q. omne mediū p. cipat in a
tūā extremozū p. ranoz vt pater de illo q. est
inter ignē z. niuē zc. Idē vita p. s. ens ē in me
dio duoz extremozū p. ranoz s. s. paradisi z. in
ferni. In paradiso ē purū gaudiū. Auctoritas
gaudiū z. leticia obrinebāt et fugiet dolor. et
gemitus. ysa. xxxv. Nota drām inter gaudiū
et leticia gaudiū cōsistit in corde p. leticia qñ nō
solū in corde sed extra ostendit nec pōt absco
di. In inferno ē totū oppositū q. ibi ē dolor
ploratus amaritudo tristitia z. desolatio z. pu
ra tristitia nec gaudent de aliquo dicit scrip
tura in p. s. ona dānatoz plāgentiū defecit gau
diū cordis nostri versus est in luctū chor. no
ster cecidit corona capitis nostri ve nob. q. p. e
cauimus. Treno. v. Nos vero sum. h. i. me
dio inter paradysū et infernū. Iō p. cipam
de vtroq. q. oia sunt hic mixta gaudia z. leri
cias habem. d. celo. Amaritudines et tristiti
as habem. de inferno et ascendūt vt sum. cō
solationes et leticie sunt vt gutte mellis z. qñ
distillatio de sano mellis spūſſanti ac si de sa
uo in arbore posita distillarent gutte in ore s. s.
q. infernū ē p. p. inquit nobis q. z. in corde ter
re. Iō plus habundant amaritudines z. tristi
cie quā cōsolationes zc. p. p. ter hoc de boetius
Qis dulcedo felicitatis humane m. l. ris. ama
ritudinib. ē respersa. i. p. mixta. Hoc etiā p. s. ex
diuina p. uidentia q. si hic gaudia essent pura es
semus nimis dissoluti nec tuerem. deū. zc. si
amaritudines dolores z. tristicie eēnt pura ve
in inferno venirem. in desperationē q. p. s. ona
tristis sine spe cōsolationis desperat. zc. Iō p.
uidentia diuina tēperat gaudia cū tristitijs z.
ecōuerso q. bon. coquinari. ē et in cibo nimis
dulci ponit sal et in cibo salso ponit mel qñ tu
es letus et gaudes de aliquo honore z. digni
tate seu lucro cibis ē dulcis s. s. cogita i. s. p. p. tecta
modicū q. in breui morieris z. ita t. p. abis gau

dñi. **I**ō qñ tristitia de aliqua aduersitate pdi-
tione bonoz vel alicoz ꝛc. nō debes despare. qz
in breui ipe ponet ibi mel vel zuckaram conso-
latois. **I**ō dicit scriptura risus dolore misce-
bitur et extrema gaudij luctus. occupat. Pro-
uer. xiiij. prꝛ ergo doctrina de experientia sen-
suali. euidencia naturali. ꝛp uidentia dñali q
gaudia hui⁹ mūd isunt mēta incētū q ab ista
doctrina virgo maria mater dei nō fuit exēpra
immo in quolibet gaudio et leticia xpñs fili⁹
eius sibi miscuit dolorē et tristitiā. **I**ō dicit ip-
sa virgo. Ego mater pulcre dilectionis quātū
ad gaudia ꝛ tioris. s. de tristitijs. Nota pulcre
dilectionis. Hoc cōtra dilectiōes mundanas
corruptas ꝛ turpes. **S**eptrē enī fuerūt gaudia
pncipalia virgis marie ꝛ in quolibet eps mi-
scuit sibi sal tristitie. **P**rimū gaudiū quod
virgo hūit fuit in die incarnatiōis qñ facta fu-
it mater dei vultis sentire istud gaudiū Inuei-
tur enī ex dictis scōꝝ doctoz qd in illo puncto
virgo maria legebat in biblia quā intelligebat
plūs qz pphete in illo passu. Ecce virgo cōcipi
et ꝛ pariet filiū ꝛ vocabitur nō mē eius emanu-
eli. nobiscū deus. ysai. viij. Sic legendo virgo
maria cum maria deuotione cōtēplata est di.
Q dñe et quāta erit sanctitas ꝛ dignitas illi⁹
virgis oro dñe ne moriar quousqz videri illaz
virginē conserua mihi aures vt illā audiā ocu-
los vt videā et sic de alijs mēbris. vt i his pos-
sim sibi seruire ꝛ cū sic cōtēplaref. ecce angel⁹
gabriel totū rutilās intrauit camerā di. virgo
bñdicta vos estis illa. ꝛ quo virgo fuit nō mo-
dici admirata. qz ipsa nō se repratabat dignā
vt esset famula illius virginis. **A**d quā angel⁹
vos eritis mī dei incorrupta. qz sicut granū for-
ma infra tunicā anellane seu nucis. Ita i vte-
ro tuo formabitur illud corp⁹ ꝛc. qñ virgo sen-
sit se grauidā. cogitate quale gaudiū hūit. In-
tantū q si oia gaudia et delectatiōes hui⁹ mun-
di eēnt vnita in vna persona non equarēf gau-
dio leticie et consolationi et dulcedini virgis
Et sicut virgo añ cōsuevit orare di. **A**d te le-
uauit oculos meos qui habitas in celis. Tunc
orabat. **A**d te leuauit oculos meos qui habitas
in celis ꝛ in vtero meo. **E**cce gaudiū. Et nota
ex gaudio virgo licz nō eēt assueta incepit vnū
canticū di. Magnificat aia mea dñm. Et ex-
ultauit spūs meus in deo salutari meo. ꝛc. In
quo cantico sunt x. versiculi. **R**ō qz sciebat q
decē menses portaret filiū dei in vtero nouem
completos ꝛ de decimo recepit septē vel octo
dies. Nota et exultauit. i. extra saltauit scdm
ethymologias sicut ille qui recipit rumpes ꝛ

nouiter papa creato. **E**cce gaudiū. **S**ed ecce
tristitia. **D**icaf qñ vterus virginis ingrossaba-
tur hoc videns Ioseph non modicū admirās
infra se dicit. **M**iser quid ē hoc dicit beatus
Bernar. q ex vna parte dicebat. impossibile ē
q taz sancta creatura peccauerit. ꝛ ex alia parte
dicebat hoc naturaliter nō pōt fieri. **I**ntm q
cogitauit occulte dimittere eā cōposuit sarcin-
culas volens recedere. ꝛc. **C**ogitate tristitiā
virgis non audebat reuelare secretū qz nō erat
vt ille mīsercule que quicquid somniant totū
dicat ꝛc. **E**t qñ brā Anna petebat filia qd ē h
ꝛc. **R**ñdebat virgo maria. mater deus scit qd
est et mater flebat ex vna partē Ioseph ex alia
Cogitate tristitiā virgis et flens dicebat. **D**ñe
non audeo reuelare vestrāz secretūz qz nescio si
placēt vobis sed vos dñe reueletis spōso meo
ne dimittat me ne sim diffamata. **E**cce tristitia
Ideo dicit euāgelii. **C**ū eēt desponsata mī ie-
su maria ioseph anteqz conuenirēt inuenta est
in vtero habens de spūscō. Ioseph aut vir ei⁹
cū iustus et noller eā traducere voluit occulte
dimittere eā. **M**ath. i. **M**oraliter instrui-
mur hic vt illud magnū gaudiū diei nuptiaz
tēperetis tiorē. **C**ogitare debet vir infra se di-
cendo **M**iser ego sum modo in tāto gaudio
De ista vxore qd scio ego si erit bona legal. ꝛc.
Idem vxor debet cogitare. **M**isera quid scio
ego si habebo pacē cū isto. **S**i erit zelosip⁹ de
me ꝛ similia. Ita faciebant antiquitus illi san-
cti hoies. **E**cce quid dicit scriptura accesserunt
ad conuiuium sed cum timore dñi nuptiarū
conuiuiū exercebāt. **T**hobie ii. non erant ibi
dissolutiōes nec locutiones ꝛc. **S**cdm gau-
diū de principalibus fuit in nativitate xpi. **D**i-
caf qñ in nocte nativitas sicut alie mulieres i
partu habent dolores ꝛ multas miseras. **E**go
Maria habuit multas magnas ꝛ inusitatas
piolatiōes et tota respēdebat in facie. **D**ixit
ioseph. vult parere bñdca. Ita dixit virgo ma-
ria. **E**t ioseph voluit vocare obstetricē. s. **E**go
phibuit eā. **E**t ioseph ait. vose stis iuuenis ꝛ
incepta. **E**t virgo rñdit. deus pvidebit. **D**icaf
quō xpūs exiit vterū virginalē vt radius sol-
trāsiens p fenestrā vitreā ꝛc. **E**t virgo mer rece-
pit eū in manibus et nox fuit ita clara sicut me-
ridies. **E**t virgo gaudebat qz videbat se virgi-
nē incorruptā et habentē filium dei ꝛ dicebat
Q dñe vos venistis in hūc mūdū ad saluā-
dum genus hūanū ꝛc. et osculabatur oculos
eius d. **O**culi bñdicti cōtēplātes celestia
et manus ꝛ dicebat benedicite manus que celū
et terram creauerunt ꝛ sic de alijs mēbris eius
p i

De natiuitate marie virginis

et Ioseph etiā adorauit eū et voluit vocare nu-
triciū vt daret sibi lac. s. virgo noluit. licet non
hēret lac. q. dicūt medici q. lac et ples pcedūt
de eadē radice et virgo orauit dices deo patri.
Dñe qui pascitis oē aīal. prouideatis filio vō
rē. **Aucto.** Nesciens mater virgo vñ pepit si-
ne dolore saluatore scēoz sola virgo lacrabat
vbere de celo pleno. **Quale** gaudiū habuit qñ
audiuit angelos cātantes et qñ vidit filium
adorari a bestijs in presepio et a pastorib⁹. De
isto gaudio ait ppheta. **Letabit** deserta et inuia
exultabit solitudo et florebit quasi liliū germi-
nās germiabit et exultabit letabūda et laudās
Isaie. xxxv. virgo maria dī deserta ppter aspi-
ratē vite et inuia q. nullus hō transiit p eam
Et exultauit. s. de natiuitate filij. Solitudo q.
semper volebat stare solitaria. **Dicit** enī hiero-
nimus fugiebat publicū amās secum habitare
germinās in gaudijs et laudibus dei germi-
bit pariendo filiū dei. Ecce gaudiū de natiuita-
te filij. **Sed** statim sequitur tristitia. Nā octa-
ua die dicit. Ioseph bñdicta et virgo sancta q.
cū magna reuerentia et. Nā scit q. hodie ē octa-
ua dies natiuitatis et filius dei qui venit ad im-
plere legē et nō soluere vt liberet sibi credētes
et obedientes. **Id** hodie dī circūcidi. Et virgo
que intelligebat secretū circūcisiōis q. figura-
bat passiōē et erat signū seu arra. q. vt merca-
tores dāt signū et. Ita xpūs venit ad forū hō
mūdi ad emendū aīas pccatū sanguinis etiam
voluit in pñcipio dare signū. s. decem vel duo/
decim flores. i. guttas sanguinis. **Sed** virgo
iō incepit flere marie qñ ioseph recessit ab ea et
iuit ad iudeos ad rabinum hoc significabat q.
vnus discipulus recedēs a xpō irer ad iudeos
vt iudas et hoc intelligens virgo flebat. **Secū-**
do qñ Ioseph venit cū multitudine iudeoz
q. sicut mō cōgregātur in baptismo ita tūc in
circūcisiōe hoc significabat q. veiret passiōis
tpe turba seu multitudo iudeoz capiendū fili-
um eius et virgo maria flebat. **Tercio** quādo
virgo presentauit eis filiū significabat q. presē-
taretur iudicibus. **Quarto** de noīe iesu tūc si-
bi imposto figurabat sñam datam irrevoca-
biliter de passiōe sua. **Quinto** eleuatio fim-
briaz figurabat expoliatiōē iuxta crucē. **Ser-**
to qñ circūcidebat clamauit et hoc significabat
clamoze xpī in cruce et virgo flebat continue.
Septimo in panno in quo recipiebat sangui-
nem circūcisiōis virgo intellexit q. in passio-
ne sic colligeret sanguinem filij in velo suo.
Octauo posuerunt vnguentum in vulnere et
et figurabat vnguenta corpis xpī in sepulcro.

Nono qñ post circūcisiōē posuit eū iterum i
panniculos hoc figurabat in sepulturam. Ec-
ce salsa tristitia cū gaudio natiuitatis et potēat
dicere virgo. **Sponsus** sanguinū tu mihi es
ob circūcisiōē. **Exodi. iij.** **Moraliter** hētis
instruatiōē de gaudio filioz qñ deus vobis
dat filios et q. gaudio de xpūs. Nā nō meminit
pslure ppter gaudiū. **Quia** nat⁹ ē hō in mūdū.
Et vos igitur nūc quidā tristitiā hētis. **Iterū**
aut videbo vos et gaudebit cor et. **Johā. xvi.**
qñ obstetrix de pfaciat vobis fili⁹ et tota dom⁹
gaudet dī poni sal cogitādo qd scio ego de isto
filio si erit suspēsus vel cōbuss⁹ et cū magno tō-
re debet stare marie ne i furca inferni sit suspē-
sus ppter malū nutrimentū qd dātis eis. pasci-
tis enī eoā cibo corpali et non spūali. q. ē meli-
or in q. libet mane etiā et sero oñdatis filio pat-
noster. **Dicat** modus quō mō dī dicere filio dī
mane. fili mi. **scias** q. est vna regia in celo et oñ
dāt se signare et orare in sero cū tōre. **Dicat** mō
filio. fili mi mō de nocte vadūt dēones et illi q.
ponūt se in lecto sine orōne hos molestant et.
Sed vos oñditis eis vanitates vt vadāt cūz
gladio et. **Patres** oñdunt puellis quō debet
chorizare. **Et** debetis dīe cū magno tōre quia
habetis reddere rōnē deo de filijs. **Id** ait scrip-
tura. **Ne** iocūderis in filijs impijs. si multipli-
cent nec oblecteris sup ipōs si non ē timor dei
in illis. **Melior** ē enī vnus timēs deū q. mil-
le filij impij. **Et** subdit. vtile ē mori sine filijs
q. relinquere filios impios. **Ecci.** dicimoseruo
Tercium gaudium virginis mane fuit in die
apparitiōis quando venerunt reges orien-
tis. **Quale** gaudium fuit illud virgo stabat
cū filio vt dicunt doctores adhuc in illo lo-
co vbi pepit et subito magnus rñor fuit in ci-
uitate bethleem. **Iam** potestis cogitare quot
equorum homines in aduentu trium regum
faciunt magnum rumorem et venerūt ad locū
vbi erat et ioseph nō erat cū virgie vt dicit tex-
tus. **Inuenerūt** puerū cū maria matre eius et
non aliū dicit glo. **Et** quādo virgo sensit equi-
tes cogito ego q. ipsa abscondit filium et posu-
it in presepio et posuit se ad laborem quando
virgo audiuit reges mirantes de stella que ste-
tit supra vbi erat puer virgo gausa est ppter
illam prophetiam. **Numeri. xxiij.** **Dicitur** stel-
la ex iacob et surget virga de israel. et pcutiet
duces. **Noab.** **Reges** admirantes vel admi-
rando dicebant. **Et** quid est hoc quia stel-
la non consuevit stare nisi hora prandij et qui-
etis. et modo stat et dābat mirabiles radios
poterant dicere reges non est hic palacium.

Sermo iiii

Nos regem natū pquiramus etc. Et venerant ad portā ubi erat virgo et eleuata modicū flā / ciata dixerūt virginī. **S**citis vos ubi est qui nāt' est rex iudeorū etc. Et rñdit virgo dñi hoc debent scire magni rabini. Et dñ virgo loque retur corda regū calefiebat respicientes se mu tuo. Deinde interrogauerūt virginē si hēbat filiū. Et virgo rñdit q' sic. Itē interrogauerūt de die natiuitatis. Respondit q' erant xij. dies. Itē qño vocabat rñdit virgo maria. iesus au dito hoc noie pidentes adorauerūt ielū quē virgo eis oñdit et adorando dicebat. **P** domi ne creator celis terre et tanta est humilitas ve stra dimittendo celum et venire in istas miseri am pro saluatione nostra. Deīn adorauerunt matrem et dicebant sibi. **C**amera filij dei tē plum scñi dñi. Regina celi et dña mundi. Et apertis thesauris suis obtulerūt. Ecce gaudiū de isto gaudio pphetant ysaas di. **T**unc vi debis et affluēs et muabitur et dilatabitur cor tuum quādo conuersa fuerat ad te multitudo maris scz infidelitatis. qz illi reges infideles erāt et non iudei fortitudo gentiū venerit tibi. **I**sa. lx. Sed sequitur statim salsa doloris et tri / sticie. qz post recessū regum. herodes videns se reclusū a regibus cogitauit occidere oēs puēos bethleē etc. Propter qd angelus dñi apparuit in somnis. **I**oseph di. **E**xurge et accipe puerū et matrē eius et fuge in egyptum et esto ibi vsqz dum dicam tibi futurū est vt herodes querat puerū ad perdendū eū. **M**at. ii. ca. **S**tati io / seph ibat ad camerā virginis que orabat **I**ux ta illud dauid. **M**edia nocte surgebā etc. **I**oseph pulsauit ad ianuā de quo virgo admira / ta cū aperuissz vidit **I**oseph flentē et ait domie de quo ploratis cū sit gaudendū qz hēmus fi lium dei nobiscū de quo vos estis nutritor. Et **I**oseph. o benedicta cito recedamus qz hero / des vult interficere filium vestrum. **L**ogitate tristitiā virginis. **P**rimo timore filij. **S**e cūdo et fuga. **T**ercio ad egyptū ad terrā infide liū. **D**icatur qñ exibat ciuitatē et virgo sentie bat aliquid videbatur sibi qd esset herodes et tiebat summe abscondēs filiū in gremio et equi tans super asinā fugerūt in egyptū ubi vij. an nis fuit tanqz exul. etc. **E**cce quare glorioissi / ma virgo maria dicit. **E**cce mater pulcre dile / ctionis et timoris. **M**oraliter instrumur hic. **N**am gendiū. virginis per reges orientis venit etiam dolor et tristitia per regem herodē hic oñ ditur q' si aliquis est in amicitia seu familiari cate regis caueat et timeat. qz tales vt cōmuni a regibus interficiuntur. vel ex heredicat. **I**o

debēt timere. **S**i hō equitaret in leone licet ti / meretur ab alijs non rōne sui. sed rōne leonis plus debet ipse timere ne leo cū vno pede in / terficiat eū etc. **I**ta de rege qui est leo in quo eq tat qui in eo confidit etc. **P**ropter hoc si habe / tis amorē seu fauorē regis vel prelatoz nulli displicatis nō faciatis oīa que volueritis. **I**o dicit dauid in psal. **N**olite confidere in princi pibus in filijs hoim in quibus non est salus. **R**atio eribit spūs eius. i. regis per mortē cor / poralem et reuertetur in terram suam quantū ad corpus. **I**n illa die peribūt oēs cogitationes eorū. i. qui in rege confidebant cogitantes in / tas vanitates. **Q**uartum gaudium virginis marie fuit de gloriofa resurrectione filij sui quā do sibi primo apparuit vt dicit Ambro. in li bro de virginibus vultis intelligere istud gau dium. **S**ciendum q' post xpī passionem mor tem et sepulturam virgo certissima fuit de re / surrectione filij sui in tertia die. qz xpūs hoc p dixerat quia nisi certa fuisset crepuisset sed ne / sciebat horā resurrectionis. qz non dixerat sibi xpūs ppter hoc virgo maria in vigilia pasche cogitans de resurrectione cogitans in qua ho / ra esset qz non legitur q' ei dixisset horā sed di em. Et infra se virgo maria ait sine dubio pas meus dauid qui pre alijs locutus est de passio ne et resurrectione filij mei poit horā et sine du bio ipsa legit psalterium et clare inuenit legēdo i ps. **E**xurge gla mea exurge psalteriū et citha ra et est verbum patris ad filium. **R**ñdit fili⁹ exurgā diluculo ps. lvi. **N**ota exurge gla mea pater vocat filiū gla mea. **S**ecdo mō vocat eū psalterium. **T**ercio cythara ppter tria q' xpūs fecit in hac vita. pmo in oibus dictis et factis suis diligenter pcurabat honorē et gloriā pa tris. **I**o dixit ipse **E**go glām meā non quero ē **Q**ui queret et iudicet. **J**ohā. viij. **I**tē in fine qñ dixit pater manifestauit nomē tuū hoibus. qz gentes nesciebant quid esset pater neqz filius nec spūs sanctus sed xpūs reuelauit hominib⁹ **J**ohann. xviij. **I**deo dicit deus pater. **E**xurge gloria mea. **S**ecūdo vocat ipsum psalterium qd est instrumentum cantoris secretus signat legem moysi data soli vni populo psalterium habet solum decem cordas qz xpūs fuit obe / diens decem preceptis. **M**at. v. **N**on vei sol uere legem. sed adimplere et ppter obedienti / a suam vocatur a patre psalteriū. **T**ercio vo carur cythara que habet sonum acutum et au / dibilem et signat legem nouam que per totum mundum fuit audita iuxta xpī preceptū. **M**at ci vltimo. euntes in mundum vniuersus. **Q**ñ

De nativitate marie virginis

virgo scivit hora resurrectionis fuit valde leta et respexit p fenestram si erat auroza zc. Et qz nō dū erat alba cōtinuauit psalteriū vsqz ad psalmū cvi. s. Parati cor meū deus z ibi iterū inuenit eundē versū. Surge gla mea zc. **D**i/xit virgo. **I**n hō duplex testimoniū. z viso q adhuc non erat alba voluit videre. Si alij pphete dicerēt aliquid de hora et finaliter inuenit in libro **O**zee cvi. **U**bi sic hētur. **C**lūficabit nos p duos dies i die tertia suscitabit nos et viuemus. Et sequetur quasi diluculum pre paratus est gressus eius. **S**ufficit dicit virgo maria. **I**n ore duoz vel triū testiū stat oē verbum. **D**icatur quō parauit cathedrā vbi sederet filius su⁹ ielus respiciēdo sepe qm appareret auroza alba. Et qm incepit claritas auroze dixit virgo maria o filius me⁹ est resuscitatus et flexis genibus orabat dicens. **O** fili mi velies me consolari dī. **E**xurge in occursum meum z vide. **R**ogitate qm in xpi resurrectione erāt multi angeli dicentes xpo. **E**cce ego dñe mitte me sez ad matrē tuā **I**ai. vi. **S**z xps misit gabrielem qui cū magno splēdore intrauit cameram et salutauit virginē et fuit reuelatum bñ **G**regorio dī. **R**egina celi letare alfa. qz quē meruisti portare alfa. **R**esurrexit sicut dixit alfa. **E**cclēsia addit **O**ra pro nobis deū alfa. **I**n qua legaudium habuit virgo maria auditis rumoribus. Et statim post venit xpus cum oibus sanctis patribus et angelis clarus et gloriosus dicendo virgini. **P**ar vobis et virgo flexis genibus et pre gaudio lachrimando osculabatur xpi vulnera resplendentia dicēdo. **O** vulnera bñ dicta que feria vi. tñ dolorē mihi intulistis z xpus osculatus est eā in ore qz nūqz aliquis filius tātum dilexit matrē suāz dicēdo sibi **M**ater mea sitis leta qz de cetero de me. **N**on habetis nisi gaudiū et leticiā et sedentes loquebantur. **Q**uā fuisse in illo plamento virgo petebat quō fuit sibi et xpus sibi dixit quid fecit in inferno et ibi secum habuit quos liberavit de inferno oēs sanctos zc. qui oēs fecerunt sibi reuerentiam. **R**ogitate qm **A**dā et eua viderunt eam dixerūt. **O** dñā vos estis illa filia nostra de qua dixit dñs. **I**nimicitias ponā inter te et mulierem **G**ene. iij. **D**ixit eua. ego clausi ostiū paradisi. sed vos dñā aperuistis dicebat pphete quilibet seorsum benedicta virgo pphetaui de vobis et salutando eā dixerunt. **T**u gloria hierusalem tu leticia israel tu honorificentia ppli nostri **J**udith. v. **E**t virgo humiliter resalutans ipsos dixit. vos estis genus electum regale sacerdotiumz gens sancta populus acqui

sitionis. i. **P**etri ij. **D**einde angeli salutando eam dixerunt. **R**egina celi letare vsqz. **E**t virgo vos estis administratorij spūs in ministerium missi ppter eos qui hereditatem capient salutis. **A**d hebre. i. **S**i dicatur quō sancti et angeli poterant ibi recipi in illa camera **D**icatur eoz cōditio. quia non circumscribuntur loco. **T**ūc dixit xpo filio vsqz modo fili mi seruauit sabbatum. sed modo colā diem dñicam in memoriam vestre resurrectionis. dixit xpus **I**ta mater bene placet mihi. et ista est intentio mea qz de cetero a xpianis seruetur dñicaz non sabbatū. **D**icatur cōtra apocercarios barbitōfores fabros et alios non seruātes dñicaz **E**cce gaudium virginis et poterat dicere virgo gaudens gaudebo i dño z exultabit aia mea in dño meo qz induit me vestimentis salutis **I**ai. lxi. **S**z statim sequitur salsa tristitie z doloris postqz xpus recesserat ab ea vt duceret sanctos pñes ad paradisum terrestre. **R**ogitate quō virgo ex charitate voluit conuertere apostolos qui per diderant fidem z vocauit eos dicens eis quō filius suus apparuerat sibi zc. et nihil credebant sed nolebant sibi in faciem ptra dicere qz habebant eam in magna reuerentia. sed dicebant sibi bene. bñ dñā et specialiter beat⁹ thomas dicens retro benedixit pro filio suo qm virgo videbat eos ita duos et incredulos tristabatur cōpaciendo eis et rogabat filiū suū vt eis appareret ne damnarentur. **I**deo mar. vi. **R**ecumbentibus xi. discipul⁹ apparuit illis ielus et exprobrauit incredulitatē illoz. qz his qui viderant eum resurrexisse a mortuis non crediderant vt virgini marie et magdalene zc. **M**oraliter nos instrumur hic. qz virgo licet leta eēt d xpi resurrectionē. tristabatur tñ de apostolorū dubitatiōe. ita de nobis **S**i aliquis vestrum ē let⁹ qz credit se bene eē cum deo nō de hoc debet esse totaliter letus. et tñ poterit dicere neqz iniquitas mea neqz peccatū meū. **S**alutatio proximi non est respicienda. **S**ed quilibz debet laborare de saluatiōe alterius **V**erbi g⁹ tia. si in vna domo vir sit bonus z deuotus vxor rabida vir dulciter conuertat eam si pōt. et per oppositum si vxor sit bona et vir malus z peruersus zc. sed dulciter bono modo vxor dicat sibi vt audiat missam cōfiteatur zc. alia dabit sibi cum pugno. **I**tem pater filium eius. z frater fratrem. vicinus vicinum. opus suum pber vnusquisqz et sic in semetipso tantum gloriam habebit. et non in altero. **A**d galatas vi. **Q**uintum gaudium fuit in die ascensionis quando filius eius in celum ascendit. sed vt

Sermo

intelligatis istud gaudium. sciendum qd a xpi resurrectione vsqz ad eius ascensionem transierunt. xl. dies in quibus xpus sepe apparuit virgini et apostolis. sed in die ascensionis bis apparuit apostolis. Primo dum comederent dicens eis vadatis ad matrem meam et vos simul veniatis ad montem oliueti. qz hodie volo a vobis recedere et celum ascendere ex quo complenerat opus redemptionis quod audientes apostoli in ceperunt flere et xpus ait. Si diligeretis me gauderetis vtiqz. qz vado ad patrem Joh. xiiij. Et apostoli. Dne gaudemus de honore sed tristamur qz dimittis nos orphanos et non poterat cedere ppter qd xpus vt ipsi comederent comedit cum eis. Itari post prandium apostoli iuerunt ad domum virginis que comederat cum magdalena et alijs que cum videret apostolos flentes interrogauit de causa et cum audisset incepit flere cum eis et surrexit de mensa et pceffionaliter iuerunt ad montem oliueti. Erant enim vt dicit Lucas fere centum viginti et xpus apparuit eis ierum et posuit se in medio eorum salutans mrem et discipulos d. Pax vobis et virgo dixit sibi. fili mi et vultu recedere et xpus ita miter mea ex quo perfecti opus redemptionis. Ia predicauit et dedi legem nouam. quam pfirmam miraculis et sui suspensus in cruce ne aliquis mihi credens et obediens suspenderetur in furca inferni. Io modo volo redire ad patrem. Et virgo et ocs alij flebant ex vna parte pze gaudio de honore suo et ex alia parte tristabant et virgo osculabatur manus et pedes eius d. Si fili mi quare ego non ascendo vobiscum et cum sanctis quoz pntiam virgo sentiebat Ad quam ait xpus mater mea vos remanebitis loco meo et apostoli recurrent ad vos Io cantatur. Gau de virgo maria cunctas hereses sola interemisti in vniuerso mundo. Dicat quo ascendit cum magno festo sicut rex victoriosus rediens de bello et fuerunt. Angeli clamantes viuarvinat fili virginis marie alijs clagentibus tubis et. Pauid ait. Ascendit deus in iubilacione et dñs in voce tube. Cogitate gaudium virginis marie item qd dicit Lucas recessit ab eis et ferebat in celum. Et ipsi adorantes regressi sunt in hierusalem cum gaudio magno Luce vlti. Et statim sequitur falsa tristitie et doloris. Cu virgo fuit i domo videbat loca vbi fuerat filius eius et steterat et cogitans de cetero non videbo ipsius flebat xij. annis vivit p xpi ascensionem vel xxiij fm alios et tñ dilexit filium suum qd si ocs amores matrui ad filios essent in vna muliere ad huc amor virginis ad xpm esset maior. Et p-

quirebat omni die loca nativitatit apparitionis baptismi et. et hoc pphetauerat Salomō d. Adiuro vos filie hierusalē. i. crature angeli ce. Si inuenistis dilectam meam vt annuncietis ei quia amore langueo. Cantico. v. Mox liter instrumur hic qd nos xpiani gaudentes de xpi honore in celo regnantis etiam tristi sumus de absentia sua et eū desiderare sicut marinarij desiderant portum Ita de nobis nauigantibus in ista navi pforata i qz intrat aqua peccatorum et cum magnis periculis transimus. Ideo desiderare debemus portum salutis dicendo. Dne et quando ero vobiscum de hoc. Cyprianus ait i vi. epistola de mortalitate patriam nostram paradisum et. Sextum gaudium fuit in die penthecostes qñ virgo maria cu apostolis recepit spm scm. Vultis intelligere istud gaudium xpus dixerat multotiens apostolis. Expedi vobis vt ego vadam. Si enim non abiero paraclitus non venit ad vos. Si autem abiero mittam eum ad vos. Et cum venerit ille arguet mundum et. Johan. xvi. Item Actu primo. Johannes quidem baptizauit aqua. Vos autem baptizabimini spiritu sancto nō post multos hos dies. Apostoli ergo post ascensionem xpi recordantes de christi promissione. nesciebant tamen diem certum missionis spiritus sancti Ideo in crastinum ascensionis spectantes dicebant. Hodie et. et non venit Idē in sabbato quia non venit siue misit. apostoli in ceperunt inter se loqui dixit vnus apostolorum Non dubitetis quia cras que erit dies dominica mittet quia tali die formauit lumen et diuisit a tenebris Ideo rationabiliter i die dominica debet in nos mittere lumen spiritus sancti et nō venit. Dixit alius in die lune mittet. quia tali die fecit etiam firmamentum et diuisit aquas Io tali die mittet ad nos vt nos fortificet et diuidat ab aquis peccatorum nec misit. Dixit alius non in die martis mittet quia tali die mittet vt possimus plantare fidem catholicam et faciet flores. Dixit alius die mercurij mittet ratio. qz tali die deus formauit solem lunam et planetas. Dixit alius feria quinta mittet quia tali die ascendit et. Dixit alius non feria sexta qz tali die doluimus de sua passione Io in tali die mittet nobis spiritum consolationis. Dixit alius sabbato mittet ratio qz in sabbato p passionem fuimus dispersi. Ita qd vnus nō remansit cum altero Ideo vt adunemur mittat sed non venit finaliter die penthecostes omnes apostoli et discipuli qui erant congregati in eadem domo propter metum iudeorum omnes p. iij

De natiuitate marie virginis

venerunt ad portam virginis marie. Dicatur
quod ipsa surgebat in media nocte ad orandum.
Iuxta illud David. Media nocte surgebam
et. Et quoniam exiit cameram vidit omnes sanctos
et sanctas congregatos et flentes virgo dixit de
quo fletis. nunc quare filius meus regnat in celis.
Respondunt apostoli. virgo benedicta. fili
vester et magister noster promissit nobis spiritum
sanctum dei. quod non dimitteret nos orphanos. et ho
die sunt decem dies quod ascendit et non misit. Re
spondit virgo. non dubitatis quia filius meus
non habet conditiones hominum mundanorum quod
in paupertate non cognoscunt aicos. Sed quoniam
sunt in honore et prosperitate non curant de eis non
sic de filio meo sed nescitis vos quod quoniam extra
xit populum de egipto in l. die descendit de darz
legem. illud fuit figura hodie est. l. dies a resur
rectione filii mei. Ideo hodie mittet spiritum
sanctum. Ideo ponatis vos in oratione quia que
a deo sunt ordinata sunt. Petrus et alii apo
stoli dicebant et quilibet orando. Cor mundum
crea in me deus et spiritum rectum innoua in visc
eribus meis. ps. l. Lazarus et alii discipuli. Sep
tuaginta orando dicebant. Sensum tuum quod
sciet nisi tu dederis sapientiam et misericordiam spiritum
sanctum tuum de altissimis. Sapientie. ix. ca.
Maria magdalena et alie sancte mulieres ora
do dicendo. Redde mihi leticiam salutarem cui
et spiritu principali confirma me. Et dixerunt
virgini marie. virgo benedicta orabis vos etiam
quia filius vester statim exaudiet vos. Tunc
virgo maria fletis genibus orauit dei. Emit
te spiritum tuum et creabuntur. l. virtutes et
perfectiones. et renouabis faciem terre. scilicet per
predicationem. Et subito factus est de celo so
lus et fuit quasi vox responsiva virgini. et quasi
ventus subitus qui descendit de celo et reple
uit totam domum igne non comburente sed il
luminante ad modum linguarum et. Et reple
ti sunt omnes spiritus sanctos ceperunt loqui qua
si dicerent. Quod bonus et suavis est dominus spiri
tus tuus in omnibus. Sapientie. xij. Cogitate hic
quia multi sancti de vna gutta mellis spiritum
sancti sunt inebriati quatenus magis apostoli qui to
tam virtutem spiritus sancti receperunt. Sed sta
tim sequitur salus doloris et tristitie dicatur quod
modo apostoli statim inceperunt predicare et
statim fuerunt persecuti. ut patet Actuum iij.
Et venit nuncius ad virginem quod Petrus et
Iohannes erant capri. Item quod prior scilicet
beatus Stephanus fuerat lapidatus Item alii
quod beatus Iacobus nepos virginis Marie
erat interfectus. Ecce tristitiam. Ideo ait christi

stus. Amen amen dico vobis quia plorabitis
et flebitis vos et. Iohannis decimoseptimo.
Moraliter instrumur hic. Nam sicut virgo
Maria et apostoli postquam receperunt spiritum
statim persequiebantur. Ita etiam hodierna die
congruit. Verbi gratia. Si aliquis in aliquo
monasterio recepit spiritum sanctum et pro
posuerit seruare regulam obedientiam pauper
tatem. castitatem. et non curat seruare vitam
aliorum euntium ad infernum statim persequi
tur eum alii cum malis vituperijs. Non oportet pa
cientiam habere ut virgo Maria et apostoli.
Idem de clericis et de scholaribus ac etiam mu
lieribus. Ideo dicit apostolus omnes qui pie vo
lunt viuere in christo iesu persecutionem patientur
scilicet linguarum vel infirmitatum vel tentionum dia
boli. iij. Ad Thymotheum. iij. Septimum gaudium et
ultimum fuit in sua benedicta assumptione. Non
quoniam anima fuit separata a corpore quod tunc iam non fuisse
gaudium huius mundi. sed alterius sed quoniam filius ste
nus misit sibi angelum gabrielem cum ramo palme dei.
Suscipe enim. Qui mandata salutes iacob. Nam
ab hinc ad tres dies ibis ad filium tuum qui iam
parauit cathedram et. De isto gaudio vide in ser
mone assumptionis plene de isto gaudio promisso
virgini. Et dixit virgo filio suo factum est mihi
verbum tuum in gaudio et in leticia cordis mei
Dixit. xv. Sed immediate sequitur doloris et
tristitie salua ex compassione apostolorum et sanctorum
et sanctarum in hoc mundo remanentium inter in
deos et inter fideles in tantis tribulationibus. unde
quoniam apostoli fuerunt ad virginem congregati et mirarentur
virgo maria dixit eis. Ego obtinui ut ecclesie hic
quod ego debito ascendere in celum et. Apostoli inceperunt
fletu dicendo. O benedicta si vultis recedere
quid faciemus nos. Idem dicebant virgines
quas virgo nutrierat et virgo maria flebat cum
eis dei. Non dubitatis quod non tradam vos ob
liuioni. quod recordabor de vobis quod occasione
peccatorum facta sum mater dei. Et poterat dicere
virgo flebam quondam super eo qui afflicto erat
et compatiebatur anima mea pauperi. Job xxx.
Moraliter instrumur hic quod sicut virgo ma
ria gaudebat de honore sibi promisso tristabatur
tamen ex compassione. Ita debet esse de sanctis
personis que licet gaudeant de sua bona vita
non tamen debent despicere peccatores sed com
pati eis dicendo domine. Si vos dimissis
tis me peior essem ego. Ideo domine iuuertis
eos et sic compati non indignari debetis. Item
si estis diuites et videtis vel scitis aliquem
pauperem non despiciatis eum sed compati
et iuuertis eum. Item si estis sanus debetis eo

Sermo

pati infirmis. Si iuuenis ppati debetis senib⁹ dicēdo. Ita possem ego fieri paup infirmus v^l sener. et sic tenebim⁹ p^liliū scripture oēs vnanimes in oratiōe estote p^lacientes. i. Pe. iij.

De exaltatione sancte crucis Sermo

Actus est pro nobis obediēs vsq; ad mortē mortem antē crucis. ad Phil. ij. Sancta mater ecclesia facit hodie festum de exaltatiōe sancte crucis de qua bis in anno festiuatur. Primo i mēse may de inuentiōe. Secundo hodie de exaltatione. Ratio quia postq; fuit inuenta ab heretice sancta crux venit in possessionem infidelium qui respectiue tenebant eam sed fractus imperator romanus xpianissimus extraxit eaz de possessione infidelium et honorifice eam exaltauit et hodie fit festū illius exaltationis. sed vt verba sint fructuosa. Saluterur virgo maria. Doctrina est p^lunius et catholica in sancta theologia q^l licet xps habuisset alios innumrabiles modos redimendi et saluandi humanum genus tamen per crucem eum saluare elegit et redimere sibi credentes et obediētes. Ut dicit sanctus thomas. iij. parte. questioe. xlvij. ar. iij. et ibi assignat septem rationes quare hoc fuit conueniens. quarum vnam scilicet secūdam pro introductione vobis hic dicam. Est igitur ista ratio quia quando aliqua satisfactio debet fieri de aliquo peccato. Rationabile est q^l satisfactio respondeat peccato. Verbi gratia. si aliquis peccauit contra deum vel proximū cor de malo cogitando vel ore male loquendo aut opere male operando. Si talis vult condigne satisfacere debet recipere de isto peccato dolorem in corde et percutere cor. Si ore diffamando vel iurando proprie satisfactio est non solū ore confiteri s; orare et petere veniā deo et primo si ipm offendit. Iō si p oculos peccasti respiciendo et c. Propterea satisfactio est flere et c. Item si peccasti p aures audiēdo mala p^limi. Emēda est audire missā s^lmones. Si p gulā frāgendo ieiunia ecclesie et c. abstinē et sic satisfactio corresponsdet offēse. Si p man⁹ peccasti extende in oratione. Si effudisti sanguinem p^lria penitentia est effundere sanguinē p^lriū cū discipulis. vñ dicit Genes. ix. Quicūq; effuderit sanguinē hūanū fundet sanguis illi. Si peccasti corpe p carnalitates debes recipere ciliciū. Et ce quō fit satisfactio p^lria qñ pena correspōdet offēse. auctoritas et h^l q; dixerat xps Lu.

ij. Facite fructus dignos penitētie. Digni fructus p^lie sunt qñ corrūder offēse. Nō videamus quō fuit facta offēsa deo ex qua venit tota perditio et totū malū generis humani ex q^l sum⁹ exules in hac valle lacrimaz nūquid ex futuro cuiusdam pomi p^lra expressum mandatum ymo ergo restitutio reparatio seu emēda debuit fieri vt fructus restitueretur arbori. Iō xpus redēptor oim fructus noster de q^l d^lz virgini benedictus fructus ventris tui elegit arborē crucis vt fructus infiniti valoris restitueretur arbori. Dicūt hystorie grecoz antiq^l q^l lignū crucis fuit de illa arboze de qua adāz recepit fructus. Iō qñ xpus fuit in cruce postus fructus fuit arbori restitutus et h^l dō in persona xpi dicit. Confortati sunt qui p^lecuti sūt me inimici mei iniuste que nō rapui tūc exsoluebā. ps. lxxviij. Nota hic tangunt duo in illo versu dō. Intentio mala iudeoz inimicoz xpi qui nō intēdebant ad satisfaciōē sed ad xpi p^lecutionē. Iō dicit confortati sunt qui p^lecuti sunt me inimici mei iniuste. scdō tangitur xpi intentio scz satisfaciendi. Iō dicit que nō rapui. pater ergo doctrina quia licet xpus haberet alios modos redimendi tñ iste per crucem fuit p^lrius in quo satisfactio fuit offēse corruēdens. hoc tangit sancta mater ecclesia in p^lsa tione dicens. Qui salutem humani generis i ligno crucis p^lstituisti vt vñ mors oriebat in de vita resurget et qui p lignū vincebat p lignū quoq; vinceret per christum dñm nostrū. Pater g^l q^l p^lrius modus n^lre redēptionis. fuit p crucē. Iō dicit thema factus ē p nob nō p se obediēs nō solū patri sed iudicib⁹ et cruci fixorib⁹ vsq; ad mortē. et c. Pater thema. Ego sum in materia p^ldicanda et q^l the. d^lz fact⁹ obediens vsq; ad mortē. Et replicatur mortē autē crucis nō ad aliā mortē. Inuenio q^l quinq; fuit xpus in periculo mortis. Et nullā voluit acceptare nisi crucis.

Primo em fuit in periculo mortis scz in terfectionis gladij.

Scdō in periculo precipitationis.

Tercio in periculo lapidationis.

Quarto in periculo intoxicationis.

Quinto in periculo crucifixionis.

Et hāc elegit de q^l d^lz the. fact⁹ ē p nob obediens vsq; ad mortē. mortē autē crucis. Dico p^lio et c. et hoc statū qñ fuit nat⁹ p herodē regē q^l qñ audiuit sig^l et mirabilia de xpi natiuitate d^l angel^l cantātib⁹ glia in excelsis deo d^l claritate noctis. De aduētū pastoz d^l adoratiōe aialū. de stella et aduētū trium regum et c. Et prophe

De exaltatione sancte crucis

cte Anne et symeonis / sancti q̄ ille erat verus
messias herodes cōgiraui illum occidere ne p
deret regnā. quia erat alienigena et timebat ne
vna die iudei insurgerent contra eum ideo zc.
Propter quod misit homines armorum in ci
uitate bethleem vt interficerent omnes pueros
quia nesciebat quis esset ihesus zc. Sed xpus
voluit fugere i egiptū zc. De hoc pphēcia iob.
in psona christi dicit. pueros percusserunt gla
dio et euasi ego solus. **Job. primo.** **Questio**
est hic q̄re xpus noluit mori ista morte. Quia
si voluisset etiam alia mors fuisset in saluatio
nem credentium sibi et obedientium. Ratio lit
teralis tam dicta est. qz satisfactio debet corā
dere offense. ideo noluit mori sic s; i cruce. Ra
tio moralis est vt instrueret nos vt fugiamus
morte gladij beati petri. d qua **Jobā. xviij.** Si
mon petrus hñs gladiū eduxit euz z percussit
pontificis seruum et abscidit auriculā eius ter
terā. Iste gladius est sentētia excoīcatōis que
scidit a corpe ecclie qñ pferē ptra aliquē. Et si
cut mēbrū abscisum a corpe nullā recipit islu
entiā sic nullus excoīcatus in opibus diuinis
q̄ in ecclia sūt hz aliquā pte. xi. q. iij. Sicut. z
trib. c. se. Ecce quō fugiēda ē ista mors. citius
vellē mori q̄ p horā (nō dico p ānū) excoīcari
qz nihil peius mēbro q̄ abscidi a corpe. Dica
tur hic miraculū de illa arboze excoīcata et arefa
cta ppter breuiariū zc. **Nota** cū dicit symō
petr hñs gladiū innuit q̄ sentētia excoīcatōis
nō potest dari nisi a plato. qz petrus plat⁹ fuit.
Secūdo cū dicit. eduxit eū. innuit q̄ snia n̄ debet
dari nisi a plato quasi vibrādo gladiū di. Ca
ue caue p trinā monitionē. qz alis nihil valeret
si non faceret ictū. Tercio cum dicit. z percussit
pontificis seruum innuitur q̄ prelatus solū in
suos subditos p̄ pferre excoīcationes qz epus
nō p̄ excoīcare in alia diocesi. ix. q. ij. epum et
xvi. q. ij. vñs. zc. Quarto cum dicit z abscidit
auriculam eius terterā. Dextera signat spūalia
sinistra tpalia. Innuitur q̄ snia excoīcationis
nō debet dari nisi ptra inobediētiā rez spūaliū
vt si vxor vel vir nō vult stare cū eo vel cum ea
nisi legitimā hñt rōnem platus potest eos ex
coīcare z sic de alijs. Iste gladius pcutit ita for
titer q̄ animā interficit morte eterna. fugite er
go a facie gladij qm̄ vltor iniquitatū est gladi
us **Job. xix.** **Dico** secūdo q̄ xps fuit in peri
culo precipitationis vt habet **Lu. iij.** Dicatur
quomodo xpus habitabat in nazareth vbi vi
xit sanctissime nec cognoscebatur. dicit Nicola
us de lyra q̄ vtebatur arte patris putatiui Jo
seph qui erat faber lignarius. Et post iuit ca /

pharnaum vbi predicauit et fecit multa mira
cula z post redijt nazareth z rectores z iura
ti ciuitatis dixerūt sibi Quāta audiuim⁹ fa
cta in capharnaū fac et hic in patria tua. **Luc.**
iiij. Rñdit xpus insinuās q̄ ex eoz increduli
tate et derisione qz trussabāt de eo dicēdo. vt
habet **Marci. vi.** Nōne hic ē fabri fili⁹ ma
rie frater **Yacobi z Ioseph z Iude** et simonis
nōne et sorores eius nobiscum sunt. Ecce pre
dicat z tñ nō studuit. **Jo** oñdit q̄ nō erāt dig
ni qz miracula requirunt dispositionē z deu
otionē et nō vanā gloriā ppter qd̄ **Mar. vi. d̄z**
nō poterat ibi virtutē vllā facere nisi paucos
infirmos impositis manibus curauit. Dica
t qñō illi indignati cū tumultu duxerūt euz ad
supeliū mōtia z voluerūt eū precipitare. hie
aūt transiens p mediū illoz ibat. Cogitate hic
de virgine **Maria** que erat in ciuitate pñs qñ
videbat filiū suū duci ad p̄cipitiū qñ dolo
rē habuit zc. **Questio** est quare noluit sic mo
ri. zc. quia si voluisset zc. **Rō** lrālis dicta est.
Rō moralis est vt canem⁹ ne moriamur p p
cipitiū ascendendo in morte supbie. **Nā** dya
bolus videns q̄ qui vadūt simplr z hñlter.
recte vadūt ad paradysū. **P** dicit demō. Ego
faciā ascendere in altū omēs. verbi grā. Reli
giōsus q̄ viuūt simplr suat suā regulā in vort
ceremonijs talis vadit via plana ad paradysū
sed venit dyabolus loquens ymaginatōni di
cens. Si tu velles sic viuere nunqz ascēderes
quare tu nō laboras vt sis magister adhuc pos
ses esse p̄fessor regis vel epus z qñ ē altius p
dit totā deuotionē et subito cadit z moritur.
z precipitat in infernū. Idem de clerico sim
plici et dyabolo instigante ascendit. Idem de
laicis vt ascendāt faciunt vsuras. zc. Itē vt sit
iuratus ligat se cū alijs directe vel indirecte.
qz pecunie cōmunitatis bene sapiunt z quan
do sunt in officio furantur faciunt hoc et illa.
vt possint se manu tenere in officio. **Q** d̄t sunt
accepti isto ascensu de hoc dauid dixit dyabo
lo ppter dolos sup tuos posuisti eis sup hāc
ymaginationē ascendendi reiecasti eos dū alle
uarentur psalmo. lxxij. Idem de mulieribus
simpliciter viuētibz de domo de filijs et fa
milis curantibus tales recte per uiam planā
vadunt ad paradysū. Sed dicit demon tu
tantum portasti viro tuo vt talis. ergo quare
tu non vadis vt illa zc. Da sibi malū prandiū
et cenā. zc. Item sicut talis est domina dom⁹
quare tu zc. Cauete ergo et vadatis simpli
citer et plane quia quanto de altiori loco ca
dit homo tanto casus est valde periculosior.

Sermo

Ideo iob in psona peccatoris loquens dyabolo dicebat. Eleuasti me et quasi super ventum ponens alluisti me valde scio quia morti me tradis. **Iob. xxx.** Dico tercio q fuit in periculo moriendi lapidationis vt patet **Iob. viij.** Dñs xpus predicaret iudeis et declararet eis suaz diuinitatem dicens. Amen amen dico vobis si quis sermonem meum serauerit mortem non videbit in eternu. Dixerunt iudei. Abrahā et pphete mortui sunt quē teipm facis. xps loquebatur de morte infernali et iudei intelligebāt dē corporeali. et xpus clarius loquens de diuinitate dixit. Amen dico vobis anteqz abrahā fierz ego sum. Sum est nomen diuinitatis. Ego sū qui sum. **Ero. iij.** Iudei audientes q ipse dicebat se esse deum voluerunt ipm lapidare. dicit tectus q xpus abscondit se. i. inuisibilem se eis ostēdit et perquirebāt eū dicētes. vbi est. s. virgo maria et apli vidētes eū sequebantur. **Questio** quare nec sic voluit mori quia etiā et Ratio moralis est caueamus a morte lapidationis ex pctō auaritie. qz auarus est durus vt lapis et frigidus. durus qz nullū dulcorē ostēdit debitoribz suis sed dure et asperē petit debitorum et vsuras et frigidus qz sine igne caritatis vidēs paupes mori fame et non curat subuenire eis et tenet flore. et in carceratū et captiuū et puelle non pnt aliqd emolimentū habere et. **Iob.** Job moraliter loquēs d auaro dicit. Cor eius indurabit quasi lapis et stringet quasi mallea toris inc'. **Iob. xli.** Lapidēs auaritie sunt species auaricie. vnus lapis est qui dicit rapina et isto lapide percutit caput dñoz. Alius dicitur symonia platorz dando beneficia vel sacramēta p pecunijs. iste lapis ferit i corde. Alius lapis dicit vsura que frāgit brachia scz laboratores. Dicit ptra rōem auaroz dicētiū. Si illa psona vel cōitas tenet meā pecūiā quare ego nō possum recipere aliquid propter carentiā. Ista rō includit errorē non solū in cōsequēte s. in aīcedente qñ dicit mea pecunia falsum dicit qz diminuis nō tenet alteri reddere cōputū et tu tenetis. ymo xpo. qz dñi est terra et plenitudo ei' et. Diuites solum sunt administratores. Sic nos existimet homo vt ministros xpi et dispensatores. i. ad cor. iij. xps tenet modum reguz faciens thesaurarios vt ministrēt primo i suis necessitatibus et non in vanitatibus. Secūdo in pauperibus dando vel mutuando. quia ita vult deus. Aliter si dispensant contra voluntatem domini ipse sciet castigare. Item conclusio est erronea dicendo q vsura non sit peccatum mortale. Alia species emendo pro parata pecu-

nia pro minori precio vel vendere plus ratio ne expectationis qz vsura est. Alia est retentio de salarijs seruitoz et furta secreta. Dicit contra illos qui credūt q furtū secretū fructuū nō sit peccatum. Itē de vsura voluntatis vel de molendina et. Ne offendas ad lapidem pedē tuū ps. xc. Item in via ruine nō eas et nō offendas in lapides. **Ecl. i. xxxij.** Dico quarto q fuit in periculo mortis intoricationis. Euangeliste non ponūt clare hoc s. est ad hoc ratio et pphēcia. Ratio est ista qz dñs xps vret predicādo nō predicabat pecunias sed post predicatiōē circūspectis omnibus sed nullus eū inuitauit et reuersus fuit vsqz bethaniā vt dicit **Mar. xi. di.** et glosa q respiciebat si aliqz inuitaret eū ad prādiū dicēdo. Dñe ex quo redistis bonū prādiū nobis spūale venite et dābim' vobz prādiū et. Nō hō q habebat tot inimicos vt xps recipiebat tot pūia etiā iūmicor. Logitate q ponebāt portiones et hō dicitur de hoc ē pphēcia. Tu dñe demonstrasti mihi tu ostidisti mihi stadia eoz et ego qñ agn' māluer' q portat ad vctimā. cogitauerē sup me pñlia dicētes mittam' lignū in panē ei' et eradicam' eū de terra vt uertū et nomē eius nō memoret ampli' **Jere. xi.** Et loquit pphēta i psona xpi. s. xps noluit sic mori. Dicit pñce qñ comedebat pmo dabāt sibi fruct' vt ficus et portiones ponunt in cibis dulcibz vel in bonis vinis et ipse nō comedebat seruādo modos etiā si comedissz nō nocuisset sibi. qñ noluit sic mori. qz etiā illa mors fuisset sufficiens p redemptiōē. Rō moralis vt nos vitē' mortē portionis luxurie. Nam sicut potio ponit in cibo dulci. ita etiā dyabolus facit qz cibis luxurie q nobis videt dulcis et tñ in illo est venenū peccati mortalis nā vir et mulier in matrimonio pñcti nō peccāt seruādo modū et. s. in oibus alijs quocūqz fiat luxuria est peccatū mortale et sequitur damnatio. Credit q maior pars damnatorū sit ex peccato luxurie. Ideo cauere oportet a tali morte et refrenare corp' p abstinentias mortificādo inclinatio nes cauendo ab occasionibus et orare als dicit beatus Bernardus q mai' miraculū estz viuere caste qz suscitare mortuos. Ideo totus mūdus est corruptus omnes declinauerunt simul inutiles facti sunt nō est q faciat bonū scz castitatis nō est vsqz ad vnū supple de adultis et. **Iō.** sapiens ait. Ne intuearis vinū qñ flauescit cū splenduerit in vitro color eius. ingredietur blā de sed in nouissimo mordebit vt coluber et si cut regul' venena diffundet. puer. xxiij. Et de clarat cū sequit. Oculi tui videbūt extraneas.

De sancto Matheo

quia licet bene viros proprios videre (et cor tuum loqueretur pueria.) **N**ota ergo qd nō intelligitur de colore vini sed mulieris pulchre i vitro in corpe vitro debilius. Ratio quia ingreditur blande scz cogitatus malus. dicendo o quātum solaciū esset zc. et in fine scz qn homo consentit mordebit vt coluber. Et quasi regulus qd oculo et visu venenat zc. nō sic de alijs serpentibus. Ecce peccatū luxurie qz solo aspectu mulieris interficit. Isto veneno dauid fuit porcionatus et mortuus sz deus suscitauit eum per penitentia. Ideo iob. vi. Nunquit poterit aliquis gustare quod gustatum affert mortem. Nullus quātūcūqz famelicus comederet cibū quem sciret esse pocionatū imo citius pmitteret se mori naturaliter qz tunc non interficeret se nec biberet potū venenatū quātūcūqz sitiret ita nec luxuriosus debet gustare qz nisi sit infidelis scit qd ille cibus venenatus est ad mortē. **D**ico quinto qd fuit in periculo mortē crucifixionis et istam mortem elegit. Unde dixerunt iudei in cōsilio. Iste homo ihesus nō potuit mori gladio nec precipitatus nec zc. Ideo videamus si poterimus eum occidere in cruce. Et cum xps esset in galilea iudei parauerūt crucem in iherusalem. Christus hoc sciens vocatis discipulis secreta ait illis. Ecce ascendam iherosolimam et filius hominis tradetur principibus sacerdotum. et tradent eum gentibus ad illudendum. flagellandum et crucifigendū. **M**atth. xx. alias mortem fugit. Sed ad istam sponte venit et in orto iuxta iudeis obuiam dicens. Quem queritis. quasi diceret. Recipiat me quia ista mors placet mihi. Item quādo fuit data sententia vt crucifigeretur baiulans sibi crucem exiuit. **J**ohānis. xix. quasi diceret non appello. ymo placet ista mors mihi. et recepit crucem. Dicatur quomodo erat obediens in monte caluarie quādo fuit sibi dictū qd exueret se z sic de alijs. Ecce amor ad mortem crucis quasi diceret. **M**ihi absit gloriari nisi in cruce. **A**d Gala. vi. Ratio litteralis quare istam mortem elegit dicta est in introductione. Sed ratio moralis est ista alias mortem quas christus fugit significant malas mortem quas debemus fugere sed ista mors crucis significat bonam mortem quam debemus eligere. dolor inextimabilis christi in cruce pendentis significat contritionem quā debemus habere de peccatis inclinando caput in cōfessione que debet fieri inclinato capite z nō facie ad faciem. **D**icatur quomodo discoopertus debet esse p̄fites et cōfessor cooptus p̄pter verecūdiā et piculū p̄fessōis

foris mulierē respicientis iuuenē. **M**atth. de p̄forata s̄gt qd de bono iusto facias elemosinas. Sinistra ad restituendū vsuras surta. zc. Duo pedes clauati signāt duos pedes. quibz ambulamz z sustentamur. Dexter est cōio sp̄ialis. sinister cibū corp̄alis dexter clauat de uotione. sinister abstinentia. **A**pertura lateris signat apertura cordis ad remittendū iniurias. z parcendū inimicis z peccatibz in te. Ecce rō moralis quare voluit mori in cruce. Ideo ait ap̄lus. Qui xpi sunt carnē suā crucifixerāt cū vicij et cōcupiscentijs. **A**d gall. v. Et qd sit hoc necessariū p̄z qz dicit xps. qui nō baiulat suā crucē que dicitur a cruciando. Ecce p̄nia. z venit post me nō pōt meus esse discipulus. **L**uce. xiiij. Ecce quare dicit thema. factus ē p nob scz nostra redemptiōe et morali instructione. obediens vsqz ad mortē nō gladij. nō p̄cipicij nec lapidationis. nec potiōis sed mortē crucis.

De sancto Matheo ap̄lo z euangelista.

Non veni vocare iustos sed peccatores. **M**athei. ix. textualiter in euāgelio statim lecto officialiter habetur verbū istud. **F**estū hodiernū ē magnū si vultis cogitare p̄sonā quia ap̄lus z euāgelista p̄mus z martyr gl̄oriosus. quia de ap̄lo p se fuit festū z de euāgelista p se z de martire g. iste tres cause siml cōiuncte magnū festū faciūt. Ita etiā de eo erit sermo noster. **S**alutē virgo maria zc. **V**erbū p̄positū est dñi nostri ihesu xpi dicentis. **N**ō veni vocare zc. **N**ō p̄ria facie iā potestz videre qd istū verbū habz difficultatē qd xps qd plus diligit bonos z iustos qz malos et p̄iores di. **N**ō veni vocare zc. **N**ō indiget declaratione et sic intrabimz declarando materiā p̄dicandā. **N**ō audite talē d̄rām inuenio inter iustū et p̄iorē. **S**icut inter esse p̄pe vel circa deus et longe a deo. **I**ustus bonz z timens deū. Ita ē p̄pe dō qd nihil creatū ē sibi p̄pinquus nō tunica nec camisia nec pellis magis p̄pe ē deus. **E**t qd tū ad intellectū qz sicut aer in meridie ē p̄pe lumen qz totus ē illuatus a sole. Ita deus est p̄pe i intellectū iusti et boni p illustrationē ip̄m illuminando qz totus ē plenus diuinitate nec dimittit ibi tenebrā erroris nec sustinēt falsarū opinionū intm qd nō solū iusti dicuntur lumini nosi sed lux. **E**ratz aliquādo tenebre nūc aut lux in dño. ad **E**p̄he. v. **I**te mat. v. **V**os estis lux mundi. **I**te est p̄pe voluntatem p dilectōz

Bermo

caritativam quia sicut videtur ignem circa fer-
rum ignitum. Ita voluntas iusti est inflamma-
ta divinitate ad diligendum deum super omnia
et proximum sicut seipsum. deus caritas est et qui
manet in caritate in deo manet et deus in eo. p.
ma Joha. iij. Item est deus prope iustum quasi
ad vitam per honestam conversationem. quia sicut
pannus coloratus est prope tunicam seu colores.
Ita persona iusta est tincta seu colorata sancti-
tate coram deo. oculis humilibus. in auro an-
diendo que dei sunt. in manibus extendendo in
oratione. in gutture per tempaniam. in corpore
ipsius affligendo. In memoria passionis christi pa-
ter quod persona iusta tincta est etc. Tu in nobis es
domine et nomen sanctum tuum invocatum est super nos
Jere. xliij. Ecce quomodo persona iusta est prope de-
um. Ideo david dicit. Prope est dominus omnibus
invocantibus eum in veritate. ps. cxliij. Sed perso-
na peccatrix et iniusta est longe a deo non distantia
locali. quod si sic statum persona annihilaretur sed dicitur
distare a peccatore differentia formali quod sicut di-
citur de duobus panibus etiam distinctis si unus sit
subtilis et alter sit rudis illi dicuntur distare.
non localiter sed formaliter. sic est de deo et pecca-
tore. propter differentiam inter tantam sanctitatem et tantam
iniquitatem. Iohannes david ps. cxvii. longe a peccatori-
bus salus. i. ihesus. quod iustificatio. i. sanctitas
tuas non existerit. propter ergo quod iusti sunt prope de-
um et peccatores distantes a deo. Non clarum est quod
est prope non vocat. sed ille qui distat vocat propter
hoc dicebat christus. Non veni vocare iustos. sed quod
iam sunt mecum licet venerit eos salutare si perseve-
rant. sed peccatores ut scilicet convertantur. propter thema.
Istud thema generale approbando beato ma-
theo apostolo etc. Invenio quod beatus matheus euan-
gelista ante suam conversionem erat longe a deo. quia
erat iniustus et magnus peccator. Iohannes fuit voca-
tus a deo dicens. veni sequere me. Circa eius vocatio-
nem de beato mattheo declaranda sunt quatuor.

Primo sua vocatio gratiosa

Secundo invitatio fructuosa

Tercio operatio virtuosa

Quarto perfectio gloriosa

Quantum ad primum. modus sue conversionis
et vocationis fuit gratiosus. Quasi quot of-
ficia habebat beatus Matheus. Et inveni quod
tria officia habebat mala in hoc mundo. scilicet
Officium periculosum. Officium crimi-
nosum. Officium odiosum. Officium periculosum
est officium feneratoris quod ipse habebat. Nam in ci-
vitate capharnaum quod est maritima tenebat tabu-
lam suae mensam cambii officium est aie picu-
losum tractare tantas pecunias. quod sicut qui tractat

oleum carbonem vel picem inquinatur ab eis. Ita qui
tractat pecunias. et propter hoc dicit scriptura qui te-
tigerit picem inquinabit ab ea. Eccl. xij. propter dicit
moneta. Rationem quod multas nigredines dimittit in
aia tractantium pecuniam. Primum in cogitatione.
Secundo in temporis editione et negotiorum occupati-
one. In signum huius moneta siue sit aurea siue
argentea quando tractat dimittit maculas nigras
in manu hominis quod raro est quin feneratorum.
faciant fraudes etc. Secundum erat criminofus
quod erat usurarius. Ita dicit Beda quod post con-
versionem distribuit propria qui rapere solebat
aliena sed per usuras. Dicatur quomodo mutuabat. x.
propter. et sic de aliis speciebus usure finem quod requiri-
tur. sed emere plus et vendere propter expectatio-
nem minus. Item mutuando super possessiones.
recipiendo fructus sic faciunt multi. et excusant
se dicendo false quod ecclesia permittit etc. Istud est
divina ordinatione que vult quod omnes creature.
libere ministrent et concitent illa que deus con-
cavit eis ut patet de sole qui concitat lumen a deo
sibi concitatum contra tenebras et calorem contra fri-
gus et influentiam ad fructificandum. Idem de igne
qui concitat suam claritatem et caliditatem. Idem de aere
ad respirandum. et de aqua ad lavandum et pisces
capiendum. terra plantas etc. Si ergo creature
irracionales concitant quod magis nos. Iohannes magnus
peccatum est in usurariis. Ecce officium criminofum
Sed ille qui libere et sine usura accomodat iu-
stus est ut dicit propheta. Vir qui ad usuram non
accommodaverit iustus est. Ezech. xvij. Tercium
officium erat odiosum et tediosum quod erat theo-
lonarius in civitate capharnaum colliges iura
impatoris. Iohannes dicitur theolonarius. i. publi-
canus quia tenebat officium publici theolona-
rij. Istud officium est tediosum et odiosum quia
aliquotiens tales faciunt magnas iniurias ex
potestate quam habent. Et ista ratione Iohannes baptista
ad quem venerunt publicani dicens. Quid fa-
ciemus ut salvi simus. Respondit beatus Iohannes. ni-
hil aliud quam quod constitutum est vobis faciat li-
ce. iij. Et hijs tribus officiis beatus matheus
distabat a deo per tres magnas dietas. scilicet audi-
te quomodo fuit vocatus et fuit sextus quod iam ha-
bebat. v. alios vacatos. Cum christus transiret iux-
ta mare galilee et beatus matheus sederet ad
mensam cambii in domo sua magna quam habebat
coram mari in negotijs occupatus Dicatur
practice de negotijs camporum pecunias colli-
gentium et christus stetit et vidit publicanum nomine
leui involutum in negotijs etc. qui nec de deo nec
de aia sua poterat cogitare. Et christus vidit.
id est attrite respexit. Et beatus matheus deus

De sancto Matheo

ordinatione eleuatis oculis vidit xpm coras se
quē nō cognoscebat s; tāta erat reuerētia z ma
testas sue scitatis q; mathe^{us} admirādo respicie
bat eū. ad quem xps ait. veni z seqre me subito
virtute diuina. sic xps ptulit ista vba radi^o cla
ritas illūinavit ei^{us} mentē et cognouit xpm ve
rum messia esse z cor ad cōtr. cōez pēroz di. Ec
ce ego dñe qz vocasti me. i. Regū. iij. Subito
relictis oibus secut^{us} est eū dimittēs libros et
cōputū zc. Rō dicit q; dixit xpo dñe regraci
or vobis qz vultis me in discipulū zc. Pote
stis credere q; xps dixit. Uade sacronem de te.
Redderōne z pputū dñis z habeas diffinitio
nez z recipē qd mutuaſti sine vsuris nullo mō
recipias nisi forte pncipalē. tētētis credere q; se
cit preconizari. Si tenebat alicui quōcūq; per
vsurā vel iniusticiā qd satisfaceret oibus. Iste
est modus satisfaciēdi vsurarioz publicorum
secus de secretis q; secrete dñt restituere. q; vult
intrare padisuz oportz sic satisfaccere. Nō em̄ di
mittit pētm nisi restituat ablatū. Regla est iu
ristaz. i. iij. q. vi. si res. et theologoz. Nō recipi
amini dicēdo. Ego ponā in testamēto zc. Dica
tur ptra illos q; dicūt si restituere oporteret me
minuere de statu. Itē de q; hereditarez filios zc.
Jō oportet seruire pecunias vt pompa vel ma
logranata q; respiciatis ne sint maclata z putri
da zc. Ita tētētis vos facere qñ recipitis flore
nū vel alia bona tētētis respicere eū dicēdo vi
deam^{us} si ē hic ymis vsure vel macula de furto z
piciat restituēdo als corūpēt alias zc. z nō du
bitetis qz nihil deficiet vobis. Jō dixit dauid.
Iunior fui cteni senui z nō vidi iustū derelictū
nec semē eius quēres panē. S; de vsurario di
cit ibidē. vidi impiū superaltatū et elenatū si
cut cedrus libani et trāsum et ecce nō erat q; sui
eū et nō est inuētus loc^{us} eius. ps xxxvi. Quā
tū ad scdm scz de inuitatiōe fructuosa. Dicatur
quō postq; omnia restituit remāsit sibi dom^{us} et
aliqua moneta d bono iusto z voluit facere xpo
magnū puiuiū vt faciūt religiosi qñ intrāt or
dinē zc. De isto puiuiō habet Lu. v. et fecit ei
cōtinuū magnū leui in domu sua cognomē bea
ti mathei erat leui. Dicat practica istius cōm
mū dicit tertus Luce. v. Et erat turba multa
publicanoz discumbentes. Intentio beati ma
thei fuit vt illi etiam puerterentur. Itā rōnem
ponit beatus Jero. Logitabat beatus matheus
Si me conuertit qui eram ita inuolutus etiaz
conuerteret istos. Dicat quō ordinatū fuit a xpo
vt tanue essent aperte et apli sederent circa por
tas z xps inter publicanos dixit versum. Cuc
li omniū zc. et posuit se ad mensam cū eis tūc

fuit cōpleta illa pphēcia Lāt. ij. Sicut mal^{us}
id est pomū inter ligna siluarū scz infructuosa
sic dilectus meus inter filios. Et factio interna
lo inter cibū et cibū vt sit in magnis puiuiis
xps quasi per modū lectionis dicebat. Modo
audite qñ debent^{ur} tēū laudare qui tanta fe
cit ad seruiciū hominū scz omnia aialia z om
nes fructus. Et illi pētores attendebant et cū
primo riderēt incipiebāt flere zc. Idē postq; co
mederūt cibū assatū dixit xps. Modo cogita
te si iste esce corruptibiles dant tantū saporem
zc. quid debet esse de cibis incorruptibilib^{us} celi.
qz qñ rer dat suis seruitozib^{us} tā lapidas escas.
quales sunt ille esce quas ipse retinet p se. Ita
de eo. z de illis publicanis conuertebant multi
et flebāt. Idē postq; comederūt coctū i aqua
Intm q; credit^{ur} q; omnes illi fuerunt conuersi.
tanta erat virtus verborum xpi. Et cū iā essent
quasi in fine prandij vidētes pharisei qz porte
erant apert et dicebant discipulis eius. qz come
debant circa portā quare manducat magister
vester cū publicanis et peccatozibus ac si dice
rent. h; patet qualis ipse est. dicas mihi cū quo
vadis et dicā tibi quid facis. Vocandēs xps
vocauit eos ad se z ipsi inflati fuerunt coras co
dicētes. quid vultis. dixit xps. Dicatis mihi
qñ in aliqua ciuitate sunt multi sani z multi in
firmi q; indigent medico sani vel infirmi. Et il
li intelligētes noluerunt respōdere. et xps non
vultis respondere ego dicam vobis. Nō opus
est valentibus medicus sed male habentibus.
Ille erat infirmus per superbiam et modo cu
ratus est. et ille per auariciam et sic de alijs. Jō
ait Augustinus magnus. de celo ad nos venit
medicus quia magnus per totum mundum ta
cebat egrotus. tunc dixit. Non veni vocare iu
stos sed peccatores. et iudei confusi recesserunt
Paret ergo inuitatio fructuosa quia ex quo ipe
fuit conuersus laborauit vt conuerteret alios.
Moraliter habemus hic doctrinam quō qui
libet nostrum debet curare si est in via saluatio
nis de familia de ancillis vir de vxore et econ
uerso. de familia vt confiteantur et cōmunicēt
in pascha. vt audiant missas. sermones. ne ope
rentur in diebus festiuis. Si quis suorū ma
xime domesticorum curam non habet fidē re
gavit et est infideli exterior. i. ad Thy. v. Quā
tum ad tercium scilicet actum virtuosum siue
operationem virtuosam scilicet de operib^{us} que
fecit postq; fuit conuersus. Dicatur quomodo
post chzisti resurrectionem. ascensionem et spi
ritus sancti missionem apostoli diuiserunt sibi
mundum ad predicandum et conuertendum

Sermo

hoies zc. Et beatus Matheus iuit in ethiopiam predicando z miracula faciendo. illuminando ce/cos z sic de alijs. z multas gētes cōuertebat ad xp̄m. Ecce actus stuolus siue opaco virtuosus. Dicat quō semel dñi ipse predicaret fuit facit magnus tumultus z plangit in populo de morte filij regis vnigeniti zc. Et dñi sepultura para ref quidā xpianus. s. ille eunuchus quē Philip pus baptisauit. vt habet Actū. viij. iuit ad regē dicens sibi q vnus sanctus vir erat in ciuitate q posset resuscitare zc. Dicat miraculū vt habet in historia z fuit cōpleta pphia. Vñ vocauit eū z bñdixit ei z multiplicauit eum. Ita. li. Si vis dicere moraliter p questione que fuit cū q beatus Matheus solus puerit tantā gentem. s. totā ethiopiā z eq̄ptū: z euz mō sint tot predicatorēs q est cā q nō puerit nūc paucos iudeos q hic sūt nobiscū zc. Dicat quō apli habuerūt sanctā vitā z bonam doctrinā. z nihil aliud voluerūt nisi honorē dei z salutem aia/rū. Ideo dicebat apls. Habentes alimēta z q bus tequamur hys p̄sentiam. i. ad Timoth. vi. Nō deficiamus in vita qz nolūt q̄libet die audire hoies miracula scōz zc. nec bonam doctrinā nisi tñ poetarū zc. nec curam de salute aiarū nisi de rebz familiaribus zc. Idē de clericis vendētibz sacramēta. Ideo nō solū in fideles nō puerit nūc fideles puerit nūc p dunt fidem. Ideo apls. Qēs que sua sūt que rūt nō que ihu xp̄i. ad Phil. ij. Quantum ad quartū. s. de p̄fectione glorioza. Nā martirisat fuit p defēsiōe cuiusdā monialis. Pri/mū monasteriū qd ego legi fuit istud. q beatus Matheus instituit. Dicat quō postqz puerit illam terrā mortuū fuit rex quē ipse puererat. cuius filia noie ephigenia fuerat. cū alijs virgibus sacro velamine deo dedicata. z rex pū succedens alienigena voluit illā in vīrorem habere. Dicat historia. z quō fuit dictū regi q ipse nūqz haberet eā nisi p aplin Matheū. qz ille erat prior earū prop̄ qd rex vocauit eum di. q induceret eā ad m̄rimoniū. Tūc beatus Matheus cogitauit. Si ego dico mō sibi zc. interficiet me z meū martiriū nō erit notorium zc. Idē dixit regi q in dñica sequenti esset in officio z ipse cōmendarēt ibi m̄rimoniū. Ita z factū est in dñica sequenti apls dixit quō m̄rimoniū erat sc̄m z a deo institutū in paradiso terrestri. Sc̄do fuit honoratum p̄p̄m in pri mozdijz miraculoz. Tercio qz ex eo implent cathedre zc. s. celi. Quarto est cōseruatiū humane nature. Itē xps voluit vt mater sua haberet sponsū zc. Sed dixit post qz sicut esset

proditor q sponsam regis velleret in vīrore. Nota hic bñ in legenda z ex hoc beatus Matheus fuit lancea percussus z martirisat. Dicat q peccatū est cū monialibus z clericis p̄pter sacrilegiū. Dicat silitudo de sc̄to sepulcro si proijceret in latrinā esset mai⁹ peccatū qz si oīa sepul/cra sanctorū proijcerent.

De sancto Michaelē archāgelo.

Videte ne contēnatis vnum ex hys. Mathe. xviij. textualiter z in euāgelio hodierno officialiter scribit verbū istud s̄m q se stum p̄ns z solēntas est beati Michaelis archangeli z omniū angeloz. Ita erit z sermo. Si placet deo habebim⁹ multas bonas speculationes speculatiuas p nra consolatione z bonas informatiōes pro nra informatione. Sz primo salutē virgo Maria zc. Solēntas z festū hodiernū habet nomē z titulum speciale. z hz officiū generale. qz dicit sancti Michaelis. Rō est. qz inter oēs sc̄tos angelos celi q descendūt in hunc mundū ad pcurandū nostrū bonū z saluationē maior est Michael. Non q sit maior oibz angelis celi. qz sunt plus qz mille milia maiores. Nā ipse est de tercio ordine z hz supra se potestates virtutes z dñatio/nes. thronos cherubin z seraphin qui nō mittunt ad nos. qz dicit sanctus Iho. p̄ma pte. q. cxiij. arti. ij. q non oēs angeli mittunt qz dicit. simpliciter dicēdū est q superiores angeli nūqz ad exteri⁹ ministeriū mittunt. sed vt ibidē dicit solū de tribz ordinibz inferioribus. s. angeloz ad procurādū bonum cuiuslibet p̄sone in p̄culari. Archāgeloz ad procurādū bonum cōitatis. Nā quelibet ciuitas villa castrū habet vñ in custodia. De tercio ordine. s. p̄ncipatus mittunt ad procurandū bonū regnoz p̄uinciarū z regionū. qz quodlibet regnū p̄uincia seu regio hz vñ. z de istis Michael ē maior. propter h̄ dico q de illis qui ad nos mittuntur ipse ē maior z p̄nceps. Auētas. Ecce Michael vn⁹ de p̄ncipibus primis venit in adiutoriū meū. Dan. x. Verbū est ecclie propter h̄ dico q istud festū hz titulū z nomen sp̄ale sed hz officiū generale. qz sicut de oibz sc̄tis sic festū generale p̄ma die nouēbris. Ita hodie sit festū z solēntas oīum sc̄toz angeloz. qz licet nō oēs descendat h̄ ad nos. tñ oēs pcurāt nobis nram salutem. oēs sūt administratorū spiritus in ministeriū missi propter eos qui her

De sancto Michael archangelo

reditate capiunt salutes. ad Heb. i. Nota admi/
nistratoz. i. honoris tui in misteriu missi. Di/
ceret aliqs q oēs mittunt. Dico q sic isto mō.
qz qñ dē vult nob aliqd reuelare seu itiare. pō
reuelat illud cherubinis z illi reuelāt illud se/
raphinis. z illi thronis. z illi dñatiōib⁹. z illi
pētib⁹. z illi pātib⁹. z sic oēs mittūt s; n oēs
veniūt in hūc mūdū. qz hēat nomē z titulus
spāle h; tñ offi⁹ generale. **Auc.** q hodie in mo/
dū cātelene cantat in ecclia. **Collaudam⁹** ve/
nerātes oēs celi milites s; pēpue pmates cele/
stis exercit⁹. **Michaelē** in virtute pterentē za/
bulon. i. diabolu. ppter qd dē thema. **Videte** ne
pēpnar⁹ vnū ex hys s; segregādo ab offi⁹ ecclie
q. d. xps pape z plar⁹ clericis z religiosis z se/
cularib⁹. **Videte** ne zc. p; thema z sū in mate/
ria pēdicāda. Inueni in sacra scriptura q serui
lit ites habem⁹ a scis angelis. **Iō** nō ē aliqs ex/
cellend⁹ ab officio ecclie. Nam in hoc mundo
Per angelos sum⁹ p domones defensari.
Per angelos sum⁹ in tēptationib⁹ cōsolari.
Per angelos sum⁹ ad verā pñiam pzoicati.
Per angelos sum⁹ in fide xpiana pfortari.
Per angelos sum⁹ corā deo aduocari.
Per angelos sum⁹ in celo festiuari.
Per angelos erimus ad gloriā portari.
Dico pmo q p scōs angelos sum⁹ in h⁹ mū/
do p demones defensū. bñ est nobis necessariuz
Rō. qz nos nō possum⁹ videre demones ūni/
cos nros qz velū carnis ipedit q amoto vidēt
ab aia z mirat⁹. **Sz** ipsi inimici vidēt nos stāt
in domib⁹ i vīs zc. **Et** nisi haberem⁹ angelos
defensores destruerēt nos stāt qñ creatura na/
scit ab eis suffocaret ne haberet baptisimū. **Idē**
qñ peccat ne faceret pñiam. s; angel⁹ bon⁹ defen/
dit. **Itē** qñ creatura facit aliqd bonū. vt orare
missā celebrare. pēdicare z silia. destrueret crea/
turā stāt nisi boni angeli nos defenderent q in
oib⁹ opib⁹ z vīs nos ptegant. **Nā** dicit bea⁹
Tho. in pma pte. q. cxiij. ar. i. in corpe vbi q/
rit vtz hoies ipugnēt a demonib⁹. q demones
impugnāt hoies z cōtinuū tellū in hoies et
demones. **Iur** illud apli ad **Eph.** vi. **Nō** ē no/
bis colluctatio adūsus carnē z sanguinē s; ad
ūsus pncipes z pātes adūs⁹ mūdi rectores te/
nebrarū harū p spiritalia neq̄tie in celestibus.
Un circa impugnationē illaz duo oportet cō/
siderare. vt dicit ibidē. pmo ipsā impugnationē
scō impugnationis ordinē. **Impugnatio** qdē
ipsa ex demonū malicia pcedit q ppter inuidiaz
pfectū hoim impedire nitunt⁹ z ppter supbiaz
silitudinem diuine pātis sibi vsarpāt. z pu/
gādo sibi ministros terminatos ad hoim im/

pugnationē. sicut z angeli deo ministrant in de/
terminat⁹ officijs ad hoim salutē. **Sed** ordo
impugnationis ipsi⁹ est a deo q ordinate nouit
malis vti ad bona ea ordinādo. **Sed** etiā an/
geloz tā ipa custodia qz ordo custodie reducit
ad deū sicut ad pñū auctorem. **hec** ille ibidem
z sic qzuis pmittat nos de⁹ tēptari tñ plet au/
xilū angeloz. z iō recte facit de⁹ vt dñs vel pa/
stor q h; multas oues in nemore ad custodiē/
dū quib⁹ dat pastores z canes ne a lupis deuo/
rent⁹. **Ita** fecit xps q dicit. **Ago** sū pastor bon⁹
z cognosco oues meas z cognoscūt me mee zc
Ioh. x. **Nos** hō sum⁹ oues pascētes in nemo/
re hui⁹ mundi z deuorāremur a lupis inferni.
nisi xps mitteret ad nos pastores. i. scōs ange/
los q custodiūt regna. puincias. ciuitates. vil/
las. castra. z quālibet pñā in pñculari. vñ ait
dauid. **Angel⁹** suis mādauit de te vt custodiāt
te i oib⁹ vīs tuis. ps. xc. **Dica** p practice. quō/
de⁹ pēpuit angelis qñ mulier d; parere xps qui
oia videt vocat vnū angelū suo proprio noie
vt ait dauid. oibus eius noia vocās. **Nos** ne/
scim⁹ nisi tria noia angeloz. i. **Michael.** **Ga/
briel.** **Raphael.** **Cui** dicit. **Ecce** vides talē mu/
lierē tali hora pariet cōmitto tibi filiū vel fi/
liā zc. **Et** angel⁹ rñdet. dñe reputo mihi ad ma/
ximā grāz z honorem q cōmittatis mihi crea/
turā ad imaginē z silitudinē vīam factaz vzo
sanguine redemptā. z h⁹ humano mō dicēdo ē
intelligēdū. z qñ nascit creatura citi⁹ venit in
manib⁹ angeli qz obstetricis. **Et** h⁹ sequit⁹ cor/
relariū q nūqz aliq mulier parit sine obstetri/
ce. i. angelo q nūqz defert creaturaz illā qusqz ē
in paradiso vel in inferno aut purgatorio. **Nō**
dico q semp sit pñs cū creatura tñ semp ē pa/
ratus ad adiuvandū creaturā respiciēdo creatu/
rā de celo qd facit q vadit. z vt dicit. b. **Tho.** p
ma pte. q. cxiij. ar. vi. **Angelus** custos d; qñqz
deferere eū quē custodit inq̄tū pmittit q sub/
dat alicui tribulatiōi nūqz tñ totalit⁹ cū di/
mittit. **Et** sic intelligit angelis suis. **Et** dicit
Iero⁹ qñ declarādo istā auctatē. magna est di/
gnitas aiarū vt vnaqueqz habeat ab ortu na/
tiuitatis angelū bonū sibi in custodia deputa/
tū z delegatū. **Nota** magna ē dignitas aiarū
pastor mult⁹ ouib⁹ dat vnū pastore ad custo/
diendū z nō cuilibet vnū. sed xps cuilibet pso/
ne dat vnū angelū z cuilibet ciuitati zc. **Di/
cat** si rex vt antiq⁹ p̄sueuerūt hēre reges oues.
z vocaret duos barones z milites vt irent ad
nem⁹ custodire oues zc. quō indignarent⁹ ma/
iores duces. comites. z barones. z tñ maiores
sūt minores angeli celi. qz maiores reges tre z

Sermo

tñ nō reputāt sibi ad iniuriā venire in nemore
 hui' mūdi. imo reputāt sibi honore. Quidē g
 vobis si debem' facere festum de eis imo certe.
Nō videte ne cōtēpnatis de custodia angeloz.
 Nota s'm. b. **T**ho. p'ma pte. q. cxiij. p. totus qd
 hz. viij. ar. **D**ico scdo q in nris tēptatiōib'
 p'ctōs angelos in tēptatiōib' p'solamur qñ
 aliq's demon tēptat aliqūē de aliq' pctō. angel'
 videns h' de celo subito plusq's aq'la descendit.
 nō tñ cogit creaturā vt faciat bonū nec malum
 s'z dimittit in libertate arbitriū sed p'siliat. Si
 dicat aliq's. ego nō audio zc. Dicat q' alia est
 locut' angeloz. z alia hoim. z declarat. b. **T**ho.
 p'ma pte. q. cxiij. arti. i. qz ex h' q vnus angel' ex
 sua volūtate ordiat suū pceptū ad manifestan
 dū alteri z ei manifestat tūc dī ei loq' sine for/
 matiōe verbor' vt ibidē ad longū declarat. Et
 iō ait **A**p'los. si linguis hoim loq'r z angeloz
 .i. ad **C**orinth. xij. hoies loquunt' verbis for/
 matis in aere nō loquū't sic angeli nisi aliq'ti/
 ens ex miraculo vt virgini marie fuit locutus
 Gabriel z Danieli **T**hobie. s'z loquū't cōit nō
 ad hoies. s' ad aures sed infra hoiem. s' ad ima/
 ginationē. qz illam pnt' imutare. vt declarat. b.
Tho. p'ma pte. q. cxi. ar. iij. Ecce angel' q loq/
 bat' i me nō dicit ad me. **A**ch. i. z. ij. c. Verbi
 grā qñ angel' malus dicit tibi tu posses pgre/
 gare magnas diuitias si velles mutare. x. flo
 renos p. xij. ista ē locutio diaboli. z si aure cor/
 dis attendas statim angel' bon' dicit. o si feceris
 h' esset visura z dānateris. qz visura nō irrat pa
 radisū. Et mal' angelus. pones in testamēto.
 Et bon' interi. tu ibis ad infernū. qz tu nō ha
 bes p' positiū satisfaciendi zc. ois g cogitatio bo
 na q resistit pctō ē locutio boni āgeli infra ima
 ginationē. **A**uctas. **P**recedet te angel' meus
 an. s. qz cadas. **O**bserna eū z audi vocem ei'. s.
 qd dicit tibi nec p'tenendum putes. s. peccādo.
 qz nō dimittet te cū p'caueris z ē nomen meū
 in illo. **E**ro. xxiij. **C**ogitate quō angel' malus
 est ad sinistrā vt te dānet. bon' dō ad dexteraz
 vt saluet. patet g quō in nris tēptatiōib' per
 angelos sum' p'solati. **E**rgo videte ne p'tenari.
Dico tertio q p'ctōs angelos ad verā pñiam
 sum' puocati z puocamur ponat q' hō magis
 velit in tēptatione p'sentire diabolo qz angelo
 sicut multoties fit. **C**ogitate q'lis verecūdia ē
 angelo bono ac si vxor hñs pulcrū virū iuuenē
 z bonā z tēptaret corā viro ab e' hiope nigro z
 turpi z vxor p'sentiret ei dicēdo viro. vadatis
 qz magis volo istū. q'lis cōfusio esset viro maior
 respect' sit angelo qñ hō consentit diabolo zc.
 qz null' pñs nec etiā rex est aliqd respectu eius

Nā pps volens laudare Johānem baptistam
 dicit. Int' natos mulier' nō surrexit maior Jo
 hanne baptista. verūm q' minor est in regno ce
 loz maior est illo. **M**atth. xi. z **L**u. viij. Ecce q'
 lis excellentia. **C**ogitate g qñ ipso respectu hō
 facit pctm dicit. o qd faciā de isto ribaldo z re
 dit ad celū. verūm ex h' nō deserit imo ē parat'
 bñfacere zc. s'z post pctm cōmissum luxurie vin
 dicte vel alia redit. q. d. videbo si potero eū in/
 clinare ad pñiam z loquit' i imaginatiōi dī. pec
 casti. **N**ō cōfiteri laua aiam tuā z fac pñiam. de
 hoc figura legit'. iij. **R**egn. xij. de helia ambu/
 lante p viā desertā bestijs plenaz z dormiuit s'
 vmbra iunipi z angel' dñi tetigit eū z dicit il
 li. **S**urge comedē. **N**ota bñ textū ibidem. qz
 pulchra est historia. **N**ā helias dormiens i via
 piculosa est pctōz. pñs vita nihil aliud ē qz via
 vn' vadit. s' p mortē z ali' venit. s' p natiuita/
 tem. i. ibi morit' vn' s'ener z illic nascit' vn' pu/
 er. vbi sūt q' erāt an mille annos zc. **I**ā cōple/
 uerūt viā z via est piculosa. **E**t nūqd piculo/
 sū esset mare i q' de qnqz nauibus vix euaderet
 vna zc. **E**t pctōz dormit nō cogitās offensā fa
 ciā deo nec piculū in q' est. sed ridendo catādo
 z saltādo vadit ad infernū. sed qd facit angel'
 excitat eū p compūctionē zc. **I**nducēs ad pñi
 tentiā. cōtentionem. cōfessionē. satisfactionē ut
 remissionē iniuriarū vt de' ei remittat zc. **N**o
 ta pmo tetigit angelus heliā. i. pctōz. s. p com
 pūctionē. nō enī expectat infirmitatē. **S**cdō
 comedit helias. i. pctōz edere dī. s. per eucharis
 tie cōiōnē. qz sicut cib' corporalis cōfortat ad
 ambulandū in hac vita. **I**ta cib' spūalis zc.
Tertio ambulauit p satisfactionem z male so
 cietatis vitatiōnē. **E**t in his trib' pncipaliter
 cōsistit pñia q' p angelū puocemur ad pñiam.
Puēctas. **E**t reuersus est angel'. q. s. recesserat
 p'p' pctm. q' loquebat' in me z suscitauit me q'
 si virū p'suscitat de sōno. g videte ne zc. **D**ico
 q'ro q' p'ctōs āgelos i si de xpiana sum' isoz/
 mati. fides ei xpiana ē rare s'bilitat' altitudinis
 z p'funditatis q' intellect' human' p se nō pōt
 attingere ad intelligendū. **P**recedentia indeoz
 z p'hoz p intellectū naturalē pōt ostendi. s. q'
 ē vn' de' vnū p'mū pncipiū. z p'ma cā. z p'mus
 motor. **S**ed q' ille vn' de' sit p' generās. z si/
 lius genit'. z spūsanct' spirat'. vt exp'plificat'
 in sole h' nō pōt sciri i intellectu naturali. **I**te
 q' deus pvideat oib' creaturis z aialib'. h' in/
 tellectus pōt intelligere. sed q' de' z hō det se ad
 manducandū in hostia cōsecrata nō sufficit in
 tellectus n'r. **N**ō requirit' q' a maiori intellectu ius
 uef' queadmodū intellect' n'r iuuat' ab angelis

De scō Michael archangelo

clare videt secretū trinitatis. Intellectus enim noster est ut lux puer candelae que non sufficit ad legendum. **D**um pater lumen sed quoniam iunat lumen magni cerei videt optime et legit scripta prima. scilicet mysterium trinitatis et aliorum articuloz fidei. quoniam lumen intellectus nostri iunat intellectus angelici. Sic fuit de virgine Maria que licet crederet angelo tamen dixit. quod fieri istud. et intellectus angelicus intellectui Marie applicat. **D**icit. Spiritus sanctus superueniet in te etc. **N**ota obumbrabit tibi. Alie mulieres concipiunt ad ardorem solis. scilicet carnalis concupiscentie sed virgo precepit sine concupiscentia quia sicut gratia forma infra auellana etc. et virgo illuminata dicit. Ecce ancilla domini etc. **D**e ista illuminatione Auctas. In ipsa nocte. scilicet cognitionis nostre obscure. Ecce angelus domini astitit. scilicet illuminando et lumine refulsit in habitaculo quoniam homo intelligit di. **Q**uod grates deo modo intelligo. Actum. xij. **I**deo videte ne etc. **D**ico quoniam quod per sanctos angelos sumus coram deo aduocati. quod sunt nostri procuratores nam quoniam aliquis magna questio reducit coram rege vel in curia regis per aliquem miserabilem personam rex puidet illi miserabili persone de notabili aduocato. Ita facit Christus. Alie in curia Christi reducit litigius per nos et Christus puidet deus nobis aduocatos et procuratores sanctos angelos ne coram nam regni perdamus. **A**duocatus enim et procurator per nos bis perorando bona que facimus. ut orationes. ieiunia. et alias asperitates penales que multum placent deo. **T**hob. xij. quoniam orabas cum lacrimis et sequebas mortuos et derelinquebas prandium. **E**go obtuli orationem tuam domino. Item alie aduocatus per nos. quia si ex nostris peccatis incremur punitio ne dicitur domino propter. **E** domine speretis adhuc etc. de his nota parabolam Christi Lu. xij. de cultore vinee loquente per ficulnea vinea vel ortum Christi est christiana nitas in qua plantat arbor seu homo in die baptismi etc. **I**n primo anno. scilicet puericie dominus quoniam fructum ut sciunt se sige et dicere per nos. aue maria. et credo in deum. sed non inuenit. quia vos male nutritis filios. **I**n secundo anno a. xv. anno usque ad. xl. quod dicitur anno iuuentutis querit dominus fructum bone vite et penie sed non inuenit nisi folia vanitatis in ornamento etc. non enim inuenit fructum bone vite. **I**n tertio anno. scilicet senectutis non inuenit nisi folia non penit facere peniam ieiunando. vel etc. **E**t Christus tunc vocat ortulanum. id est angelum custodem dei. scinde eam ut quod terram occupat et mittat in ignem. **A**c ille respondens dicit. Domine dimitte illam et hoc anno usque fodiam circa illam et mittam stercora. fodit enim quoniam dat concupiscentias. et mittit stercora quoniam reducit peccata ad memoriam. Rigat quoniam ex peritioe fundunt lacrimas. **E**cce qualem aduocatum habemus.

Ideo videte ne contempnat etc. **S**exta utilitas est. quia per eos sumus in celo festinanti ex amore quem habent ad nos faciunt festum de nobis quoniam faciunt aliquod bonum operum gaudere et tripudiar. **A**uctoritas. Lu. xv. **D**ico vobis gaudium est angelis dei in celis super vno peccatore peniam agente. **N**ota gaudium est in celis. **T**riplex est gradus bonorum. **P**rimus gradus est bonorum penie que perficitur persone particulari. ut ieiunare. orare etc. **D**e isto fit gaudium in ordine angelorum quia quicquidque fiat secrete angeli sciunt et videt totum et dicunt ad invicem. vides illum qui ieiunat vel orat vel se discipulinat etc. gaudet oēs. **S**ecundus gradus bonorum que non solum perficitur persone particulari sed bonorum totius communitatis. ut quoniam rectores curant magis de bono communitatis quam de proprio. de hoc fit festum in ordine archangelorum quoniam videt quod corrigunt peccata notoria. **T**ertius gradus bonorum est qui non solum respicit bona particularis communitatis sed totius regni quoniam reges et consiliiarii faciunt sanctas et iustas ordinationes etc. de hoc fit festum in ordine principatum. **E**cce quare dicit. gaudium est angelis etc. **N**ota de opposito Isa. xxxij. **E**cce videntes. scilicet peccata nostra clamabunt foris. angeli pacis amare flebunt. et testationem illam vocat fletus. **S**eptima utilitas est. quia per sanctos angelos ad gloriam sumus portati dicatur quod. quando persona que tenet bonam vitam moritur existente in articulo mortis. Angelus diuinitus missus precedit eam propter demones aduenientes et ascendentes custodit inter aereas potestates et tandem seculum introducit in celum. **A**pod. xij. **E**cce ego mittam angelum meum qui precedat te et custodiat te in via. et introducat in locum quem preparavi. **N**ota exemplum Luce. xvi. factum est ut moreretur mendicus et portaretur ab angelis in sinum abrahe. **S**ecus si mortuus impunitus. patet ergo quomodo est fendum festus de eis. **I**deo videte ne etc. **I**deo do vobis vnum bonum consilium. **C**redo quod que liber vestrum habet aliquem sanctum in deuotione cui facit orationem. et aliquotiens curat parum de vobis propter peccata vestra. sed angelus custos nunquam deserit. **I**deo esset bonum quod liber mane et sero genibus fletis dicere. angele qui meus es custos pietate superna. **M**e tibi commissum serua. scilicet a malis inclinationibus. defende. scilicet a cunctis impugnationibus. guberna. scilicet in bonis operationibus. **E**t sic eos festiuando et orando ipsi cum dei adiutorio procurabunt bonum nostrum. **E**t habebimus hic dei gratiam et in futuro gloriam. **A**men.

Sermo

De beato Francisco:

Lucerna fulgoris

Lucerna fulgoris illuminabit te. Lu. xi. Et recitatum est statim in euangelio hodierno. Sermo noster erit de vita illius gloriosissimi professoris et amici dei beati francisci. et habebimus de vita sua bonas doctrinas etc. Salutes virgo Maria etc. Pro breui declaratione huius verbi et veniendi ad propositum sciendum quod in scriptura. Ita in veteri testamentum sicut in nouo sancti dei dicuntur lucerne. ro quod sicut in lucerna sunt tria. cera fragilis que liquescit statim ad ignem. sed lignum album. tertio lux clara. Ita quilibet persona sancta habet ista tria. corpus fragile quod igne deuotionis liquescit in lacrimis. Secundo in hunc aiam albam claram innocentem purificatam a malis cogitationibus quod expellunt non habent odium nec malitiam pro proximis. Tertio habent lucem gratie dei sine qua non essent sancti. qui clarescat intellectu ad cognoscendum deum. et se in misericordia huius mundi ad calefaciendum in operibus. Ecce ro quod persona sancta dicitur lucerna. Auctas. Deus enim per loquentis filio suo de Ioseph baptista dixit parauit lucernam. I. Iohannem christo meo. Etiam christus sic vocauit eum. Ios. v. Ille erat lucerna ardens et illuminans. patet ergo ratione et auctoritate quod sancta persona dicitur lucerna. et in isto intellectu proposui thema. Lucerna fulgoris illuminabit te. et loquar cuilibet persone religioso clerico vel laico deuoto dei. Lucerna fulgoris etc. Nota in ipso quod quod ra dios claritatis a quo possumus illuminari. et sunt isti. scilicet.

- 1. Paupertas apostolicalis.
- 2. Aspiras penitentialis.
- 3. Humilitas cordialis.
- 4. Caritas diuinalis.
- 5. Firmitas perpetua.

Dico primo quod b. franciscus dedit hunc mundo radium paupertatis apostolice qui in hoc consistit. ut homo omnia relinquat ut in euangelio discipuli dixerunt. Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te. Mar. ci. xix. Sed dices. si non habebat omnia quod pauperes erant. quomodo ergo reliquerunt omnia. Nota reliquerunt omnia. scilicet habita et habenda quantum ad desiderium habendi. Tu dimittis regnum vel prelationem quam forte nunquam habuisses quam dimittis desiderium habendi. Iohannes religiosus licet non habuerit uxorem nec filios tamen reliquit per christum quod poruit habere. Iohannes quod Petrus et alii apostoli dimiserunt omnia habita et desideria etc. Iohannes dicit. Ecce nos reliquimus etc. Non audite quod b. franciscus reliquit omnia. Dicat quomodo quod erat iuuenis erat mercator et subtilis. et quomodo

fuit quod. etc. annorum dum sic negociaret intravit quidam ecclesia habens bonum habebat. Iohannes per nullo negotio debet dimittere aliquam orationem. quod de profundo abyssi extrahit petorem. Iohannes ait dauid. Benedictus deus qui non amouerit orationem meam et misericordiam suam a me. ps. lxxv. Glo. Augustini. Nunquam amoueat a te oratio tua. et nunquam amouebit a te misericordia diuina. ergo ad bonum finem perducet te. propter h. b. franciscus orabat cui crucifixus coram quo orabat locutus fuit dei. Ecclesia mea cadit repara eam. Cogitate quales timorem debuit habere. et intelliges quod loqueretur de illa ecclesia scilicet se et vidit quod minabatur ruinam et vendidit omnia quod habebat et portauit pecunias sura ro ut eas reparet. Et christus loquebatur de ecclesia vniuersali quam tota cadebat. domini regales per iniustitiam. plati per negligentiam. religiosi per indeuotionem. clerici per inhonestatem. Et h. b. franciscus principaliter intelligebat christus ut reparet. sed b. franciscus adhuc non intelligebat. quia ista fuit prima reuelatio. qui tamen de cetero fuit ardentissimus amator paupertatis dimittebas omnia et recepit saccum non indigebat sartore et cum corda cingebat se. nec induebat alia veste. et dicebat historia. quod de die erat vestitus et de nocte stratum. pediculis plenus paupertatem vocabatur dominam suam. Sic datur exemplum religiosi clerici laici qui deuote se obligant ad paupertatem apostolicam quod nihil possideant tam proprium. ut possint dicere cum b. Petro et alijs. Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te. Sed nos modo seruamus paupertatem sine defectu. bene pasti induri. et si aliquid nobis deficiat murmuramus. Iohannes per demus permissionem factam nobis a christo dei. Amen amen dico vobis quem vos secuti estis in regeneratione cum sederitis filii hominis in sede maiestatis sue sedebitis et vos super sedes. xij. iudicantes. xij. tribus. Matthei. xix. Clerici etiam habent exemplum per quo habent suos redditus non congregent superfluos thesauros iuxta verbum christi. Nolite thesaurizare congregando in cistas etc. Non solum habent cauere ab usuris etc. et simonijs sed ab auaricia. et quod oportet facere cisternam in domo ubi est fons emanans. Bern. Clerici quicquid pretulerunt victum et vestitum simplicem retines furtum facitis. sacrilegium committis. hinc est quod dei. xvij. q. i. Clerici. quantum ad res ecclesie cum pauperum sint alienare non possunt. laici etiam habent exemplum. Non oportet omnia dimittere ut b. franciscus sed recognoscere domum suam tamen bursam. et si est ibi aliquid de usura. furto. rapina. dimittatis restituyendo. alia corrumpent omnia alia. exemplum de primo corrupto quod omnia alia corrumpunt. Ita de flore. nis. Iohannes apostolus. Reddite omnibus debita et nemini quicquam debeat nisi ut inuicez diligatis etc. i. ad Corinthios. xij. Ecce primum radius. Ideo dicitur q. iij.

De sancto Francisco

thema. **Luce**na **zc.** **S**ecundus radius est de asperitate pñiali mirum ē tantā asperitatē faciebat. Dicant aliqua. pñio nō portabat nisi illū faccū in hyeme et statim intellexit illud euangelii ad lram. neq; duas tunicas habetis dor/miebat sup terrā. Si aliqui fieret sibi aliq; scutella de bono cibo ponebat cineres vel aquā frigida. Dicat de temptatiōe ut haberet vxores et filios **zc.** demū fecit et pñecit se in nuce ibat discalciatus. **H**ic dat nobis exemplum ut faciamus aliquas asperitates pñiales. dicūt aliqui stulti et ignorātes. ve et qd oportet facere asperitatē et quid pdest deo **zc.** Rñdeo qd de asperitate quā nos facim⁹ de hz honorem et nos vtilitatē. qz sicut rex qui hz vñū castrū rebelle et miles subicit castrū regis est honor et miles habet inde salarium **zc.** Sic corp⁹ nrm rebelle est deo. Sensus enī et cogitatio humani cordis i malū pñia sūt ab adolescentia sua. **Sen. viij.** Sed subicit deo p asperitatē ieiunando **zc.** Iō si estis bon⁹ miles subiciatis ipsum deo. qz honor est dei. vtilitas autē vīa. Nam deus servat illū modū pctōrib⁹ qd si in hoc mūdo faciunt iusticiā de se ipse in alio mūdo nō faciet iusticiā de pctis. Iusticia pro peccatis sit pñiales asperitates. et qñ aīa taliū venit ad iudiciū vbi accusat a diabolo. dicit xpus. qd dicis tu aīa. Rñdet. dñe vez est qd ego feci illa tñ dñe feci iusticiā. qz si aliqui sui supbus humiliam me **zc.** et alijs feci iudiciū. s. pñtendo. et iusticiā. Non eradas me calūniatib⁹ me. ps. cxvij. dicit xps. **E**go sum pñtendus. Ecce vtilitas. **Iō** xps. **D**ico vobis qd nisi pñiam habueritis oēs filii peribitis. **Lu. xij.** **T**ertius radius est de humilitate cordiali. Erat enī ita humilis qd reputabat se viliorē oībus et magis peccatorē. Dicat quō socio orāti fuit vīsa in celo pulcherrima cathedra cū corona et di. **Q** bñdictus erit qd in illa collocabit. Rñdit xps. cathedram perdidit vñ⁹ pñceps de ordine seraphim ex sua supbia et reseruat humili frācisco. **Q**ñ cū semel ille socius quereretur a beato francisco. Pater quales estimationē habetis de vobismet. Rñdit. non credo esse hoīem magis pctōrem in mundo qz ego. **E**t soci⁹. Quō habere potestis talē imaginationē de vobis cū tot grās recipiatis a deo. Rñdit. tot grās recipio qd si alius reciperet humilior me fieret et maius bonū faceret. Dicat similitudo. Sicut dño hoīes et vñ⁹ habet paucas possessiones et pecunias tñ trāsūt. Alius ho recipit mutuo magnū thesaurū de q annuatim hz facere certā pñsionē sub pena mortis. Itē hz reddere totū illū thesaurū dño certo die sub pena

mortis obligata et reddere **zc.** magnum onus tenet supra se. Alius autem hz non habeat tantum transit lere et sine illa obligatione. Ita in proposito. dētis mihi vñū sanctus. nihil aliud vult dicere qz recepisse a christo diuite mutuo magnum thesaurum sub pena **zc.** et q certo tēpore reddat sibi rationem. **E**t quia sanctus cogitat. o deus fecit mihi tantam gratiam de scientia vel eloquentia vel faciendi miracula cum dolore et tristitia et in magna humilitate debet vivere. **E**t istud cogitans virgo **M**aria humiliabatur que sciuit se esse matrē dei et esse virginem. reginam celi. nam quanta persona sancta excellentior tanto esse debet humilior. **Eccl. iij.** Quanto magnus es. scilz in sanctitate humilia te in omnibus. et coram deo inuenies gratiam. scilz vltiorem. quoniam magna potentia dei solius. que dat gratiam ab humilibus honoratur. Persona autem que a deo nō recipit tot gratias potest vivere lere quia non ē ita obligata et cito reddet computum suū. Sicut enim diues habet reddere computum de q libet floreno. ita sanct⁹ de quolibet gratia propter hoc sancti dum magis honorabātur pl⁹ humiliabantur. Ideo christus. Domini autē cui multum datum est multū queretur ab eo et cui commendauerunt multum plus petent ab eo. **Luce. xij.** **I**sta de causa beatus franciscus humiliabatur recordans se illi⁹ verbi qñto magnus es. scilicet in diuitijs. dignitate. pñlatione. sanctitate. etiam humilia te in omnibus. **Eccl. iij.** **Q**uartus gradus est de caritate diuinali. nam intm erat inflammatus in amore dei et proximi qd volebat qd omnes saluarentur. et in signū huius fundauit ordinem fratrum minorum quo fundato fuit sibi dictū qd regula erat multum fortis nec posset seruari qd temptaret. Respondit. ego scripsi quod christus ore suo ordinauit. Ideo nihil mutabo qz seruus in littera domini nihil potest mutare qd illam regulā seruat sanctus est et quando moritur posset canonizari sed de mille vnus nō seruat. Deinde dixit. et nunquid etiam mulieres debent seruare. Respondit. et nunquid christ⁹ de muliere voluit nasci. Ideo pro saluatione mulierum fecit alium ordinem. Ecce quāta caritas. Deinde ut de statu matrimonij posset facilius saluari fecit tertiam regulam. **E**t quia ita erat ardens in caritate. apparuit quasi se/raph. et subito ac si a balista emitteretur clauus quidam de nervo percussit manū dexte tram. deinde sinistra. Etiam in pedib⁹ habuit plagas itantū qd poterat dicere. **E**go stigmata

Sermo

hiesu porto in corpore meo ad Gal. vi. Dicatur
quo ex huiusmodi abscondebatur plagas ut vi
taret vanā gloriā optie seruabat illud pceptū
Charitas vestra magis ac magis habūdet ad
Philip. pmo. **N**ic habem⁹ exemplū nos reli
giosū qz nō possum⁹ tantā hīc caritatez ut bea.
Frācilē⁹ admi⁹ habeam⁹ istā formā seruādi re
gulā nō viuam⁹ sicut alij viuūt sed sicut voui
mus ut dē apls. Quicūqz enī in lege peccau
erūt p legē iudicabūt ad Ro. ij. Lex religiosoz
est regula. Dicat practica de exāmie i capitulo
culpaz in iudicō xpī ad portā paradisi cū mira
culo illi⁹ frīs minoris qd legit in vita brī frā
cisci cōposita a. xij. locis. Si vellet se religios⁹
exercitare dicēs dñe nō seruauī qz alij nō seruā
bāt. Jō vadas cū eis ad infernū. Dicūt aliq
platus dispensat. Nota differētiā inter dispē
satōez et dissipatōem. Dispensatio est relaxatō
iuris cois p loco et tpe. p loco qñ cū rege habz
cōmedere tē. Tempe scz pestilētie vel venit re
foris lassus tē. sed idifferēter cōmedere carnes
nō est dispensatio s; dissipatio. Et q dispēsat
isto mō et qui vrit peccant. Religios⁹ enī debet
respicere regulā ut mulier vana speculū. Cari
tas vero laycoz sacerdotū pñstī in duobus.
Prio ut dicūt officiū diuinū distīcte nō a ei
ad duas partes tē. Secdo ut viuāt hoēste p p
illud sacramētū qd tractāt tē. Caritas laycoz
ut seruāt dñicā ipi filiū et famulū et aialia quia
magis pñstīnt campi et vinee et alia exmissa qz
ex vestro labore. Jō pma ad Cor. xvi. Omia
opera vestra fiant in caritate. **Q**uine⁹ radi⁹
est firmitas ppetualis quia i tota vita sua per
seuerant i scitate et bona vita. Multū icipiūt
seruire deo seruenter ut religiosus in nouiciatu
sed ex q fecerūt pñstionē tē. dicit vn⁹ ergo suz
iubileus ego magister. Nō dicit votū vsqz ad
iubileū vel ad magisterium s; vsqz ad mortē
Idē de cleris deuote icipientibus sed paulatiz
dimittūt tē. Idē de layc⁹ ut aqua calida q pau
latim frigescit. Nō sic fecit beatus frāsciscus sed
firmiter pñstauerat ppter h⁹ tē sibi reuelauit
diē sui obit⁹ dicēs tali die veies ad paradysum
et reuelauit frīb⁹ suis et in die obit⁹ fecit por
tare cineres et ciliciū et posuit se ibi nud⁹ pñstēs
habitu sibi acce modari a gardiano quousqz
obisset. In obitu autem anima eius sanctissi
ma clara et luna visa est celum ascendere. Pdo
continuemus in bona vita. Modus est cogi
tando et dicens infra se videamus est annus
vbi ego eram et quomodo vadit modo si inue
nit se meliorem bene stat. signum estqz ambn/

lastis. Non credatis quod perfectio sanctitatis
consistat in additione bonorum operum cum
augmento deuotionis. Ita fecit beatus fran
ciscus. Ideo dicit thema. Lucerna fulgoris
illuminabit te.

De sancto. Luca euangelista.

Dignus ē opera
rius mercede sua Luce. x. Intellect⁹
huius verbi sū intellectū quē volo
tractare est iste beatus lucas. Bon⁹ oparius
dignus fuit de mercede sua scz de gloria sua.
Nō tractando istud verbū inuenio in sa
cra scriptura ppter quatuor virtutes singulā
ter meremur gloriā paradisi scz.

Per generalē obedientiā.
Per liberalem misericordiam.
Per diuinalem sapientiam.
Per virtuale penitentiam.

Ecce hic quatuor virtutes p qz in sacra scri
ptura clare oñdunt qz possum⁹ acquirere sala
rium glorie celestis. Et qz bea. Lucas habuit
istas quatuor in generali et quālibet in pñci
tari. Ideo possum de eo cōcludere thema. Di
gnus est operarius mercede sua. **M**odo dica
mus de quolibet. Dico primo tē. general⁹ obei
dientia est obedire omnibus pceptis dei p
nullo honore seu utilitate habenda facere cō
tra dei pcepta talis ē dignus salario glorie.
Sed volo vos auisare hic nō credatis p ali
qua obedientia vel sancta vita de beatis hēre
gloriā ex debito sed ex diuina ordinatione et
promissione quia ipse ita promissit nō dicere de
beatis dñe detis mihi gloriā quam mihi de
betis quia seruiui vobis sed dicere oportet. do
mine ego obediui et seruiui vobis. Ideo detis
mihi gloriā quia ita promissistis. Declaret ex
emplo captiui obedientis pceptis dñi si ex h⁹
pateret salarium diceret sibi dominus. Et tu
petis salarium et nunquid es captiuus meus
seruias mihi bene et sis mihi obediens. qz pro
mitto tibi qz pro quolibet opere dabo tibi sa
lariū et hereditatem meam. Tunc captiuū pos
sent petere salariū non ex debito sed ex promif
sione domini. Ita de nobis nullus reporet si
bi ad iniuriā quia omnes sumus captiui xpī.
iusto precio empti scz sanguine suo. In men
sa em⁹ cambij scz crucis. Soluens patri ape/

De sancto Luca euangelista

riens bursam corporis sui in capite per coronam spinearum. et sic de alijs. **I**o oēs sumus captiui sui et noster honor est. **I**o beata agatha dicebat sua ingenuitas. i. nobilitas ē in qua xpi fuit cōprobatur. **I**o seruile me oīdo psonā. **N**ō ei estis vestri. **I**mpii estis pōio magno glorificate et portate deum in corpore vō pma ad **L**oz. vi. **I**gitur licet bene seruiam⁹ et obediam⁹ preceptis dei ex debito nō possum⁹ petere padisum. **S**i aia alicuius sancti ad portā padisi allegaret dētis mihi padisum qz ego seruiui vob. **r**c. **N**ō est bona rō qz posset rīdere xps fecisti qd debuisti alias. **r**c. **A**uctas. **C**ū feceritis oia q pcepta sunt vobis dicite serui inutiles sum⁹. qd facere debuim⁹ fecim⁹. **L**uc. xvij. g. quo iure potero petere glām. **D**ico q sic dñe dētis mihi gloriā quā pmissisti illis q obedirent vob infirmū recepit. **Q**ui fecerit voluntatē prīs mei q in celis est ipē intrabit in regnū celoz. **M**athei. viij. **C**ui dicit xps. **V**eni intra in gaudiū dñi tui. **E**cce quō intelligitur obediētia generalis. **D**a mercedē dñe sustinētib⁹ te. i. sup se te nētib⁹ mādātā tua. vt pphete tui fideles inueniant. **E**ccl. vi. **D**ico q isto mō beat⁹ **L**ucas acq̃suit mercedē glorie. fuit em obediēs non solū pceptis s; etiā p filijs qz dicit bea. hiero. q nūq; peccauit mortāl⁹ qz semp sine crimie fuit. **S**equit⁹ ergo q nūq; fecit ptra pcepta diuina nec p supbiā licet haberet sciam que inflat qz erat medicus apertissim⁹. **D**icā qmō in q libet facultate qto aliquis est excellētior. tāto est magis supbus quia scia inflat in corde. pma ad **h**oz. viij. **S**ed beatus **L**ucas taliter se gubernauit q ex supbia nō fecit ptra dei preceptum in studio nō despiciēbat aliquē nec supbiebat legendo seu disputando **r**c. nec repetitione quā fecit reueri⁹ de studio. **I**tē nec ptra pceptū auaricie. **M**edic⁹ ei peritus multa pē cōgregare magni dñi recurrāt ad eol. **r**c. **S**z beatus **L**ucas a diuitib⁹ recipiebat a paupib⁹ nihil. ymo aliquoties emebat medicinas eis necessarias. **I**tē nec p luxuriā ymo vt dicit. hiero nūq; habuit vxorē nec filios. **D**icā hic p practice quō amici tractabant dare sibi vxorē postq; fuit reuersus de studio. **N**ec p inuidiaz. que cōter ē inter medicos s; beatus **L**ucas semper comēdabat alios nec respiciebat ymo quādo amici infirmi vl infirmozū dicebant nos sumus cōtenti de vobis dicebat ymo teneat⁹ talē qz bonā sciam habet. **r**c. **N**ec p gulā dicit hiero. q virgo pseuerauit semp. **N**ō virgitas nō pōt bene custodiū **r**c. q libet statu dic. qz psona gulosā necessario erit luxuriōsa. **R**ō qz il

le ptes vicine sunt. et vnus inuitat aliū sicut soci⁹. **I**o qui vult viuere caste in mala societate. et cū pleno venite vt **B**ern. q eēt mai⁹ miraculū qz suscitare mortuos. **N**ec ex peccato ire vtinā oēs religiosi essent ita paciētes nūq; ex aliqua iniuria abstulit verbū alicui. **P**iscatur ptra vicinū mulier. **I**tē pmoibat ad petendū veniā licet fuisset iniuriatus. **N**ec p accidit qz sicut ouū ē plenū ita tpus beati **L**uce. **Q**uorū pmittit⁹ pdere tpus et qz nō fecit ptra mandātū dei. possum⁹ dicere q habuit obediām generalē. totū hoc dicit bea⁹ hiero. in plogo sup **L**ucā. **L**ucas anthyocen⁹ natōne syrus apud anthiochiā medicine artis egregius sine crimine fuit neq; vxorē nq; habuit neq; filios in virginitate pmanēs dñō maluit de seruire. g. possum⁹ dicere dignus ē opari⁹ mercede sua. **M**oral⁹ h ē notandū nobis q ad minus habeam⁹ obediētiam ad decē mādātā. **I**o dedit deus decē digitos in man⁹ pcludēdo p illud. **S**i vis ad vitā ingredi serua mādātā dei. **M**at. ix. **D**ico scdo **r**c. liberalis mīa est qn de bonis tpalibus vel spūalibus hō dat indigenti talis meret⁹ salariū glorie. **R**ō quilibet em thesaurarius dispensans bona dñi fm voluntatē dñi sui meretur salariū. **N**ō quilibz diues est dispensator et minister illi⁹ magni regis hiesu xpi. **N**ō credatis vos esse dños nec talis stulticia intret in cordibus diuitū. quia qui dñs est nulli tenet reddere computū. vos autē de oib⁹ optet reddere rōem qmō acq̃sistis expēdistis **r**c. vsq; ad vltimū quadātem habetis dare cōputū xpo. **I**ste error dīcēdo de meis pecunijs **r**c. nūq; potero recipere aliquod interesse facit multos dānare. **R**ō est vsurarioz. sed realiter xpus est dñs. dñi ē terra. **r**c. vos diuites estis solū mīstri et dispensatores. **S**ic nos existimet hō vt mīstros xpi et dispensatores. i. ad **L**oz. iij. **S**i ergo dispēsatis fm voluntatē suā digni estis mercede. voluntas sua est vt dispensetis pmo in domo vestra in vestris necessitatib⁹. nō in vanitatibus quia alias puniret vos **r**c. **S**cdo recepta necessitate dētis paupib⁹. vel mutuetis sine vsura ecce quid dicit instrumentū cōmissionis tu diues. **N**ō fenerabis fratri tuo ad vsurā pecuniā nec fruges nec quālibz aliā **r**c. fratri autē tuo illud quo indiget cōmodabis vt bñdicat tibi dñs deus tu⁹ in oī ope tuo. **D**eutro. xxij. **P**roditoz eēt dispensator regis si de pecunia regis diceret. **N**ūquid de mea moneta potero recipere emolumēta qn autē diuitis liberalis anima vadit ad portā paradisi. **E**t dicit xpus

Sermo

quid fecisti. Rndit dñe dispensanti bona via.
 fm voluntatē vestrā recepta necessitate dedi.
 zc. Et mutauit sine vsura mercedē glorie reci/
 pit. Auēras. Quicūq; potū dederit vni ex mi/
 nimis istis calicē aque frigide tm q̄tomagī q̄
 dat vinū zc. In noīe discipuli. Amē dico vo/
 bis nō p̄det mercedē suā. Mar. x. Jre luce. vi.
 Mutuū dātes nihil ide sperātes z erit mer/
 ces vestrā multa. qz si de vsura deberet recipere
 centū florenos z nō facit deus dabit sibi. cc. h̄
 z gloriā in paradiso. Patz ergo quō ex mīa ac/
 q̄ritur gloria paradisi. Dicat hic d̄ mīa bea. lu/
 ce. qn̄ em audiuit famā. xij. aploz quasi. xij. me/
 dicoz curātes omnes infirmitates surdos ce/
 cos zc. admīrās qz ars medicine nō suffic ad
 hoc voluit ire et videre aplos cū adhucēt in
 fidelis et venit ad hierusalem ad beatū petrū
 dī. Audiui famā de curis vris quas facitis tm
 video q̄ estis paupes. z beatus petrus dixit si
 bi qn̄o quidā magnus medicus venerat de ce/
 lo et ostendit eis artē q̄ sine purgatione lana/
 ret zc. finalit̄ pdicauit sibi fide xpī quā firma
 uit miraculis ppter qd̄ beat⁹ Lucas baptiza/
 batur et pecūt a bea. petro vt diceret sibi si ha/
 bebat aliud facere. et petrus dixit. Si vis p̄fe/
 ctus esse vade et vēde oīa que habes. z da pau/
 peribus. z habebis thesaurū in celo. Dicatur
 qn̄o fuit reuersus anthyochiā z vēdidit do/
 mū possessiones z quicqd̄ habebat. Nō dixit
 ipe. optet q̄ istud distribuatur paupibus s̄ q̄
 bus. qz aliqui sunt paupes q̄ vadūt ad taber/
 nas zc. Isti nō hnt nisi vnica rōem vt hō det
 eis qz sunt ad ymaginē dei. Alij sūt papes bo/
 ne vite qui seruiūt xpo. Iō illis dabo porta/
 uit saccū pecunie et posuit ad pedes aploz. vt
 distribuēt paupib⁹ hoc extrahit ab illo tex/
 tu. Actū. iij. Nota textū ibidē qz d̄r quotq̄
 em. Nota vlr̄ loq̄tur possessiones agroz. aut
 domoz erāt vendētes offerebāt p̄cia corz que
 vēdebant z ponebāt añ pedes aploz. diuide/
 bant añ singulis put vniciūq; opus erat. gō
 si ex liberali mīa hō meret̄ regnū celoz. Quid
 dicemus de beato Luca. dignus est opari⁹. zc.
 Moraliter hic dico vobis q̄ tenemini ad h̄
 q̄ si in domo vel bursa vestrā habetis aliqd̄ de
 malo iusto distribuatis restituēdo alīs corū/
 per quicquid habetis vt pomū corruptū cor/
 rumpit alia. Ita florenus corruptus sicut pi/
 citur gō pomū picatis restituēdo z sic p̄seruā/
 tur bona. Si habetis aliquid de mortuis de
 hospitalibus vel de ecclia z de seruitozib⁹ de la/
 boratoribus. de vsuris furtis. reddatis ne corz

rupant alia. Reddite oībus debita ad ro. xij.
Dico tercio. zc. diuina sapiā est scire guber/
 nare personam suam iuxta dei voluntatem in
 virtutibus z bonis opib⁹. et vltra hoc attra/
 here bonis modis alios ad deum. Sic si cō/
 mitteret vnū castrum vni milici dicens scias
 bene defendere istud castrū ab inimicis. si iste
 miles sit strenu⁹ et valens et nō solū custodit
 illud castrum fideliter. sed faciēdo pugnas ini/
 micis regis acquirit regi. x. l. xv. aut. xxx. castra
 nūquid tūc meretur magis salariū ymo. ita de
 nobis quilibet nrm̄ habet vnū castrū sibi cō/
 missuz scz semetipm̄ a rege xpo q̄ plus diligit
 vnū castrū d̄ istū qz rex regnū. dices i istrumto
 cōmissionis custodi temetipm̄ et aīam tuā sol/
 licite. Deutro. iij. In fine qn̄ dicit regi xpo.
 Ecce dñe aīam quā p̄suauī. zc. meret̄ salariū.
 zc. S̄ qn̄ nō solum custodit castrū p vitam.
 S̄ vltra hoc lucratur de castris inimicoz p
 bonā vitā seu doctrinā. Castra inimicoz sunt
 p̄sone male z pctōres p̄sone supbia ē castrum
 possessum a diabolo leuiathā et sic de alijs. vij.
 Et expugnatur p̄ scām vitā et doctrinā bonaz
 pdicando qn̄ p̄uertitur supbus z hūiliat subē/
 citat xpo et sic de alijs vñ quot pctōres puer/
 tit vnus pdicator tot castra acquirit talis ma/
 gnū salariū meretur. Auēras z fuit dictū vi/
 ctorioso abrahe in p̄sone predicatoris. Noli tē/
 mere abrahā scz pdicator. Ego p̄ctor tu⁹ sū
 z merces tua magna nimis. Gen. xv. **N**o/
 ta noli timere quia pdicator multos h̄z ini/
 micos. P̄rio demones. Scdo detractores in/
 uidos zc. seminati iusticiā merces fidelis. p/
 uer. xi. Seminatore iusticie in agris p̄cie ē p/
 dicator. Istam sapientiam et virtutem habu/
 it beatus Lucas excellenter qui. xxxvij. annis
 predicauit p mundū cum beato Paulo. loci/
 us suus fuit ibat de villa in villam. zc. **Q**uē/
 castra acquisiuit xpo non recedebat ab aposto/
 lo intantum q̄ dicit ap̄lus. In prima defen/
 sione mea nemo mihi affuit sed omnes me de/
 reliquerunt. Lucas est mecum solus scdo ad
 Thimotheū quarto ymmo etiam hodie quo/
 liber die bellat et acquirit castra ex suo deuo/
 to et magis completo euangelio q̄ alioz et
 cum actibus apostolorum. **M**ulta enī di/
 cit que alij tacuerunt sicut de conceptione. et
 natiuitate beati Johannis baptiste de annū/
 ciatione virginis. Lucas hoc dicit. Item de
 natiuitate christi in porticu et de angelis car/
 tantibus solus Lucas de hoc dicit. Jre d̄ pa/
 storibus adorantibus solus lucas dicit. Jre

De scō Symonē et Iudā

de circūcissione et templi pūcatione. Item de
vita xpi. et. xij. annis vsq; ad. xxx. sol^o dicit la/
cas. **E**rat subditus illis dicit Lira q; inuabat
Ioseph. et. Et beatus lucas ista habuit a vir/
gine maria. q; multū eū diligebat q; erat ego.
et ipse etiā diligebat virginē. Io eā depinxit. et
fecit veronicā; veiebat enī ad hginē dicēs. vir/
go benedcā et. **M**atthe^o nec **M**arc^o nō dicūt
aliqd de annūciacōe natiuitate. Io et. **I**tes de
passiōe dixit benedcā. Alij euāgēliste nihil po/
nūt nec dicūt nisi q; dicit. **P**eli^o **P**eli^o dicatis
mihi que alia verba dicit. **E**t virgo **M**aria in/
cepit flere dicēs. **O** lucas hoc esset renouare do/
lorē. **E**t lucas. **E**t virgo glōsa bonū est q; xpiāi
sciāt ppter deuocōez. **I**o virgo **M**aria et. **A**d
quē ait virgo in die veneris scā quādo **I**ohēs
venit ad me dicēs q; fili^o me^o ducebat ad cru/
cifigēdum exiui domū et obuiui filio meo et.
Quādi mulieres flentes retro eū et fili^o me^o ver/
tens se ad eas dixit. Filie iherusalē nolite flere
sup me s; sup vos metipos flere et super filios
vestros. et virgo **M**aria et **L**ucas ambo flebāt
Solus lucas scripsit hoc verbū sicut habuit
a hginē **M**aria. **I**te alia die lucas quesuit a
virgine **S**i qñ fuit in cruce dixit aliqd verbū
P dixit ego **M**aria et tā magnus dolor et.
Pater dimitte illis et. **I**te qñiuit de vltio ver/
bo et. **I**n manus tuas et. **I**ta q; euāgēliū **L**u/
ce est magis cōpletū. **I**ntim q; beata **M**artha
et hys deuocōib^o in suo obitu solū istud euā/
geliū luce voluit vt sibi legeret. **E**t a pncipio
legebat p omīs ecclias. **M**isim^o fratrē nostruz
glō. **L**uca cui^o laus est in euāgeliū p oēs ecclias
et. ij. ad **L**oz. viij. fiat ergo rō. **S**i ex diuina
sapia aliq; meretur salariū glorie et beat^o **I**ncal
et. **D**ico quarto et. pnia stualis est ieiū/
nare disciplinare se vel portare ciliciū et. vt fa/
ciebāt sancti dñicus francisc^o. benedict^o. et. ex
hys meret salariū glorie. **A**uc. **B**eatī qui nūc
esuritis. **E**cce ieiunia q; saturabimī. **B**eatī q;
hūc feris q; ridebitis et. seqtur **S**audete et ex/
ultate ecce enī merces vā copiosa est in celo.
Luc. vi. **D**iceret s; aliq; ignorās qd oportet
facere aliud. **N**ā xpus qñ rñdit. querētī dñe
quid boni faciā vt habeā vitā eternā. dixit cri/
stus. **S**i vis ad vitā ingredi serua mandata
dei. et nō dixit fac pniām igit. **R**ñdeo q; ad ser/
uandū bonā vitā in futuz sufficit seruare mā/
data. i. x. pcepta s; p peccatis pteritis ē pnia et
xps hoc pcepit di. pniām agite appropinqbit
em regnū celoz. **M**at. iij. **E**t nisi hoc faciat
Ecce quid dicit dico vobis q; nisi pniām ha/
bueritis oēs filiter pibitis. **L**uce. xij. **I**stā se/

cit beatus lucas. qui. xxxvij. annis laborauit
cū paulo inter infideles vt fuisset martyr sed
nullus voluit eū occidere. sed ipse seipm mor/
tificauit iuxta pñiā apli. **M**ortificate men/
bra vestra que sūt sup terrā. **A**d col. iij. **M**or/
tificat corpus suū qui pniām virtuale facit. iō
ecclia in collecta sua dicit. **D**ñe sanctus tuus
lucas euāgelista crucis mortificationē iugiter
in suo corpe p tui nomis amore portauit. et.
Deo gratias.

De apostolis Symone et Iudā.

Conformes ima/
ginis filij dei. **P**abetur verbū istud re/
tualiter ad roma. viij. **I**n epistola ho/
dierna tota festiuitas solēnitas et officiū ho/
diernū est duoz sanctorz aploz. **S**ymonis et
Iude. **N**ō illi^o pditoris. q; de illo xpiāni nō
faciunt festū sed demones in inferno. **S**i iste
dicitur **I**udā thar deus sanctus bon^o et apl^ous
hiesu xpi. d hys etiā erit sermo noster. **S**i pla/
cet deo de eoz vita et sanctitate recipiem^o in/
structionē vite. **S**alutē virgo maria. **I**stud
verbū dicitur in eplā hodierna loquēs d hys
duob^o aplis. dicit q; isti duo apli fuerūt pfor/
mes. i. siles ymaginis filij dei. **P**ro e^o intelle/
ctu oprz declarare quid ē ymago filij dei. **P**ro
q; sciendum q; ymago ppria filij dei est vita sā
cra benedicta et pfecta xpi. **R**ō q; qui stricte
vult cogitare vitā sanctissimā xpi. scz ei^o incar/
natione. natiuitatē puerlationē passionē. re/
surrectionē. et ei^o ascensionē inueniet q; erat p/
pria ymago filij dei. **N**ō solū filij virginis. **S**i ē
em ymago sci alie^o vt hgis vl^o tra. **P**e. et. pñen/
tat scm vl^o scām. **I**ta vita xpi deuote pteplata.
repñentat nobis q; ē fili^o dei eterni. **P**rio i ei^o
incarnatōe q; sine hoie in mfe hgie fuit pcep/
tus. **I**te q; nat^o d matre virginie sine dolore pa/
riente. **I**te de noctis claritate. q; de corpe xpi.
pcedebat claritas pl^o q; a sole. **I**te de angelis
cantātib^o et tripudiātib^o et cantilenā cantāti/
bus. **G**loria in excelsis deo. et. **I**te q; a boue.
et asino in presepio adoratus etiā a pastorib^o.
Item de stella oriētis. et tribus regib^o. **I**te mī/
racula que fecit in vita. **I**te in baptismo celuz
fuit aptum et spūsanctus in specie colūbe vi/
sus est. et vox patris intonauit di. **H**ic ē filius
me^o dilect^o. et. **I**te resurrectō et ascēso oia ista
ondebāt hiesuz xpm eē filiū dei eternū. **P**z g^o
q; vita xpi ē ymago ppa filij dei. **I**o de apls in
persona xpiānoz bonē vite. **N**os omnes re/

Bermo

revelata facie. nō coopta facie vt iudei gloriā
dñi specularē in candē ymaginē transfor/
mamur. ij. ad Cor. iij. Nota transformamur
Sicut em pictores qñ volūt extrahere aliqm
ymaginē ponūt illā corā se ⁊ illā contemplando
depingūt. Ita sancti corā se ponebāt ymagi/
nē filij dei. i. vitam xpī ad cui⁹ similitudinē or/
dinabāt suā vitā pñō respiciēdo vitā xpī. s. in
carnationē in qua oñdit infinitā humilitatē
qz voluit de illo pallatio descendere ad carce/
rē hui⁹ mundi et dicebāt. **Q**uē ego debeo.
humilitari q̄ sum vermis putidus. ⁊c. Itē cuz
esset dñs oīm voluit fieri paup. Itē vitabant
auariciā. Itē potuit eligere aliā matrē s; nolu
it nisi virginē. Itē vitabāt luxuriā. Itē cū nul
lū haberet pctm voluit facere tantā abstinē/
tiā. q. xl. diebus ⁊ noctibus ieiunauit nihil co
medens. nunq; fuit talis. xl. tota em alia vita
xpī erat quadagesima nō comedebat nisi se/
mel in die. Ex isto sancti depingebāt vitam
suā vitando gulā. Itē habuit maximā paciā
Itē sancti nō portabāt malā voluntatē nec
volebant de iniurijs vindictā. Itē xps habu
it magnā diligentia qñ p totā noctē pnoctā/
bat orādo. Cogitate q cū lacrimis et genibus
flexis totū hoc p nobis fecit qz p se nō indige
bat. Ibat en labore pdicando. ⁊c. Ab ista yma
gine scz vitā xpī xpiani debent recipere exem/
plar eoz vitā depingendo in bonis opib⁹. Ec
ce quare dicit nos reuelata facie specularē. ⁊c
Partz g q ymago filij dei ē vita xpī. **N**ō the.
est clarū cū dē de hys duob⁹ scia aplis. Non/
formes. i. siles ymaginis filij dei. i. vite cristi.
Nō videam⁹ in quib⁹ fuerūt similes vite cri
sti. Et inuenio q in sex fuerūt siles. scz.

Primo in corpe materiali.

Secdo in anima rationali.

Tertio in ope virtuali.

Quarto in conuersatione spñali.

Quinto in pdicatione euangelicali.

Sexto in passione martyriali.

In hys sex fuerūt xpo similes. **I**ō dicit thēa.
Cōformes ymaginis ⁊c. **D**ico pñō ⁊c. i. cor
porē materiali s; quare magis isti duo qz aliij.
qz isti fuerūt filij marie cleophe sororis virgi
nis. scde genite. Dicat qñō beata anna mīr vir
ginis marie nunq; habuit filios s; habuit tres
filias. Pñia fuit virgo maria dei. **S**ecda ma
ria cleophe mater istoz aploz Symonis et
Iude. Tercia maria fuit salomee mater Johā
nis euāgeliste. ⁊ Jacobi maioris ppinqores
erant isti duo xpo qz aliij qz filij scde genite. **Q**
ualis honor est iste. Sicut si rex vestiret se

de capite optime pecie pñi et diceret duob⁹
militibus. Induatīs vos d fine magnū hono
rem et maiore dilectionē oñderet illis q d me
dio induerēt pecia pñi. Ista pñiosa scarlata
fuit beata Anna mater virginis. ⁊c. ista pecia
caput fuit virgo maria. de qua xpus indut⁹ est
veste humanitatis. **M**edia em fuit maria cleo
phe ⁊c. qua induti fuerunt isti duo. finis pecie
fuit maria salomee ⁊c. qua induti fuerūt. Jo. ⁊
Jacobus. Ecce qñō fuerūt cōformes xpo i cor
porē materiali. Ex ista cōformitate nō solum
scriptura dicit ipos cōsanguineos xpī. s; frēs p
pter primitatē. Nōne mater eius dī maria. et
fratres eius Symon ⁊ Iudas. **M**at. xij. Cō
formes ymaginis filij xī scz in corpe materia
li. **M**oraliter istā vel simile cōformitatē pos
sumus nos habere cū xpo in corpe virtualiter
et erit melior qz istoz duoz. Ista em fuit car
nalis sed nostra erit virtualis que est melior.
Ista ē pñia ⁊c. qua xpus erat indutus intm q
cū fuisset. xxx. annoz. videbat. xl. vel. l. Jo. viij
dicit glo. q ex ieiunijs et laborib⁹ ⁊ afflictioni
bus videbatur. l. annoz. Si ergo volum⁹ eē
ei cōformes nō curem⁹ q non sum⁹ filij marie
cleophe sed alterius sororis virginis marie q
prior erat qz maria cleophe scz pñia. qz qñ vir
go Maria fuit triū annoz incepit penitentiā
facere scz in templo. ⁊c. Istius ergo sum⁹ filij.
qz licet Symon ⁊ Iudas fuissent filij marie
cleophe ⁊ cōsanguinei germani xpī nisi fuissent
filij penitentie p bonā vitā dānati fuissent.
Magis sunt sancti ⁊ saluati qz sunt filij pe
nitentie qz qz sunt filij marie cleophe. Ita est ⁊c.
nobis si facim⁹ penitentiā de quib⁹ dē **A**plūs.
Nō pfunditur frēs eos vocare scz illos q faci
unt pñiam. Ad heb. ij. **A**liqui valde fugiunt
istam parēclā xpī elongantes se a pñia. Pñio
a ieiunijs vigiliari⁹ ⁊ quadagesime nolūt au
dire missam ieiuni. Si ei aliq; hz loq regi vl
pape cauet sibi ne habeat anhelitū feridū. sic
quādo oratio fit in ieiunio ē quasi incensuz et
pōt dicere **P**uriga ofo mea sicut incensuz i cō
spectu tuo. **A**lij ieiunant pper totā diē ⁊ i col
latione frangunt ieiuniū comedentes panem
contra ordinationē ecclesie ⁊ volendo se excusa
re dicunt maiorem confortationē dāt pfectio
nes quas comedunt prelati. ⁊c. Dicatur silitu
do de duobus quoz vnus in quadagesima
comedit bonū piscem et cum bono salsamen
to et alter ⁊c. pane vnū modicū frustū cū caseo
antiq; qz istoz fregit ieiuniū. vl. xl. nō q come
dit piscem licet daret maiorem cōfortationē
qz nō fecit ptra determinationē ecclesie. Dicēne

De scō Bymonē et Iuda.

doctores spēaliter petrus de palude. in. iiii. di
stinctione. xv. arti. iiii. q. nihil debem⁹ comede
re in collatione de quo fiat cibus in prādio vl
cena oliue licet sint pfecte nō debēt comedi in
collatione qz loco cibi sumuntur in prandio.

Patuli pepones auellane amigdola corian/
dri et oia filia frangunt ieiunia nisi sint pfe/
cte. Assimulemur ergo xpo p pnia. **I**o apl⁹
Semp mortificationē hiesu in corpe nō cir
cūferentes vt et vita hiesu in corp⁹ nostris
manifestetur. ij. ad Cor. iiii.

Dico scōo. **I**o. in aia rōnali hoc est plus. **N**ō videam⁹ nam
xpus habebat corpus aīam et diuinitatē. Aīa
autē in pncipio creationis sue habuit tantam
sciam qz scit oia pterita pſentia et futura. **I**o

Dauid loquēs xpo dicit. Ecce dñe tu cognoui
sti oia nouissima et antiqua. ps. c. xxxiij. In h
isti duo sancti apli fuerunt similes xpo qui fu
erunt multū illūiati sciēs nō solū pterita.

sed futura multa. **D**icatur quō post penthe. iue
runt ad predicandū in perſidam et rex perſide
z rex indie habebat guerrā. **D**icatur quō rex p
ſide murebat vnū ducē capitaneū contra regē
indie ad bellandū qui ab ydolis suis nullum

potuit habere rñsum quid esset de bello. **D**ica
tur hystoria et quō apli denūciauerūt duci de
pace futura. **I**o. **M**oraliter bellū parat nob for
cius in hoc mundo. scz de aīa cū dyabolo z in
iudicio vbi mille demones eam inuadent z ac
culant. quia anima anteqz intret paradysum qz

tuncqz sancta vel mala venit ad iudiciū z di
cunt demones si sit mala dñe fiat iusticia. **T**u
dñe dānasti nos vno peccato irremocabilis. et
ista anima fecit hoc p supbiā avariciā. **I**o.

Quid tunc dicetis. Remediū est g⁹ confiteri
peccata cōfessori qui est medius inter deū z a/
nimā. **E**t tunc aīa sic portat instrū absolutō
nis in fronte scriptū et rñdet xpo di. feci iudi
ciū scz in confessione et iusticiā in pnia. **N**on

tradas me. **I**o. moyses ait. **U**rinā saperent
ac nouissima pñderent. **D**eutro. xxxij. **D**i/
co tercio. **I**o. opus xpi patet. i. **I**o. iij. In hoc ap
paruit filius dei vt dissoluat opa dyaboli que
sunt pctā tēptationes guerre diuisiones. **I**o.

Et ista dissoluit xps. In hoc fuerunt similes
xpo. **I**sti duo sancti apli. **D**icatur quō inuene/
runt in pñda duos incātatores zaroen z ar/
pharat ad qz oēs gētes recurrebāt. p sanitate
obtinēda vel p repñda inueniēda vel p filijs

Io. **E**t qñ inuocabāt demones dicēdo faciatis
hoc vel hoc qñqz pmissione diuina fuit factus
Nā ipi demones neminē pnt curare nisi a le/
sione cessando ac si ego essem inuisibilis et enz

acu vel alias infligerē vobis dolorē in narib⁹
vel dentibus. **I**ta faciūt demones qui ex pec
cato pnt dare dolores peccatori deo nō ptra/
dicente vt recurrant ad eos p sanitate z dent

fidem in eis vt tandē dānent. **S**ed apli corā
rege infideli cū istis habuerūt magnū pñctū
Dicatur de serpētib⁹. **E**t de puerſione re
gis ex miraculis ergo fuerūt cōformes ymagi/
nis. **I**o. **M**oraliter hodie fiunt in mūdo opera
dyaboli et multi nō credūt facere certū ē qz x⁹

fecit nos. et nō ipsi nos. **N**ō opus dyaboli ē
qñ homo vult adaptare illud qd deus benefe
cit vt faciunt mulieres pingendo se. **S**ci⁹
qualis iniuria sit deo ac si melior pictor mun
di fecisset vnā pulchrā ymaginē z tu qz nescis

depingere velles illā adaptare. **I**ta de xpo. **L**o
gita qz deus scit depingere. **I**o. quare g⁹ vos
vultis aliter facere vos. nā deus dedit vobis
mulierib⁹ vbera grossa quare ergo vos ita cō/
stringitis ea. **I**o. de oculis deus dedit vobis

oculos puos et vos facitis. **I**o. **I**o. si fecit ea/
pillos nigros et vos vultis rubeos de cauda
bonis. **I**o. qñ oratis xpus abscondit facies
suā a vobis qz habetis faciē dyaboli z nō suā

Si dicatur dñe. **E**go suz creatura vestra. **I**o.
Rñt mētris. **D**icatur quō mulier maritata pōt
se lauare et mundā tenere ne sit turpis z vir ha
beat displicentiā. **I**o. **E**t camisiā suā pōt tene/
re mundā ne vir sentiat malū odorē ne habe/
at fastidiū nec viri debēt eis pſentire vt xpin⁹

gāt se sed debent dicere qz vel hoc facitis pro
me vel p alio nō p me qz nō in domo sed quā
do vadis extra. **I**o. **I**o. dicit scriptura viris. et
etiā parentibus. **N**olite cōicare opibus infu/
ctuosis. scz picturis vxor. tenebray. mag⁹ aut
redarguite. ad Ephe. v.

Dico quarto. **I**o. xps
em pauprime voluit couersari in hoc mūdo a
more vestri. **S**atis grām dñi nostri hiesu xpi
quō ppter nos egenus factus ē cū esset diues

vt illius inopia nos diuites essem⁹. ij. ad cor.
vii. In hoc isti duo sancti apli fuerūt sibi cō/
formes. qz postqz puererūt regē pñde et babi/
lonie et tot mille xpianos ibant pauprime in/
duti. **D**ixit rex tales hoies nō debēt sic ince
dere obtulit eis magna donaria seu dona the
sauri. **I**o. **A**pli autē vt stercora despiciēs di/
xerunt nihil terrenū vel carnale. sed solū vo/
lunt⁹ dei honorē et aīaz saluationē et de illis

pecunijs edificauerunt ecclias hospitalia. **I**o.
Ecce quō in cōuersatione fuerunt xpo ſiles.
Moraliter hoc tāgit religiosos clericos z etiā
laycos. **R**eligiosi em debent hīe solā strictam
necessitatē vite nihil ampli⁹ recipere etiā si vel/
si vel

Sermo i

lent dare. qz hoc destruxit ordines qui a prin-
cipio ineperunt cum tanta paupertate qz bea-
tus bernardus de folijs fagi comedeat. zc. sed
post reges et principes philocapti de eis edifi-
cauerunt eis magna monasteria dantes eis vil-
las castra zc. in tñ qz tota religio est perdita nō
nisi porci grossi ppter hoc beatus dominicus
et franciscus instruerūt suos ordines sine red-
ditibus vt essemus mendicantes z incepit de
uotio gentium et edificauerunt magnas domos
eis zc. etiam totū est perditum. Idem de here-
mis qz incipiūt stricte sed post edificant zc.
Paupras apostolicalis ē ita custodienda sicut
puella suam virginitatē. qz multi philocapti
mittūt sibi localia si recipit erit putana. Idē
de religiosis Sed sicut mlier que vult caste vi-
uere non vult recipere dōna. Si est pauper z
mittitur sibi elemosina illā pōt recipere pro ne-
cessitate. Ideo seruamus bene deo quia nihil
deficiet nobis de necessarijs Idē de clericis ca-
ueant a symonia et dicāt bene z deuote suū of-
ficiū qz deus prouidebit eis Item layci caue-
ant ne recipiant aliquid per vsurā. nec alijs q
litercā qz iniuste. Si non potestis seruare tan-
tam paupertatem quāti apostoli ad minus ni-
hil recipiatis iniuste nec etiā fructus. Qui su-
rabatur iam non furetur. magis autē laborat
opando manibus suis qd bonū ē vt hēat. Ad
ephe. iij. **D**ico quinto zc. xpūs predicauit
gentibus pñiam postqz dixerat aliqua secreta
theologie de alio mōdo statim reducebat se ad mo-
ralitates. Venit iesus predicās euāgelij regni
dei di. Penitemi et credite euāgelio. Mat.
x. In hoc apostoli fuerūt sibi siles. Dicat qño
postqz conuerterāt multas gentes quedā puel-
la philocapta de quodā paulati venerūt de ver-
bis ad tactus zc. Ab illo fuit impregnata z ip-
sa cooperuit sed in partu clamādo zc. fuit dis-
coopta z volens celare illū inuenē quā dilige-
bat diffamauit vnū diaconū discipulū istoz
aploz virginē sanctū et deuotū Dicat quō fu-
is liberatus a scis apostolis miraculose p loq-
lā pueri nouiter nati et voluerūt pdere nocen-
tē vtz in legēda zc. Ptz qño fuerūt siles xpo p
dicādo euāgelij et pñiam nolētes pdere illū
vt posset pñiam facere. qz nolo mortē pctōris
sed vt magis cōuertat z viuat. Eze. xviij. Mo-
raliter hēmus hic duas doctrinas. Prima p
puellis vt caueāt a carnali amore. Dicatur cō-
tra consuetudinē puellaz non euntin ad missā
qz tūc fit totū maluz. Secūda doctrina ē non
diffamare aliquē vt illa qz credo est vel sit dāna-
ta. qz nō reuocauit sicut ē necessariū restituere

ablatū. Magis necessariū est restitutio fame-
tū sic maius furtum. Prouer. xxiij. Melius ē
nomē bonū qz diuitie multe. zc. Aug. Nō pi-
geat ex ipso ore pferre medicamētā vñ facta sūt
vulnera. **D**ico sexto zc. Xpūs mori voluit
vt hoies ad eū traheret. xpūs semel pro pecca-
tis nostris mortuus ē iustus p iniustus vt nos
offerret deo i. Pe. iij. Ita apostoli per predica-
tiones z trahendo gentes de errore mortui sūt
in ciuitate sayr vbi adorabatur sol cui fecerant
ydolū dicendo qz nihil pulcrius nec clarius in
mūdo qz illūinabat calefaciebat z faciebat fru-
ctificare z illud ydolū adorabāt. Cū autē apli
predicando cōtra istū errorē clare oñdendo qz
nec sol nec luna nec stelle sunt adorāde Ratio
qz si hēm lumē calorē. a sole seu astris nec gra-
tes eis nec gratias sz xpo qz non cereo ardenti
regratiandū ē sz ipso illūinanti. vel si rex darz
vobis monetā in cypho argenteo nō eēt regra-
ciandū cypho sed regi dātū. iō magnū pcrū fa-
cit qui soli vel lune facit reuerentiā seu orōnes
qz erroneū ē et hereticū. Dicatur cōtra illos q
qn vidēt lunā nouā dicūt lune. Dñā luna.
zc. vel amouēt caputū zc. et qz apostoli pre-
dicabāt cōtra illuz errorē fuerūt capti zc. z du-
cti ad tēplum solis vt adorarent ydolū sol zc.
In quo diabolus loquebatur dās responsa zc.
Dicatur eoz martiriū. dicat moraliter ne ado-
rent solē nisi illū de quo dicit eccia virgini ma-
rie. Ex te ortus est sol. zc. nec lunā nisi virginē
de qua dicit dō. Sicut luna perfecta in eternū
De hoc dicit Moyses Deutro. iij. Cane ne
forte oculis elenatis ad celū videas solē et lu-
nā et astra celi z errore exceptus adores ea z cō-
les que creauit domin⁹ de⁹ tuus in misterij cū
etis gentibus que sub celo sūt Deutro. iij.

De oibus sanctis. Sermo prim⁹.

Hudate domi-
nuz in scis eius. Hēc verbū istū
origi. in li. soliloquioz David.
ps. cl. Hodie per totū mūdū inter xpianos fit
festū et solēni⁹ as de oibus sanctis in generali i
fra annū facimus festū. in pculari mō de vno
mō de alio tñ tot sunt sancti in paradiso qz nō
sufficerēt dies ymo dicit hiero. quista cōputa-
uit multū bñ qz solū de martiribus nō cōputā-
do pñarchas nec pphetas nec apostolos zc.
non sufficerēt dies etiā si quolibet die fieret fe-
stum de vndecim milibus. Iō sancta mater ec-
clesia hodie facit festū de oib⁹ et ē magna ratio.

De omnib⁹ sanctis

Ex quo ipsi faciunt festū de nobis in celis. qñ
tenemus bonā vitā et deuotā Ratio ē vt nos
faciamus festū in terris de eoz glā. **I**ō sicut to
tū officiū hodiernū ē de oibus sanctis ita erit
et sermo. salutetur virgo **M**aria zc. **I**stō ver
bum. s. laudate zc. Recte precipit nobis festū
hodiernū quasi dicat licet infra annū festiue
tis mō de vno. modo de alio. **N**ō tñ insimul
laudate dñm zc. **R**ō huius verbi est qñ aliq̃s
magister opis facit aliquod opus multū mira
bile in oculis oim et illo ope multū laudat il
le magister de sapientia. subtilitate. ingenio di
cendo. Ecce quid fecit et quale opus ē illd zc.
Sed si ille magister faceret opus nō solū mi
rabile sed vtile tñc talis magister laudaret nō
solā de subtilitate sed de bonitate dicendo. **B**e
nedicatur ipse et tam vtile opus opatus est
nobis. **D**eclaretur hoc p casū de magistro faci
ente nauem que sine periculo nauigasset i qua
non oz timere ventū aquā nec inimicos z qñ
est onerata per se sine nautis et sine puisione ci
borū irret ad portū vltra marez rediret bñ op⁹
mirabile eēt **S**i aliquis magister sciret. facē
talē nauē et quō laudaretur z cōmenderet di
cendo. **Q**ualis magister qui fecit op⁹ tā mi
rabile et tā vtile. z sine expēsis et sine piculis
nauis vadit. **P**ico q talis magister est xp̃s i
suis sc̃is nauis triū cooparā ē q̃libet aia cui⁹
libet sancti. **A**ia enī a solo deo creatur i qua s̃s
tres potentie quasi tres coopature. s. memoria p
teritorū. itelligētia p̃ntiū. et volūtas futuroz
o qualis magister. et in instanti fir ista nauis
aie et qñ est onerata de mercib⁹ preciosis virtu
tū scōrū opm et meritorū mie z deuotionis pa
cientie zc. **I**n morte recedit de pre hui⁹ mūdi
et sine nautis nauigat vsq̃ ad portū paradisi
et ibi exoneratur oñdit opa que fecit et licz xp̃s
iā sciat tñ interrogat vnde venit zc. **R**ndit do
mie de tali monasterio villa vel ciuitate zc. **D**e
inde honoratur de honore glē fructuōis iocun
ditatis et leticie z p⁹ redibit s. in iudicio gene
rali qñ resurgent ad recipiendū q̃libet suū cor
pus p̃p̃m clari⁹ sole cū quatuor doctib⁹ et p⁹
cum xp̃o redirent in celū. Ecce quō iesus xp̃s
est bonus magister. **I**ō laudāus ē de ope taz
mirabili de sapia. subtilitate. bonitate. z vtili
tate nostra. **I**ō dauid tangens istā rōnē dicit
Mirabilis deus in sanctis suis. hic laudatur
de bonitate de⁹ israel ipse dabit virtutem Ecce
onus nauis **E**t fortitudine plebi sue cōtra pe
ricula maris et inimicorū. **B**enedic̃s de⁹ qui
sc̃z tale opus fecit **I**deo sicut dauid de hoc lau
dabat deum dicit nobis q etiam de hoc lau

demus eum dicens **L**audate dñm in sanctis
eius pater thema **S**i diceret aliquis ex quo
vos dauid dicitis q laudem⁹ deū oñdat⁹ no
bis qñō ē laudāus in sc̃is ppter hoc dō in di
cto ps. oñdit modū declarādo p̃riculariter d.
Laudate eū i firmamēto virtutis eius zc. vsq̃
in finē vbi ponit x. grad⁹ scōrum in quib⁹ lau
dandus ē deus **I**n p̃mo gradu z altiori ē vir
go maria de qua dicit **L**audate dñm in firma
mēto virtutis ei⁹ **S**ecundus est scōrū ange
lorū fm ordine ep̃is de isto dicitur **L**audate
eū in virtutibus ei⁹ **T**ercius ē p̃riarcharū
et sic de alijs. p̃m⁹ ergo gradus ē virginis marie
de quo dī **L**audate dñm in firmamēto virtu
tis eius. **F**irmamētum virtutis dei est virgo
Maria quia ita fuit confirmata a deo in sua
s̃ctificatione. quia anteq̃ nasceretur iam erat
sc̃a intantuz q nūq̃ peccauit nec corde cogitā
do. nec ore loquendo. nec ope opando mortali
ter nec veialiter. nunq̃ fuit sc̃s nec sancta qñ
mortaliter ne venialiter peccaret nisi virgo ma
ria et xp̃s iesus filius ei⁹ firmamētū fuit vir
tutis. s. sc̃ificationis. **D**auid fundauit taber
naculū suū altissim⁹. s. virginē ma. qz sicut mi
les q vadit ad bellū h̃z clipeū **S**ic xp̃s qñ de
buit intrare cap̃n hui⁹ mūdi ad bellā dñi p nob
posuit clipeū suū. s. virginē mariā p incarnatō
nē. **D**e⁹ in medio ei⁹ nō mōuebit nō dī nō nō
pstrabit p p̃ctm mortale s̃z nō mōuebit p̃
p̃ctm veiale. nūq̃ sc̃s fuit vel sc̃a q nō fuerit
motus per veniale vel pstratus p mortale ex
cepta virginē maria **I**ō colūna est et firmamē
tū veritatis. i. **A**d thimo. iij. **I**ō laudate dñm
singulariter hodie in firmamento virtutis ei⁹.
Quō istd firmamētū fuit forte i xp̃i passiōe
qñ magna castra z fres siue mōtanee. s. apli cecē
derūt fidē p̃cedo. **I**ō laudem⁹ dñm nō solū ore
dicēdo s̃z ope faciendo qd si icipim⁹ bonā vi
tā z sc̃am. in q̃uis statu firmare q̃libet se d̃z in
illo cū tñ dicant aliqui incōstātes **M**elius
eēt sic vel sic. **D**icatur q añq̃ hō eligat statum
viuendi hō d̃z p̃tere consiliū a sp̃nālibus p̃so
nis. sed post electionē status cōfirmare se qua
si dicendo cum dauid hec requies mea. s. iste
modus vel status viuendi in seculum seculi.
hic habitabo quoniam elegi eaz. **S**ed aliqui
cum vento incipiunt z cum vento dimittunt
sed qñ homo stat firmiter tñc laudatur virgo
maria firmamentum virtutis nō solum corde
cogitando vel ore laudando sed ope se firmant
do **S**ecundus gradus ē scōrum de quibus
dicit laudate eum in virtutibus eius **S**ancti
angeli dicuntur virtutes dei. **R**atio est ista

Bermo i

phie q̄ virtus est media inter substantiā et actū
p̄ q̄ res pducit suā opationem verbi gratia de
sole. Substantia enī solis habet multas opa
tiones in hoc mūdo et tamē substantia solis nō
descendit hic sed ad istas opationes seu actus
venit ad lumē ad illūinādum calefaciendū
et fructificandū. **I**ō virt^{us} lucis ē caliditas ma
terie inter substantiā solis et opationē. **I**dē
igne qui habet multas opationes et calor est
virtus media inter substantiā ignis et opatio
nē. **N**ō videamus deus per quas creatu
ras opatur in hoc mūdo q̄ ille dicūtur ei^{us} vir
tutes q̄ deus mediātibus angelis scīs dicūt
q̄ deus mouet celū et verū est q̄ mouet ab an
gelo qui a phīs vocatur intelligentia. **I**dē
de motu solis lune et stellaz. quilibet enī stel
la habet suū angelū et quilibet hō. **A**lle autē
creature non habent angelum. vnus enī ange
lus curat de bobus. alius de eq̄s. alius de azi
nis et. alius vt dēt abundantia. alius siccitatē
alius pluuiā. oīa enī opa corpalia que facit de
us facit p̄ angelos **B**rego. in primo dyalo. In
hoc mūdo visibili nihil nisi per creaturā visi
bilem. s. angelū disponit deus. **S**i ergo virt^{us}
dicatur illud p̄ q̄d rex erit in opationē et dē
angelos opatur. **E**rgo angeli prope dicūtur
tutes dei. **A**ucto. xpi loquēs de signis futuris
ante diē iudicij dicit. **E**runt signa in sole. et
Et sequitur virtutes celoz mouebūtur. **L**u.
xii. dicit hic **B**rego. **Q**uid dñs virtutes celo
rū nisi angelos archangelos appellat ergo lau
date deū in virtutibus ei^{us} nec tradātur obli
uioni. **M**oraliter laudādus ē deus non so
lū cogitando vel loquēdo sed imitādo. q̄ si
cut angeli faciūt officiū deo et. **I**ta faciamus
nos clerici in officio et vo s layci in audiendo
et intrecēdo in dñcis et festis audire missaz
cōpletā cum silentio. **S**ic laudatur dē in an
gilis et deus et angeli curabūt de negocijs no
stris et agris vineis gregibus et alijs. **D**icaf cō
tra cōsuetudinē puellorū nō venientin ad ec
clesiā et. **T**ertius gradus ē scōz patriarcha
rū fm ordinē tps. postq̄ adā peccauit dē no
luit totaliter dserere mūdū s̄ misit aliquas s̄
ctas psonas. s. patriarchas a p̄ter archas q̄d ē
p̄inceps. i. p̄ncipiū patrū. **D**e istis dicit d a
uid. **L**audate eū fm multitudinē magnitudi
nis eius. **M**agnitudo dei dē eius mia tā ma
gna q̄d dicit dauid **M**ia dñi ab eterno. i. vsq̄
in eternū. p̄iarche at fuerūt valde misericor
des intm q̄ exibat hora p̄adij ad vias si vide
rent paupes peregrinos vt ducerēt ad domos
suas sperentes salariū a deo. **I**dē faciebant

de sero hora qua gētes veniūt a d hospicaz la
uabant eius pedes. et. creditis q̄ inuanū ha
buerūt padisum dabant eis cibū potum et in
crastinū p̄ expensis p̄ viā. **E**cce multitudo mi
sericordie eius laudem^{us} viros gl̄iosos et pen
tes nostros in generatione sua multā gl̄iam fe
cit dñs magnificētia sua a seculo **E**ccl̄. xliiij
Moraliter laudandi sunt n̄ solū cogitatioe et
locutione. vt mō ego laudo sed opatione seu
imitatione in opibus mie libere coicare. paupi
bus bona et deus abundanter dabit vobis oīa.
p̄ter hic q̄nō est magnū pctm̄ illoz qui nō solū
non dāt ymo furantur dicatur cōtra furtū fru
ctuum vel de ortis. et. dicendo nō est pctm̄ tē
nunq̄ intrabitis paradysum nisi restituat^{is} q̄
nunq̄ demittitur pctm̄ nisi restituat^{is} ablatum
regula ē iuristarū et theologorū. **I**ō apls q̄ fu
rabatur iā nō furetur. magis aut laboz opaz
do manibus suis q̄d bonū est vt habeat vnde
tribuat necessitatē patienti. ad **E**p̄. iij.
Quartus est pphetaz q̄ fuerūt filij patriar
chaz quos misit dē pphetizare q̄ ppheta. i.
p̄cussans q̄ fide quā mō tenem^{us} ipi ppheta
uerūt denūciātes xpi incarnationē. natiuitatē
p̄dicationē passiōē. resurrectionē et. et istī dī
cit dauid **L**audate dñm in sono tube. p̄dica
tio enī pphetarū dē sonus tube triplici rōne.
Primo q̄ tuba nō ē recta s̄ curva. et ē vna in
se et tñ tripler. **I**ta p̄dicatione pphetaz erat de
vno deo in eēntia s̄ trino in psonis. **I**te de xpo
vna psona s̄ aliquotiens de dīnitatē. aliquoti
ens de eius hūanitate p̄dicabāt. **S**ecūda rō
q̄ tuba ē stricta circa sonantes s̄ lata circa ali
ud caput. **I**ta p̄dicatione pphetarū arcta erat cir
ca eos p̄ncipiū ita illūinabatur reuelatiōib^{us}
Blijs at erat lata et clara. **T**ercia rō ē q̄ tuba
nō ē vt fistula pua q̄ oz q̄ tuba manib^{us} rāga
sonādo tal^{is} erat p̄dicatione pphetarū p̄ tāgebāt
sc̄z faciendo ope q̄ alijs p̄dicabāt fiendū nō sic
mō q̄ p̄dicam^{us} alijs et nos nihil suam^{us}. **S**i
enī pphete p̄dicabāt p̄tra supbiū ipi erāt hū
iles et sic de alijs. **E**cce q̄re eozū p̄dicatione dē tu
ba **A**ucto. **C**lama ne cesses q̄ tuba exalta vo
cē tuā et annūcia p̄plo meo scelera eozū et do
mū iacob pctā eozū **I**sai. lviij. **I**ō dē laudate
dñm in sono tube. **M**oraliter laudē dē i p
phetis n̄ solū corde ore s̄ ope. imitādo laudādo
deū cauē dēm^{us} a falsi iuramēt^{is} blasphemijs et
Maledicta ē dom^{us} et villa vbi hec fiūt. vis co
gnosce q̄d pctm̄ ē ac si p̄tra regē ense euagā
to ires p̄tra eū et. **E**x isto pctō venit totū malū
etiā si n̄ eēt nisi vn^{us} blasphem^{us} tota villa pa
teret. **S**i dicaf et i quo demeruerūt alijs et. di

De omnib⁹ sanctis

atur q̄ sicut contra lupū intratē villā oēs cla-
marēt ita et fortius clamandū ē q̄n deus bla-
sphematur vel bñdct̄s ē qui pōt dicere cū da-
uid. Benedicā dñm in oī tpe sp̄ laus eius in
ore meo. **¶** Quintus gradus ē apłoz qui
licet sint maiores cōputantur tñ fm̄ ordinez
De quibus dicit Laudare eū in psalterio et cy-
thara. apli dicūtur psalteriū et cythara. Rō ē
quia psalteriū ē sonus camere que fit cū r. cor-
dis. Cythara enī h̄z vocē altā et acutā. Apli
autē et bona et scā vita et observātia. r. p̄cep-
toz dei dicūtur psalteriū. Dicūtur etiā cytha-
re eoz predicatione altissima et acutissima. q̄z
in oēm terrā exiit sonus eoz. rōne predicationis.
et psalteriū dicunt et vita. cythara ex do-
ctrina. **¶** Iō laudate deū in psalterio et cythara.
Moraliter nō sufficit solū corde vł ore lauda-
re sed etiā imitatioe seruātes decē p̄cepta. Et i
doctrina scire credo. **¶** Dic dicatur cōtra ludū
taylor in quo deus blasphematur et aie inter-
ficiuntur. Confitemi dño in cythara et psalterio
decē cordaz psallite illi. ps. xxxij. **¶** Tert⁹ ē
martiriū de quib⁹ dē. Laudate eū in tympano et
choro. Tympanū fecit in vulgari die pñcken.
chorus autē in vulgari fecit puā fistolā et signi-
ficat martires. qui pcutiebātur i martirio va-
rijs crutiatibus. sicut tympanū et clamabant
vt fistola puā dicēdo. xp̄ianus sum et in quoli-
ber lectu confitebātur iesum eē filium dei et re-
dēptorē mūdi. nolētes fidē abnegare. Ergo di-
cit paulus sci. i. martires p fidē vicerūt regna.
Ad hebre. xi. Et angeli trupi diabāt ad istū so-
nū. Ecce quare dicit. Laudate eū in. **¶** Dice-
bant enim maledicimur et benedicim⁹ p̄secu-
tionē patimur et sustinemus. blasphemamur
et obsecramus tanq̄ purgāmēta mūdi huius
facti sumus. i. ad choz. iij. **¶** Moraliter nō
solū ore vel corde sed ope imitando laudāndus
est deus in martinibus p paciam in aduersita-
tibus et iuxta illud apli. Pacia vobis neces-
saria est. **¶** Hebre. x. Septimus gradus est scōz
doctoꝝ Remigij Lirilli Pylarij. Hieronimi
etiā a lioz de quibus dō Laudate eū i cor. et or-
gano. Ecce vita doctoꝝ q̄ non solū p̄dicāt seu
predicabāt sed etiā libꝝ scribebāt. **¶** Iō dicū-
tur instrumentū cordarū et organū Instrumē-
tum enī cordaz vt cythara ē de ligno arido cū
cordis tractis cū clauilla. Ita eoz vita erat ari-
da per pñiam. Corde s̄ auctoritates tractē cū
clauilla intellectus vt facerēt melodiet cōcor-
dātia cū articulis fidei cū determinatioe eccie
et cū textu anteriori et posteriori. dicūtur etiā
organū ppter eoz predicationē. Dicatur de

ordinatione organi et q̄no cū vento pulsant⁹
sunt ibi multe et diuerse voces. Ita de predi-
catione doctoꝝ que cū vento aeris loquēdo sic-
bat et cū vocib⁹ diuersis platis charitatē et di-
ligentiā ad aīas dabat. Religiosis ad observā-
tiā regule et votoꝝ aīabat dabat insup. Cleri-
cis honestatē et castitatē Mercatoribus ve-
ritatē. diuinibus liberalitatē q̄ sine vsura mu-
tuent. **¶** **¶** Mulieribus ad viros fidelitatē. Ec-
ce quare dē laudate eū in cordis et organo.
Moraliter imitemur p̄dicādo gentib⁹ pñiaz
exemplo eoz. **¶** Iō xp̄us ait dico vobis q̄ nisi
pñiaz egeritis oēs pibitis. Luc. xij. **¶** Octa-
uus gradus ē scōz confessoꝝ qui nō scripse-
rūt libꝝ vt bñs Dñicus fr̄sciscus Antho-
nius paulus p̄mus heremita. **¶** Iō nō dicūtur
doctores de istis dicit David Laudate eum i
cymbalis bene sonantibus duo cymbala sunt
vetus et nouū testamentum. Inferius est vet⁹
testamentū pmittēs solū tpalia terrena et non
celestia. Supius ē nouū testamētū pmittēs
celestia et tangūt adinuicē q̄n exponitur et
declatur aucto. veteris et noui testamēti. **¶** Iō
xp̄s oīs scriba doctus in regno celoꝝ. s. scrip-
tura sacra filis ē hōi patrifamilias q̄ p̄fert de
thezauro suo noua et vetera. **¶** Mat. xij. Mo-
raliter quando nos tangim⁹ cymbala p̄dica-
tionis debemus ordinare vitā nrām dicat or-
dinatio cuiuslibet diei. s. orare deuote manere
sero qualibet ebdomoda audire missam cōple-
tā cū silentio i dñica. quolibet mense cōfiteri
quolibet anno coicare i pasca. als dicit xp̄us.
Amē amē dico vobis nisi mādicaueritis car-
nē filij hoīs et biberitis eius sanguinē nō hētis
vitā in vobis. **¶** Johan. vi. **¶** Nonus ē virgī-
nū qui nūq̄ nec corde desiderādo. nec ore lo-
quēdo nec ope curarūt de carnalitate sed cōser-
uauerūt se in puritate virginali de istis dē Lau-
date eū in cymbalis iubilationis. Nota hic dif-
ferētiā iter cymbala bñ sonātia et cymbolū iu-
bilationis. Cymbala bñ sonātia s̄z vet⁹ et nouū
testamētū vt dixi. S̄z cymbolū iubilationis
qui ē son⁹ secret⁹ s̄z caro et aīa. Qui enī vult
suare virginitatē oz alas castigarez carnē Et
sic tīgūt ista cymbala dē apls de se. Ego s̄
sic pugno nō q̄i aerē verberās s̄z castigo corp⁹
meū et in fuitutē redigo. i. ad cho. ix. Ita facie-
bāt virgines virtute scitate et abstinctia subiū-
gādo carnē aīe. **¶** Iō laudate eū in cymbolis et
Moraliter imitemur si nō sum⁹ virgines q̄z
solū pueri mō s̄z virgines q̄z de adulē ait dō.
Corrupti s̄z et aboiabiles scī sunt nō ē qui faci-
ciat bo⁹. s. castitas nō ē vsq̄ ad vñū. s. de adulē

Sermo ii

ris ps. liij. Ergo ad minus fuem⁹ castitatē q̄li
bet i suo statu vir et vxor i infirmitatib⁹ mo
dū. Castitatē suat qz non faciūt luxuriā q̄ sic
pccm. s. q̄cūq; alit vult hīc delectatiōes p il
las ptes luxuria ēz dānatio. honorabile con
nubiū ē. s. suado modū in oib⁹. et thōr imma
culatus fornicatores ⁊ adulteros iudicabit ⁊
deus. ad Hebr. vltimo. **D**ecim⁹ grad⁹ est
oim aliorū electorū ⁊ innocētū pēitētū cōti
nentiū et abstinentiū. ⁊ quib⁹ dē dō. ois spūs
laudet dñm. i hoc mōdo s. multa officia i celo
ē solū vñū officiū De quo dō in ps. lxxiiij. dē.
Bū q̄ hitāt in domo tua dñe in sc̄la sc̄lorum
laudabūt te diceret aliq̄s q̄ tediū debet hēre qz
hic clerici qñ diu catāt attediantur. Rñsio ve
rū est in hoc mōdo s. i paradiso nō attediāt imo
sicut famelic⁹ cōedit delectatur ⁊c. mag⁹ in pa
bilit delectātur sc̄i in laude diuina. **M**ora
lī affilemur in celo nō solū magni sc̄i s. etiam
mīores laudāt deū Ita dē ē in hoc mūdo ma
gni et parui dñt deū laudare. Maiores dñt
taliter nutrire pueros et quolibet die qñ pētūt
panē dicāt aue maria. ⁊c. Itē qñ s. v. l. seran
noz q̄ p̄fiteat⁹ qz dicit sc̄s Hīc. q̄ puer v. an
noz fuit dānatus qz sicut audiebat iurare iu
rabat. Nā tota illa etas plēa ē delictis ⁊c. vt
dē illa decretalis ⁊c. delictis puerozū Itē q̄ du
catīs eos ad missā quolibet anno i pascha de
bent coicare qñ erūt r. vel xi. annozū qz illa est
etas discretiōis. di. b. thō. in iij. sc̄p. di. ix. ar.
v. q. iij. in corpe qñ aliqua signa deuotiōis in
eis apparuerūt. licet aliqui clerici et ignorātia
dicāt q̄ nō dñt coicare quousq; sūt xx. annozū
Dicat qño curat⁹ dē scribere q̄ cōfiteatur ⁊ cōi
cāt ⁊c. Jo ap̄ls Nolite ad iracūdiā supple dei
puocare filios vros s. educate illos i disciplina
et correptiōe dñi ad Ephe. vi. Sic ergo si hic
deū laudauerim⁹ in sc̄is suis ip̄e gloriēf no
bis grām et in futuro glām.

De omnibus sanctis Sermo secundus

Vidi turbam

magnā quaz nemo dinumerare
poterat verbū istud habetur ori
ginaliter Apo. viij. et recitatu ē stati in epla ho
dierna pñs solēnitās ē oim scōrū Rñē vide
an pñti fñmōe fñm qd inuenitur in sc̄a scriptura
singlāter in libro reuelationū. **A**poca. Jo
hānes sel̄eris in orōne subito fuit rapt⁹. Cui
deus oñdit totā gl̄az paradisi. sicut amic⁹ amico
domū quā edificauit ⁊ finita reuelatiōe. ac si fu
isset interrogatus qd vidit in paradiso. Rñdit
vidi turbā magnā quā dinūerare nēo poterat

et oimib⁹ gētib⁹ et tribub⁹ et pplis et lin
guis stātes añ thronū in conspēu agni amicti
stol⁹ albis et palmē manib⁹ eozum et clama
bant voce magna dicentes. salus deo nostro
qui sedet super thronum et agno. Apoca. viij.
Nota q̄ tenebāt palmas in signū victorie. ⁊
diabolo p hūilitatē. ⁊ carne p castitatē ⁊ d mū
do p paup̄tatē. De tota ista reuelatiōe eplē ho
dierne ego solū recepi pro thema. **V**idi turbā
magnā qz dinumerare nemo poterat. De ista
magnitudine seu quātitate scōrū volo mō ⁊
clarare duo pūcta. **P**rimo enī ⁊ declarabo eoz
magnitudinē seu quātitatē innūerabile. **P**e
cūdo magnitudinē seu quātitatē virtuale.
Pro primo dē iohānes i thēa. vidi turbā ma
gnā ⁊c. **S**ed statim arguo p̄tra hoc. Nā xp̄s
loquēs ⁊c. predestinatis dē. **M**ulti sunt voca
ti pauci vero electi. **M**at. xx. **N**ō ē questio.
Cū iohānes dicat eos ēē innūerabiles xp̄s ve
ro dicit pauci vero electi. **P**entur iohānes.
Rñsio non. qz verba s. xp̄i reuelata iohanni.
nec xp̄s p̄ mentiri nec falli. **C**ōcordat hec dif
ficultas theologica qñ ⁊c. s. possum⁹ loq̄ di
plicitē. s. absolute et respectiue seu compatiue
Primo mō sunt multi et quasi innūerabiles
nob et fñm istū modū loq̄t **J**ohā. di. vidi tur
⁊c. **S**ecdo mō s. pauci ⁊ fñm istū modū lo
q̄nt xp̄s. **D**icat s. lītudo ⁊c. arena i litore ma
ris ⁊c. de illa quā teneo in manu. **S**i enī que
ratur. si teneo multa grana arena in manu Rñ
deo absolute infinita sunt s. respectiue p̄pan
do ad illa que s. in litore maris pauca grana
sunt i manu ita ē ⁊c. factis **S**i loq̄mur ⁊c. eis
absolute s. innūerabiles **J**o iohēs ait. vidi
turbā magnā. **I**stō marie patebit in iudicio
generalī quādo ad dexterā recipiētur boni erit
magna turba et quasi innūerabilis sed cōpa
rādo eos dānatis q̄ erunt ad sinistrā. pauci erūt
saluati. verbi gratia. ante xp̄i aduentum trās
uerunt qñ v. milia annoz ⁊ illo tpe null⁹ sal
uabāt dēptis paucis ⁊c. abraā q̄ in lymbo re
suabātur vsq; ad xp̄i aduentū q̄ debebat col
locare eos in paradiso. oēs āt alij dānabātur.
Et quo āt venit xp̄s ⁊ lex euangelica p ap̄los
fuit p mundū publicata **N**ullus pōt saluus
fieri nisi xp̄iani. **J**o oēs iudei agareni tartari
et turci cauarij pigmei heretici et mali xp̄iani
sc̄ismatici inobedientes et qui moriūtur i pec
cato mortali oēs isti dānantur qz null⁹ sal
uatur nisi qui tenet legem xp̄i et moriuntur si
ne peccato mortali ⁊ isti sunt valde pauci. **J**o
christus **M**ulti sunt vocati pauci vero electi
Comparatiue vnde ⁊c. ista materia dicit **J**a.
r iij

De omnib⁹ sanctis

vnā compationē vel similitudinē Quō si paucē obliue que remāserūt excutiat^r ex olea. Et rā cemi cum fuerit finita vindemia hī eleuabunt suā vocē atq; laudabūt cū glorificatus fuerit dñs. Isa. xliij. Itē alia similitudo qz multi sunt lapides preciosi in mōdo absolute sed respe / ctue cōpando ad alios lapides pauci sūt. Ita de sanctis absolute multi sūt quis posset cōpu tare quot fuerūt patriarche lz tres fuerint pri / cipales. s. abraam ysaac et iacob. tñ oēs scī qui fuerūt an pphetas dicūt^r patriarche. Item quot fuerūt pphete quot sancti sacerdotes. qz reges quot penitētes sunt in nouo testamēto. quot tenuerūt vitā aplicam qz posset cōputa re Itē quot martires qui p xpo passi fuerunt. et iam sit festū innumerabiliū martiriū qz do ctiores quot pfectiores deuote celebrādo z sacra menta sine symonia mīstrando. qz virgines qz cū abstinentiis se cōseruauerūt quot innocē / tes quot penitentes quot continentes quot de mīrimonio sibi mutuo fidē fūantes. qz deuoti clerici religiosi heremite prz qz scī absoluti mī / ti sunt. Jo iohan. ait. Uidi turbā magnā z es prz tertia pars. Quāntū ad fm punctum oz declarare de magnitudine seu quātitatē san ctōz virtū ali que in tribus consistit.

In potentia excellenti

In scientia relucēti.

In clementia diligēti

Dico qz prima pclusio est theologie qz oīs san ctus magnus vl parū ē oīs sue voluntatis. Nā quilibet ē potēs facere quicquid vult. de⁹ enī simpliciter et sine restrictiōe ē oīs. s. scī sunt oī potētes sue volūtatis sub deo. qz i pa dīso nulla ē tristitia. Jo si aliquis scūs velle aliquid qz nō posset facere vel habere. tristitiā hēret et tristare. Sed qz ibi nulla ē tristitia nec pōt ee. Jo quicquid vult hz et facit. Erat enī potēs sampson dicant aliq de sua potētia et principaliter de dirptione tēpli tamē po / tentia ipsi⁹ nihil ē respectu potentie scōrū qz aīa mīoris sancti padīsi si velle diruere vnū magnū montē et projicere in mari posset. Itē potēs eēt rex cū mille milita armozū tñ poten tior ē vna anima beata que si velle posset re / gem z alios mille milita hoīm armoz occidere istā potētiā hūt scī partim ex gratia. partim ex merito. qz licet i hoc mūdo habuissent liberū arbitriū boni et mali. tñ suā volūtatem restri gebant cū diuina volūtate nihil faciendo nisi qd deus volebat Jo mō hūt prātē faciendi qz quid volūt. dum enī hic viuerēt habebāt ita liberum arbitrium sicut et nos faciendi super

bras pompas et vaitates zc. sed restringebāt se gubernando fm dei volūtātē et non fm su am inclinationē dicendo. dñe nolo facere hoc qz possum sed volo facere fm vestrā volūtātē.

Idē de auaritia. luxuria sic de alijs Ideo sunt oī potētes sue volūtatis. Sicut enī xpūs oī potēs noluit i hoc mūdo cōuersādo vti oīpo tētia sua. s. hūiliauit se ad passiōē habuit tñ oīpotētiā sup omes creaturas. De hoc figura. Bene. xliij. Nota hīstoria de iacob qñ de buit mori bñdixit filiis ioseph. s. manasses z ef fraym. Isti duo significabāt duos populos.

Manasses. i. obliuio figurabat populū in / deozū qui fuit anqz ppl's xpianus de ista obli / uione. Piere. ij. z pplus meus oblitus ē mei diebus immūdis est fraym. i. augmentū figura bat populū xpianū qz fuit tot iudei quot xpi ani.

Secūdo de scientia scōz est notandū et hēc est magna consolatio rusticoz bene viuē tiū. Nam in pūcto in quo aīa sapientis vel ru stici siue pueri intrat paradīsu deus aperit sibi vnū libzū solū habens duas cartas z subito habent noticiā oīz artū scīctes nātas z virtu tes z pprietates oīm rerū. Iste liber est xpūs prima carta ē diuinitas. scda est hūanitas pl⁹ scit tñc vn⁹ rusticus brūs qz scauerint hic oēs apli et virgo maria que pre oībus fuit illūna ta hoc tangit Grego. Quod est ait qz nō vide deant. qz videntē oīa vidēt. Jo in paradīso nō sunt magistri nec predicatorēs docētes alios qz tñc cōpletur pphetia. Piere. xxi. Ecce di / es veniēt dē dñs non docebūt vltra vir pri / mū suū z vir fratrem suū dicens agnosce do minū oēs enī cognoscēt me a mīnimo vsq; ad maximū ait dñs Sed in hoc mūdo indigem⁹ magistris Jo teneatis bonā vitā z studeatis mō in libzō charitatis et dilectionis. qz tunc scietis oīa zc. De tercio nota qz quāritas si ue magnitudo scōz virtualis ē clemētia dili gēs qz glām qz ipsi hūt desiderāt nos hēre ro / gando p nobis vt ad illā glām pueniam⁹ pen tes enī amici filij quos ibi hēmus ozāt p no bis. Dicat qñō in cathedris sunt scripta noīa exntiū in gratia fm premia eis correspōdētia Gaudete et exultate qñ noīa vestrā scripta sūt in celis. Luce. x. Rogita qñ amici nostri vidēt ibi noīa scripta et letātur et rogāt deū vt cōser uemur in gratia zc. Sed qñ hō peccat mortā līrer delef nomē et scribitur in inferno Auctō. Qui aut peccauerit mihi delebo euz De libro meo Pro. xxij. Rogitate qñō amici nostri iaz vidēt ibi nomina scripta si posset ibi esse tri / stitia quō tristarent tñc ozant deū vt cōuerter

Sermo iiii

mur de petis et faciamus pñiam. et. Ecce cle-
mentia sanctorum. Auctori. Cypria. patriā nrāz
paradisum pñtem? pentes pñarchas et pro-
phetas iā hēre cepimus vt qd nō pperam? vt
quid nō curam? vt patriā nrām videre et parē-
tes nostros vīstare possemus magn' illic caro-
rū nreris nos expectat turba filioz pentuz et
amicoz qui iaz sunt de sua salute securi adhuc
de nostra salute solliciti.

De oibus sanctis. Sermo. iij

Merces vestra
copiosa est in celis. Mat. v. Vo-
lētes nūc vobis' predicare de oī-
bus sanctis dei de quoz bñtudine hodie p to-
tū mūdū fit solēnitas. Iō vt fmo noster dica-
tur a me et audiatur a vobis in laudē et reuerē-
tiā principaliter et oīm scōrūz pñtem? virgini
illud iocale q ipsa tm diligit. scilicet saluationē an-
gelicā. et. Hoc verbū est xpi in euāgelio hodi-
erno dicentis oib' scis paradisi. Merces via-
id ē gl'az beatitudo quā hētis ē in celis copio-
sa. Nō de bñtudine scōrū s'z motiū thēatis
et fm q festū regit volo trīs puncta declarare

Primo de loco et de glā excellenti.

Secūdo de nūero sanctorum transcēdētū

Tercio de statu scōrū conuenienti

Istis declaratis credo q intelligatis glām pa-
disi. Quātū ad primū de loco de glā excellenti
dicit thema in celis nō in terris qz in hoc mū-
do non habuerūt magnā glām sed labores te-
dia et miseras sed in cel' hnt glām. Iō apl'us
in psona oīm scōrū dicit. Nostra cōuersatio in ce-
lis ē. vñ et saluatore expectamus dñm nostrū
iesū xpm qui reformabit corp' hūanitatē nrē
configuratū corpi claritatis sue. Ad philip. iij
Questio est hic theologialis et phisical. Cer-
tu est hic q glā scōrū est in celo empireo imo-
bili et impmutabili. Cū ergo celū empireale nō
sit nisi vñ quare xpñs dicit in thēate. Mer-
ces vestra copiosa est in celo plurali maxime qz
Luce recitās hoc verbū dicit. Ecce merces ve-
stra copiosa ē in celo. Lu. vi. Rñdeo q de celo
empireo possumus loqui dupliciter. scilicet coiter
vel distincte. Coiter aut loquēdo tota portio
q est sup' a primū mobile vel celū cristallinū l'
aque dicit celū empireale et sic nō ē nisi vñ celū
empireale Et isto mō loqitur Lucas in predi-
cta auctoritate. Si āt volum' loq de celo em-
pireali distincte fm q est distinctū et ordinatū in
nouē ordinib' angeloz quozū qliber ē maior
tota terra isto mō s'z multi celi. Primū celuz
vt sic est scōrū angelozū. qui simpliciter di-

cuntur angeli q de scēdūt ad custodiendū nos
et ad adiuuandū. In isto ordine habitāt plo-
ne penitentes q in hoc mūdo affligūt carnem
suā aliquo mō. Ibi enī fit magnū festū de eis.
Dico vobis q gaudiū ē in celo corā angel' dei
non dicit corā archāgelis sup vno peccatore
pñiam agente Luce xv. Scdm maus ē ar-
changelozū qui s'z sbe spñales. in isto scribūt
psone que cū afflictione penitentiali hnt siml'
deuotionē spūalem nō solū affligūt et tormen-
tant carnē p afflictionē. s'z confortāt spm p de-
uotionē orando. legendo. cōrēplādo. et missas
et sermōes audiendo. Iō dauid ait. Mihi āt
adherere deo p deuotionē spūalem bonum
ponere in dño deo spem meā. ps. lxxij. Ter-
ciū et excellentius ē principatū in hoc habi-
tant aie scāri psonarū qui vltra afflictionē pe-
nitentialē deuotionē spūalē dederūt se ad mi-
serationē fraternalē nō miserabili s'z copiose
et abūdāter qui magis delectātur in elēosinas
dando q auarus in cōgregando. Bñ miseri-
cordes qm ipsi miam consequūtur. Mat. v.
Quartū maus est potestatu in hoc stane
patientes q vltra afflictionē deuotionē et mise-
rationē habuerūt patientiā virtualē qz ex nul-
la tribulatione seu aduersitate recipiūt amari-
tudine cordis cōtra deū sed dulciter se confor-
mant diuine volūtati non murmurāt sed deū
laudant. Iō ait apls patientia vobis necessa-
ria est vt volūtate dei faciētes reporteret repro-
missionē. Ad Hebr. x. Quintū est virtutū
in isto stat' psone que vltra pñcia hnt conco-
dantiā. primalē ex nulla iūria recipiūt deside-
riū vindicte nec auferunt verbū bo' q sui erri-
dicta neminē odiūt. Iō dicit scriptura. Luz oib'
hoib' pacē hñtes nō vos defēdētes charissi-
mi. i. vindicantes s'z date locuz ire. ad Ro. xij.
Sextū ē dñationū maius et nobilius ibi
collocātur q hnt presidētiā hñanales. scilicet impa-
tores reges duces. comites. et. et populozū re-
ctores q hnt dñum iustū et bono titulo et ser-
uāt iusticiā nō faciūt rapinā nec alicui faciūt
iniuriā s'z contenti de suis redditib' ministrāt
iusticiā tā pñs qz magnis fm ordinē iuris et
cōsuetudinē. Idem de platis qui intrāt p por-
tam et qñ sunt intus gubernāt se de redditib'
faciūt tres partes. vna dāt ecclesijs et hospita-
libus. aliaz paupibus. terciū retinent sibi ma-
gis curāt de aiabus qz de redditibus tales qñ
moriūtur cum magno honore in isto sexto or-
dine collocantur quādo transeunt p ordines
angelozū archangelozū et. in quolibet ordi-
ne fit eis magnum festum. Dicunt angeli facia-

r iij

In die animarum

mus magnū festū qz tot anni sūt q null' huc venit de istis. **I**ō de scriptura. **S**i delectami i sedibus et sceptis. **R**eges populi diligite sapientia vtr in ppetuū regnetis. **S**apientie. vi. **S**epimū est thronoz qui quiescūt in contemplatiōe gl'e. In hoc vadūt illi qui i hoc mū do tenuerūt paupratē aplicalē dimittētes p xpo oia habita et habenda et etiā desiderium habēdi vt hēant cor liberū s; tū diuites s; vir tutibus et talibus dicit xpūs **A**mē amē di/co vobis q vos qui reliquistis omia et secuti estis me in regeneratione cū sederit filius ho/mis in sede maiestatis sue sedebitis et vos super sedes iij. iudicātes iij. tribus israel. **M**at. xij. et **L**uce. xij. dicit sedebitis super thronos. **S**ecundū est cherubinoz. i. plenitudo sapie. In isto stabunt illi qui dant se ad sciam diuinalē studendo et contēplando hnt tantā claritatē intellēis q alios etiā illūināt de istis dicit scriptura qui docti fuerint fulgebūt quasi splēdor firmamenti et q ad iusticiā erudiūt mltos quasi stelle i ppetuas eternitates. **D**aniel. xij. **N**onū est seraphinoz qui sunt maiores et excellentiores oibus alijs. In isto sūt psonae de charitate supnali qz maior horū ē charitas pma ad chorin xij. qz sicut lucerna statī ad ignē liquefit. sic tales sunt ita ardētes in dei amore qz statī qn cogitant de eo liquefiūt i la chimis sustinent oēs labores pro deo tales qn moriūtur collocātur i isto ordie cū magna solēnitare sicut spōsa ducit cū honore et collocatur a xpo **I**ō dr apl's **S**up oia charitatem habere q est vinculū pfectiōis. **E**d colo. iij. **E**t ista declaratiōe prē q licet celū empiriale non sit nisi vnū loquēdo coiter. s; tū distinctū in nouē ordinib' s; ples celī et scōz hoc dr xps oib' scīs. **M**erces vestra copiosa ē in celis qz nō oēs scī sūt in vno ordine. s; aliq cū angelis aliqui cū archāgel' et. **S**ic ergo prē de eorum gl'a excellenti qz i celis. **Q**uantū ad scdm vīdendū ē de nūero scōz transcēdēti an sint mlti qz de multitudie scōz dicit thēa **C**opiosa ē est intrū q brūs. **I**ohānes euāgelista cui deus oñdit gl'am vt amicus oñdit amico domū suam et vidit bñitudinē multoz de q dr in epl'a hodierna. vidi turbā magnā quā dīnūerare nēo poterat. **A**poca. vij. **S**ed ē hic questio bona et intricata dicitur aliquis **M**irū est q **I**ohēs dicat eē turbā magnā et quasi innūerabilē. **E**t nūquid dr xpūs **M**ulti sūt vocati pauci vero electi. **M**at. xx. **H**ec difficultas theologica pcordat sic qz de scīs possum' loq' duplīciter. s. absolute vel respectue. **P**rimo scī

sūt multi qī innūerabiles a nōb et fm istū mō dñ loq'ur **I**ohēs qñ dr vidi turbā magnā et. **S**cdō loquēdo sūt pauci electi. et fm istuz mō dñ loq'ur xpūs. **M**ulti sūt vocati et. **N**ota sūt multitudinē de pugillo arene absolute loquēdo in quo sunt quasi infinita grana. **S**ed cōpatue loquēdo respectu mōtanec arene pauca grana sūt ita etiā natura hūana ē quedā montanea arene. **M**ultiplicabo semē tuuz velut arenā que in litore maris. **G**ene. xij. hoc fuit dicit ab'rae. sed multo magis potuit dici ade de ista montanea arene. s. hūane nature recepit deus manū plenā. **I**ustoz aīe in manu dei sūt. **S**apie iij. **D**e ista materia vide in illo fmōe oim scōrum. vidi turbā magnā et. **Q**uantuz ad terciū de statu scōrū cōueniēti ex quo vidi/mus de gloria scōrū excellenti et de nūero scōrū transcēdēti. **N**ūc videndū ē de statu scōrum cōueniēti de quo dr **M**erces vīa **S**alariuz est q. s. habuerūt ex vōis opibus q hic fecerūt. **B**l'as istā scōrū possū vob' declarare spliciter. s. **P**rimo p potentiā excellentē. **S**ecundo p sciētiā resplendentē. **T**ercio per beniuolentiā diligentem. **D**e ista materia vide i sermōe ibi. vidi turbā magnā.

In die aīarū **S**ermo primus

Et cogitatio

Ep defunctis exorare. ij. li. machabeoz. xij. ca. **T**ota solēnitās et officū pntis diei ē p defūctis exorare oim fidelū defunctorū sic scā mīr ecclia heri fecit festus de scīs aīab' que iā sunt in paradiso que ibidē sunt cū certitudie. **S**ed hodie fit de aīab' que sunt in purgatorio sperantes ad paradisū que nūc ppter hoc etiā orat ecclia vt cito ad gl'iam introducātur. **I**ō volens me ordinatiōi ecclie cōformare. **V**olo nunc vobis pdicare de animab' purgatorij. **S**ed pri' salutē virgo maria et. **P**ro fundamēto sciendū q de creaturā mundū magnā differentiā fecit inter creaturā creaturā corporaliū vitam habentium et hominem quia de creaturis corporali/bus vitā habētibus aliq habent solū aīam vegetatiuā vt plāte q pnt augmētari. **A**liq aut habēt aīam vegetatiuā et sensitiuā vt animalia irrationabilia. **S**ed hō habet aīam vegetatiuā et sensitiuā et intellectiū. **E**t est talis differentia inter creaturas corporales et hominem. quia in creaturis vitam habentibus aīa vegetatiua et sensitiua educunt de potentia materie. **E**t qñ creatura moritur aīa

Sermo i

vegetatiua et sensitiua morit et desinunt esse non sic d' aia intellectiua hois qz nō educit de potētia materie nec h3 fundamētū nec aliqd sustē tamētū actiue imo ipa sustinet corp⁹ et totū eē corpis est ab aia et ipa a solo deo creat in vte/ro matris. Jō mortuo hoie aia remanet in suo esse qz nihil h3 a corpe. Jō dicit deus oēs aie mee sunt vt aia patris. Ita et aia filij mea est. Ezechielis. xviij. Anima q peccauerit ipa morietur. ibidē qn homo peccat mortaliter morit aia quia pdit diuinā grāz s3 nō pdit esse essentialē. Ideo mortuo corpe aia intellectiua remanet in suo essentiali esse et perpetuali. Jō dicit deus a principio. faciam⁹ hoiem ad ymaginē et similitudinē nrāz et p̄sit piscib⁹ et volatilib⁹ celi et bestiis terre vniuersēqz creature. Genes. i. Nota ad ymaginē et similitudinē nrāz quia sicut deus vnus est i toto mūdo et in q̄libet ei⁹ parte et regit et gubernat mūdū tñ nihil recipit s3 dat sibi eē. Et si mūdus corrūpetur ex h3 nō corrūpetur deus quia nihil h3 ab eo. Ita de aia intellectiua vna in toto corpe et in quali bet eius parte et. Jō corrupto corpe non corrūpitur aia. In ista excellentia homo p̄sudet piscibus maris vniuersēqz creature qz in illis anima totū eē habet a corpe et ipis corruptis corrūpit aia. Nota hic errorē saduceorū q recitat a trib⁹ euangelistis. Mathei. xxij. et Luce. xx. Qui credebāt q sicut in alijs creaturis corrūpitur simul corpe⁹ et aia q etiā in hoie quib⁹ dicit xps. Gratias nesciētes scripturas neqz vir/tutē dei. De mortuis autē nunqd legistis in libro moysi qn dixit illi deus. Ego sum de⁹ abra hā et deus ysaac et deus iacob. Non est de⁹ mortuorū s3 vniētū. vos ergo multū erratis. Mo/ta erratis nesciētes scripturas q dicūt oppositū. Neqz virtutē dei q creat aiam de nihilo. vos ergo multū erratis qz error q maxime multū nocet homi est nō credere aie p̄tuitatē. q ex hoc statim pdit spem glorie quā nō desiderat et perdit timorē penarū inferni quas non vitat hys amorē oia p̄tā veniūt sibi in p̄mpto qz nō timet diuinū iudiciū ppter h⁹ dyabol⁹ subtilis singlantē rēptat gētes de isto errore. q admissio gētes facili⁹ peccat. tlib⁹ accidit vt asino q oculis clausis circuit tumbā. Sic dyabol⁹ clausis gētiū oculis aie s3 sp̄s et timoris circuit bona t̄palia et in fine inueniūt se deceptos. Jō dicit xps. multū erratis. Contra hūc errorem scām ecclia fecit heri solēnitatē de scis aiab⁹ que viuūt in paradiso et hodie de illis q viuūt i purgatorio. Jō dicit thema. Et cogitacō s3 exēciū vniūsalis p defūctis s3 q sūt i purgatorio exo/

rare. patet thema. Nota p defunctis nō dic⁹ p oibus vniūsaliter sed p defunctis p̄ticulariter seu indiffinitē. Nā defuncti sunt in triplici gradu seu differentia scdm Augustinū in libro de cura pro mortuis agenda.

Quidam sunt ita boni et perfecti qd nra orationibus non indigent.

Quidam sunt ita mali et pueri q oratōes et suffragia nostra nihil eis proficiunt.

Quidam sunt mediocres q de nostris orationib⁹ et suffragiis magnū pfectā sentiūt.

Et de istis tercijs dicit thea. Et cogitacō et Quātum ad p̄mū sicut sunt illi q iā sunt beati in paradiso q nō indigēt nostro suffragio imo nos indigem⁹ eorū. Rō quia in istanti in q aia innocēt⁹ vel cōdigne penitētis intrat paradisu statim recipit salariū simul totū de omnibus bonis que fecit siue corde cogitādo seu ore loquēdo vel opere faciēdo s3 dare aquā frigidā si nō potest dare aliud p illo habebit salariū in paradiso. Auctoritas. quicūqz dederit potū vni ex minimis istis calicē aque frigide tārū in nōmine discipuli. Amē. dico vobis non perdet mercedem suā. Math. x. Quanto ergo magis ex magnis operib⁹ nā fuit de⁹ modū aliquorū dñorū q seruitorib⁹ suis nō soluūt modicum s3 simul in tātūz q gradus glorie eēntial⁹ nūqz post augmētatur. Ideo ait Job. Constituiſti terminos ei⁹. s. glie eēntialis q p̄teriri nō poterūt dicūt p̄hi et signāter medici q augmētū eēntia/le hois cōiter t̄minat i tercio septenario quib⁹ etiā vltim⁹ delectacōib⁹ valeat piguedie dilata ri. Ita etiā de aia qn intrat paradisu statim accipit vltimū gradū sue glie eēntialis vltra quē nō est ascēsus dilata tñ qz gaudet de bonis opibus q faciūt ppter dei honoēm et ppter vilitatē nrāz et hoc vocat glia actiūdetalis. Si gloria eēntial⁹ q ē visio et dilectō et fructio nō augmētatur. Ecce q̄re dicit. Constituiſti t̄minos ei⁹. s. hois. s. augmētū corpal⁹ et glie eēntial⁹ q p̄teriri nō poterūt. Jō nō oram⁹ p̄ illi vt eorū glia augmētetur. S3 oram⁹ eos vt ipi orēt p nob dicēdo Ora te p nob oēs sancti dei vt digni efficiamur p missionibus xpi. Quantū ad scdm nota qui dam sunt ita mali et pueri. Sic q nostre orationes non possunt eis valere. Sicut sunt peccatores q sciūt se stare et viuere in peccis et mala vita et nō conuertunt de⁹ ordinauit viā humilitatis ad paradisu et ipi volūt ire per viā supbie et sic de alijs nec p̄fiterur nisi p̄p̄ vere cūdiā mūdi et tñc fictē. Tales qn mortuū statim descendūt ad infernū ducunt in bonis diebus suos. Et in p̄nto ad inferna descendunt Job.

In die animarum

xxi. Nota in puncto scz onere pctōrū vt si mo-
la caderet de aere subito in mari hoc declarauit
Iohānes q̄ vidit angelum cū magno lapide
molari. Ad quē iohānes. quid ē hoc. R̄ndit
angelus hoc impetu mittet babylon. i. pfusio
sicut sunt illi qui nullū ordinē seruant in vita
sua mittētur in pfundū inferni. Apoca. xvij.
Istis aut̄ nō pficiūt orationes nec suffragia.
Ratio qz sicut mēbro abscto et mortuo vi-
talia cibaria nō pficiunt nec medicine. Sic
nec dampnatis in inferno quibus tanqz mem-
bris mortuis et a corpore ecclesie totaliter absce-
sis vitalia cibaria ecclesie scz corp⁹ et sanguis
ihesu xpi et orōnes et bona opa nihil eis pfici-
unt. Intm qz si oēs misse dicerētur p vna aia
dampnata nō pficerēt sibi i quocūqz nec etiā
medicine ecclesie nec sacramēta eis possunt p-
ficere nec confortatio sanctarū doctrinarū. Aucto-
ritas. Mortuo homie impio nulla vltra erit
spes. p̄uēb. xi. Nota mortuo impio nō dicit
hoie peccatore qz peior est homo ipius. qz im-
pius est peccator impenitēs. Ecce qualē imple-
tatē facit. ac si haberet filiā pulchrā et gratam
que caderet i puteo et noller eā inde extrahere
vel in igne seu in luto vel aqua. Sic quilibet
peccator habet vnā filiā legitimā pulchraz et
gratā scz aiam et vidēs qz cadēs in luto super-
bie et tu posses eā retinere p humilitatē et non
curas. Itē in igne auaricie dimittis cadere di-
cens. p certo ego congregabo pecunias et tu pos-
ses eam extrahere p restitutionē et non curas.
Item cadit in flumine per decursum luxurie et
posses retinere p castitatē et p abstinētiā qz
venter et ille partes vicine sunt et talis dicit
impi⁹ quia nō curat de sua filia imo verius de
filia xpi. Itē dicitur mortuo homie impio nul-
la vltra erit spes nec alleuandi nec deponendi
penarū inferni nec exeuendi. Ex hoc extirpatur
error aliquorū dicētū qz licet suffragia nō pos-
sent eos extrahere de inferno tū dāt eis aliquā
alleuationē et solatōez hoc est error et dāt ex-
emplū de famulo qz portat onus cui dāt ad co-
medēdū et bibēdū licet nō deponat onus pena-
rū qz licet nō possint onus deponere tū sentiūt
refrigeriū et. Error est imo augmētat eis pena
qz hō orat p aliq̄ q est dāpnat⁹ quis h̄ nescia-
tur nō solū tū nō valet sibi ad exeuendū s̄ etiā
sibi penā auget. Declaret p similitudinē de milite
captiuo in barbara cui mittit p̄ciū s̄ p̄dit in
manū qui qz scit p̄ciū p̄ditū nō solū nō erit de
captiuitate nec refrigerat imo cruciat qz scit
qz p̄ciū ē p̄ditū. Sic etiā p̄ciū de aia⁹ et suffra-
giū misse orōnes et. que qz vident qz non p̄nt

eis pficere cruciantur et maledicūt se et diē na-
tuitatis. Itē p eis nō oramus qz licet indige-
ant suffragiis nō tū p̄nt eis pficere nec valere
Augustinus dicit Si scire aiam p̄ris mei in
inferno cōsciaz habere orare p illo. Itē orat ec-
clesia dicēs. qz i inferno nulla est redēptio mi-
serere mei deus et salua me. Quantū ad ter-
ciū quidā sunt mediocres qui de nostris suf-
fragiis et orōnibus habet magnū placitū sicut
sunt aie peccatorū qui licet fecerūt multa pecca-
ta tū p tpe p̄uertunt ad deū et p̄fiteat s̄ nō cū
tanta p̄tritione vt maria magdalena cui deus
remisit pctā q̄stum ad culpā et penaz tales qz
decedunt vadūt ad purgatoriū qz licet culpe
remittantur in cōfessione tū adhuc remanēt si
ue restant pene ad soluendū vel hic vel in pur-
gatorio in quo est ignis clarus. Senus de illo
de inferno qui est obscurus. Ille aut̄ ignis est
instrumentū diuine iusticie. qz aīa flāma cor-
palis nō possit agere in aiam sp̄ialem Sicut
verba corporalia sacerdotis nō possent transsub-
stantiare nisi inquantū sunt instrumentū dei.
Itē de illo igne in quo aliqui stant solū p mo-
mentū subito trāseunt vt sagitta aliqui stant
per horam aliqui p diem et. vsqz ad diem iudi-
cij fin qz deo placet. Et quantumcūqz ibi pa-
rum stent videtur eis stetisse p centum annos
Itē pena est dura et aspera quibus purificatis
per bonum angelum inde extrahūtur et ad pa-
radisum deducunt. Sicut em̄ bonus argenta-
rius qui vult facere pulchrū opus auri vel ar-
genti nō ponit aurū vel argentū in opere quo-
usqz in furnello est purificatus. Itē xps opti-
mus argentarius purificauit aias que dicunt
aurū et caritatiua cōscietia. et argentū ex cla-
ra credētia in furnello purgatorij. Auctoritas
In igne pbatur. i. purgatur aurū et argentum.
homies vero receptibiles in camino humilia-
tionis. Eccl. p̄mo. Sed ecce hic solatio quia
tempus eis a deo taxatum p suffragia oratio-
nū elemosinarum missarum ieiuniorū et huius-
modi potest minui quia iam in tali conditiōe
deus taxauit eis tempus dicēs. Tu stabis hic
per horam vel diem vel annū tamē tam bonū
adiutoriū posses habere et. et p istis oramus
Est cogitatio scilicet ecclesie vniuersalis p de-
functis exorare. Ratio quia sicut rex si teneret
militem incarcerationum sub terra aliquo crimi-
ne in pane et aqua nec aliquis potest loqui cū
eo talis non potest se iuuare sed oportet cū ibi
complere temp⁹ a rege taxatū nisi amici sui et
seruitores regis iunēt eum qz congregati vadunt
ad regem dicendo. Dñe talis amicus noster est

Bermo ii

captus et bñ meretur ipse. **S**ed ecce dñe nos sumus seruitores vestri etc. presentam vobis istam cupam auri vel mille florenos. Deinde vadunt ad reginam rogantes eam ut intercedat pro illo apud regem cui presentat centum plas de preciosis. Deinde ad consiliarios et secretarios regis et usque ad stabularios dant dona quam regina et omnes rogant pro illo. Et rex scit de muneribus factis dicit. **M**odo ipse debebat stare pro quibus vel sex annos volo quod staret nisi pro meis et quod datur sibi ad comedendum etc. vel crearet statim. Ita fit hodie de amicis nostris de quibus cogitamus quod sunt in purgatorio in illa dura captione propter hoc hodie congregati vadimus ad regem christum in domo sua scilicet ecclesia supplicando communiter et generaliter pro omnibus. licet enim sumus peccatores tamen serui sui sumus et presentam sibi cupam auri scilicet hostiam consecratam in qua est christus verus deus et verus homo ut fuit in utero virginis marie quam plus placet sibi quam si regi presentarentur mille milia florenorum si clericus sit bonus quia aliter dicit gregorius. **A**n is qui displicet ad intercedendum mittitur iratus animus ad deteriora provocatur. Deinde ad reginam virginem mariam presentando sibi aue maria genibus flexis dicendo. **A**ue maria. et virgo maria orate pro patre meo vel matre mea etc. plus placet sibi quam si margarite unquam placuerit regine. Deinde ad consiliarios scilicet patriarchas presentando eis florenos scilicet pater noster etc. usque ad stabularios. scilicet pro pauperibus qui vadunt pro terra et facto opere datur deo offerri. Et tunc rex christus pius et benignus qui non mutat intentionem offerentis alleviat penam vel extrahit de purgatorio. **S**i possit videri peccatio quam hodie erit de purgatorio sanctarum animarum. **S**ancta ergo et salubris est cogitatio pro defunctis erogare ut a peccatis salventur. **Y**saiah. **M**achab. **N**ota scilicet quod placet deo et salubris quod liberat animas a penis purgatorii et proficit amicis offerentibus.

De omnibus animabus **Sermo. ii.**

Omnes qui in monumentis sunt audierunt vocem filii dei. Verbum istud habet originem a ioh. v. et recitatur in euangelio hodierno. **S**icut heri fecimus memoriam et solennitatem omnium sanctorum qui sunt iam in paradiso in gloria celesti. Ita hodie fit officium de omnibus animabus que sunt in purgatorio et convenit multum bene. quia nos non sumus sufficientes errare animas de purgatorio iungimus nobis omnes sanctos. **I**tem modo volo predicare de statu et conditionibus animarum. **M**ateria est de qua

nullus quasi predicat et est tamen materia utilis et necessaria. **S**alutes pueri **M**aria etc. **N**otandum est igitur quod articulus est fidei christiane et veritas clara quod in fine mundi omnes gentes scilicet boni et mali magni et parvi fideles et infideles habemus resurgere in iudicio et in adventu christi ad iudicium et hoc dicit sanctus **T**homas. **Q**uoniam scriptum est. **Q**uod i. primo. **Q**uod i. et ratio est quod anima separata a corpore est quasi in perditione ideo ut ultiam perfectionem habeat iterum anima corpori coniungatur ut dicit ibidem doctor et hoc fiet in resurrectione. **E**st tamen etiam alia Ratio ad hoc quia certum est quod bona vel mala que fecimus non solum fecimus cum anima sed simul cum anima et cum corpore. **P**rimo enim fuerit ab anima cogitando deliberando considerando et ordinando sed in executione corporis associatur anime et ex ista ratione de primo datur animabus gloria vel penam quam corporibus. **A**nime enim sanctorum iam sunt in gloria et corpora eorum ad huc sunt in terra. **E**t ergo vult deus quod anima que prius habuit meritum etiam habeat gloriam. **S**ed quod finaliter in executione operis corpus operatur est parte sua vult deus ut corpora resurgant et simul cum animabus habeant gloriam. **I**dem de malis operibus prius anima ordinando cogitando etc. habuit suum peccatum sic deliberando et ordinando. **S**ed in executione corporis operatur. **C**orpus enim cum anima facit homicidium et vindictam vel furam vel luxuriam. **I**deo deus primo datur penam animabus ubi sunt modo anime iude et machometi in inferno quia prius temeruerunt ergo prius puniuntur anime quam corpora. **E**t quod corpora in executione coopata sunt ideo vult deus ut suscitentur in iudicio ut simul cum animabus habeant damnationem. **I**sta est ratio que boni et mali resurgent ut corpora simul cum animabus recipiant gloriam vel penam. de hoc est **A**utoritas **A**thanasii qui dicit in simbolo ad cuius adventum omnes homines resurgere habent cum corporibus suis et reddentur sunt de factis propriis ratione. **E**t qui bona egerunt ibunt in vitam eternam. **Q**ui vero mala in ignem eternum. **I**sta resurrectio non fiet per posse nature vel alicuius creature. ut dicit sanctus **T**homas i. ii. dist. xlii. **Q**uod i. primo a. i. q. ii. ubi dicitur quod simpliciter loquendo resurrectio est miraculosa non naturalis nisi secundum quid ut ibidem ad longum declarat quia licet creature possint occidere viuos non tamen possunt suscitare mortuos. **S**olus enim creator qui de nihilo cuncta creavit solo verbo cuncta creavit non ut magister de arte laborando etc. **S**ed verbo dicendo fiat celum fiant lumina et statim ipse dixit et facta sunt ut ait **D**avid tanta est virtus eius verbi quia qui de nihilo fecit creaturas suscitabit sui verbi unum

In die animarum

perij. Quid est plus creare ex nihilo vel resti-
tuere illud qd is fuit. certū est q plus est crea-
re qd est ex nihilo aliquid facere q illud qd ē
facere aliquid ex p̄supposito qz argentarius de
puluerib⁹ argenti facit ciphū vt erat pus qui
tū ex nihilo nō possz facere ciphū argenti. Nō
est ergo mirz si summ⁹ argētarius deus ex pul-
uerib⁹ corpōz restituit integra corpa qn in iu-
dicio p̄cipiet venire oēs mortuos di. surgite
mortui zc. De ista voce loquit̄ thema dicens
Dēs qui in monumētis sūt zc. De ista voce
dicit dauid. Ecce dabit voci sue vocē virtutē
glosa suscitādi mortuos. patet thema. Sūt
hic due q̄stōes subtiles. P̄ia sup̄ p̄mā clau-
sulā thematis. scz oēs qui in monumētis sūt
Scda sup̄ scdaz cū dicit audiet̄ vocē filij dei.
In p̄ma clausula xps rīdet tacite q̄stōi quasi
esset sibi dictū qui suscitabūtur in iudicio. rī-
dit oīs qui in monumētis sūt. Et hic igitur
q̄stio quid erit d illis qui nō sūt nec vnqz
fuerūt sepulci i monumētis sicut sūt illi qui
moriūtur in tēferis et comedūt a bestiis. Itēz
de submersis qui comedūt a piscib⁹. Itēz de
suspensis i aere qui comedūt ab aub⁹. Itēz
de p̄bustis z sūt cineres. z sic de similibus qui
nunqz habuerūt monumētū vel sepulchr⁹ qd
ergo erit ex istis. Nota p̄ illo dubio duas r̄sō-
nes. p̄ma est l̄ralis scda moralis. Pro p̄ma
literali dico q impossibile ē aliq̄c mori quō
cūqz qn sepeliet̄ in monumēto. z hoc declarat̄
sic. Nā deus fecit quatuor monumēta genera-
lia p̄ oīm hoīm corpibus z nullus est qn i ali-
quo istoz sepeliet̄ z ista monumēta sūt quatu-
or elemēta. Terra aqua aer ignis. Terra ē mo-
numētū p̄mū licet aqua nob̄ ilī monumētū sit
qz terra s; qz nō est p̄suetū iō raro ibidē sepeliū-
tur homines nisi p̄ t̄lictis puniātur. z isti co-
medūt a piscibus s; qui sepeliūtur in t̄ra a v̄-
mibus et a serpētibus. nobilius at est comedi
a piscibus qz a sp̄ētib⁹ vel vermibus. Terciū
monumētū scz aer est nobilius in q sepeliūtur
suspensi s; et comedūt ab aubus. Alij sepeli-
unt̄ in igne scz illi qui p̄burūf. Nō em̄ aliqd
est corpus homis nec fuit nec erit quin in aliq̄
istoz monumētozū sit sepulchr⁹ v̄l in oibus.
qz sic corpus est murtū et p̄positus ex quatuor
elemētis in illis resoluitur ergo vbicūqz vadat
in monumētis sepelitur. Iō dr̄ xps. Om̄s q
in monumētis sūt zc. Qz aut̄ elemēta di-
cātur necessario sepulchra v̄l monumēta hoc
ptz ex scriptura dauid ps. xlvij. sepulchra eo-
rum scz hominū dom⁹ eozū. scz corpōzū in eter-
num. Mōdo nec monumēta pape nec regū

nec xpi durabunt in eternū qz ignis cōflagra-
tionis destruet etiā aurū et argentū. qz purga-
bit totū mundū z remouebit oēm imp̄fectōez.
et culpa relictā et in puritatē p̄mixtōnis z erit
dispositio ad glorie p̄fectionē vt dr̄ sc̄ns tho.
ad longū. iij. dis. xlvij. q. ij. ar. i. q. ij. Et etiā to-
tus mund⁹ innouabit̄ vt dr̄ in. iij. dis. xlvij.
q. ij. ar. i. ergo necessario auctoritas intelligit̄ de
elemētis qz nihil elemētātū remanebit. Et d
elemētis intelligit̄ cū dr̄ the. oēs q in monumē-
tis zc. Scda r̄sō est moralis ad bonā instru-
ctionē nr̄am. Inuenitur in sacra scriptura q p̄-
sone male vite dicuntur sepulchra z ad h̄ ē rō. et
auctoritas. Rō ē qz cōiter monumēta marie
diuitū deforis sūt ornata et picta. S; intus
plena corruptionibus cadauerū. Tales sūt
p̄sone male vite z peccatores que extra sūt or-
nate z picte sed intus plene peccatis. verbi ḡia
qn videtis regē corā quo portatur ensis q re-
p̄sentat iusticiā qz ipse facere deberet oibus. et
tū forte cōtingit q ipse erit iniustus talis. Se-
pulchr⁹ est. zc. Idē de malo plato papa vel car-
dinali epō zc. Iā videtis extra quo sūt orna-
ti zc. Sed si sit male vite porz p̄ luxuriā sy-
moniacus. zc. Pulchr⁹ monumētū est ad ex-
tra s; intus caue ab eo qz plen⁹ p̄ctis. Idēz de
p̄dicatore q ad extra portat habitū nigrū s; i-
gnat honestatē albū puritatē. s; si sit male vi-
te zc. Idē de clerico q iā portat coronā regalē
et pulchr⁹ suppellicū. S; si intus sit corrup-
tus sepulchr⁹ est. Idē de vicariis et de baial.
q extra portāt baculū s; si int⁹ sūt repleti cri-
mib⁹ et delictis sepulchra dicūtur. Idēz de
mulierib⁹ que cōiter incedūt ornate z picte. s;
intus secrete erit putana plena odijs et malis
voluntatibus et desiderijs sepulchra sūt. Et
ista ratione scriptura vocat̄ malas personas.
sepulchra talibus dicebat christus. ve vob scri-
be et pharysei ypocrite qui similes estis sepul-
chris dealbatis qui afforis apparent specio-
sa intus vero plena sūt ossibus mortuoz. et
oīm sp̄ureicia. Sic et vos quidem afforis ap-
paretis hominibus iusti. Intus autē pleni estis
ypocritis et iniquitate. Marthe vicesimotercio
Ecce quare male persone dicuntur monumen-
ta. Cum ergo dicat christus in themate. Om̄-
nes qui in monumētis sūt. zc. Quasi dicat
non solum boni de quibus nunqz fuit dubiū
quia ex quo hic non habuerunt remuneratio-
nem alibi habuerunt in celo. Nam ratio di-
cat vt illic remunerentur de malis autem fu-
it dubium ex illo verbo dauid. Non resurgūt
impij in iudicio. neqz peccatores in consilio

Sermo ii

inſtorū. Ex hoc opinati ſunt aliqui q̄ peccato-
res nō reſurgēt. ſz dicit uno qz oēs q̄ in monu-
mentis ſunt zc. Nō ſolū loquit̄ de bonis ſz eri-
am de malis vt ex dictis. Ad auctoritatē da-
uid dicit. **Q**uod in iudicio boni nō reſurgūt vt iu-
dicent ſz vt iudicēt. maxime illi q̄ tēnerūt vi-
tā aplicā. qz dicit ſcūs tho. iij. di. l. vij. q. i.
ar. ij. q. ij. q̄ iudiciaria ptās paup̄tati debet. pp-
ter tria. **P**rima rō qz ppter deū omnia derelin-
quūt z ſoli xp̄o inherēt z ideo nō eſt in eis ali-
qd q̄ eorū iudiciū a iuſticia deſectat. vñ z ido-
nei ad iudicandū reddūt̄. **S**ecūda rō eſt ppter
humilitatē cui cor m̄der exaltatō ſz nihil ita de-
ſpectus facit hominē in h̄ mundo vt paup̄tas
ergo merito exaltat̄ vt alios iudicēt. **T**ercia
rō qz paup̄tas ē diſpoſitio ad p̄dicā prātē vt
declarat ibidē z ergo nō omnibus paup̄ib⁹ re-
p̄mittit̄ ſz illis q̄ relinq̄ntes omnia ſequūt̄
xp̄m fm̄ p̄fectionē viſe hec ille ibidem. **I**n illa
ergo die ego maria apli z alij ſāci d̄ vita apli-
ca erunt iudicātes cum xp̄o et tor⁹ mundus
erit ſubſtas inferis a dextris z a ſiniſtris. **E**t
xp̄s dicit virgini. m̄r mea qd vob̄ videtur. nō
q̄ xp̄s indigeat p̄ſilio ſz ppter honore virginis
et ſcōrum ſz p̄ctōres n̄ ſic reſurgunt vt iudicēt
ſz vt iudicēt̄. **N**ec p̄ctōres in p̄ſilio. i. p̄gre-
gatōe iuſtorum ſeu ſcōrum. ſz inferis erunt a
ſiniſtris. **N**ō xp̄s d̄ dubiū illoz dixit oēs q̄ in
monumētis ſunt. **P**atet ergo q̄ clara eſt p̄ma
q̄ſtio. **S**ecūda q̄ſtio ē ſup clauſulā ſcōz ſz au-
diēt vocē filij dei. **T**ercia ē h̄ queſtio qz certū ē
q̄ in monumētis q̄cūqz mō ſumat̄. in eo n̄ ſūt
niſi corpa putrida z reſoluta talia em̄ corpa n̄
p̄nt audire qz nō eſt ibi aīa quare ergo dic̄ oēs
qui in monumētis ſunt audiēt vocē filij dei.
Si nō h̄nt aures nec aīaz. **R**ñſio ē q̄ ſicut de⁹
ordinauit q̄tuor monumēta corpibus ita etiā
q̄tuor aīab⁹ z nō eſt aliqua aīa bona ſue mala
quin in aliq̄ iſtoz q̄tuor collocat̄ z iſta monu-
mēta dicūt̄ receptacula que p̄uenienter aīa-
bus poſt mortē aſſignāt̄ vt dicit ſcūs tho i
iij. d. xlv. ar. i. q. i. z in illis aīe collocant̄ vt in
monumētis. **M**onumentum igitur
Primum eſt infernus dampnatorum
Secundum eſt limbus puerorum
Tercium eſt locus purgandorum
Quartum eſt locus beatorum
Omēs aīe vadūt in aliq̄ iſtoz quatuor loco-
rū ſic corpa in aliq̄ qñ ergo dicit xp̄s oēs q̄ in
monumētis ſunt. **I**ntelligūt de aīabus qñ ad
quatuor p̄tes mūdi clamabūt̄. **S**urgite mor-
tui zc. **I**ſta vox audiet̄ in inferno dāpnatorū.
in limbo pueroz. in purgatorio et in celo z iſta

tim q̄libet aīa in virtute dei inueniet̄ ſuū corp⁹
qd̄ cognoscat ſic tu d̄ mane ſurgis de lecto z co-
gnoscis tunicā q̄ expoliāt⁹ fuiſti i ſero. **D**e iſtis
mōumētis p̄t̄ intelligi illud **M**at. xxiij. mit-
ter angelos ſuos cū tuba et voce magna z co-
gregabūt electos a quatuor v̄tis a ſūmis celo-
rū vſqz ad terminos eoz. **N**ota a ſūmis celoz
ſz nouē ordinib⁹ angeloz in q̄bus aīe ſancto-
rū ſūt collocat̄ et oēs audiēt illā vocē vſqz ad
terminos eoz. **T**erminus ē illud qd̄ plus di-
ſtat qz oēs q̄ ſunt ibi audiēt etiā illā vocē tu-
be. **N**ō intelligatis q̄ ſit ibi tuba materialis ſz
qz illa vox xp̄i reſurrectioez impant̄is z dicen-
tis. ſurgite mortui venite ad iudiciū. vñ ē vox
angel̄ vt dic̄ ſcūs tho. iij. di. xliij. q. i. ar. iij. q.
ij. in corpe erit terribilis ergo p̄paf vocis tube q̄
eſt vox terrois. **I**n p̄mo monumēto ſz i infer-
no dāpnatoz ibi eſt ignis quaſi flāma de ſul-
phure. qz dicit ſcūs tho. iij. di. l. q. ij. ar. iij. q.
iij. q̄ loc⁹ inferni tal̄ erit vt p̄p̄tat miſerie dā-
natoz. vñ fm̄ h̄ ſunt ibi lux z tenebra put ma-
xime ſpectat ad miſeriā dāpnatozū ipſa at̄ vi-
ſio ē delectabilia fm̄ ſe vt habet̄ in p̄ncipio me-
taphiſice ſenſus oclorū eſt marie diligibilis.
eo q̄ p̄ ipm̄ plura cognoscam⁹ ſz p̄ accūs p̄tin-
git viſione eē afflictuaz inq̄tū videm⁹ aliqua
nob̄ nociua vñ repugnātia volūtati z iō i infer-
no h̄ mō ab̄z eē locus diſpoſitus ad vidēdūz
fm̄ lucē z tenebras q̄ ibi nihil p̄ſpicui videat̄
ſz ſolū illa ſub quadā vmbroſitate videant̄
q̄ afflictōz cordi ingerere p̄nt vñ ſim̄ p̄t̄ loquē-
do locus ē tenebroſus. ſz tñ etiā diuina diſpoſi-
tōe eſt ibi aliqd̄ lūinis q̄tū ſufficit ad vidēdū
illa q̄ torq̄re p̄nt z ad h̄ ſar̄ facit natalis ſitus
loci qz in medio terre vbi infern⁹ pōitur vbi n̄
p̄t̄ eē ignis ſetulcē⁹ et turbidus et quaſi fumo-
ſus hec ille ibidē. nō tñ ſūt ibi neceſſaria ligna
qz durat p̄ diuinā volūtate ibi ſepeliūt̄ ani-
me illozū q̄ tenēt̄ h̄ malā vitā vt religioſi cleri-
ci et alij z nolūt corrigi nec facē p̄nias qñ tales
moriūt̄ aīe ſepeliūt̄ in inferno. auctas xp̄i
de qdā luxurioſo diuite guloso pōpoſo zc. mor-
tuus ē diues et ſepult⁹ ē in inferno. et loq̄tur d̄
aīa qz corpus in tra fuit ſepultū **L**u. xvi. ergo
infernus d̄ ſepultura ſue mōumētū et p̄ iſtis
nō ē int̄tio eccl̄ie facere aliqd̄ bonū qz eis n̄ p̄-
teſſet eo q̄ ſunt dānati. **S**z omnia bona q̄ ho-
die ſūt in mūdo et vnqz fuerit facta eſſent pro
vna aīa dānata nō extraherēt̄ eā de inferno qz
ibi nulla eſt redemptio nec excuſi nec penarū
alleniādi qd̄ oñdit̄ in illo diuite q̄ qñ fuit
in tor̄mē et in illo igne eleuat̄ ocul⁹ i celū di-
xit p̄ abrahā. **E**t p̄tinne p̄cūt̄ illā guttā aque

In die animarum

nec vnq̃ obtinuit nec obtinebit. ⁊ hoc signat q̃ nullū refrigeriū p̃nt habere. auctoritas de h̃
Mortuo hoīe impio nulla vltra erit spes de eo. puer. xi. **I**ō mō auisem⁹ nos faciam⁹ penitētiā si vna aīa de illis possz exire ⁊ facere penitētiā. **Q**ualē penitētiā faceret. Et nos miserī nō curamus s; p̃crastinam⁹ ac si essem⁹ certi de vita proposito diu viuendi. **I**ō dicit scriptura. an obitū tuū opare iusticiā. i. penitētiā qm̃ nō est apud inferos inuenire cibū. i. refri/geriū. Eccl. xiiij. **E**rgo nō eligamus ibi sepul/curā vel monumētū. **I**n scdo loco scz lim/bo puerorū ibi sepeliūt pueri n̄ baptizati. **I**ste locus est circa infernū dampnatorū s; nō ē ibi ignis nō sunt ibi demones nec tormēta nec do/lores s; nō h̄nt lumē grē nec claritatē gl̄ie licet habeāt plus d̄ scia naturali q̃ habuerint i hoc mūdo p̃hi nec apli licet hic nō habuerint sci/entiā aliquā. qz caro impedit. Sicut si ego te nerē cristallū absconditum sub cappa sed extra cappā ad lucē solis resplēderet. Ita de aīa illo/rū puerorū. ibi sūt filij xpianorū iudeorū aga/renorū ⁊ aliorū infidelitū in solo originali de/cedētes disputāt letant⁹ ⁊ gaudēt ad inuicē s; nunq̃ videbūt deū ⁊ ille locus d̄z eorū monu/mentū de q̃bus d̄z in scriptura quid tu hic aut quasi quis hic qz exidisti tibi hic sepulchzū. **I**sa. xxiij. **E**t loquit p̃uero in originali decedēti **E**t dicit hic de trib⁹ locis fecit mētionē p̃zio de vtero matris in q̃ fuit accepr⁹ dicēs. **Q**uid tu hic supple p̃traxisti q̃ n̄ habes padisū ⁊ rī/derē p̃t nihil feci nisi tm̄ p̃trāxi origiale. **S**e/cūdo de mūdo in q̃ est nat⁹ d̄. **A**ut q̃si q̃s hic. q̃si diceret. fecisti p̃ctm̄ ⁊ rīdere pōt nō **T**ercō de limbo d̄. qz exidisti tibi hic scz in limbo se/pulchzū s; qz nūq̃ fecerūt aliq̃d p̃ctm̄ i mūdo iō nō habēt tormētū. s; sunt imādi ex illa car/nali generatōe a qua nō possūt lauari nisi per baptisimū. iō remittūt ad limbū d̄ q̃ dixit xps **A**mē amē dico vob nisi q̃s renat⁹ fuerit ex aq̃ ⁊ sp̄scō nō p̃t intrare in regnū dei. **I**o. iij. **N**ec p̃ istū oram⁹ qz n̄ possūt inde exire. **T**erci⁹ lo/cus ē purgatorij ⁊ ēi corde terre circa locū pu/erorum ⁊ ibi est ignis qui durabit vsq̃ ad di/em iudiciij solum est ibi in magna latitudine et profunditate. **I**bi em̄ sunt anime penitētiū qui hic nō p̃fecerūt penitētiā nec de p̃ctis ha/buerūt tantā contritiōez quātā habuit magda/lena s; tenuerūt penitētiā datā a p̃fessore ni/hil addendo cū p̃posito nō redeundi ad pecca/ta tales quādo moriūt nō vadūt ad infernū nec statim ad padisum qz oportz cplere peni/tētiā. **S**ed ad purgatoriū vbi stāt fm̄ temp⁹

a deo ordinatū aliq̃e p̃ dic aliq̃e p̃ mensē annū vel annos vel circa. iuxta p̃ctā purgan/da ⁊c. **I**ste loc⁹ d̄z etiā sepulchzū aīaz auctas allegorice. **E**merūt ex illis agz figuli in sepul/turā pegrinoz. **M**at. xxvij. **N**ota emerūt scz. p̃nia eis data a p̃fessore agz nō carcerē infernū sed purgatoriū vbi sunt flores vt in agro grā/rū et orationū licet nō meritorū dicētes dñe po/natis in corde filij mei vel amicoz et māumil/soz vt i pleat volūtātē tuā. ⁊c. **Q**ñ vero sunt negligentes nec curāt adimplere p̃ctū a deo iu/sticiā p̃tra illos. **I**ō auisem⁹ manumissos et heredes qz deus faciet illis iusticiā q̃ sūt i ma/iori pena quā si h̄ cū corpe ⁊ aīa p̃burent qz il/le ignis est maioris actiuitatis de hoc d̄ scri/ptura. **N**unq̃d deus faciet vindictā electorum clamantiū ad se. **L**uce. xviij. **E**t qz multi sūt in purgatorio q̃ nō fecerūt testamētū vl nō ha/bebāt vñ. vel qz subito mortui sunt vl si fece/runt nō p̃plent. **I**ō ecclia ordinauit p̃ omni/b⁹ istis hodie orare. **S**ūt tñ int̄ oīa tria p̃ci/pua que defunctis p̃sunt vt d̄r scūs thō. in quarto dist. xlv. q. ij. ar. iij. q. i. s. oratio sacri/si cū altaris et elemosina. vñ dicit sic in corpe. **S**uffragia viuoz p̃sunt defunctis scdm̄ q̃ vni/unt viuētib⁹ caritate. et fm̄ q̃ it̄erio viuoz re/fer in mortuos et iō illa opa p̃cipue nata sūt mortuis suffragari q̃ maxie ad cōiūctōz carita/tis p̃tinet vl ad directōz int̄ctōis i alterū. **A**d caritatē at̄ sacramētū eucharistie p̃cipue p̃z cū sit sacramētū eccl̄iastice vniōis p̃tines illū i q̃ tota ecclia vniūtur et p̃solidaf. s. xpm̄. vñ eucha/ristia est quasi caritatis origo siue vinculum. **S**ed inter caritatis effectus p̃cipuū est ele/mosinaz opus ⁊ ita ista duo ex parte caritatis p̃cipue mortuis suffragatur scz sacrificiū eccl̄ie et elemosine. **S**ed ex p̃e intentionis directe i mortuos p̃cipue valet oratio qz oratio fm̄ su/am rōem nō solū dicit respectū adorantē sicut ⁊ cetera opa. sed directius ad id p̃ quo oratur. ⁊ iō ista tria ponūtur quasi p̃cipua mortuoz subsidia quib⁹ quecūq̃ alia bona ex caritate fi/ant pro defunctis eis valere credēda sint hec ille ibidem. **Q** si haberetis oculos claros vi/deretis quō aīe hodie exeunt de purgatorio ⁊ p̃cessionalit̄ intrāt ad nuptias padisū. **I**ā p̃af prandiū mō p̃ eis de illis elcīs incorruptib⁹ libus que nō p̃nt declarari quib⁹ dixit xps. **E**go dispono vobis. **L**u. xxiij. **Q**ñ mēse sunt iam ibi pate p̃ refectione aīaz que ieiunarunt in purgatorio **I**ō d̄cūtur tot misse p̃ mundū tot orōes sūt elemosine. **I**ō faciatis vt bñ cō/suequistis. **Q**uartus locus est beatorū in celo

Bermio i

empirios in illo sanctissimo sepulchro vadūt hoies ⁊ mlieres q̄ hoc mūdo tenuerūt vitā pfectā. q̄ licet peccauerint tñ p tpe puerterunt se ad deū pterendo pponēdo d̄ cetero abstinere a peccatis fecerūt cōdignā penitēciā intm̄ q̄ bona excedūt peccata que fecerūt. tales qñ moriūtur statim ab angelis portant corā xpo q̄bus dicit xps. laborastis ideo modo quiescite. ieiunastis ideo modo comedite. De hoc dicit xps factū est vt moreret mendic⁹ ⁊ portaret ab angelis in sinum abrahe Lu. xvi. qz iam habuerat hic purgatoriū p penitēciā ⁊ paciētiā. De isto monumēto auctoritas anagoyce. Quasi effodientes thesaurū gaudētqz vehemētē cuz inuenerint sepulchrū Job. ii. Dicat quō illi qui fodiūt p inueniendo thesaurū gaudēt qñ inuenerint licet laborauerint fodiēdo ita quis delectatur faciēdo penitentiā. qz expectat thesaurū paradisi ⁊ p istis non oramus quia nihil indigent a nobis licet gaudeat de bonis q̄ facimus respiciūt em̄ nos per fenestras gaudentes. Dico vobis q̄ gaudiū est angelis in celis Luce. xv. Ideo heri festinauimus de omnib⁹ sanctis vt nos iuuet hodie de mortuis in purgatorio existētib⁹ vt habeat gloriā.

De sancto Martino sermo primus.

Cognouit eum in bñdictiōibus suis. habetur originaliter Eccli. xliij. Recitatie in eplā hodierna. Sicut festū ⁊ solēnitās hodierna p̄sentis diei est illius gloriosissimi p̄fessoris beati martini amici dei. Ita de eodem erit noster sermo et de sua vita et perfectione spiritali nos poterimus extrahere exemplū et instructiones ad saluationem aiarū nostrarū ⁊ informatiōnem vite. Salutes prius virgo maria. Ego p̄posui istud thema vestre deuotiōis sub tali intellectu q̄ de cognouit scz approbādo ⁊ acceptando bñm martinū in suis bñdictiōib⁹ p̄ intellectū ⁊ declaratiōē sciēdi q̄ p̄tutes ⁊ bona opa sancta ⁊ meritoria p̄ quas hō acq̄rit glia⁹ celi dicūtur bñdictiōes Rō ⁊ fundatur in q̄dā reglā phie d. A fine denōinatur res ⁊ cui⁹ finis bon⁹ ē ipm̄ qz bonū ē. ⁊ cui⁹ finis malus est ipz qz malū ē. Nō ista reglā declaratur in theologia videam⁹ p̄ctā q̄ hō facit p̄tra deum et sua p̄cepta ad quem finem ducūt ad mortem finis illorum scz peccatorum mors est ad Rō. vi. Quia mala opera et peccata que hōmo facit auferunt vitā anime. Item auferunt vitam glorie. Et ab isto fine dicuntur peccata mortalia per regulas quia a fine denominatur

res. Ita p̄ oppositū seruire deo in bonis opib⁹ in p̄nā in scā vitā viuēdo fm̄ ei⁹ volūtate. et nō fm̄ sensualitatē talia opa ad quē finē ducunt. Dicit scriptura scā ad vitā eternā. Serui autem facti deo habetis fructū vestrū in sanctificatiōem finē hō vitā eternā ad Rō. vi. Jō opa q̄ sūt in grā dicuntur viua. qz finaliter ducunt ad vitā eternā facientes. Nō videamus virtutes ad quē finē ducūt sic sūt p̄tutes theologicales. s. fides. spes. et caritas. At cardinales siue morales vt prudētia. tp̄antia. iusticia ⁊ fortitudo. ⁊ virtutes spūālīes vt sūt. scia in intellectu. siliū. Iste p̄tutes ducūt ad finē diuinā benedictionē in die iudicii qñ xps sedebat iudicādo ⁊ p̄tōrib⁹ dabit maledictiōē Descendite a me maledicti in ignē eternū q̄ pat⁹ ē. dyabolo ⁊ angelis eius. Mat. xxv. S3 p̄sonis bonis ⁊ virtuosis dabit benedictionē diuine bñdicti patris mei possidete pat̄r vobis regnū a cōstitutione mundi. Mat. xxv. Si q̄ a fine denomiatur res ⁊ virtutes ducunt hoies. ad illam finalem bñditionē Jō virtutes dicuntur beatitudines auctoritas. Etem bñdictiōnes dabit legislator ibūt de virtute in virtutē videtur deus deoz. i. angeloz in syon. Legislator est christus. Rō qz nulla bona lex datur nisi p̄ eū ip̄e em̄ dedit legē moȳsi in monte synay indutus veste ignis. Ille idē et nō ali⁹ indutus veste hūanitatis q̄ est pulchrior igne dedit legē euāgelicā dulcē et benignā et suauem Iste legislator dat benedictiones ⁊ declarat cū dicit ibūt de virtute in virtutē. scz de bono in melius. Patet g⁹ q̄ virtutes dicuntur benedictiones Cū ergo beatus martinus fuit plenus virtutibus et valde virtuos⁹ bene dē thema de eo. Cognouit eū scz dñs in benedictionibus. i. in virtutibus suis. P̄t̄ the. Si oēs eius virtutes vellē nobis declarare nō sufficeret t̄pus. S3 de p̄senti declarabo qñqz de q̄bus poterim⁹ habere bonā instructionē. ⁊c.

Prima ē fidelitas mentis.

Secunda humilitas cordis.

Tercia pietas operis. Quarta asperitas corporis. Quinta firmitas vite. Et de istis dē the. Cognouit em̄ in bñdictiōib⁹ suis. Dico pri⁹ q̄ bea. martin⁹ fuit multū p̄fect⁹ in fidelitate mētis scz in fide catholica nō solum qñ fuit adultus sed etiā puer octo vel nouē ānoz p̄t̄ dēter scuit eligere d̄ credētijs que tunc erāt in mūdo meliorē nec voluit dimittere credentiā electā nec p̄p̄t minas pri⁹. nec aliē tpe em̄ suo erant in mūdo tres credētie seu leges generales Paganica. Moysaica. Euangelica.

De sancto Martino

Pagani enim adorabant ydola de auro et argento lapide seu ligno. infra que erat demon dans eis responsa quando recurrerant ad ea volentes scire quis fecit furtum d. Quid quis furatus est hoc. Dicebant ut iurarent etc. Istius secte erant parentes beati martini licet essent valde generosi finem mundum. Secunda erat lex moysayca vel iudaica quam tenent multi. Tercia est lex evangelica quam Christus ore proprio promulgauit. Secta autem seracenica non dum erat quia nondum sunt octuaginta anni quam agere in ceperunt. nec sunt nisi christiani renegati. Parentes autem beati martini volebant eum facere ydola adorare et ipse nolebat. Cogitate quid dicebat sibi pater. etiam adoratum meum. Sed dicebat beatus martinus. Nondum ego adoro illum qui me fecit. quia illa que vos adoratis opera sunt hominum arte humana fabricata. Ad quem pater. et nunquid vides quam loquuntur et respondet ad interrogata. Et puer illi sunt demones qui loquuntur. quia deus non est nisi unus in mundo. Sicut est unus rex in uno regno. Sed vestri dii multi videntur esse. finaliter beatus martinus puer octo vel nouem annorum voluit perquirere legem veram ex quo lex patris non sibi placebat. Ideo iuit ad synagogam iudeorum ad rabbinos dicens eis quid adoratis vos. Responderunt nos non adoramus opera manuum hominum sed adoramus deum creatorem celi et terre non adoramus ydola ut pagani. nec ymagines vestri christiani. Et beatus martinus quid promittit vobis ille deus. Respondit rabbinus promittit nobis panem et vinum et omnia terrena et temporalia quia dicit per Isaiam in .i. ca. Si volueritis et audieritis me bona terre comedetis. Et martinus. et in alia vita promittit aliquid. Rabbinus tacuit. quia in tora lege moysi non promittitur vita eterna. Et martinus. vestra credentia videtur mihi bona pro isto mundo sed quam habemus mori et dimittere istum mundum et ire ad alium et lex vestra nihil dicit de alio. vestra credentia de uno deo videtur bona sed spes vestra vana. non placeat mihi lex vestra. Ideo reprobara lege pagana et moysayca propter spem vanam venit ad ecclesias christianorum petens episcopum vel curatum qui erat valde apertus et bene fuit necessarium quod quando vidit nobilem et tam gratiosum gaudium est scire sui generis nobilitatem d. Quid vultis filii mei. Respondit beatus martinus. velle cognoscere creatorem. quia lex patris mei nec iudeorum non placet mihi. Non velle scire vos christiani quid adoratis. Respondit episcopus dicens. Nos christiani credimus et adoramus unum deum creatorem celi et terre et omnium rerum corporo-

ralium et spiritualium. Qui licet sit unus in essentia est tamen tres persone scilicet pater filius et spiritus sanctus. Respondit beatus martinus. pater hoc non possum intelligere quod unus deus sit tres persone. Episcopus declarauit quod sicut in sole uno est pater filius et spiritus sanctus. Sic nos christiani intelligimus trinitatem personarum. non cogitatis quod sint tres persone ut tres reges. sed sicut est deus sol et nunquid deus est maioris virtutis quam sol idem etc. Respondit beatus martinus bene placet mihi hoc sed est unum de lege vestra propter quam ego abhorreo eam. quia adoratis ymagines ut parentes mei idola. adoratis enim imaginem unius hominis crucifixi. Qui ait episcopus filii nos non adoramus nisi deum creatorem. sed filii vos debetis scire quod ex patris inobedientia primorum parentum et ex alijs peccatis post factis omnes homines erant condemnati ad infernum. et martinus ait bene credo. sicut qui facit contra voluntatem imperatoris. propter quod filius dei non pater nec spiritus sanctus assumpsit naturam humanam in utero cuiusdam puelle virginis quemadmodum radius solis transiens per vitream coloratam radius recipit illam colorem et non substantiam solis nec calorem. Et sic filius dei factus est homo et deus dicens patri Copator quia tot suspensum dant in furca inferni. Non pater ego solus suspensus in furca inferni ne alij mihi credentes et obediens suspensum daret. Et placuit patri. et ne tantum beneficium quod nobis fecit tradat oblivioni a christianis in memoria tanti beneficii tenemus crucem et imaginem suam quam fuit passus et imaginem matris. Non ut adoremus sed ne oblivioni tradamus. Et ait martinus. magna ratio est ista et placet mihi. Idem de imaginibus sanctorum per memoria etc. Idem de hostia nos non adoramus panem. quia dictis verbis a christo ordinatis non remanet ibi panis sed infra cortinam albam est Christus verus deus et verus homo. Istud sacrificium instituit nobis quando debuit recedere ut christiani adorerent eum et non ydola. Nunquid vidistis vos imperatorem infra cortinas in templo quando vadatis cum patre vestro et adoratur a militibus licet non videatur ab eis. Idem de christo. Et ait martinus. Nondum videamus quid promittit nobis lex vestra. Respondit episcopus nihil temporale diuitias honores nec dignitates seu relectiones. imo dicit quod despiciamus omnia mundana sed promittit nobis peccatorum remissionem in hoc mundo et propter hoc ordinauit baptismum. Et si post homo peccat ordinauit sacramentum penitentiae. scilicet confiteri de peccatis et confiteri. Et in alio mundo promittit sibi obedientibus gloriam eternam. quia omnes anime sanctarum personarum statim quando recedunt a corporibus per mortem ab angelis portantur ad gloriam et post in iudicio resur-

Sermo ii

gent et simul cum corporibus habebunt gloriam perpetuam. Et ait Martinus. **Q**uod primum placet mihi lex vestra. Rogo vos deus mihi in scriptis fide vestra et dedit sibi in scriptis. Credo in deum et infra paucos dies sciuit cordeten quanta fide dicebat quoliter die mane et sero flexis genibus de articulo ad articulum. Ecce beatus Martinus quod habuit fidelitatem mentis. Si dicat. frater vester vni habuistis ista. dico quod de historia sed breuiter dicit enim historia. Martinus ex nobilibus gentibus natus cum esset annorum decem in vitiis parentibus ad ecclesiam confugit sequens cathecumenum in lege instructum fieri postulauit. Cathesizare id est quod instruere. cathecumenus. i. instruendus. Conuinceret autem is qui cathesizatur verbo ei qui se cathesizat in omnibus bonis. ad Gal. vi. Moraliter in hac virtute imitemur beatum Martinum addiscendo et quoliter die dicendo. credo in deum. quod alibi magni periculum est maxime tempore antichristi. Iohannes apostolus ait. **N**on credis ad iustitiam ore autem confessio fit ad salutem. ad Rom. x. Secunda virtus beati Martini fuit humilitas cordis. quod in terra erat humilis quod nihil presumebat de se sed esse filius tribuni. Tribunus enim id est quod capitaneus mille hominum armorum sicut centurio de. **P**rius beati Martini ducebat sub panderio sua mille homines armorum. Et beatus Martinus non se exaltauit de hoc. imo quoniam pater fuit senex impator voluit de filius suus sanctus Martinus teneret locum patris quod tunc erat. xviii annorum. et noluit sed coactus factus fuit miles quod dixit infra se. solo nomine militabo sed opere tenebo vitam heremiticam. prius eius iuerat cum mille et ipse vno scutifero erat pater. prius enim sella deaurata et ipse nihil horum habebat. potestis cogitare quod iuxta maiorem consuetudinem mundi. quod quoniam aliquis vult pro deo humiliari quod deridebatur. Sed beatus Martinus non curabat de derisionibus sed ut placeret deo hec fecit. quia humilitas semper placuit deo. Qui vult attendere ad verba obloquentium non quod faciat aliquid boni. certe non. Iohannes beatus Martinus non curabat quoniam dicebat. Ecce quod vadit in vituperium generis sui. poterat dicere cum apostolo. Si hominibus placere christi seruus non essem. ad Gal. i. **I**te de scutifero creditis quod velle seruitum ab eo. imo idem ministrabat scutifero. dicit historia factus est miles vno vero seruo comite pater tuus erat et cui versa vice a deo seruebat ut plebemque calciamenta detraheret et ipsa detergeret. Ad practicam dicat quoniam lauabat se de mane. **I**te in prandio dabat sibi aquam ad manum et seruebat sibi in mensa. et in sero discalciabat. **I**dicite scutifero quod dicebat christus. Non veni ministrare.

sed ministrare. Ecce quanta humilitas cordis. Et nos inflati sumus de nihilo intus quod nihil valeamus. **I**ohannes christus dixit. Quicumque voluerit inter vos maior fieri sit vester minister etc. **M**athei. xx. Ex virtute huius humilitatis curauit leprosum pariter dicat quod semel obuiavit cuidam leproso pariter suus corruptio quod oculos fugiebat. Et beatus Martinus pater platus est enim dicens infra se. tale facies ihesus christus habuit in die sue passionis inflatam ex alapis et turpe ut iste nec cognoscebat ut iste quod dixit. **I**sa. Vidimus eum et non erat aspectus reputatum enim quoniam leprosum. **I**sa. liij. Et beatus Martinus amplexatus est eum et osculatus. subito leprosus fuit curatus. in quo ostendit christus quoniam sibi placebat. humilitas beati Martini. **I**ohannes attedatis ne superbia inflat cor vestrum oculos inuice humilitatem insinuat te quod deus superbia resistit. humilibus autem dat gratiam. i. **R**om. v. **T**ertia virtus beati Martini erat pietas operis. **N**am ita erat pius erga christi pauperes quod dicit historia opere ferebat miseris. alebat egenos. vestiebat nudos. nihil autem sibi ex stipendio militie preter christianum victum referuas de crastino non cogitabat. Non credebat in vanitatibus ornamentis etc. Non opere est follo cymbalum suspendere collo. sed in pauperibus viduis. pueris. orphanis. hospitalibus et captiuis etc. Ad practicam nota postquam dederat pecunias dicebat scutifer. cras quod comedem. **R**ondebat beatus Martinus. **M**odice fidei. **E**st autem aliquis que quoniam se ponit ad dormiendum desero fecerit. puerum non et tamen deus in crastinum prouidet sibi. quod quoniam facit suum officium. scilicet cantare et volare. in quo benedicit deum. **I**uxta illud **Psalmi. iij.** Benedicite oculos vo lucres celi domino etc. **Q**uelibet enim animus laudat deum secundum consuetudinem naturam et secundum breuiarium sibi a deo datum. **A**liiter philomena. **A**liiter oreneta. **A**liiter galadra. facimur nos ista duo laudemus deus mane et sero genibus flexis etc. volumus. volatus non alius labor. **I**uxta illud. homo nascitur ad laborem animus ad volandum. **I**ob. v. qui facit ista duo in quocumque statu sit non quod deficiet sibi aliquid nec morietur fame. **D**icat de elemosina quam dedit pauperi nudo de prete mantelli. et in nocte cum oraret vidit celos apertos et christum indutum illo medio mantello et angeli sibi dicebant quod sic erat indutus. **R**ondebat christus. **M**artinus hac veste me comiterit. **I**ohannes amore sui portio. ostendens in hoc quod placuit sibi pietas beati Martini. **Q**uod debemus esse pius ad pauperes homo credit dare pauperi et dat christo. **I**ohannes in iudicio dicit christus. **V**enite beati dicti prius mei possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi. **S**ursum enim et deditis mihi bibere. hospes

De sancto Martino

erā et collegistis me. nudus et opulisti me. in/
firmus et visitastis me. Et dicit. dñe ubi vidi
mus te esuriētē et paupm te rē. Dicit. qđ vni
ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Ma/
thei. xlv. Quarta ē aspitās corpis. lz ala eēt
pī? sibi erat crudelis intm qđ murū erat qđ pote
rat vivere resigta milita posuit se cū heremitis
it qđ faciebat aspitates magnas. Prio i lecto
stricto culcitra plume erant cineres. Linthea/
mia cilicū ceruicale lapis. nihil pēq; tunica;
et cilicū induebat ei? vict? qđtidian? erat pa/
nis et aq nisi i festiuitatibus pasche et natal? et
q; tñc comedeat caules erat valde macer et sic
pseruabat virginitatē semp fuit virgo. virgini
tas enī nō pseruat cū delectamētis rē. Sz rē.
Et intm placuit deo qđ virgines beata Katheri
na et brā Lucia descēdebāt de celo ad loquēdū
cū eo in cella. Et qđ diuina reuelatiōe fuit fa/
ctus ep̄s Turonē. in frācia. nō mutauit mo
dū vivēdi nec statū. imo dicit scriptura factus
archiep̄s turonē. Idem p̄stātissime pserua/
bat qđ pī? fuerat eadē in corde humilitas i ve/
stitū vilitas. atq; ita implebat ep̄i dignitate;
vt p̄posuēt monachi nō deseret tripe quam ha/
buit in cella cathedrā ep̄alem fecit. Credo qđ p
sua p̄sona de redditib? ep̄arus nō expēdebat. r.
florenos in anno totū dabat in eccl̄ys rē. Pi/
cat cū senex sēl visitaret ep̄atū equitās i alino
p necessitate vt xp̄us rē. obuiavit duob? eq̄s.
Dicat historia quō eq̄ fugiebāt et milites ceci
derūt. et indignati s̄ brm Mar. quē nō cogno
sciebāt et percutiebāt eū bñ. ipo nihil dicente rē.
Ecce ista patientia et aspitāte corpis de? fecit sibi
grām in mortuis suscitādis ac si a somno eos
erectaret. Nozaliter notate. iux illud apli
Mortificate mēbra vĩa que sūt sup terrā rē.
ad Col. iij. Quia virt? fuit firmitas vite. qđ
pseruauit in his aspitatib? et virtutib? vsq; i
finē. vixit enī circa centū annos et in fine deus
misit sibi angelū nūciās ei dñe obit? sui et ipse
reuelauit suis discipulis qđ dixerunt. Cur nos
pī? deseris aut cui nos desolatos relinqs. Inua
dēt enī gregē tuū lupi rapaces. Rogabāt eum
vt rogaret vt ampli? vinceret qđ p̄patēs eis ora
uit di. Dñe si adhuc p̄plo tuo sū necessari? rē.
Medici autē qđ visitabāt dixerūt sibi qđ muta
ret lectū rē. qđ noluit di. qđ vbi vixerat volebat
mori Hoc erat miraculū qđ si aliq̄s mō vellet
facere esset stulticia. qđ si alius onerat? cadit
occorret deponere on? rē. et iacebat i dorso vt per
qđndā trapā seu fenestrā respiceret celū et fuit si
bi dictū vt verteret se. Rndit. sinite me celum
videre vt sp̄s dirigat ad dñm. finalis venis

diabolus ad eum. Auisate qđ qđtūcūq; homo
sit sanct? in fine veniunt demones virgo Ma
ria obtinuit pro gratia ne in fine videret demo
nes. Martinus autē reprehendens eum dixit
Quid hic stas cruenta bestia nihil in me fune
stum reperies sed sin? abrahe me suscipiet. di/
citur cōiter qđ qđ Martinus erat puer quinq;
annorum inuenit vnū obulum quem recepit
et non restituit et diabolus habebat illud pecca
tum in scriptis. et beatus Martin? non recoz
dabatur sed orauit deum et dominus sibi reue
lauit et statim confessus est et restituit. dicat qđ
uis enī peccata omnia in baptismo remittant et
ergo hoc nō est verisimile qđ tenanum subtra
xerit. tñ possibile est. Modo cogitate hic si tā
modico contra tam sc̄m virum diabolus ha
buit. quid faciet de te raptore qui tot milia flo
renoz rapuisti qđ dicit et centum vel mille flo
renos de vsura furto vel rapina tulisti. et vos iu
dices qui de sentētia iniusta habuistis tot rē.
et tu latro. Ideo modo de bona hora respiciat
domū et burlam et restituat et etiā si omnia de
beret vendere. Dicatur quō tradidit aiam san
ctissimā in manibus angeloz et fuerunt audi
ti cantus angeloz. Dicatur miraculū quod fa
ctum fuit cum corpus honorifice portaret ad
sepulcrum de duobus pauperib? ceco. s. et clau/
do. Cecus enī portabat claudū et claudus diri
gebat ceco viā et gentes videntes vel viden/
do tantā caritatē dabant eis largas elemosi
nas. qđ ergo audiebāt miracula que corp? bea
ti Martini faciebat nolētes curari ne questū
amitterēt noluerūt diuertere ne obuiarent sa
cro corpori cui tñ preter intentionem obuiave
rūt et curati sūt. in quo inuuit magna sc̄ritas
cū tñ in miraculis requiratur fides et deuotio
patientis. de xpo legitur qđ fecit pauca miracu
la in nazareth propter eoz in deuotionem rē.
Iō perseuerate in bona vita qđ xps dixit. Qui
perseuerauerit vsq; in finē hic saluus erit.

De sancto Martino Sermo scđs.

In diebus suis
placuit deo. Acci. cluij. Inter oia p
ciosa qđ nobis de? dedit in hoc mūdo ē tēp? et di
es qđb? viuim? qđ in hoc solo tpe pōt hō p̄mi
tere confiteri et amorem dei ac gloriā eternā
acquirere. In alio autem tēpore non. Ancto
ritas. Ne oportet operari opera eius qui mi
sit me donec dies est. veniet nox quando emo
poteat operari. Iob. ix. nox significat statū in pōss

Bermo ii

mortis in inferno ubi sunt tenebre exteriores
ubi nemo potest operari sed recipe quod operatus est.
Ioh. 1. 10. Tu vivis fac si quid facturus es quia vlt
tra neque fides est. neque labores. neque penia. Ideo
Salomon dicit. Quodcumque scilicet boni potest facere
manus tua instant opere. **1. 10.** dies est dum
tempus habet. sequitur. quia nec opus nec ratio nec scientia nec
sapientia erunt apud inferos. **1. 10.** valebunt tibi
bi post mortem quod tu peras. **Eccl. 1. 10.** Est ergo tem
pus multum preciosum. **Aug. 1. 10.** Nihil preciosius tempore. sed
hodie nihil vult reputari. **Ioh. 1. 10.** **Ecce**
nunc tempus acceptabile ecce nunc dies salutis. 1. 10.
Corinth. 1. 10. Qui igitur dies suos bene expendit ta
lis placet deo et deus libet tali dicere verba premis
sa in diebus suis placuit deo. quod verba ad laudes
et gloriam sancti Martini applicando. **Sciendum**
quod repio quoniam dies in quibus ipse deo placuit. et
nos exemplo suo etiam placere debemus. Primum est
innocentie et pietatis. Secundum est adulescentie et agi
litas. Tertium est iuventutis et integritatis. Quartum
est senectutis et antiquitatis. Quintum est
decipiditatis et debilitatis. Isti quoniam dies sunt
quoniam eratis in quibus iste gloriosus sanctus pla
cuit deo. Primum est innocentie et puritatis. quia in
nocentia et puericia valde placet deo. Quod per
primo ex christi laudatione. Nam in evangelio legitur quod
postquam christus intrauit hierusalem in die palmarum
venit in templo ubi erant pueri qui clamabant di
Psanna fili david. videtes autem principes sa
cerdotum et scribe pharisaei indignati sunt et dice
rent. Audis quod isti dicunt. Iesus enim dicit eis.
Uti quis legitis ex ore infantium et lactantium pro
ferunt laudem. Mat. 21. 16. Secundo per familiari
pueritatem. Nam in evangelio legitur quod oblatus sunt
christo puuli ut manus eius imponeret et oraret. Di
scipuli autem comminabant offerentibus et increpa
bant eos non quod nolent quod benedicerent a christo. sed
quia nondum habebant plenam fidem putabant quod christus
lassaretur per importunitatem eorum et etiam propter christi
dignitatem prohibebat. Quis cum videret Iesum indi
gne tulit et ait illis. Sinite puulos vestros ve
nire ad me et nolite prohibere eos talium enim est re
gnum celorum. Et compleras eos et impones manus super
illos benedicebat. Mat. 23. 12. et Mar. 1. 13. Ter
tio ex conformitate quia christus fuit filius eius. quia vo
luit nasci puer. Sed verum est quod nisi pueri ad christum
veniant et ipsi laudent non placent christo. Ioh. 1. 10.
Ista duo requiruntur. scilicet quod ad eum veniant. et quod ipsum lau
dent. que perfecte fuerunt in beato Martino. quia venit
ad christum et laudavit christum. quia iuxta legendam suam
Martinus fuit sabbarie panoniorum opido oriun
dus. sed inter ytaliam papie alie. et per quod erat tribu
nus militum sub Constantino et Julio cesare et m

sua adorabant ydola et ut moris erat ducebant
eum ad templum ydolorum. sed cum esset tunc annorum
noluit ire ad templum nec volebat adorare ydo
la verterabat a patre et matre nec propter hoc faciebat
dicebat enim eis per inspirationem spiritus sancti. vos
estis bene facti quod illas statuas adoratis et creditis
quia sunt dei et quod fecerunt mundum. non loquuntur nec
audiunt. unde dicit christiani omnes dei gentium demo
nia. Dominus autem celos fecit. **ps. 124. 1.** alibi. **filii**
illis fiat quod faciunt ea et omnes qui confidunt in eis. ps.
124. 1. velleis esse talis. certe credo quod non. sed quod
sunt dei non ideo nec credam in eis. **Et veniebat in**
ecclesiam christianorum et videns ibi crucifixum et imagi
ne virginis Marie tenentem filium in manibus
et sacerdotes hostias elevantes. Interrogabat
sacerdotes dei. dicit de crucifixo quod est filius. et quod
est de imagine virginis Marie sunt isti dei unde
estis ita facti sicut alii. Et sacerdos discretus ad
plenum ei omnia indicavit. primo de virgine Maria
quod filius dei venit incarnari in ea ad redimen
dum nos quia oportebat quod esset deus si debebat nos
redimere et homo ut posset pati et portare mortem
quam meruimus. Et quoniam fuit quod de virgine na
sceret deus. Et iste imagines filii non sunt dei sed per
eas memoramur. nec eas adoramus sed illos quos
representant. et hoc fit propter rudes et. Puer autem san
ctus fuit valde carentem et interrogavit de hostia.
Redit quod erat ibi deus sub illa albedine per pla
tionem aliquam verborum sicut rex infra cortina. et hoc
potest deus facere qui mundum de nihilo creavit. di
cit puer. ego sum de patre vestro. et sic carentem rediit ad
domum et totum narravit patri et matri. propter quod fuit
acriter verberatus. Tandem inuitis parentibus ad
ecclesiam profugit et cathecumini fieri postulavit
.i. informari et didicit per nomen ave maria. et arti
culos fidei. scilicet. credo. et quod dicit deus ea dicebat.
Sic de eo potest dici illud Sapientis. Phinees
filius eleazar in bonitate et alacritate anime sue pla
cuit deo. Eccl. 1. 10. phinees interpretatur ore reque
rit. eleazar interpretatur deus meus adiutor. et signum bea
tum Martinum. quod fuit filius dei per orationem. in quibus
iuventute quiescebat propter quod placuit deo. Ad
modum ita debet doceri pueri ut sciatur pater noster ave
maria et credo. vadant ad ecclesiam et. Sed ista do
centur eos catilenas et choreas et. Ioh. 1. 10. si
ly qui nascitur exurgit et narrabit filiis suis. et po
natur in deo spiritus sua et non obliviscantur operum dei et
mandata eius exquirant ne fiat sicut pater eorum ge
neratio prava et asperas. ps. 124. 1. Blo. christi
ni qui nascitur ex aqua et spiritu sancto debet docere fili
os suos ponere spiritum suum in deo per orationes et vo
cas et fide et servare mandata dei et. ut non fiat sicut
pater eorum. .i. sicut pagani et iudei per choreas et can
1. 10.

De sancto Martino

tilenas rē. 7. **P**iere. xij. Si ethiops poterit murare cellē suā. q. d. nō. **N**ota de puero dāna to de q. **B**rego. **S**ecūda dies ē adoleſcētie 7 agi litatis. qz adoleſcētia etiā bñ placet deo. Inter oīa aut pzopter q adoleſcēs plz deo ē hūilitas 7 pietas pcpue in a toleſcētia qz ista sūt q oz nāt puritate 7 innocentiaz qz sine humilitate nō placet pulcritudo nec puericia sine pietate qz tales vult nos esse xps q̄lis ipse fuit in illa etate. Ipse enī fuit humilis dicēs. disci. Disci te a me qz mitis sū 7 humilis corde. **M**athei xi. fuit etiā pi⁹ 7 misericors. **U**n Brego. **P**e⁹ cui propziū est misereri semp 7 peccare fuit etiāz sobrius qz. xl. dieb⁹ ieiunauit. **M**atth. iij. **T**alis etiā fuit iste glorioſus sc̄tū Martinus. **N**ota qñ vict⁹ 7 cathenatus fact⁹ ē miles 7 ex pcepto cesaris p p̄m militabat. **S**ed vult⁹ au dire humilitate ei⁹ ipse cōtēn⁹ erat vno seruo cui versa vice adeo seruebat vt ei plerūqz cal/ ciamenta detergeret 7 abſtineret. **N**ota de eius pietate quō albanis in porta cū nihil p̄ter ar ma 7 vestē haberet mediā vestē algēri pauperi nudo tribuit 7 in nocte vidit xpm loquentem angelis 7 dicentē. **M**artin⁹ adhuc cathecumi nus hac veste me p̄terit. **N**ota etiā quō oīa q erāt in mensa dabat 7 de crastino nō cogitabat. **N**ota de ei⁹ sobrietate q tante fuit sobrietatis vt iā nō miles sed monach⁹ putaret. pzopter qd cōmilitones eū miro venerabantur affectu. **M**oralit tales debēt ēē adoleſcētes. s. humi les misericordes 7 sobrii. s. hodie totū ē dīuiz vt pater in habitu trussis 7 cōmestationib⁹ rē **A**uctas. **N**emo adoleſcētia tuā p̄tēnat sed exē plū esto fidelīū in verbo. in p̄uersione. in cari tate. in fide. i. castitate. i. **T**imoth. iij. 7. i. **P**e. v. **A**doleſcētes s̄bditi estote seniorib⁹. oēs aut inuicē humilitatē insinuate. qz dñs supbis re sistit. humilib⁹ aut dat grām. **T**ales nō sūt ho die adoleſcētes. imo timeo ne hī in fine mun di in p̄phiam apli di. hoc scito qz in nouis simis dieb⁹ istabūt rpa piculosa 7 erūt hoies seipſos amātes cupidi. elati supbi. blasphemī parentib⁹ nō obediētes. ingrati. scelesti. sine af fectione habētes sp̄e quidē pietatis virtutē aut eius abnegātes. y. **T**himo. iij. hec oīa hodie i adoleſcētib⁹ patent ad oculū. **T**ertius dies ē iuuentutis 7 integritatis. 7 incipit in. xxv. an/ nō vsqz ad. xl. **I**n hac etate xps baptizari vo/ luit. qz in. xxx. anno vbi audita est vox patris. **H**ic ē fili⁹ meus dilect⁹. **E**t statim p⁹ ductus est in desertū a spūsancto vbi ieiunauit. xl. die/ bus 7 noctibus rē. postea p̄dicauit 7 miracula fecit 7 multos p̄uertit rē. **S**ic etiā iste sanct⁹

Martin⁹. **N**ā cū essz annoz. xx. ad baptismū puolauit. **P**ost hoc fere p biennīū lz solo noie militauit ad p̄ces tribuni sui. q p̄mittebat se renūciaturū seculo. 7 sic ad heremūz cōuolauit induens ciliciū rē. postea visitauit sc̄tū hila rīū pictauiē. ep̄m. 7 ab eo est acolit⁹ ordinat⁹ vbi motus a dño p supiorem parētes visitare vbi icidit i latrones q̄s p̄uertit. **N**ota quō diabol⁹ ei apparuit q̄res q̄ irer. respōdit q dñs eū vocauit. **Q**ui ait. q̄cunqz ieris diabol⁹ tibi aduersabit. **R**ēdit. dñs mihi adiutor non ti/ meo rē. itaqz m̄rem p̄uertit p̄e in errore p̄ma/ nente. **C**ū rediſſet pictauiā qdā cathecumin⁹ mortu⁹ est quē p ozonē suscitauit. etiā aliuz q̄ suspiſus fuerat resuscitauit. **P**ostea autē tan/ tū placuit deo 7 hoib⁹ q factus ē ep̄s **T**huro/ nen. ita vt de eo dici posset illud. **D**ilect⁹ deo et hoib⁹ cuius memoria in b̄ndictione ē s̄lem il/ lū fecit in ecclīa sc̄oz. **E**cclī. xlv. **N**ota dilectus qz suauis 7 mitis sup oēs hoies. **Q**uartus dies ē senectutis 7 antiq̄tatis in q placuit deo qz postqz fuit ep̄s nō pzopter h̄ mutauit statum qz eadē erat in corde humilitas eadē in victu p̄citas rē. qz sc̄iebat dictū apli di. oportz ep̄m irrep̄hensibilē ēē sobriū. prudentē. ornatū. pu dicū. hospitale. doctozē nō violentū. nō p̄uul/ sorē sed modestū. nō litigiosum nō cupidū. i. **T**himo. iij. **E**t alibi oportet ep̄m sine crimine ēē sic deī disp̄satorē. nō supbi nō iracūdū rē. sed hospitale benignū sobriū iustū sanctū p̄i/ nentē amplectentē eū. q fm doctrinā ē fidelez sermonē vt potēs sit exhortari in doctrina sana reos q̄ p̄dicūt arguere **A**d titū p̄mo. **T**ūc autē multū se armauit de patiētia. **N**ota de impato re q noluit eū p̄mittere intrare domū suā. **N**o ta quō sanauit vaccā a demonio. vide legendā **M**oralit ista patiētia ē semib⁹ necessaria. **U**n apls. **P**atientia vobis necessaria ē vt volūta tē dei facientes reportetis. p̄missionē adhuc enī modicū aliq̄tulūqz qui ventur⁹ ē venit 7 nō tardabit. iust⁹ autē me⁹ ex fide vinit. **Q**d si s̄b traxerit se nō placebit aīe mee. **N**es autē nō su mus subtractōis filij in p̄ditionez sed fidei in acq̄sitionē aīe. ad **H**eb. x. 7 **D**anid. vsqz ad se/ nectam 7 senīū de⁹ ne derelinq̄s me. ps. lxx. rē. **Q**uint⁹ dies ē debilitatis 7 decrepitis in q̄ hō debet p̄seuerare in bonis opib⁹. qz hoc facit placere deo. **A**uctas. **Q**ui p̄seuerauerit vsqz in finē h̄ salu⁹ erit. **M**atth. xxij. sic sanct⁹ **M**ar tinus. **N**ota quō dixit fratrib⁹ dissolutionem sui corporis iminere 7 quō flebāt tā vi febrili⁹ positus est in loco vbi in cilicio iacebat. **N**ota qñ fratres parabāt sibi lectū rē. dixit nō decet

Bermo

Epianū nisi i cinere z cillcio mori ego si aliud vobis ondo ipse peccavi. Nota quō vidit de/ monē cui dixit. quid hic stas mala bestia zc. Nota quō dicebat dñe si adhuc pplo tuo suz necessari? zc. tādē aia portata ab angel? ē in pa/ disū. Nota quō scūs Severin? epa i colonia audiuit angelos cātates in aere zc. z Ambro/ sius in mediolano zc. Rogemus igit dñm vt possum? ei placere. Amen.

De sancta Cecilia virgine z martire Bermo

Liberasti me dñe de pditioe. Ecce vlti. Reci/ tatū est in epla hodierna. hodie in ecclesia fit solēntas z officiū vnius glorio/ se virginis z martiris beate cecilie. de q? erit ser mo nr. Sed pmo salutes virgo Maria. Ver bñ istud intelligo in psona beate Cecilie virgi nis q? regratiās deo dicit. Dñe liberasti me a p ditione. Nō ego inuenio in scriptura q? in hoc mūdo sūt qñq? perditioēs hoīm z mulierū ex peccatis ex quib? deus liberauit beatā Ceciliam

Prima pditio ē aie ex peccato supbie. Secūda est corporis ex peccato luxurie. Tertia est tps ex peccato accidie.

Quarta est diuitiarū ex peccato auaricie. Quinta est glorie ex pctō inconstantie.

Dico q? pma pditio aie z ista venit ex pctō su/ pbie. Iā scitis q? humana aia hz istā excellen/ tiā sup aias iumentoz aialū z volucrū. qz hz rationē discretionem intelligentiā. sed peccatū superbie facit perdere aiam. qz aufert sibi ratio nē discretionem z intelligentiā. Recte enī su/ perbia est vt frensis q? facit ridere cantare infir mū cum sit in pūcto mortis vel sicut sentētia tus ad furcā. Si qñ aliq? ducit ad furcāz iret cantando ridēdo stult? iudicaret ab oib?. Ita recte est de supbis. Tertū ē q? oēs vadimus ad mortē ex sñia a deo iudice data tā diuitibus qz pauperib?. oēs tam hoies qz mulieres parui z magni oēs moriunt. statutū ē hoib? semel mo ri. ad Heb. ix. ergo qñ superb? vadit ornat? pom pose stultus pōt reputari. qz cantando z riden do vadit ad mortē cū deberet flere qz ad mortēz tendit. De ista pditione phibuit Thobias fi liū suū dicens. Superbiā nunq? in tuo sensu aut in tuo verbo dñari permittas. in ipsa enim initū sumpsit oīs perditio. Thob. iij. vtina z instrueretis vos filios vros vocando eos z do cendo diceretis eis. fili caue. Nota oīs per/ ditio. s. angelozū z hoīm. Angeloz? qz postqz

deus creauit angelos in celo maior oīm erat lu cifer. vt dicit Grego?. Qui deus dedit maiori/ tatē sup omnes creaturas z nō fuit contentus voluit deo parificari z reuelauit alijs. z aliqui adulando approbauerūt. Ecce hic pditio luci feri z alioz approbantium sibi. Secūda perdi tio fuit hoīm. Nā deus ab initio creauit adaz z enām cū tanta sciētia q? dicunt doctores q? extūc non fuit phus nec doctor qui tātū sciret sed nō contēti voluerūt scire vt deus bonum z malū. Ideo expulsi fuerūt de paradiso z fuissēt dānati nisi qz penitētia inuit eos. Ecce pri/ ma perditio sed ab ista fuit liberata beata Ceci lia. qz in tāta humilitate cōseruauit se qz nūqz habuit superbiā in sua mente. Tria sunt enī q? cōmūiter dāt supbiā mulieribus z puellis. s.

Primū pulcritudo corporis. Scdm diuitie in ornamētis.

Tertū nobilitas generis.

illa que habet ista z quantum ventū superbie habet certe magnū. Ista tria habuit beata Ce cilia sed armauit se contra ventū supbie. Nam cū esset pulcior omnibus domicellis roma/ nis ne superbi ret recipiebat ieiuniam z absti nentiam vt esset discolorata. Nō do nō solū diminuūt de pulcritudine imo augmentant sibi colorē vt dicat. ego sum pulcior. Et beata Cecilia dicebat. O misera si ex mea pulcritudi ne aliq? caderet per concupiscentiā quid dice rē deo. Ideo affligebat se biduans aut tridua nis ieiunijs orans dño suam pudicitā com/ mendabat. vt cantat ecclesia. Scdm quod dat mulieri superbiā est copia ornamentoz ve/ stiū coronarum annuloz z iocaliū. qz licet sit pulcra sñō sit ornata erit humilis. sed qñ si/ mul concurrūt pulcritudo z ornatus tunc in/ surgit superbia. Sed beata Cecilia ne superbi/ ret in vestimētis sericis z deauratis z ornamē tis qz habebat patres generosum z diuitē. nec legi aliam habuisse prolem ornabant eaz. nec ex toto audebat parentibus z tradicere in hoc sed ad carnē induebat cilicio z ex eius afflictōe stabat humiliter. Ideo cantat ecclesia. Cilicio Cecilia carnē suā comabat de super deaurat? vestibus tegebat. Tertium est nobilitas gene/ ris quando homo vel mulier cogitat. ego sum de genere regali. Sed contra hoc beata Cecilia cum etiam fuisset de maiori nobilitate roma/ norū dicebat infra se. ego habeo duos patres. pater carnis est iste sed post in baptismo rece/ pi xpm in patrem z ecclesiam in matrem. z qz sciebat legere habuit euangelium xpi in quo le gebat vel de xpi humilitate vel paupertate zc.

f. iij.

De sancta Cecilia

Et sic humiliabatur. Ideo dicit ecclesia. Virgo gloriosa euangelium christi gerebat in pectore non diebus neque noctibus vacabat a colloquijs diuinis et oratione. In lectione enim recipiebat de uotione et post preplabatur et sic conseruauit se in humilitate ne superbi ret de pulcritudine nec ornamentis nec generis nobilitate. Recte videtur quod dauid prophetaisset de eius humilitate dicens. Ego autem cum mihi molesti essent super parentes ut ornarent me inducbar cilicio contra ornamenta corporis humiliabam in ieiunio animam meam contra pulcritudinem corporis. Et oratio mea in sinu meo conuertere contra nobilitatem generis. Ecce quod fuit liberata a prima perditione. Ideo reuerentiando deo dicitur. liberaisti me a perditione. **S**ecunda perditio quare multi perduntur in hoc mundo est perditio corporis. et luxuria dicitur due personae equalis complexionis. quarum una sit casta. et alia luxuriosa. licet sint eiusdem complexionis castus uiuet naturaliter. xx. annis plus quam luxuriosus. Nam luxuria est ut ignis qui totum comburit. Dicatur parabola de quodam diuite qui congregauit omnia bona sua pretiosa in quadam camera et ibi inferius posuit ignem in paleas et combussit et perdidit quicquid congregauerat. Ita est de persona luxuriosa homine vel muliere. Corpus enim est ut domus inferius est sensualitas quae est plena paleis. **I**sa. xl. Clama et quid clamabo ois caro fenit. Superius est conscientia ubi sunt omnia bona meritorum sed quando calefiunt per luxuriam que non est nisi ignis tunc omnia merita comburunt. Et in signum huius quando calefit luxuriosus rubescit in facie et tandem comburunt et perdunt omnia bona meritoria etiam si haberet totam uirgo Maria. **Q**uod et sunt qui perdunt totum thesaurum meritorum propter modicum solacium et uiuunt parum. dicit Hieronimus quod ideo passeret ita parum uiuunt. quod sunt valde luxuriosi. Johannes euangelista uixit plus quam alij apostoli. quod semper fuit uirgo. Ideo quidam sanctus reuerentiando deo dicebat. Adiutor et protector factus es mihi et liberaisti corpus meum a perditione. sequi a pressura flammæ quæ circum dedit me et in medio ignis non sum estuatus. **E**ccl. li. Ignis enim luxurie dupliciter accendit. Primo naturaliter ex carnis inclinatione. Secundo ex diaboli temptatione sed deus iuuat bonos. Ideo dicit adiutor et protector factus es mihi dando uoluntatem ieiunandi et abstinendi. **N**ota a pressura flammæ. scilicet luxurie quæ circum dedit me. scilicet sensualitate. Ab ista perditione fuit liberata beata Cecilia. Dicatur quod cum esset circa

etatem. xvi. annorum parentes sui uoluerunt uel duceret uirum. Sed ipsa secrete uouerat uirginitatem et excusabat se multipliciter. quod erat nimis inuenis et nescit regere domum. Sed et in festinatione parentum habuit consentire ut ipsa haberet sponsum. Et cogitauit quod sicut ego Maria habuit sponsum et tamen seruauit uirginitatem. Ita cogitans quod mediante dei gratia ipsa induceret sponsum ad castitatem et fuit desponsata cum quodam nobili milite uocato Valeriano qui festinabat ut fieret nuptie. scilicet beata Cecilia orabat ut conseruaretur in uirginitate. In die autem nuptiarum dicit ecclesia quod cantantibus organis Cecilia uirgo in corde suo soli domino decantabat dicens. Fiat domine cor meum immaculatum ut non confundar. Dicatur quomodo in nocte quando fuerunt in camera non posuit se in lecto. sed quando fuerunt soli dixit Cecilia sponso suo. unum secretum uellem uobis dicere quod nunquam dixi alicui nec patri nec matri etc. Qui iurauit secretum tenere. Tunc dixit si uideritis quod est quidam angelus amator meus qui si uideret quod uos rogatis me interficiet uos. et ille qui ut lupus ueniebat ad oues dixit. Vos forte diligitis alium. quod uir cum uxore potest uti matrimonio. Respondit Cecilia. Ego dico hoc ad iudicandum. quod angelum dei habeo amatorem qui nimio zelo custodit corpus meum. **E**t sponsus incepit timere de. Nisi mihi ostendatis non credam. Tunc beata Cecilia orauit. et ecce subito apparuit angelus cum duabus coronis de rosis et lilijs celi dicens. Ex parte dei portauisti istas coronas. Et sicut hucusque conseruastis uirginitatem etiam decetero conseruetis. et posuit coronas in capitibus eorum que non marcescent nec perdent odorem tunc ambo simul fecerunt uotum uirginitatis quod uiuerent ut Maria uirgo et Ioseph. Ecce quod fuit liberata ab ista perditione non solum ipsa sed et sponsum. **M**oraliter hic habemus exemplum et doctrinam quod beata Cecilia et etiam sponsus erant uirgines quando uenerunt ad matrimonium. **N**otandum est de sponso cum esset inuenis. xxv. annorum tam nobilis et diues etc. Cum modo non inueniatur puer. xv. annorum qui sit uirgo. Nam completa est prophetia dauid. Corrupte sunt et abominabiles facti sunt non est qui faciat bonum non est usque ad unum etc. scilicet de adultis. aliqui sunt in preteritis de uxore sua uadunt ad alias. Alii ad luxuriam. Quid dicemus deo tam male gubernamus nos uolumus enim equum aut asinum esse castum et nos non sumus. Audite parum uiuimus et iam mortalitates regnant in mundo que antiquitas

Bermo

erāt inaudite. Sed ex quo damus nos corru-
ptionibus et deus mittit corruptiones. Ideo
seruamus castitatem. Quod pulchra est casta ge-
neratio cum caritate. Nota multi sunt casti ti-
more. Confusionis et. Nihil valet. sed casti-
tas cum amore dei ista est pulchra. Tertia pēdi-
tio est temporis ex peccato accidit deus dat no-
bis tempus. vni dat tempus. x. annos. alteri. xx.
alteri. xxx. Ad faciendum bona opera ut in hoc
mundo acquiramus paradysum. Ipse enim libe-
rauit nos a carbonibus inferni per passionē suā
et aperuit nobis ianuam celi per baptismum.
Restat ergo ut nos vadamus per bona opera.
quod ex quo captus est solutus a vinculis et pre-
cium solutionis est solutus. Restat ut captiuus
vadat. Iohannes ait David. Ibunt de virtute in vir-
tutem videbitis deus deorum in syon. Sed quod
facit accidia illa facit hominem stare in vno lo-
co. imo facit redire retro. quoniam enim homo incipit
habere discretionem et cognoscit se tunc homo
incipit ambulare. Modo dicat mihi quan-
tum ambulastis. Dñe ego sum precise sicut
fui ante decem annos et vniuersa non peior. Si enim
nauius staret. xx. annis in vno loco non facien-
do viam oēs mirarentur. Ita omnes nos tras-
fremus ad celum et quot anni sunt quod ince-
pimus et stamus in vno loco. imo redimus re-
tro. Quia in via dei progredi retrogredi ē. ait
Bernardus. Verbi gratia. Si queratur a religio-
so. quot annos habetis in ordine. decem vel vi-
ginti et. Et nouicius erat deuotus sed modo
nihil. Idem de clericis qui in primo anno sunt
deuoti et. Idem de laicis si queratur modo sunt
decem anni eratis deuotus. Ita parum et modo
nihil. Ecce perditio temporis benedictus est qui
potest dicere. modo sum deuotior quam heri. et si pla-
cet deo cras et. Contra istam perditionem di-
cit scriptura. Nos non sumus subtractionis fi-
lij in perditionem sed fidei in acquisitionē ani-
me. ad Hebr. x. Nota quod ociositatem vocat sub-
tractionem. Subtractio est quando de bona vi-
ta incepra et de orationibus homo dimittit mo-
do vnu modo aliud di. Quod nimis esset toriens
ieiunare vel tot orationes dicere et. de simili-
bus. Ideo dicit. nos non sumus et. Ab ista per-
ditione se custodiuit et liberauit beata Cecilia.
Si enim vultis scire in quo expendebat tem-
pus. Dicat vobis. Dicatur quod dormiebat se-
paratim cum domicellis in vna camera et spon-
sus in alia. et surgebat in media nocte. Et illud
dauid. Media nocte surgebam et. Et vsque ad
aurorā ipsa expendebat illud tempus. Primo
in deuota oratione. Secundo in euangelica lectione.

Tertio in deuota contemplatione. In auro-
ra autē audiebat missam deuote et cum silentio. et post
parabat carnes vel legumina per christianis captis
a tyrannis et. et confortabat eos in corpore et in
aia. et circa meridiem tota fessa ipsa praebebat non
carnes. Post dicebat vespas et post huius ibat ad
predicandum in fidelibus ciuitatis intrinsecus. quod vna
die perierit. cccc. infideles ad fidem christi qualiter
dñica consistebat et conuocabat iuxta antiquam con-
suetudinem. Ecce quomodo in operibus misericordie
expendebat tempus non erat ociosa. Moraliter
habetis hic exemplum orandi quolibet mane et
sero recipe certam orationem et continuare dicen-
do deuote genibus flexis ac si videretis deum. Si
ignado vos primo deinde dicere credo et. Et de-
erit vobiscum in omnibus negociis et si in quolibet
die non potestis audire missam in auro-
ra ut antiquitus. ad minus tamen omni die dñica audiatis mis-
sam completam et cum silentio et. Et si in qualiter
dñica non potestis conuicere ad minus in pascha
comunicetis. Ita fratres mei dilectissimi stabili-
les estote habundantes in omni opere domini. semper
scientes quod labor vester non est inanis in domino. ad
Corinthios. xv. Quarta perditio est auari. cre-
dunt enim amare pecuniam vel pecunias congregan-
do et custodiendo et illud facit eos perdere. de hoc
dabo similitudinem ad oculos de duobus hominibus
qui voluerunt se ad aliam ciuitatem transferre et om-
nibus venditis tenent pecuniam. Et est sic quod in via
per quam habent transire sunt latrones qui depre-
dant eos. Et dicunt. quid faciemus de pecunia
portanda dicit vnus bonum remedium est per cam-
bium. Dicit alter auarus. absit. pecunia mea ibi
mecum non separabo me et finaliter depredat et mori-
tur fame. Alter hoc recepto in cambio transiit le-
te post et epulabatur. Ita in proposito. omnes nos
oportet transferre ad aliam ciuitatem non habemus
hic manentem ciuitatem. ad Hebr. xiiij. In tran-
situ autem est passus periculosus plenus latroni-
bus in quo omnes deprestant. pape. reges. cardines
et. in passu mortis. sed quid facit prau-
dens non ita certe in mensa numulariorum. que sunt
manus pauperum. ibi ponit pecuniam suam assecura-
tam per regem christum. Ecce clausula. Da pauperibus
et habebitis thesaurum in celo. Matthei. xix. Ite per
sonae misericordes qui hic faciunt largas elemosi-
nas dando vestes. bladum. vinum et. Pant et po-
nunt in mensa cibum et in paradiso inueniunt secu-
ritatem. aia portat litteram cibum in fronte scriptam.
Sed dicit auarus. non debet homo se spoliare quod non
posset tenere statum di. Ego dimittam in testame-
to et. O stulte et nescis passum periculosum vi-
detur et vobis. Si auariciam facit perdere pecu-
niam.

De sancto Clemente

nia. Un aut scriptura. Perde pecuniā ppter frēz
z amicu z nō abscondas illā sub lapide in pdi-
tione. Eccl. xxi. Nota perde pecuniā. Aliq qñ
dāt elemosinā credūt q illud pdat sz talis per-
ditio bona ē. Aliā seminator videt pdere gna
sed hōa pditio ē z fructuosa. Jō dicit. pdere zc
Et nō abscondas illā sub lapide duro avari-
cie in pditionē. Jō brā Cecilia qñ incepit pfe-
curio p xpianos cogitavit se cito moriturā. Jō
anqz venisset ad passū piculosū fecit cambiū z
posu. t in mēsa. i. in manib⁹ pauperū pecuniam
vocat⁹ domicellis suis qz nutruerat ad serui-
tiū dei illis q voluerunt viuere in ggnitate dī
misse aliqd vt possent viuere etiā cuz laborib⁹
earū ne essent ociose. Aliā pecuniā hōa redit vi-
duis orphanis z captiuis z solā domū sibi re-
tinuit. Jō Urban⁹ papa dixit de ea. Cecilia fa-
mula tua dñe quasi apis argumentosa tibi de-
seruit recipies flores ab exēplis scōz patrū et
facies fruct⁹ sanctitatis. **M**oralit imitemu-
ni eā. qz decerto qcqd retinetis in passu erit tēp-
datū. g de q viueris in alio mūdo. Si enī pro
ista materia modica z miserabilivita z incerta
tū laboratis nū qd p illa vita brā ppetua zc.
Putatis q ibi aliqd vñ viuatis. vñ xps. Bñ
misericordes qm ipsi miaz psequūt. **M**atth.
v. Quinta pditio ē glorie ex incōstātia. z ē qñ
enī hō incipit bonā z sanctā vitā vel in religio-
ne vel in sacerdotio vel in mrimonio. Hō va-
dit ad paradisu recta via. Sz si illa hōa vita di-
mittit pdit gloriā. Dicit silitudo de curiosib⁹
incipitib⁹ ardent currere ad brauiū ppi spi-
nas dimittūt cursū z aliq pcedūt z lucrant.
Ita accidunt multis. **Q**uē sūt religiosi q ardēt
inceperūt curre ad xpm q i capite curs⁹ tenēt co-
ronā z animādo clamat. d. Venite ad me oēs
q laboratis z onerati estis z ego reficiam vos.
Matth. xi. Sed caueatis de spinis. Spine sūt
tristitōes z trusse qz mali faciūt de bonis z de-
uot⁹. Si hō ille timēs dī. **Q** miser z oēs truf-
fant de me z dimittit bonā vitā z pdit sic coro-
nā glorie. Alij autē plurimi hoies dimittunt
ppr modicā infirmitatē capitis vel stomachi
vel tēptatiōes diaboli vel occasiōes mūdi dī.
Q miser ego non pueni ista hīe. Jō dimittit
bonā vitā zc. ve his q pdiderūt sustinētiā z q
dereliqūt vias rectas z diuerterūt i vias pra-
uas. z qd faciēt cū inspicere ceperit dñs. s. in iu-
dicio pculari vel generali. Eccl. ij. Sz brā
Cecilia in vita scā z virtuosa qz incepit cōi-
nuauit de bono in meli⁹ vsqz in finē. z tūc ha-
buit coronā p martiriū postqz enī ples occidit
sponsū suū vocauit eā qreus de sua cōditiōe. q

rūdit dī. Stulte qris. qz vel qris de 2 ditionē
spñali. De ista dico q sū xpiana. vel qris de car-
nali. De ista dico q sū nobilis. Si dicat. qre
rūdit cū iuria qz ipse erat luxuriosus z timuit
Jō puocauit ipsū ad irā. qz tūc amor puerit
Et ait iudex. tu es sortilega z deceptrix qz per-
ueris corda gētiū. vt pz in viro tuo q mortu⁹
ē q adorauit hoiem crucifixū. Rūdit ipsa. Nō
sū deceptrix sz op⁹ est spūscī. Tūc iudex dicit
sniam vt cōbureret vt deceptrix sed vt pñā ha-
beret fecit eā poni in balneo sicco z ignito. in q
stetit per vnā diē z noctē z orauit dī. q parata
erat mori sed veller pri⁹ distribuere domū suā
z exaudita fuit a dño. z nō fuit in balneo mor-
tua z erat magna rō. qz ignis luxurie illd cor-
pus non cōbussit. Jō nec ignis materialis. Ex
hoc miraculo multi puerbant. tūc iudex pre-
cepit eā decapitari q ter pcussa nō fuit mortua
z erat lex romanoz q in decapitatiōe nō darēt
vltra tres ict⁹. Tūc amici receperūt eā dī. quid
ē hoc. q ait. Triduanas a dño poposci induci-
as vt domū meā dño ecclesiā psecraret. q facto
expirauit z fuit coronata. Jō eius exēplo cōi-
nuare in hōa vita.

Sermo beati Clementis.

Disputas est
fidelis z prudens. habet verbum
istud textualit **M**atth. xxiij. z of-
cialiter in euāgelio hodierno. Sicut officium
z solēntas pñs diei ē vñ gloriofi z mirabil
martis bñ Clementis. Ita etiam erit sermo nū
Et habebim⁹ multas bonas doctrinas specu-
latiuas ad illuminationē intellectuū z morales
ad correctionē vitiōz z informationē virtutū
Sed pmo salutes virgo Maria zc. Verbu
ppositū sū intellectuū quē volo ptractare in-
diger declaratiōe. Pro q ē sciendū q regula et
doctrina vniuersalis in theologia ē. q de dat
z distribuit gloriā celestē paradisi sū bonā vitā
quā hō tenuit in hō mundo. qz qnto psona fuit
melioris vite in hō mūdo tāto hz maiorē glo-
riā in alio. Rō hui⁹. non credatis q veniat ex
aliq obligatiōe necia ex pre dei qz de nō obli-
gat creature sz ex gōsa z volūtaria pmissione
sua. qz ita ipse pmisit. de h dabo vobis vnam
silitudinē quā ipse tāgit. Si enī aliquis dñs
hz captiuos q fuit sibi obligat dñs dare sa-
lariū captiuis p fuitio vel dare eis hereditatē
suā. certū ē q non. qz iā ex debito captiui tenet
fuires dño suo. Sz si dñs pie z gōse pmisit ca-
ptiuis dare salariū p qlibet ope tunc tenet nō

Bermo

et obligatione necessaria sz ex obligatione voluntaria. Ita est de nobis. Certū est q̄ oēs sumus serui et captiui xp̄i auctas em̄pti estis p̄cio magno. i. ad Cor. vi. Pretiū fuit sanguis xp̄i auctas nō corruptibilibus auro vel argento redēpti estis de vana vestra p̄uersatione paterne traditionis. Sed p̄cioso sanguine agni i. maculati hiesu xp̄i. i. p̄ci. Exquo em̄pti sum⁹ captiui sum⁹ honor est eē captiui tātū dñi est necessaria grōsa p̄missio. Si autē vellet dicerz Et nūquid estis mei captiui fuisseis mihi fecistis qd̄ debuisseis alis posuisseis vos in carcere inferni. Ecce de hoc auctas. Nunq̄d grāz h̄z seruo illi qz fecit queci impauerat: non puto. Sic et vos cū feceritis oia que p̄cepta sūt vobis dicite fui inutiles sum⁹ q̄ debuim⁹ facere fecim⁹. Luce. xviij. Dic tangit xps quicqd̄ vobis dixi sed ex sua p̄ssima ordinatione voluntaria et gratiosa nō vult q̄ sine salario finiam⁹ si bi imo p̄ quolibet bono ope quātumcūqz modo dico amore sui facto vult dare salariū. Et q̄nto sunt meliora et maiora tāto dat maius salariū. Ecce auctas notarius fuit beat⁹ mar. de tota exceptione filius hoīs ventur⁹ est in gloria patris sui cū angelis suis et tūc reddet vnicuiqz fm̄ opa eius. Mat. xvi. Ecce vnde venit retributio cū ergo beat⁹ clemēs martyr glorios⁹ in hoc mūdo fecerit multa opa virtuosa et meritōria et seruauit in vita aplica. Iō possumus cogitare q̄ habuit magnā remuneratōz in paradiso de hoc querit thema q̄ ē interrogatō ad miratiua de maxio p̄mio glorie beati clemētis p̄pter egregia merita sue. Quis putas mō ē in glia fidelis et prudēs ex p̄dicta regula lea. clemēs q̄ in hoc mūdo fuit xp̄i fidel⁹ et prudēs p̄ the. Thēa tāgit tres magnas p̄tutes et excellēcias.

Prima ē credulitas dinalis qz fidelis. Secda hūilitas cordialis quia seru⁹.

Tercia sagacitas virtualis qz prudens.

Iō admiratiue d̄ the. Quis putas ē fidelis et prudēs. Dico p̄mo q̄ beat⁹ clemēs habuit ere dulitatē diuinale qz fidelis. Ille d̄ fidelis dō q̄ firmis credit veritates fidei p̄ deū incarnatū reuelatas fm̄ q̄ fides xp̄iana tenet et p̄stet vt bea. clemēs. Nota qualr venit ad istā credulitatē dicit hystoria q̄ tpe ap̄loz bea. cle. erat in Roma q̄ tūc florebat. fili⁹ magni dñi sz nūqz viderat p̄ntes suos de quib⁹ audiebat multa a narratib⁹ et desiderabat eos videre et deside rabat scire si erat alia vita vl̄ si qñ moriebatur corp⁹ et aia et qñ cludebat ps negatiua rece debat tristis. Quando autē aliquo argumento

insolubili p̄cludebatur pars affirmatiua q̄ scz erat alia vita in qua aie viuebant erat multuz letus di. Adhuc videbo parētes meos. Ad practicā tūc t̄pis in roma erant quinqz schole principales. s. tres p̄hoz et due theologozum. In scolis legum nō curatur d̄ immortalitate a nime de scolis theologoz habetur. Act. xviij.

Prima scola erat epicurior.

Secunda stoycoz.

Tercia peripathericoz.

Quarta erat iudeozum

Quinta erat xp̄ianoz.

Prima ergo scola erat epicurior dicta ab eoz magistro vocato epicurio isti tenebāt q̄ felicitas hominis p̄ssit in delectationib⁹ carnis. scz comedere bibere dormire. luxuriā facere isti nō credebant aliā vitam. Et sumebāt fundamentum ab aucte illius magni phi salomonis qui in libro eccl̄astes dicit. Dixi in corde meo d̄ si lijs hoīm vt p̄bare eos deus et oñderet similes eē bestijs. Idcirco vn⁹ interit⁹ ē hoīs et iumentoz et vtriusqz equa cōditio. Sicut moritur hō sic et illa moriunt⁹. Sicut spirant oia et nihil habet homo amplius iumento. Cuncta subiacent vanitati et omia p̄gunt ad vnū locum de terra facta sunt et in terrā pariter reuertuntur. Quis nouit si spūs filioz adam ascēdat sursum et si spūs mortuoz descendat deoz sum. Et deprehendi nihil esse melius q̄ lera re hoīem in ope suo et hanc eē partē illi. Eccl̄astes. iij. Fortis auctoritas est nisi bene intelligatur et multi errant. Hoc verum est q̄ salomon dicit istam auctoritatem. Sed ipse met in dicto libro declarat quomodo intelligit di. in multis locis dicti libri vidi cuncta. que sunt sub sole anima autem rōnalis nō fit sub sole virtute solis nec influentiaz nature ve anime iumentoz. quia nō est effectus solis nec celi. zc. sed fit supra solem scz virtute dei q̄ eaz creat. zc. Salomon autem solū loquitur de sē sualitate et de hys que habent esse sub sole. et iste est intellectus verus dicte auctoritatis beatus autem. Clemēs audies opinionē illoz tristis recedebat. Secunda scola erat stoycoz qui totā felicitatē humanā ponebāt in honestate virtuali. Isti erant aliquantulū meliores. viuebant discrete in se et prudēter t̄pate et fortiter contra inclinationes carnis. Sed aliqui eoz dicebant q̄ anima moriebatur cū corpore simul et consequenter q̄ tota felicitas erat in hoc mundo viuendo virtuose. Moraliter et bene recipiebantur enim in hoc quia qñ aliquis moriebatur non videbāt aliquid

De sancto Clemente

erire de corpe hoīs. Sicut nec de corpe bestie
quācūq; obseruaret. Ecce h'ceptio eorū
qz aīa qz dū est ī corpe nō pōt videre nisi cor
poralia. Rō qz velū carnis impedit verbi grā.
Si ego tenere vitreas rubeas an oculos qēqd
videre est? illi color? qz indicat s'm illū colo
rem. Idē si eēt alteri coloris. Ita est etia de
aīa qz dū est ī corpe nō potest videre nisi cor
poralia s; dū ī illa carne statū vidz spūs āglos
bonos z malos z aīas. infernū purgatoriū ce
lū zc. Ideo apostol' videm' nūc p' speculū z ī
enigmatē tūc autē facie ad facie. ī ad Cor. xij.
Aliqui alij dicebāt qui erāt de illa scola meli'
q' est alia vita vt seneca dyogenes Zrestoriles
et multi alij faciēdo istā rōnez. Certū ē q' dñs
pōtes z sapiēs z iust' suis bonis futuris
dat remuneracōem. malis autēz seruitoribus
dat punitōem. Ideo zc. Qu' ergo boni ī h' mū
do nō remunerent' imo multi boni habent hic
multas miseras z desolatiōes nec mali puni
ant' imo habent h' multas consolatiōes. Ergo dice
bāt ipsi optet dicere q' est alia vita ī qua bo
ni premient' z mali puniāt' qn' beat' Clemens
audiebat ista consolabat. sperās videre penes
Tercia scola erat peripateticorū q' ponebant
felicitatē humanā ī veritate intellectuali. De
ista erat. Aristotiles plato socrates anaxago
ras zc. qui semp studebant ad cognoscendum
veritatē. Isti tenebāt q' erat alia vita ī q' aīe
viuebāt faciēdo vñā rōnem quam tangit phs
ī libro de aīa s; q' substantia spūalis qual est
aīa rōnalis nō accepit esse suū nec viuere nec
duratiōē a re corpali imo ipsa cōmunicat rei
corpali esse z viuere z cū anima rōnalis sit sub
stantia spūalis per intellectū eleuat' sup omia
corpalia z nihil recipit a corpe imo dat esse
corporei. aīe autē iūmētorū recipiūt suū esse a
corporibus. Ideo morietib' corporibus desi
nunt esse s; non sic de anima rationali. Ista rō
cōsolabat multū beatū Clemētē quia isti erāt
maiores philosophi s; non erant xpiani.
Quarta scola erat iudeorū ī qua inuenit' du
as opīones s'm q' erant due secte iudeorū
s; saduceorū z phariseorū. Saducei nō cre
debāt aliā vitā dicentes q' moyses nō fuit lo
cut' de alia vita p'mittente gloriā bonis z penā
malis sed omnes p'missiones sunt ī hac vita
ī signū q' nō est alia vita s; errabāt ī hoc qz
lex moysi solū fuit ordinata ad finē regis mel
sie qui fuit finis z terminus illius legis. Ideo
nihil promittebat ī alio mūdo quia hoc spe
cabat ad messiam. Ideo moyses non fuit locu
tus de alio mūdo. Mirū est q' moyses fuit

locut' de creatōe iūmētorū z nihil dixit de crea
tione angelorū. Rātō qz loquebatur populo ru
di confitēs q' rer messias declararet ea que sūt
alterius mundi. Ecce quare saducei errabant.
Ideo dixit xps. Erratis nescientes scripturas
neq; virtutē dei. Marci. xij. Alia secta erat
phariseorū z isti credebāt aliā vitā. Quin
ta scola erat xpianorū prim' qui legūt theolo
giam ī roma fuit beatus Barnabas z post
legebant ibi petrus z paulus qui clare dicebāt
predicabant. z declarabant q' est alia vita ī qua
boni a deo premiantur z mali puniunt' ī mari
mis tormentis. Dicebat beatus Clemens
isti benedicūt sed male probant. Illi non p
bamus expecta modicum postq; predicauerūt
de alia vita ī signum probationis suscitabāt
aliquē mortuum eis portatū facientes redire
animā de alio mūdo ecce ratio z argumētum
insolubile. Cogitate quomō beat' Clemēs ī
terrogabāt suscitātū vnde veniebat z que ī al
io mūdo viderat z illuminatus ex doctrina h'
scole credidit firmiter z baptizat' est. Ecce q'
modo beatus clemens fidelis fuit ad credulī
tatem diuinā quia fidelis z potest dici hic. s.
rome. Nam querit' inter dispensatores vt fidelis
quis inueniatur. prima ad Cor. iij. Nota ī
ter dispensatores s; philosophos qui dispen
sant scientiam. Moraliter habemus hic
doctrinā ex q' habem' certitudinē infallibilē
q' est alia vita bonis glorioza. z malis doloro
sa instrumur vt hanc v. tam recipiamus tan
q; viam per quam transeunt. Aliqui intrans p
portam natiuitatis z alij exeunt per mortis
portam vbi sunt homines z mulieres qui
erāt modo sunt mille anni zc. quam bene ergo
tebimus nos hic preparare. Ideo dicit scrip
tura. Iustorum anime ī manu dei sunt z non
tangit illos tormentum malicie siue mortis
visti sunt oculis insipientium mori Illi autēz
sunt ī pace. Sapiētie. iij. Ergo stulte noli ēē
incredulus sed fidelis. Johannis. xx. Ibi
co secundo q' beatus Clemens habuit humili
tatem cordialem quia seruus. hoc nomen ser
uus est nomen humilitatis vultis cognoscere
suam humilitatem. Sciendum q' postq; pe
trus apostolus predicauit circa xxxvij. ānos.
post christi ascensionē de' reuelauit sibi mor
tem qui congregatis christianis ī roma dixit
Certus sum q' velox est depositio tabernaculi
mei secūdm q' et dominus noster Iesus xps
significauit mibi. secūda petri. primo. Ideo
vellem tenere modum quem christ' tenuit an
suam passionē qui ordinauit de me successor.

Sermo

suo. Ita volo ego facere notificabo vobis que
reputo ad hoc sufficientem. et noiauit bea. clemē
tem ppter eminentiā sapie et potentie ad faciē
dum miracula et beat⁹ clemēs totus humilis.
cepit se totis viribus excusare. **N**ō notate h
magnā sanctitatē beati clemētis. qz qñ beatus
petrus dixit ista verba adhuc vinebāt aliqui
apli vt beatus Johānes et iacobus minor. et
multi discipuloz vt lucas et c. et nullū noia/
uit nisi beatū clementē in quo celuditur ma/
xima sanctitas vite et excellentia beati clemē/
tis sed ipse excusauit se humilr magis voluit
esse seru⁹ quā dñs iuxta p̄siliū xpi. Quicumqz
voluerit inter vos maior fieri sit vester mīster
Et quicūqz voluerit inter vos p̄m⁹ esse erit ve/
ster seruus. Sicut filius hoīs nō venit mini/
strari sed ministrare et dare aīam suā i f̄demptōz
p multis. **M**at. xx. **M**ortuo igitur beato pe/
tro xpiāni plati et epi gregauerāt se ad eligen/
dum. Et licet nondū nominarent hōc nomie
cardinales iā tunc habebāt officiū. Et vn⁹ p/
posuit quō vicari⁹ xpi b̄tus petrus obierat et ecclia
erat sine pastore et capite. Et iō q eligere dī/
xit aliū qñ beatus petrus iā nobis declara/
uit et noiauit successorē suū sanctū clementē.
Iō p cōm sp̄rationē eligam⁹ eū. **B**eat⁹ antē
clemēs voluit hoc impedire surrexit dī. dñs iſc
rū est q bea. pe. me noiauit sed nō me fecit pa/
pam nec expedit ecclie aliq mō q ego sum. **R**ō
qz si ex nomiatiōe beati petri vos me eligis/
intrabit p̄suerudo i ecclia dei q papa a nōq mo/
riatur eliger sibi successorē et paulatim veniet
corruptio q fiet p successorē carnalē. qz papa
eliger et nomiabit nepotē suū vel filiū. Iō rñ/
derūt oēs bene dicit et fuit determinatū q non
eligeretur sed q eligerent linū quē beatus pe/
trus nō noiauerat. **I**te mortuo lino gregari.
sunt ad eligendū etiā clementē qui vicit eadē
rōe et elegerāt clerū que mortuo cōgregati ad
electionē elegerāt clementē dicēdo. p certo ex/
pedit satisfacere volūtatī beati petri nec valu/
it excusatio qz iā duo trāsiuerāt et factus fuit
papa. **S**i mō tantū facerēt se rogare nō eēt vn/
qz scisma in ecclia poti⁹ eligebat vt esset omni/
um seru⁹ quā pontifex sum⁹ bene tenebat con/
siliū xpi dī. **Q**uāto magn⁹ es in scientia vl po/
tentia sanctitate et c. humilia te in oib⁹. Eccl.
iij. **M**oraliter instrunt hic clerici et layci.
clerici ne curēt de platione. **R**ō quare mō inge/
runt se omnes qz non desiderāt periculū nec
onus vt antiqui sancti sed honorē et redditus
Propositi de antiquis scis qz dicit scriptura
Iudiciū durissimū in hys q p̄sunt fieri erg/
uo em pceditur mīa potētes aut potēti torit

ta paciētur et c. **S**apie. vi. **N**ota iudiciū duris/
simū fieri eis de corpe durius de operib⁹ p̄so/
nalibus durissimū d oib⁹ sue dyoces. Item
layci etiā habent hic doctrinā. **M**odo quilibz
se p̄mouet ad habendū regimē cōitatis et sunt
multi qui nesciūt regere suā p̄sonā nec domū;
suā et tñ volūt regere cōitatem totā cū tñ esset
fugiendū sed nō p̄siderant onus nec periculū
sed honorē qz omēs dicent ei dñe et vadūt ad i/
fernū. **I**ō vt beatus **C**lemēs humiliam⁹ sub
potenti manu dei vt vos exaltet in tpe visita/
tionis. et c. p̄ma. **P**e. v. **D**ico tercio q habuit
sagacitatē virtualē qz prudēs. **N**az prudētia
fm̄ p̄m. vi. ethicor. stat in ordinando pueni/
enter res in debitū finē patron⁹ siue nauta di/
citur prudēs qui nō obstante fortuna maris et
p̄dictione vētoz ducit nauē ad portā ad quē
tendit. **S**ic etiā de nob finis noster p̄p̄t quēz
finaliter sum⁹ creati est habere eternā gloriā
taliter ergo debemus vitam nostrā gubernare
vt ad illā pueniam⁹ nō obstantib⁹ inclinatio/
bus carnis occasionib⁹ mūdi et tēptationibus
dyaboli. vñ ordinantib⁹ res ad seipsos ad bur/
sam vel domū dicitur. **N**e qui sapientes estis
in oculis vestris et corā vobismetipsis prudē/
tes. ysa. v. dicitur. Cognoscitis talē qd vob vt/
derur dicunt et quō ē prudens scinit gregare
Ego vidi patrē suū nihil habentē et c. **N**ota q/
modo beat⁹ clemēs vitā et doctrinā suā et mor/
tem etiā ordinauit in gratiā dei. **N**ota ei⁹ exu/
lium et passionē p christo. **A**ccē qualiter fa/
uit nauigare tenēs p̄siliū beati petri dicentis.
Omnium autem finis appropinq̄bit. **A**sto/
te itaqz prudentes et vigilate in orationibus.
ante omnia autem mutua in vobismetipsis
charitatem continuam habentes. **Q**uia cha/
ritas operit multitudinē peccatoz. i. pe. iij.
Moraliter instrumur h vt ordinem⁹ vi/
tam nostrā et opa qz nescim⁹ diē neqz horā.

De sancta Katherina virgine et martyre

Rosert de the
sauro suo noua et vetera mat. xij.
Scđm q tora solēntas hodie/
na et officium est beate kathe. ita erit et fmo et
habebim⁹ magnas specularōes intellectuales.
et bōas instructiones morales. **S**alutē p̄ ego
maria. et c. **P**ro declaratione verbi et intrudu/
ctione materie predicande sciendum q xpus

De sancta Katherina

volens dare modū et doctrinā discipulis suis
quō deberēt predicare p mundā et disputare de
dit eis talē regulā. Omnis scriba doctus in
regno celoz similis ē hōi patrifamilias q pro
fert de thesauro suo noua et vetera. **Mat. xij.**
Scriba ē nomē equocū qz dicitur ab officio scri
bendi vel a noticia scripture. Et in isto mō su
matur hic. Omnis scriba doctus zc. Regnuz
celoz dicitur scriptura sancta. Rō sicut em ce
lū empyrēū pteret secreta fidei que nos h cre
dimus. put deus nobis reuelauit et ad extravi
demus solē lunā et stellas licet nō videam⁹ se
cetera interiora. s. intellectus allegoricales et fi
gurales tropologicales et morales anagogi
cales et supnaturalis nō vidētur. **Jo dicit celuz**
auctoritas. Simile ē regnū celoz thesauro ab
scondito in agro quē qui inuenit hō abscondit.
zc. **Mat. xij.** ager ē sancta scriptura laborato
res illius agri fuerūt sancti apli martyres cō
fessores. zc. **Intra cuius thesauri ē secretū di**
uine cognitionis. quē qui inuenit abscondit. s.
in corde. Et emit agrū illū. vendēdo oīa q ha
bet vel dimittēdo ut teneant vitā aplicā quia
aliter iste thesaurus sacre scripture nō pōt ha
beri. **Jo videt hoc i religiosis.** qz qñ sunt pau
peres predicant gratissime. qñ vero habūdant
pduunt gratiā. **Jo optet vendere oīa nolle ali**
quid de mundo ut homo possit emere thesau
rū sacre scripture. **Jo dicit oīs scriba doct⁹ i re**
gno celoz. i. in sacra scripture. Similis ē hō
mini patrifamilias genitui ei⁹ ē numeri sin
gularis sūm greca declinationē. Quis ē iste pa
terfamil. nisi xp̄us q est pater vniuersalis ali
qui dicuntur p̄res p̄ticularēs ut genitor. vñ cō
fessor vel etiā patron⁹ s. p̄ vniuersalis ē xp̄s q
creat aiām et format corp⁹ baptizat. et audit
p̄fessionē generalē. patrē s. vniuersalē. Noli
te vocare vob⁹ p̄res sup terrā. vñ ē ei pat̄ vester
qui in celis ē. zc. **Mat. xij.** Huic patri p̄di
cator debet esse similis. s. p̄dicando doctrinas
nouī et veteris testamēti licet veteris testamē
tū nō obliget nos tñ oīa sunt figura noui te
stamēti. **Oīa em in figura p̄tingebāt illis.** i. ad
Lōz. x. Et can. vij. loquit sp̄s sanct⁹ xp̄o hōīz
oīa poma. i. auctres et doctrinas. noua et vete
ra dilecti mei seruauit tibi. Sicut ergo xp̄s i su
is p̄dicationib⁹ et disputatioib⁹ cū iudeis ser
uauit regulā qz cū doceris noui testamēti. Ita
oīs scriba doctus. Istā regulā tenuit beata ka
therina q fuit in magnis et subtilib⁹ disputa
tionibus et p̄dicationib⁹ et cū auctoritatib⁹
nouī et veteris testamēti. **Jo de ea dicit p̄fert**
de thesauro. Inuenio q beata katherina fuit i

magnis et strictis tribus disputationib⁹ et in
omnibus deus sibi dedit victoriā.

Prima fuit domestica secreta.

Secunda fuit p̄ficia facunde.

Tercia fuit tyrānica terribiliter.

Sed ipa cū auctibus noui et veteris testamē
ti habuit victoriā zc. **Jo dicit p̄fert de thesau**
ro suo noua et vetera. Dico p̄mo zc. **P̄mo enī**
disputauit cū matre sua. **Secūdo cū qdā scō**
heremita. **Tercio cū virgine maria.** Et beata
katherina habuit quattuor excellentias.

P̄ma nobilitas generis qz filia regis cipri.

Secūda ē pulcritudo matris corporis.

Tercia ē sapientia intellectus qz pater voluit
ut adisceret artes liberales in quib⁹ tñ p̄fecit
q nullus cū ea audebat disputare hēbat ei in
tellectū valde clar. **Quarta qz erat dñissima**
qz cū ēēt. xviij. annoz obiit eius p̄r et ipa remā
sit heres. Et existis quattuor fama sua extēde
batur p orbē intm q filius imperatoris rome.
voluit eā in vxorē et misit nūcios sup hoc ad
matrē de quibus mater fuit multū gausa. qz
mundana erat. quia filia sua esset imperatrix.
Et nūciauit filie q rñdit mater mea placz mi
hi p bono cōi regni mei habere viz ut dicitis

Sed sicut dicitis fama est de prudentia mea.

Jo nullo mō ducā virū nisi prius eū videam
qz societas viri et vxoris nō est vnus dies sed
ad semp. Et mater replicauit. Et nūquid ē li
citum vos ire romā vel ipsum huc venire ad
videndū absit iō. Rñdit matri mater vos sci
tis q multi sunt defectuosi. qz sunt fatui vñ in
firmi. **Jo nunqz ducā virū nisi vidcā prius.**

Et mater nūqz fuit q mulier respiciat virum.

Rñdit vbi esset sapientia mea. **Sap̄ia datur**
ut homo sciat se regere et gubernare nā nullus
emit aliquid in sacco. Et ait mater filia qd g
rñdebim⁹ impatori quales excusationes. Rñ
dit sicut vobis placuerit qz ego nullo mō p̄fē
torem. Ecce disputatio domestica. **Mater po**
ancia cogitauit ut quendam sc̄m heremitam
eā ad matrimoniū induceret ppter qd bea. ka
therina et heremita locuti sūt dixit em sibi he
remita Audiui q filius imperatoris vult vos
in vxorem hoc erit magnam bonū nō solū vo
bis sed regno vestro. Respondit sicut dixi ma
tri mee. Ita etiam dico vobis quod placet mi
hi mūmonū s. oz me vidēvz quē recipiā a s
nō faciā. **Tāc sc̄us heremita a dō ispirat⁹ cogi**
tavit tractare aliū mūmonū. **Nā tūc bea. ka**
therina erat ifidelis et heremita sibi dixit quō
ipe fuit vni dño nobilissio q dicitur xp̄a
h̄ic⁹ qui est tante potentie sapientie et pul

Sermo

ebrietudinis q̄ sol ⁊ luna mirantur. habet matrem virginem ⁊c. **U**elletis istum in sponsam. **R**ndit beata katherina q̄ p̄mo uellet eū uideri. **A**unc ait heremita q̄ ista nocte dormiatis sola in camera uestra sine cameraria ⁊c. ⁊ ora / biris genibus flexis dicēs uirgo maria ex v̄ra misericordia oñdatis mihi filiū uestrū. **E**t ego ex alia pre rogabo ut uobis oñdat. **E**t ip̄a tota philocapta de hiesu recessit ab heremita expectans noctē cū desiderio et ornavit camera suā licet camera filie regis semp sit ornatā et accendit cereos et posuit se in orone ⁊c. **R**ogando uirginē ut oñderet sibi filiū quē tā tū heremita sibi laudauerat. **D**icat q̄no uirgo sibi cū imenso lumine apparuit angelis ⁊ uirginibus associata. **L**ogitate dilectionē ⁊ admirationē beate katherine tota distracta d̄ tanta pulchritudine. **A**d quā ait uirgo maria. q̄re uocastis me quid uultis. **R**ndit ut oñdatis mihi filiū uestrū. **A**it uirgo placet mihi ⁊ cleuato mātello oñdit sibi filiū etatis. xiiij. anno rū vel. xv. di. **E**cce uultis eū. **T**ūc beata katherina tota ignita amore. **B**enedicta nō sum digna ut sum eius sponsa s̄ ailla ⁊c. **E**t ait uirgo ad filiū. **E**t uos fili uultis eā rñd̄ non q̄ turpis est ⁊ subito tota visio disparuit ⁊ ip̄a remāsit tota desolata d̄ uerbo xpi cū reputaretur pulchrior d̄ mūdo. **E**t in crastinū d̄ mane uuit ad heremita narrās sibi oīa p̄ ordinē. **E**t heremita cepit q̄si ridere di. ueritatē dixit uobis. uos em̄ filia in corpe estis pulchrior d̄ mūdo sed nō in aīa. **S**ciat̄ filia q̄ aīa ē facta ad ymaginē dei quia ē vna habens tres potētiās seu virtutes ⁊ declarauit sibi misterīū trinitatis. **S**z q̄ in utero creata ē recepit maculā. **S**i cū ymago immergeret̄ in pelue deluto deturparetur et macularetur tota. **I**ta ē anima. **E**t cū anima v̄ra sit adhuc maculata. **I**ō xps q̄ uidet. nō solū corpus sed aīas. **E**rgo dixit q̄ estis turpis. **E**t katherina o pater ē aliqua medicina. ut possem lauari. **R**ndit heremita. ita baptis / mus q̄ a xpo p̄pter hēc ē ordiatus ⁊ instruit eam in fide catholica ⁊ ipsa req̄rente baptis / uit eā. **E**t dixit sibi q̄ iterū oraret in nocte seq̄nti ⁊ faceret sicut in p̄cedēti nocte et ita fecit. **E**t uirgo sibi apparuit iterū ut p̄ri⁹ ⁊c. **E**t q̄n di / xit uirgo filio placet uob. **R**ndit ita q̄ mō est pulchra tūc potuit sibi dicere. **T**ota pulchra es a mica tota pulchra es macula nō ē in te. **C**an. iij. **T**ūc uirgo maria tradidit annulū. **B**eate katherine et desponsauit eā cū filio suo. **E**cce hic victoria p̄me disputationis q̄ fuit sponsa xpi ⁊ nulla alia scā legitur simile licet em̄ oēs uir

gines honeste ⁊ oēs aīe scē sint sp̄se xpi nō tū cū tali solēnitare uidēdo xpm nec cū annulo. **E**t poterat tūc dicere beate katherine hāc amā in et exquisiui a iuuetute mea et quesui sponsam mihi eam assumere ⁊ amator factus sum forme illius. **S**ap. viij. **M**oraliter hic p̄ mulieribus cogitate hic rōnabiliter qd̄ uirgo maria postq̄ desponsauit eos dedit sponsē filiū sui doctrinā ⁊ modū q̄no gubnaret uocaliter vel mētaliter ut sibi placuit dans sibi. v. doctrinas ut esset digna uenire ad nuptias glorie celestis. ⁊ se p̄seruaret in amore sponsi sui. **P**ria q̄ ēēt humilis sicut spons⁹ semp uoluit ēē humil in hoc mūdo. **I**ō filia foris deponatis ornamēta uana coronas et iocalia monilia et alia ⁊c. **Q**uāto em̄ eritis humilior tāto magis placebitis sponso uestro. **S**ponsus em̄ uester h̄z cōtrarias p̄ditiones dñoz et hoim mundanoz. q̄ in suis sponsis uolūt pompā. ⁊c. **N**ō sic fili⁹ meus. **S**cda q̄ sitis misericors ut spons⁹ uer / ster qui semp fuit misericors dans oīa anrū ⁊ argentū nihil sibi retinuit sic placebitis sibi. **T**ercia q̄ caueatis a societate mala. d̄. **N**one / ritia filia mea q̄ filius meus est valde zelotip⁹ quia sicut semp fuit uirgo et uoluit nasci d̄ me uirgine diligit singulariter uirginitatē nō curetis ducere sp̄ales nolite respicere hoīes quia d̄ vno aspectu possētis infici in curia uestra habetis hoīes ⁊ mulieres senes. **Q**uarta no ueritis filia q̄ filius meus fuit magne abstinentie tantū semel comedebat in die nō carnes. ⁊c. **I**ō uos filia dimittatis capones p̄dices ⁊c. **N**ā uirginitas sine abstinentia nō p̄p̄serua / ri. **Q**uinta sponsus uester fuit semper diligens orando predicando. **I**ta uos filia oratis et legatis non in libris gentiliū philoso / phoz sed in euāgelis et sic conseruabitis uos in amore sponsi uestri et in breui faciem⁹ nuptias in celo. **R**ecte poterat dicere uirgo maria. **E**muloz enim uos dei emulatione despondi enim uos uni uiro. scda ad **C**orinthcos cecimo. promitto uobis q̄ beata katherina optime seruauit ista consilia ex quo sciuit conditio nes sponsi. **I**dec de ea potest intelligi illud. **M**ulier innupta et uirgo cogitat que dei sūt ut sit sancta corpore et spiritu. p̄ma ad **L**oz. septimo. **S**ecunda disputatio fuit philoso / phica facunde dicatur q̄no tunc xpi erat quidam impator maxentius nomie. nō tamen ro manus sed ultra mare occupauerat sibi totum mundum et morabatur in ciuitate alexandrie persequabatur christianos ut adorarent ydola vel quot morerentur qui in templo sacri /

De sancta Katherina.

ficabat ydolis. Beata Katherina tota ardens in amore sui sponsi accessit ad eum et intrepide dixit impatori. Impator de bona rōe debui tibi exhibere reuerentiā sed non feci qz nō facis reuerentiā creatori tuo q̄ est in celo s̄ a doras ydola in quibus demones habitant q̄ modo tu potes credere q̄ illi sint dī cū nec ibi sit aliquid diuinitatis. Eleua oculos tuos et cognosce q̄ ille q̄ creauit celū et terrā ē de⁹ solus vide ordinē solis lune et stellarū in zodia et ipsa mirabiliter sciebat istā artē di. Co- gita pudentiā diuinā que toti mundo pui- det. Quō g⁹ potes adorare ydola que arte hu- mana sunt facta de hoc impator indignatus ce- pit eā. incarcerari iussit beatā katherinā et vo- luit h̄c p̄siliū qd eēt de ea fiendū. Et fuit sibi dictū quō erat sapientissima et si p̄ rōnē possz vinci esset maior quā si p̄ tormēta. Et mlti cri- stiani sequebant eā et placuit impatori et misit p̄ vniuersas puittias et vocauit. l. rhetores in omni facultate acutissimos nescientes cām eo- rū vocationis. Cūq; ipator dixisset eis. q̄ erat vna nobilis domicella que dixerat qd dī nostri sunt demones et qd nō est nisi vnus deus crea- tor celi et terre. Et licet possem eā supare tormē- tis sed magis volo vt p̄ rōem vincat. Jō pro- mitto vobis magna donaria. Si eādē rōe su- perare potestis vnus aut eorū in supbiā elatus dixit. o magnū impatoris p̄siliū vt hac de cau- sa tot sapientissios iuitar. Et alī dixit veiat pu- ella qz qū videbit p̄gnoscat qd nūq; vidit nec audiuit sapientes nisi mō h̄ ē em̄ flos scie totū mūdi seu orbis. Angelus aut dñi in nocte ap- paruit beate katherine et p̄e sponis sui p̄for- rans eā et reuelauit sibi de disputatione incre- stinū fienda tota ciuitas voluit interesse di- sputationi. Dicatur quō increstinū p̄uenerūt omnes rhetores in aula impatoris. Et impa- tor fecit venire beatā katherinā in medio eorū. Cū aut omnes tacerent dixit impator quare nō dicatis aliquid. Et vn⁹ rhetor dixit. Nos ve- nimus ad docendū. Jō ponas p̄clusiōes. Ad quā impator illud qd dudū dixisti de dīs di- cas hic mō. Rndit beata katherina imperator male ordinasti bellū tot sapientes contra vnā puellā et eis fecistis magnas p̄missiones si me supent et mihi nihil p̄mittis sed nolo aliquid a vobis. sed a dño hiesu xpo. Et statim vnus rhetor supbe dixit. Ecce de quo loquīs de quo dā hoīe crucifixo tradito ab vno discipulo suo. Nos sperabam⁹ qd diceret altissima de astrolo- gia. Rndit beata katherina Ego incepti loqui de illo qui est p̄ncipiu in omniū op̄rū qz de p̄-

ribus prior est speculatio. Cū ergo xps sit p̄n- cipium omniū rerū. Et p̄hs cū indignatione. et ira voluit respondere sed dixit beata kathe- rina nō cū impetu et ira oportet loqui. Tra ei im- pedit aīm ne possit discernere verū. Et p̄hs ait imperatori. Ecce dñe quia iam est in con- tradictione. quia dicunt xpiani qd ille bō. hie- sus habuit p̄ncipiū in quadā muliere quō est p̄ncipium oīm rerū. Rndit beata katherina. Dico qd dñs meus hiesus xps est hō verus vt alij natus de matre virgine. Spū sancti ope- ratur et habuit p̄ncipiū essendi hoīem. nō tñ essendi deū qz iam erat deus eternaliter sicut d̄ te p̄he. Si rex vel impator faceret te milite mō tu in- ciperes esse miles licet non inciperes modo eē hō. Dixit impator ista est magna rō et p̄hs obmutuit. Alius p̄hs arguit dī. Probo qd ce- cidistis in errore fm̄ p̄hiam. Regula est p̄hie qd finiti ad infinitū nulla est p̄portio. Tertū ē qd hō est finitus deus aut ē infinitus ergo nō pōt esse p̄portio igitur attēdatis qd dicatis et reuocate quod dixistis. Rndit beata katheri- na verū est qd finiti ad infinitū nulla ē p̄portio mensuratiua licet cātina bene vt p̄tētiua. ita qd in xpo deo et homie nō est ibi p̄portio huma- nitatis ad diuinitatē mensuratiua sed causati- ua. quia diuinitas ē cā humanitatis et cōtēti- ua qz suppositū diuinū cōtinet humanitatez. Iste rōnes et argumēta tanguntur in eius ve- ra hystoria seu legenda et p̄hs nō potuit re- plicare. Et declinato capite. Alius p̄hs ait vos dicatis hiesus voluit incarnari nasci et pati. p̄ solutione hoīm. Cōtra frustra fit p̄ plura qd pōt fieri p̄ pauciora. Tertū ē qd si ille hies⁹ erat deus. Solo velle vt verbo poterat saluare qd ergo optuit eum tot pati. Rndit beata kathe- rina p̄he qū d̄ frustra fit. Uex ē si ita bñ fiat. s̄ aliq sunt que cū magno labore fiūt qd subito nō ira bñ fierēt. Tertū ē qd in deo nulla ē qualis- cas s̄ sua mīa et iusticia sūt sua cēntia. Et i oī- bus opib⁹ suis oñdit sū suā mīam et suā ius- ticiā. qz sicut nō pōt dimittere se nō pōt ei di- mittere suā mīam nec iusticiā. Si em̄ solo ver- bo saluaret oēs maria mīa fuisset sed vbi esset sua iusticia. Si p̄o dāpnasset oēs fuisset mari- mus rigor iusticie s̄ vbi fuisset sua mīa. Jō vo- luit incarnari nasci et pati vt semel appareret. sua mīa vt ipse amore nostri pateref qd i nullo demeruit. et sua iusticia solūc p̄cā iustū. s̄ san- guinē suū p̄ nostra redemptione. Et p̄hs n̄ ha- buit replicā. Ali⁹ dixit vos dicatis ex vna pte qd est vn⁹ de⁹ et ex alia dicit⁹ qd sūt tres persone. Ecce h̄ p̄dictō manifesta qz qd sūt supposita tot

Bermo

sunt eēntie. Rūdit beata katherina q̄ sit vnus
deus nō ē dubiū s̄ q̄ sint tres p̄sone pater fili⁹
z spūssante⁹ oñdo ad oculū In sole vbi est p̄r.
generās q̄ q̄ generat p̄r p̄t dici. Ecce suba sol.
que de se generat radiū. genit⁹ p̄t dici filius.
Et suba z radi⁹ spirāt calorē. Spirat⁹ em. s. f. f.
p̄t dici. Idē in deo Ali⁹ dixit ista puella ē lo
quax et nescit qd̄ dic̄. Nā credo q̄ stultior gēs
mūdi sunt xp̄iani p̄mo. q̄ adorant panē z co
medūt illū quē dicunt deū esse. Ecce stulticia.
nec mund⁹ d̄z sustinere hoc. Rūdit beata ka
therina. Nlos non adoram⁹ panē s̄ xp̄m ifra.
hostiā q̄ dicitis verb⁹ a xpo ordinat⁹ p̄tute di
uina nō remanet ibi p̄is s̄ corp⁹ xp̄i p̄tief in
fra illā cortinā albā quēadmodū ipator z tem
plo stat ifra cortinas et adorāt a militib⁹ s̄ n̄
videt⁹ cū credit ibi eē. Ita z nos Jtē qn̄ frāgit
hostia in trib⁹ p̄tib⁹ quēadmodū in passione.
humanitas fuit diuisa in tres p̄tes. s. sanguis.
corpis z aie. Nō frangit xps̄ vt si frāgit specū
lū nō frangit ymago dicebāt milites magnaz
rōem h̄z ista domicella. Jtē xps̄ nō ē ibi cib⁹.
q̄ in stōacho corpis recipiat⁹ i digestōz s̄ i me
moriz ignee caritatis. Ali⁹ dixit ipatori dñe.
ista rep̄hēdit vos q̄ adoratis ydola z ipi xp̄i
am adorāt etiā ydola seu ymagies iō. Rūdit
beata d̄atherina. Nlos nō adoram⁹ ymagies.
sic nec tu adoras l̄ras. s̄ q̄ro q̄re tu tenes l̄ras.
Rūdit vt reducant mihi ad memoriā z rep̄
sentēt scā p̄terita. Et bea. karthe. ait. Et p̄pter h̄
etiā nos tenem⁹ ymagies ad rep̄ntandū z re
ducēdum ad memoriā. Quādo em̄ videmus
crucē rep̄sentat nob̄ passio xp̄i z reducim⁹ ad
memoriā illud t̄m beneficiū. Sicut notabile
opus impatoris rep̄ngit v̄l scribit vt memo
rent tūc fuit verificata in beā katherina illa p
phetia xp̄i dic̄s. Ego dabo vobis os z sapiē
tiam cui nō poterūt resistere z cōtradocere oēs
aduersarij vestri. Lu. xxi. Rethores enī tace
bāt vt muti. Et impator irat⁹ dixit. Et nūqd̄
dicebatis q̄ vnus discipul⁹ vester minimus
fuisset sufficiens quare vocaui vos tot sapiētes
Tunc surrexit vn⁹ de p̄ncipalibus di. Impa
tori. Nunquā aliq̄s ausus fuit se nobis cōpa
rare nec nobiscū disputare. S̄ ex quo ipūssac
tus loquit in ore istī domicelle n̄ illi secta xoz
pbabiliorē oñderi. Et ecce om̄s p̄uertimur ad
xp̄m z fletis genib⁹ ad pedes beā katherine cō
fitebātur xp̄m vez deū z hominē z mōi salua
torē z fuit p̄pleta p̄ph̄ia Jere. xv. Si sepaueris
p̄ciosus. s. fidē xp̄ianā a vili sc̄z a secta pagani
ca q̄ si os meū eris cōuertētur ipi ad te z tu nō
cōuertēris ad eos. Tūc impator vt rabid⁹ sic

debuit p̄tult⁹ iniaz stra. l. rethores vt abirent
stati q̄ dixerūt beā katherine erit p̄culū si sine
baptismo morimur. Rūdit exq̄ nō potest⁹ reci
pere sc̄z baptisma martinū supplebit z erit vo
bis i baptisimū. Dicat miracl⁹ q̄no fuerūt ille
si ab igne q̄ nec vestes nec capillos capitis con
bussit nec senserūt dolorē i morte. S̄ sic sine
dolorē hō spirat ā helicū sic tradiderūt aias su
as i maib⁹ angeloz. Ecce victoria disputacio
nis phice. Et possum⁹ dicē beā katherine. Dif
fusa est gr̄a i labijs tuis zc̄. Dicit br̄us Grego.
q̄ bona vita oñdit qd̄ z quō debz hō loq̄. Ter
cia disputacō z fortior fuit tyrānica terribilis
Nā vidēs ipator q̄ multi p̄uertebāt ex mira
culo cū blādis verb⁹ agredit⁹ eā dicēdo tu xce
pisti istos p̄hos cū tua eloq̄ntia z scia z mere
ris mortē. S̄ si vis adorare ydola remittam
tibi mortē z eris vroz mea z faciā tibi ymagi
nes vidēs q̄ nihil faciebat sic fecit q̄tuor argu
menta contra ipsam.

Primum fuit per locum a dolore. s̄ ipsa re
spondit per patientiam.

Secundum fuit per locum ab horrore. sed
respondit per confidentiam.

Tertium fuit per locum a terrore. s̄ respon
dit per constantiam.

Quartum fuit per locum a timore. s̄ respō
dit per perseuerantiam.

Primū fuit quādo nuda fuit posita in eulco
z euz scorpionib⁹ percussa Dicat practica quo
mō rui sanguis decurrebāt z ipsa respōdit per
patientia dicēdo Jhs̄ ihs̄. Nō sunt p̄digne pas
siones hui⁹ tēporis ad futurā gloriā ad Ro.
viij. Secundum fuit quādo posita fuit in car
cere tenebroso z ferido vt terreret⁹ q̄ nō dare
tur sibi cib⁹ nec pot⁹ duodeci dieb⁹ vt ibi mo
reretur fame. s̄ rūdit per cōfidentiam. Et vene
rūt angeli z illuminauerūt carcerē z in noie Je
su curarunt vulnera z plagas z q̄libz die por
tabant sibi cibū qd̄ vidētes regina z porphiri
us cōuēterūt se cum ducentis militib⁹ z pote
rat dicere beata katherina cum David. Do
minus regit me z nihil mihi xerit in loco pas
cue ibi me collocauit. Tertium fuit per locum
a terrore. Imperator credens q̄ esset mortua
quādo vidit eam dixit quis dedit sibi cibum z
voluit occidere custodes sed ipsa prohibuit di
cens q̄ non custodes sed christus prouidit
sibi. Imperator aurem spumans et cogitans
quale tormentum sibi daret dixerunt sibi
aliqui q̄ faceret duas rotas veluentes se
vna contra aliam. vt terreretur non solum⁹
beā katherina sed alios christianos zc̄:

De sancta Katherina.

Hic argumento respondit per constantiam.
di. Ecce enim deus adiunxit me et dñs suscep-
tor est anime mee. Quartum fuit per locum a
timore dicit phus q̄ ultimuz terribilium ter-
ribilissimum est mors quando enim impera-
tor vidit q̄ omnes conuerterebatur visis tot mi-
raculis et de occisione gentilium a rotis prece-
pit sibi amputari. Tunc beata katherina rñ-
dit per p̄uerantia et fletis genibus orauit re-
gratians deo de castitate in qua p̄seruauit eas
et de victoria et de p̄uerantia finali et orauit
p̄ sui memoriam agentib⁹ et statim vox d̄ ce-
lo dixit. Veni electa mea. Ecce tibi beatitudi-
nis ianua aperitur hīs vero qui passionē tu-
am celebrabūt opem de celis p̄mitto et mor d̄
collata est fluxitq̄ lac p̄ sanguine in signū vir-
ginitatis. Accedentes autē angeli visibiles cor-
pus eius et caput p̄ aera tulerunt in montē
synai et ibi fabricato sepulchro angelicis ma-
nibus ubi inter innumera miracula que fiunt
ibidem vnū est in signe q̄ de sepulchro ipsius
oleum dicitur incessanter emanare. et possum⁹
dicere sibi. Ecce accesserunt angeli et ministra-
bant ei. Mathei. quarto capitulo.

Diuii verbi interpretis et p̄dicatoris im-
marcellibilis sacreque theologie p̄fessoris epi-
my. sancti Vincentij confessoris. diui ordi-
nis p̄dicator. Sermones subtilissimi d̄ sa-
ctis. Per totius anni circulum. In felici Ro-
loma. Diligenti vigilantia emendari et imp̄ssi-
felici termino hic fiunt. Anno Dni. M. cccc
lxxxvij.

Tabula

Tabula in sermones de sanctis sancti
Clementis per totum anni circuli spe-
ciali puncto in his contentorum
alphabetice directina et ostensina.

Incipit.

De litera A

Aaron summus pontifex solus accedere solet
altare sancti scilicet quod nobis hoc designat.
pater sermone secundo sancti Iohannis baptiste
Abraham non in iuuentute sed anno. lxxv. locutus est
cum deo ser. pri. eiusdem baptiste epi.
Abstinentia corporalis bonorum operum multiplicati-
one porrat et ammisit ser. de sancto lauretio
Abstinentias quas sanctus Anthimus habuit no-
bis in exemplum factas Requere de eodem.
Actiua vita quatuor cause. scilicet efficiens. material.
formal final occurrunt ut habet in ser. de sancto gregorio.
Adolescentes huiles erunt et misericordes et fide-
les in persuasione caritate et fide. ser. ij. sancti martini.
Adoratio fiet ad deum non ad ydola ser. i. martini.
Adoratio ydolorum subtili disputacione sancte ca-
therine virginis annihilat. ser. de eadem
Ad gubernandum equum duo requiruntur que ad
nostra emendacionem diriguntur sermone de sanc-
to Iohanne euangelista.
Aduersitatibus circumdatus quomodo paciens esse
debet de hoc habet quidam moralis de sancto siluestro.
Afflictio qua corpus nostrum affligere debemus.
ut deo placeamus ser. de sancto Nicolao
Agatha beata filia christi in ser. fuit ut habetur in
sermone de eius festo.
Alexander magnus quare interfecit leonidem ma-
gistrum suum per sermone de sancto lauretio
Altare dei quanta reuerencia debet haberi. et quales
erunt ministri altaris ser. ij. sancti Iohannis bap-
tiste
Amavit christus beatum Iohannem propter puritates
et gignale ut in octava sancti Iohannis euangeliste.
Amici dei efficiuntur per tria. scilicet per ordinem spiritalem.
per uniuersalem subiectionem. et per materiale af-
flictionem ser. de sancto Bartholomeo.
Amoris diuini tres sunt gradus et quoto gra-
du christus dilexit Iohannem euangelista. ser. Ioh. eu. a.
Angeli nobis utilitates septem offerunt et ammi-
strant sermone de sancto Michaeli.
Angelorum chori siue ordines quot et qui sunt
et quomodo sunt sub et supra differunt Sermo
ne de commemoratione sancti Pauli.
An in hac vita possit sciri certitudinaliter de ali-
qua persona aut sit in gracia ser. de sancto Siluestro
Angeli dei omnes viderunt sanctissimam incarnationem
filii dei ut habetur ser. octa. sancti Stephani.
Angelus salutans beatam virginem Quare dixit. Et

ce concipies in utero cum tamen alibi non concipit sermo-
ne de Incarnacione filii dei
Angelus domini virginem mariam salutans in benedi-
cta incarnatione declarauit sibi octo secreta fidei.
quod habetur in ser. de Incarnacione filii dei
Anarum predictio pringit ex septem vicibus capitali-
bus Requere illa secundum ordinem ser. sec. Lealie
Animarum defunctorum quatuorplex est gradus siue
status et quibus possunt suffragia et quibus non ser-
mone primo animarum.
Anna genitrix marie quare plus colitur quam sanctus
Iochim pater marie sermone de sancta Anna
Apostoli post receptionem spiritus sancti mortaliter
peccare non potuerunt ut habetur sermone de sancto
andrea
Apostoli an fuerunt duodecim vel quatuordecim
quare hoc in sermone de sancto barnaba
Apostolorum duorum scilicet petri et pauli comparatio. quis
inter illos duos debet maior ser. de commemoracione
beati Pauli
Archana dei vidit paulus raptus in celum. que
non licet homini loqui Requere ibidem
Argumenta rethorum et philosophorum subtilia de
uicis facillime beata catherina ser. de eadez.
Argumenta que fecerunt legis patri contra semit
phani quibus ipse virtuose refutit ut habet ser-
mone de sancto Stephano.
Assimilamur et placeamus christo si fecerimus opera que
ipse fecit sermone de sancto Nicolao.

De litera B

Bella quicquid in hoc mundo sunt de quibus
victoriam habet datus corona paradi-
si ser. de sancto petro mediolanensi.
Beneficium petens cum cura. homo etiam quantum
quod sanctus efficitur symoniacus. sermone de sancto Tho-
ma cantuariensi
Benedicti sancti exemplo dyabolo resistere de-
bemus ser. de sancto Benedicto
Biblia dicitur liber vite. sed codices poetarum
libri mortis ser. de commemoracione pauli
Blasphemias deo efficit mutus Tude miracu-
lum in sancto petro mediolanensi
Bona duo singularia de sancto Stephano ostē-
dunt in sermone eodem de sancto Stephano.
Bonorum vita crescit et augmentatur. malorum vero
decrescit et minuit ser. de sancto Iacobo
Bonum per successum et variationem temporis efficit
reprobabiliter malum ser. de sancto marco.
Bonitas veri serui dei non solum ad seipsum. sed
omnes primos suos misericordia et pietatem
respiciet sermone de sancto barnaba.

Tabula

De litera

Quere tenebroso detenti sunt peccatorum
multitudine inuoluti ser. pe. ad vincula
Carmina angelorum magdalena sepius i die ele/
uatus in aere q fuerit ser. de magdalena.
Caritatis duodeci gradus que in sermone de sa/
cto Thoma aplo
Caritatis diuine exempla marie nobis fructu/
ola ponuntur in ser. beati francisci
Cataracta qd significet et quo interpretetur ha/
betur in sermo. de sco Thoma aplo.
Castitate scus Johanes euangelista seruauit vl/
tra ocs sanctos paradisi. tempta castissima ma/
tre xpi. et quo xps ipm ad castitate vocauit. ser.
de sancto Johane euangelista.
Catus leticie scz Ola in excelsis. Alleluia. et.
non canit in die innocetuz quare hoc habetur
sermone innocentii.
Causa de duobus incarceratis a rege q tenetur
soluere regi qd corripit ser. de sco Siluestro
Cathene due sunt qb peccator fixe ligat et deti/
net in peccatis. pria est consuetudo longa. scda e
societas mala. ser. ad vincula petri
Catholice fidei lucida declaratio manifesta qz
demonstratio ser. sancte catherine
Celoz tres disposicoes que in octa. scz stephai
Lenties in die et toride in nocte flexis genibus
orabat scus Bartholome vt in ser. de eo
Cymbola benesonaria et cymboli iubilatonis
quo drnt in psalmo p3 ser. oim scz i fine
Conformes efficiuntur deo cu vestigia e operan/
do bona sequimur in humilitate et pacia sermo. Si/
monis et iude. et ser. y. beati Martini.
Consuetudo mala et longa peripitacoes bono/
ru iducit et infinita scadala generat ser. ad vi. pe
Contemplatiue vite godus que de facto gregorio.
Consiliu temoes habuerunt quo btm anthoni/
um de heremo et bona vita reuocaret ser. de. san.
Concepcoes qnqz beatissime yginis Marie
declaratur ser. de pceptione bte virginis.
Chori siue ordies angeloz q et qnt sunt ser. i. oim. f.
Correctio quedam non seruantes ieiunia precepta
ser. de sancto Nicolao
Corona gle recipiet q in bellis qnqz victor exti/
terit. ser. petri mediolanens
Corona ygunitatis virginitate seruantibus dat
vt habet in ser. de sancta Lucia
Corona vnde pponi solet et quare dicit dyade/
ma patet ser. de corona spinea.
Corpus nostru spni pparatu equus dr sermo.
de sancto Johane euangelista.
Correctio quedam contra has ygines q cladesine

matrimoniu adent scz sine sacru parctuz in ser/
mone de sancta Agnetha.

Contra vagos studentes habet quedam correcto/
ria informaco quo se exemplo sci Vincetii i stu/
dio habere debent In ser. de sco Vincetio

Corpus ihesu xpi gloriosum post venerabile re/
surrectione xpi quoz floribus siue donis floru
it sermo. puerfionis sci Pauli

Creatura cui pdicandu est euangelium xpi q est.
quare dicit xps oi creature. et ite in orbem vni/
uersuz p3 ser. de comemoraco Pauli.

Creaturas interficere vel destruere an sit pecca/
tu vel non. et quare deus fecit creaturas. sermo/
ne de sancto Johane euangelista

Cristus et christianus debent scribi p litera. C.
quare tn in litera. X.

Cristiana fides annulo pparat vt habetur i ser/
mone de sancta Agneta.

Crucis xpi festiuitas quare bis in anno seruaf
ab ecclia. quare sub crucis tormeto voluit mo/
ri xps. Unde crucis lignu cepit ortu et initium

patet hec oia ser. exaltacois et etia inuictio. cruc/
Crucis scandalu euacuatu est multis modis.

Ite crux quondam suppliciu latronu. iaz transiit
ad frontes imperatoz ser. y. de inuictio. crucis.

De litera

Dantes elemosina de bonis male acqstis
miaz quide faciunt sed non cum iusticia.
sermo. de sancto Nicolao
Defuncti sunt i triplici gdu vl drz ser. i. aiauz
Dei volutas e ca omniu fiendoz vt habetur i
sermo. de sancto Marthia aplo.
Desperare nemo dz de mia dei vt dicitur in qua/
da moralisaco in ser. de sancto Andrea.
Denotio spual in duobz pssit vt i ser. de. f. Ni
Dies dmca sanctificari dz a nobis hoc temrat
p exempla ihesu et marie que in sabbo in tra. S.
Dies vite nostre q et qnt sunt p3 ser. y. Martini
Diues qs vere dicat habetur p distinctoies cu/
iusda questionis ser. de sancto Andrea
Differetia vite bone et male. bonoz et maloz
sermo. de sancto Jacobo.
Digni qnqz in manu dei designat qnqz specialia
attributa q deo insunt p3 ser. y. Joha. baptiste
Digni mie dei qntuplices p3 ser. scz margarete.
Dilectiois diuine tres sunt gdu. f. general spe/
cialis et singularis. ser. de sancto Jo. euangelista.
Diligetibz deu oia cooperat in bonu. de. f. Jaco.
Dies in sacra septura qnqz p die naturali. qnz
p die vsuali sumit. ser. de sancto Nicolao
Disputationes quas increduli contra btm sil/
uenu habuerunt habetur ser. de sco Siluestro.

Tabula

Disputaciones q̄s increduli tra beatū mathiā
disputabāt habētur. fmo. de scō mathia
Disputaciones triplices tra tres stat⁹ hoīm q̄
go deo dilecta supauit. ser. de scā katheria.
Doctrina q̄dā q̄no more parētū scī Nicolai pa
rētes suos natos dirigē dñt. ser. scī Nicolai.
Dona septē maḡ q̄ de brē Agnete tribuit ha
bētur in ser. de scā Agneta.
Doctrina scī thōe q̄no appbata sit q̄ null⁹ i ea
diffidē dñ. ser. de scō Tho. de aq̄no
Doctrina scī Pauli excedebat doctrinas aliorū
ap̄loz in trib⁹. ser. de p̄mōz acōe eiusdē
Doctrina sapiētū h⁹ mōi sophistica dñ r vacil
lās in cōpacōe ad doctrinā spūs scī q̄ verissīā
ē r inuincibil. ser. scē katherine.
Dñica dies scificāda ē. q̄re de sabbo in fmoē.
Dormire in petris r in carcé dñz bōli teneri peri
culosissimū ē vide in octa. scī Dñici.
Dubitū ē q̄no fieri possit ab aliq̄ q̄ apparicō q̄
in somnio apparz an sit reuelacō l' somniū ser.
in octa. scōz Innocētū.

De littera E

Ecclesia dei dñ nautis. ministri p̄fesso
res r dñi dei seminatores dicunt p̄sca
tores doctrina r p̄dicacō eorū dñ rēthe
sue ham⁹ q̄re hoc. ser. bñ Perri apli.
Effectualia signa q̄nq; q̄ in scō Siluestro re
perta fuerūt. ser. de scō Siluestro.
Effect⁹ p̄p̄ū vere sapiētie q̄ etiā in brō Tho
ma de aq̄no reperi sūt. ser. de scō tho. de aq̄no.
Electi pauci sūt r tñ innumerabiles sūt q̄no hoc
intelligi dñ. ser. ij. de oib⁹ sanctis.
Elemosynā faciētes d̄ bono iniuste acq̄sito mī
sericordiā q̄dē faciūt. s. nō iusticiā. ser. i. m.
Elemosynā faciētes marie diligūt a deo. fmo
ne in octa. scī Johā euāgeliste.
Electio dei eterna q̄no sit p̄ncipiū r fundamē
tū saluacōis hoīm. ser. de p̄uersiōe scī Pauli.
Electio regē rebētū exēplo xpi q̄ nō elegit ger
manū aliq̄. s. Mathiā. Sic i cōmunitari
b⁹ regēdis nō dñ fieri electio nisi p̄ cōi bono to
tū cōitari. ser. de scō Mathia.
Epycuri felicitatē conūt i delectacōib⁹ carnis.
vide diuersitatē sectaz. ser. scī clemētis.
Equ⁹ in q̄ eq̄tauit scrūs Thōas de aq̄no q̄no
p̄ morte ei⁹ crepuit q̄n p̄ior eiusdē puent⁹ in
quo scūs Thōas obiit i eodē equo eq̄tare vo
luerat. ser. de scō Tho. de aq̄no.
Etates septē mūdi vl' hoīs habētur in ser. de
incarnacōe filij dei. r ser. scī Johā. baptiste.
Etatib⁹ q̄nq; large acceptē placebim⁹ deo. i. to⁹
tpe vite nrē. fmo. ij. de scō Martino.

Euacuātū est scandaluz crudis multipl̄. vide
infra in scandalo de littera. S.

Euāgelij xpi p̄dicā dñ ē in vniūso mūdo nul
lo loco de m̄pro. omī creaturē. i. omī homī nō ē
doctrina poctaz l' gētiliū fmo. de cōmemoracōe
Pauli.

Excellētie. r. reperiūtur in deo r q̄libet illaz de
ce hz effect⁹. r sic decies decē faciūt cētū q̄re cē
ties in die r centies in nocte flectebat sanctus
Bartholome⁹ genua sua deuore orādo r ḡraz
actiōes faciēdo. ser. de scō Bartholomeo.

Excellēcias q̄rtuor habuit scā katherina. patz
fmo. eiusdē.

Exposicōz sacre scripture triplicē. Rēq̄re in ser
mone Petri ad vincula.

Excellēcias q̄nq; de xpo. q̄re fmoē de scō Johā
ne euāgelista.

Exēplo scī Andree nō delem⁹ nos implicat ne
gocijs secularib⁹. ser. de scō Andree.

Exemplū de scō Nicolao q̄no tres filias mili
tis q̄s ad lupanaria dare voluit redemit i ser.
de sancto Nicolao.

Exposicō subtilis hui⁹ auctoritatis In p̄nci
pio creauit de celū r terrā. Ben. p̄ q̄d p̄ celuz
et q̄d p̄ terrā intelligit. habet fmo. de p̄cepcone
brē ḡginis.

Exēplū de q̄dā p̄sbitero cui scūs Thōas can
tuariens misse celebracōez p̄hibuit cui postea
a brā ḡgine dēmi fuit q̄ ipm celebrare p̄mūtēe
fmo. de scō Tho. cantuariē.

Exēpla pl⁹ q̄s hōba s̄rutes in gētib⁹ generāt. vt
habet ser. in octa. Innocētū.

Exēplū de trib⁹ socijs q̄z p̄mus elegit vitā so
litaria. Sēdus elegit seruire infirmis in hos
pitali. Tercius elegit tractare pacē. Sermonē
in octa Innocētū.

Exemplū de quodā p̄ncipe latronū in quodaz
via ad repredanduz exiis quomō p̄ quendam
abbatē p̄uersus fuit. sermōe conuersionis san
cti Pauli.

De littera F

Fabule poctaz nō debēt predicari poplō
sed euāgelij xpi p̄ vniūsu mūdū sup
de euāgelio in lra. E.

Facies dei ē p̄dicacō euāgelica q̄ aias graui
dat ser. de p̄cepcone beate ḡginis.

Familiaritatē magnā fecit xps ambulās super
terrā peccatorib⁹ r peccatricib⁹ q̄re de magdalēa
femīe castitatē suare cupiētes q̄no se in p̄usa
cōib⁹ suis habebūt. ser. ij. natiuitate Marie.

Festū scē Agnetis q̄re int festū sancti Seba
stiani r sancti Vincentij. mediat. Sermonē
§ ij.

Tabula

de sancta Agneta.

Festa tria de sancto petro principe aploz colit ecclesia quare hoc est pater ser. ad vincula petri
Festum conceptionis sanctissime virginis marie triplici rōne colitur. vt habetur in sermone de conceptione beate virginis.

Festum purificationis virginis gloriose que tamē purificari non indignit pulchre declaraf sermone in purificatione beate virginis.

Fidei catholice corroboracione et eiusdē defensionē marie fecit scā virgo katherina vide d ea finis seculorū nunc est pater sermone de sancto Johanne baptista.

Finis ad infinitū nulla est pporcio qñ ergo diuinitas et humanitas in xpo sunt vnite. cū in infinitum distāt ser. de scā katherina.

Finis et principium vite xpi differunt vt habetur sermone de Innocentibus.

Filiū descendendi vel non descendendi qñ habetur in sermone de sanctis Innocentibus.

Filius non portabit iniquitatem patris. et pater non portabit iniquitatem filii. que auctoritas. habetur Ezechiel. xviij. Expositio et similitudo habetur sermone Innocentium.

Firmitas siue stabilitas vite bone nullū recusat laborem non extollitur in pspiciis nec tristatur in aduersis ser. primo de sancto Martino.

Fluminis impetus lificat ciuitatem dei qua duplex reperit flumen peccatoris peccatis scz olei mellis. aque et sanguinis. qñ hoc intelligitur. Require sermone de sancto Johā. bap.

Fornicationem simplicem dicentes non ē peccatū mortale contra hos quere quādā correctiōem in sermone de sancta Agatha.

Franciscus minor quinqz radios claritatē habuit in se qui et qles fuerat illi pz ser. de eodez fructificauit maria quali vite quadruplicat paret de natiuitate eius sermone primo

fuga xpi virtuosa pulcherrime describitur sermone Innocentium.

Fuga marie et Joseph cū xpo in egyptū in tribus punctis pulcherrime declaratur sermone in octaua Innocentium.

Fuga xpi ad egyptū quare fuit beate marie et gini abscondita. sed potius ipi ioseph in somnijs fuit manifestata cū tamē beata virgo melior sit ioseph ser. i octaua Innocentium.

De littera

O Audēs gaudibz in dño etc. Istud verbum Iste. lxi. positi p quatuor claufulas pulcherrime declaratur i sermone de san-

cto Johāne euāgelista.

Gaudia huius mundi tristitij et doloribz sunt admixta pater hoc ex tribus. vide in ser. tercio natiuitatis marie.

Gaudia principalia bte marie q fuerūt ibidem Genua flectebat centies in die scūs bartholomeus. et totidē in nocte. quare vide sup Lentes in lra. L.

Gloria mūdānā querēs et placē hoībz reproboz efficit corā deo. pz ser. ad vincula Petri.

Glari verus christianus non debet nisi in cruce domini p quā omīs ad verā glāz et pfectissimūz gaudium sumus reuocati. ser. de inuencōe sancte crucis.

Gradus. xv. ascendebat sancta ego maria cūz pntabat in tēplū. et qd designat p illos pz ser. pmo natiuitatis marie.

Gradus oīm sup̄ celestij creaturaz scz scōz et angeloz sunt decem. sermone primo de omnibus sanctis.

Gradus sue stat⁹ aīaz oīm defunctorz triplex. sermo. oīm fidelij aīaz pmo.

Gradus ser sanctificacōis. qre in pmo. de concepcōe beate gnis.

Gradus tres philosophie quos beatus Hieronymus ponit. vi. cap. ad paulinum. Require sermo. de scō Vincentio.

Gradus tres scōz de qbus festa fiūt. habentur sermo. Purificacōis bte marie gnis.

Gradus quatuor scitatis in scō Martha aplo inuenti declaratur in ser. de eodē.

Gradus triplici doctores sacre scripture distinguunt. vt habet in ser. de scō Thōa de aquino.

Gradus tres seruicij dei. qre in ser. de scō Gregorio papa.

Gratia dei qñ in hoīe sit mutabilis et nō mutabilis. habet in sermōe de scō Ambrosio.

De littera

Refectis oris et nutrit vbi euāgelij xpi nō pdicat. ser. de pmemoracōe bti Pauli.

Hystoria sci Joachim et scē Anne. pz in ser. de scā Anna. et in ser. natiuitatis marie.

Hystoria de Cōstino leproso q ex innocentium puerorū sanguie baptisari iussus fuit. ser. de scō Siluestro.

Hystoria martyrizacōis scōz Innocentiū pulchre describit in ser. Innocentiū.

Homo pmo de generacōe carnali dicitur fuisse Adam. sermo. viglie natiuitatis. xpi.

Honores qd xps bti Johāni euāgeliste ondit et dotauit. habent in ser. de scō Johāne euāgelista.

Tabula

Dominū et sumētorū dīam. quere sermo. octa.
sancti stephani.

Ponere dei in omnib⁹ factis et actib⁹ nris p/
ferre debem⁹ exemplo sancti Vincentij. vt ha/
bet in ser. de scō Vincentio.

Hospita xpi dicebat sancta Martha p cūctis
hoib⁹. et hoc ppter opa multa pietatis et mise/
ricordie ei⁹ q exhibuit xpo. qre de scō martino.

Hūilitas cordis vera ad plurima bona dispo/
nit nihil de seipso psumes. ser. pri. de scō Mar/
tino. Et ser. de scō Clemēte.

Hūilitas et pietas in adolescētia magis pla/
cet deo. ser. ij. de scō Martino.

Hūilitatē duplicē. Requere ser. de scō Blasio.

De littera

Iunātes hora nona cōedere debent. qre
hoc. qre ser. de scō Nicolao.

Ibus ē nomē suauissimū et mire dicitur quod
caput scī Pauli abscisū ter saltādo trib⁹ vicib⁹
vociferādo expsit. ser. de cōmōracōe Pauli.

Infirmas corp⁹ a malo retrahit et ad bonū
inducit. Nota de scā martha.

Iohānes euāgelista cū in pectore dñi q̄cūit. et
in cena recubuit coronabatur corona q̄tuor flo/
res habēte vt in ser. de eodē.

Ioachim scūs cur non veneratur ab ecclia tñ
sicut scā Anna qre sup in lra A.

Iohes baptista q̄nq mirabilia alta et singla/
ria habuit a deo. p̄z ser. de eodē.

Iudeorū duas sectas distinctas scz saduceorū
et phariseorū habes ser. de scō Clemēte.

Iudices tpales nullā excipit psonā nec parē/
tes nec fratres nec amicos sz oib⁹ eq̄līter faciēt
iusticiā. vide ser. ad vincula Petri.

Iugū dñi ab adolescētia portandū est. requirē
hoc in ser. scī Laurēti.

Iurans false vl sine necessitate. deo blasphemāt
in oca. scī Domici ser. pri.

Ictu triplici pñs mūdus bellās multos nesci
entes se defendē occidit. ser. de scō anthonio.

Ignorātes aut in aliquo deuitates instructōez
ab exptiorib⁹ p̄tere nō formidēt. de quo habet
subtilis instructio et correctio in ser. de sancto

Thoma aplo.

Intecō oim nrorū bonorū op̄z d̄z ad deū diri/
gi. ser. de scō Nicolao.

Inimicorū vindictā exēplo brē agathe portā
et sufficē nō debem⁹. ser. de Agata.

Instructio parentū pueros hñitū q̄o exēplo
parentū scī marthe suos natos dirigē debent.

ser. de scō Martha.

Inimici pñcipales xpianorū et maxime clerico

rum qui sunt. Requere sermo. de scō Martha

De littera

Ratherina ego beata in trib⁹ strictis et ar/
duis disputacōib⁹ victoriā obtinuit. ser.
monē de sancta katherina.

Katherina sancta q̄tuor excellentias habuit
scz nobilitatē generis. pulchritudinē corp⁹.
potentiā in diuitijs. et sapiētiā intellectu. p̄z
ibidem.

Katherina ab heremita p̄cūit. xpo per anulum
responsatur. q̄nq doctrinas in visione vt spon/
so suo placeret a Maria recepit. q̄nq̄ginta re/
tho et argumēta subtilia supauit. martyriū pal/
mā p capitis truncatōez pmeruit. et in monte
synai manib⁹ angelicis deportata sepulchrum
recepit. de quo oleum multis medicamētis in/
cessanter fluit. p̄z ibidē.

De littera

Autores pñcipis aploz. vide d̄ p̄dicacōe
in lra. P.

Laudes species patēt in ser. de scā Agnete

Laudare deū tenemur q̄o et q̄lī ibidē.

Legenda scī Andree p̄pulchre et intricate de/
clarat. ser. de scō Andree.

Legēda et vita scī Nicolai p̄pulchre et declarat.
fmo. de scō Nicolao.

Legēda scī stephani p̄pulchre cū alijs intrica/
tis habet fmo. de scō stephano.

Legēda et vita scī Siluestri pulchre describit
fmo. de eodē.

Leges generales hoīm tres sunt. scz pagani/
ca. mosaica. et euāgelica. ser. de scō marco.

Legēda scī Marci. vide in fmo. de eodē. sz p
fectius et plen⁹ de eo et de alijs scis rexp̄ies in
nouo passionali scōz.

Leonides magister et informator Alexandri
magni ab alexandro interficit q̄ de causa. vide
in fmo. de scō Laurēno.

Letitia et gaudiū mūdānū p̄z sup in lra. S.

Lex moysi quondā bona. qre nūc reprobat. p̄z
hoc in fmo. de scō Marco.

Libri sacre scripture dicūt libri vite. libri vero
poetarū et rethorū gentiliū dicūt libri mortis.
fmo. de cōmōracōe scī Pauli.

Lignū scē crucis vnde traxit originē. qre sup
de cruce in lra. C.

Locus corp⁹ defuncti q̄druplex repit et q̄s
loc⁹ est nobilior. p̄z fmo. scō aiaz.

Locus aiaz defūctorū q̄druplex ē. p̄z ibidem.

Lucia ego scā matrē suā ad diuinus recurrē
volentē ad deū fugē p̄pulit. et ab ipo de fluxu
s. iij.

sanguinis sanitatē recepit. fmo. de scā Lucia
Lucifer quō ppter supbiā cū omib⁹ sibi adhe
rentib⁹ detrusus sit. ser. de pceptōe beate ōginis
Lucis q̄tuor p̄dicōes q̄s etiā habuit brā Lu
cia vt in fmo. de scā Lucia.

Lumē in die purificacōis tria q̄ in xpō s̄s sig
nificat. ser. purificacōis beate ōginis.

Lucerne p̄sone deuote ⁊ p̄clatiue dicunt. vt
in ser. de scō Bndicō.

Lucernas septē xp̄s in hoc mūdo fecit q̄n ab
eo separari voluit que habent ibidē.

De littera B

Bacule septē rep̄nt q̄b⁹ tot⁹ mūdos infe
ctus ē. ser. de scō georgio.

Macul⁹ duab⁹ nascit⁹ quilibet infans temp̄s
pauis ser. innocentū.

Maledicē creaturis dei est quodāmo deo blas
phemare. ser. de scō Johāne euāgelista.

Man⁹ pauper⁹ dicit⁹ mensa camp̄or⁹. q̄ the
saurus paupib⁹ hic distributus in alio mūdo
non diminutus. sed cum magno lucro rep̄et.
de scō Laurentio.

Martinus apparuit post obitum sancto am
brosio in mediolano. ⁊ scō seuerino in colonia
fmo. ij. de scō Martino.

Matrimonij tres grad⁹. q̄re in fmo. de scā lu.

Maria ōgo sacratissima expectabat vidē q̄tu
or⁹ de filio suo dilectissimo que declaratur in ser
mone viglie natiuitatis xp̄i.

Matres ⁊ patres scōz in quo p̄tra deū pecca
uerūt q̄ de talē stragē ⁊ plagā p̄tra eos. scz oc
cisiōne filioz p̄misit. ser. Innocentiū.

Martha dicebat hospita xp̄i. vide de h. i. h.

Matrimonij fecundū quō fuabit inf⁹ virū et
uxorē. vide in ser. scē Anne ⁊ natiui. Marie.

Mēdaciū nō est inuentū in ore eoz q̄b⁹ meri
to ascribit. vide in ser. innocentū.

Mercēs scōz quō copiosa erit in celis cū tam
sit solū vnū celū scōz. s. emp̄reū. ser. ij. de om
nibus sanctis.

Michael q̄re in festiuitate oīm bonoz angelo
rū noialit⁹ exp̄mit. cū tū mille milia sunt i celo
eo maiores ser. de eo dē.

Milite q̄tuor trahūt ad supbiā. scz nobili
tas generis. pulchritudo corp̄is. dominus de
homib⁹. ⁊ victoria de inimicis. fmo. de sancto
Georgio.

Miraculū de horrendo iudicō. ser. de coro. sp̄i

Miraculū quō ob p̄ces scī blasij q̄dā puer ex
spina piscis in gurgure suffocatus reuixit. ser.
de scō Blasio.

Miraculū quō scūs sebastianus duos roma.

nos a fide declinare volētes cōfortauit. sermōe
de sancto Sebastiano.

Miraculū quō aricula a niso capta auxiliū a
brō Thoma cantuariensi p̄t̄it. ser. de scō tho
ma cantuariensi.

Miraculū quō brūs Tho. cantuariens⁹ ecce
mulieri vultum recupauit. fmo. de eodē.

Miraculū quō demones in quadaꝫ ciuitate
corda hoīm ad discordiā alliciebāt quos vi
dit scūs franciscus. ser. octa. scī Johā. euan.

Miraculū de quodā dño q̄ audita fama san
cti sebastiani ipm ad se vocabat vt ipm a lan
guorib⁹ redimeret. cui scūs sebastianus negauit
vt in ser. de scō Sebastiano.

Miscdia dī erga paupes dī man⁹ quō hoc i
telligit. ser. ij. margarete.

Miscdia liberali. p̄meret salariū glie celestis.
ser. scī Luce.

Miscdia non p̄t rep̄iri in deo sine iusticia. nec
iusticia sine miscdia. ser. de scā katherina.

Miscdia p̄imalis centuplū restituet in futu
ro seculo.

Missam p̄ximā q̄s p⁹ xp̄m celebrauit p̄z ser.
Philippi ⁊ Jacobi.

Misterioz xp̄i lucida declaratio p̄z ser. sancte
katherine. scī marci. ⁊ scī petri mediola.

Mod⁹ dādi elemosynā habet fmo. de sancto
Siluestro.

Modū quē fuit de⁹ in sua puidencia Reque
in fmo. de scā Lucia.

Mors innocentū in vno p̄cto snbrilis no
rat. fmo. Innocentiū.

Mortalia peccata oīa ad septē peccata capita
lia reducuntur. fmo. in octa. scī Stephani.

Modi septē q̄b⁹ peccator morte sancti Pauli
ad xp̄m p̄uerit d̄z. fmo. p̄uersio. pauli.

Monumentū hoīs q̄druplex ē ser. u. aiarum.

Monumentū aīaz etiā q̄druplex ē Ibidē.

Mort⁹ periculū q̄ntuplex sustinuit xp̄s in h
mūdo scz solū in vltimo scz crucifixiōis volu
it mortē gustare. ser. exaltacōis scē crucis.

De littera M

Mas puer q̄libet xp̄o ⁊ brā ōgine temp̄s
cū duab⁹ maculis. fmo. Innocentiū.

Natiuitates scōz tot⁹ noui testamti nō colūf
vt festināt nisi triū scz xp̄i. marie ⁊ brī Johā.
baptiste. ⁊ q̄re fit de ill⁹ p̄z fmo. Johā. baptiste

Nomē ihs marie p̄ritus ē vt sup in lra. J. De
hoc noīe ihs iocūdas inuenies p̄clacōes ser.
de cōmemora. scī Pauli

Noīatur scūs petri⁹ diuisis noīb⁹. ser. p̄. ⁊ pau.
Nuer⁹ elcōz pauc⁹ ē tū innumerabil⁹ quō icelle.

De littera **D**

Officia tria exercuit marhe⁹ mala ⁊ of
ficioſa prꝛ ſimone ⁊ ſcō Martheo
Officiū oībus creaturis cōpalibus
eōe qđ eſt illud ſermo. ⁊ ſcō dñico.
Operari dign⁹ eſt mercede ſua. ſer. ſcī Luce.
Opera pietatis ⁊ miſcōdie trāſcēdūt alia opera
bona. prꝛ ⁊ ſancta Martha
Opiniones q̄ttuor falſas ſcūs paul⁹ añ con
uerſione habuirit ⁊ habet in ſimone ⁊ puerſio
ne ſancti pauli.
Opera ſex in qb⁹ ſi q̄s ſe exercitauerit deo pla
cebit. ſimone ⁊ ſcō Thylcelao.
Originale peccatū qđ ſit. ⁊ quedā ſubnl⁹ ⁊/
claratio ad itelligendū pēm originale. hētur
ſimone ſcōꝝ Innocentiū
Orabat centies flexis genib⁹ in die ⁊ toridē
in nocte. vide. ſ. ⁊ ceteris in lra. L
Orōes ⁊ obſecratiōes quō fieri ⁊ qñ exaudiūſ
ſer. ⁊ ſcō pꝛo ad vincula
Orare tenemur p plātoꝝ dñio terre. qꝛ capita
ſunt toti⁹ cōitatis. prꝛ ibidē.
Ordines angeloz q̄ ⁊ q̄t ſunt. prꝛ in ſimone
oīm ſcōꝝ pmo ⁊ iij.
Ordines ſue ſtat⁹ oīm ſupceſteſtū creatura
rū patēt ſimone pmo oīm ſcōꝝ
Ordines angeloz ⁊ eoz noīa. q̄re ſm o. ⁊ cō
ceptōe beate ſignis
Ornamēta corꝝ piis dī ſqꝝ ſpūaliū ⁊ deuotoꝝ re
culare teneſ. q̄re ⁊ ſcō Auguſtino
Quis p ditiōes ⁊ p pētates. ſer. d corōa ſpinea

De littera **D**

Pradysū gl'am meremur singularit' q̄
tuor' p̄turib' q̄ patēt f̄mone scī Luce
euangeliste.
Pariendi t̄ps elyzabeth qd nobis dēstīg. vi.
te in f̄mone Joannis baptiste
P̄turire qd sit. Et quō q̄libet a malo decli
nās ⁊ bono inherere volēs p̄turire dī. f̄mone
de p̄ceptōe b̄tissime ḡginis marie
Passio ⁊ vita scā quā habuit beat' Thomas
ap̄ls subtili declarā ser. ⁊ eodē.
P̄tētia martiria' p̄sistit in tormētōz suscep
tōe f̄mone ⁊ scō Laurētio
Patres sancti añ xpi nativitatē sc̄tissimā ar
denter ardēter dēsiderauerūt. q̄t modis ⁊ q̄ hū
tur. f̄mone vigillie nativitat' xpi
Pauli labor ⁊ p̄dicatio p̄celleret oīm ap̄loz
p̄dicatōem. f̄mone ⁊ mēmoratōe b̄tī Pauli
Peccatū qd p̄ p̄miam statim nō diluit. mox

Iu po. dere trahit ad aliud
 Pctōres vocat xps ⁊ nō iustos. quō hoc itē
 ligif. pr. fmo. ⁊ scō Martho
 Perfectōes vel excellēcias tres in vita sancti
 sebastiani reptas reqre in ser. de scō sebastiāo.
 Personae multae sunt caste sine fignitate fmo
 ne ⁊ scā Agneta
 Personas bonas ⁊ deuoras tres disputatōs
 vincere oz. vt habet fmo. ⁊ scā Agatha
 Personaz qtuor p dōitōes qbus subuenire ē
 magna mīscōia. ser. de scō Breg.
 Perditōem aie vide. s. ⁊ aia in lra. A.
 Periparheticoz ferra ponit felicitatē huma
 nā in vitare intellectuā. vide drām illaz sec
 tar. in ser. sancti clemētis
 Petr⁹ ⁊ paul⁹ aplī p pāf ad inuicē in digni
 tate trib⁹ modis. ser. de omēozatōe sci Pauli
 Pietas opis ornatū ⁊ delicias ppriū corpis
 abiicit. ⁊ penurias alioz opatiendo subleuat.
 fmo ne pmo martini
 Placebim⁹ deo qngz tpib⁹ sine etatib⁹ vice no
 stre. vide infra T pib⁹ in lra. T.
 Placere volēs hoibus displicet deo. ser. petri
 ad vincula.
 Potentiū diuiciay an possum⁹ dimitte. qre
 de scā Lucia
 Prelatio nisi inuea a xpo on⁹ hz iporabile.
 fmo beati Ambrosij
 Presentiā dei agnouit baptista Joannes in
 vtero mris. qz vsus liberi arbitriū fmsdā in
 eo fuit accelerat⁹. ser. p. Joānis bap.
 Predicatio sancti ambrosij in duob⁹ pncipa
 liter p̄sistebat. vtz in fmo. ⁊ eodē
 Presens vitā q ad corp⁹ ⁊ q ad aiam cāpus
 plij dz. vt declarā in ser. de scō Anthonio
 Predicatori ymbri affilaf. ser. de scō vincētio
 Presentari in tēplū xps sp bndict⁹ ppter q̄s
 tuoz voluit. ser. de purificatōe brē fignis
 Principiū ⁊ cā bonoz nedū deus. s. etia ma
 loz deus ē. ser. de scō Sebastiano
 Prole in matrimonio fulticare cupiētes qlez
 medicinā adhibebūt. pr. fmo ne ⁊ scā Anna
 et fmo ne natiuitatē marie pmo.
 Promissio marcia ⁊ mirabil. quā xps sp bene
 dicit⁹ suis discipul alijsqz martirib⁹ ⁊ sanctis
 tribuit q fuerit. qre ser. de scō Stephano
 Prodigū qd sic habet ser. de scā Agneta
 Proxial mīscōia duplex ē. s. corp⁹ ⁊ spūalis
 Dria nutrit corp⁹. s. reficiedo colligēdo vlve
 strēdo. Scda nutrit aiam pforatō in fide ⁊
 i bōis opib⁹ ⁊ a malo reuē hēdo. f. d scō Lau.
 Prudēcia sine sapias qngz sc̄tys Vincētio
 in hoc mūdo habuit. ser. de scō Vincētio

Purificatio marie celebrat. cū tñ ipsa purifi-
cari nō indiguit. s̄mone de purificatōe.

Pulchritudinē beate s̄ginis in trib⁹ declaraf
qz in trib⁹ pulchritudinē habuit. ser. in die
purificatōis beate s̄ginis.

Purgatōis festū vt habeāt mulieres post pñ
q̄re deus hāc legē instituit. Et q̄z dñter 7 ml
tis modis mulieres q̄ p̄ceperūt 7 p̄ceperūt p̄c
caverūt. ser. purificatōis marie s̄ginis

Pueri de societate maloz subtrahēdi sunt
ne ex consuetudine sequat̄ vestigia pueroz ser.
mōne de scō Laurentio

Pueri q̄liter a pentib⁹ erudient̄ dō. P̄r n̄r.
Aue maria. Credo. ser. ij. de scō martino

De littera Q

Quare d̄r de sc̄is Innocētib⁹ Rachel
plorauit filios suos. cū tñ ipsi filij ra-
chel nō fuerūt. s̄mone Innocētū

Quare sc̄us Ambrosi⁹ epatū recusauit. cū sci-
ret se mltā bona posse facē. ser. de scō Ambrosio

Quaternio q̄s d̄r. ser. petri ad vincula

Questio q̄re Joachim vir iust⁹ nō colit̄ tātū
sicut vxor ei⁹ sc̄a anna. ser. sc̄e Anne.

Questio inter theologos. quō p̄r p̄bū xp̄i ve-
nificari. cū d̄r pauci sunt electi. cū tñ Joannes
euāgelista vidit turbā electoz tā magnā q̄ ne
mo eā dinumerare poterat. p̄r istud liq̄de ser.
mōne. ij. 7. iij. de oibus sanctis

Querit quare merces sc̄oz d̄r copiosa in cel.
cū tñ vnicū sit celū sc̄z empyreū locus sc̄oz

Solutio habet s̄mone ij. de oib⁹ sanctis

Questio est qualr beata s̄go an creatōez abyf
si p̄cepta ab eterno fuit. cū tñ p̄r ei⁹ 7 mater ei⁹

venerabiles p̄ntes nō erāt an creatōem abyf
si. subtilr declaraf ser. de p̄ceptōe beate s̄ginis.

Questio q̄re xp̄s in egypto septē annis mora-
ri voluit. s̄mone in octa. Innocētū

Questio est p̄funda q̄re filius q̄ idē est substā-
tialr cū p̄re 7 sp̄s sancto humanitatē assum p̄-
sit. 7c. declaraf subtilr exēplo. in s̄mone de icar/
natōe filij dei

Quis reuelauit nob̄ noīa 7 ordinatōes ordi-
nū beator. s̄ habet ser. de p̄ceptōe br̄e s̄ginis.

Quinqz lūia beat⁹ Ambrosi⁹ habuit in q̄b⁹
declaratio sue sc̄e vite p̄sistit. s̄mo. de eodē

Quinqz sunt q̄ faciūt hoīem valde p̄fectū. ser.
mōne p̄mo martini.

Quinqzinta rethores h⁹ mūdi sapiētissimi.
p̄vnā puellulā sp̄u ventat̄ plenā sunt supati

s̄mone de sc̄a Katherine

Quintupl̄ arguit impator katherine s̄ginis

p̄ q̄ntuplicē locū seu modū arguēdi. p̄r ibidē

Quō ad p̄ces sc̄e agnere q̄dā infidel̄ resurre-
xit. 7 postea fidē suscepit. ser. de sc̄a Agneta.

Quō dñter festū fiat in die purificatōis ma-
rie de xpo beata s̄gine. Symeone habet s̄mo.
purificatōis beate s̄ginis.

De littera R

Radio q̄ntuplici illuiat⁹ fuit beat⁹ fr̄
ciscus. s̄mone de eodē.

Ratōes decē antiq̄s d̄s p̄p̄sult crea-
re beatissima s̄ginē mariā habent s̄mone de cō-
ceptōe beate s̄ginis.

Rō q̄re xp̄s saluator n̄r deo p̄ri in oibus obe-
dire voluit. habet s̄mone Innocētū

Rōes mort̄s innocētū q̄re ser. de Innocētib⁹.

Radios p̄ntū septē br̄s B̄ndict⁹ habuit.
q̄bus hūc mundū illustrauit. ser. de sancto be-
nedicto.

Regulas q̄t q̄les 7 q̄re instituit francisc⁹ ser.
de eodem

Regulas p̄hoz p̄fectissime nouit sancta Ka-
therina. p̄r s̄mone de eadē

Reuerēcie q̄nqz q̄ fuit aīe bone a corpe recedē-
ti. ser. vigilie natiuitat̄ xp̄i

Religiosus sc̄us ep̄s. an adhuc teneat̄ fuare
suas ceremonias. sicut an. s̄mone de scō Tho-
ma cantuariensi

Redimi xp̄s voluit q̄nqz s̄icli in tēplo cū tñ
sit mundi redēptor. s̄mone de purificatōe vir-
ginis marie

Regula quā deus ab initio mūdi. in missiōe
alicui⁹ sancti obseruauit. declaraf tripl̄r. sc̄z p̄-
tres leges a deo datas. vt habet in s̄mo. de san-
cto thoma de aq̄no.

Rethores eloquētissimos h⁹ mūdi disputā-
do deuit̄ s̄go tenera sancta Katherine. Parz
in s̄mone de sc̄a Katherine

Rhoman⁹ q̄dā sc̄us in martirio beati Laure-
tij p̄mo fuit p̄uersus. 7 ab eodē baptizat⁹. ser.
de scō Lauretio

Rub⁹ ardēs quē vidit moyses. de q̄. habetur
Exod ij de beatissima s̄gine exponit vt habet
s̄mone de p̄ceptōe beate s̄ginis.

De littera S

Sabbatū siue diem festū solemnizare
tenemur. vide exempla quō xp̄s 7 bea-
ta maria festiuabāt in die dñice. 7 q̄

de ea. s̄mone p̄mo in octa. sancti dominici
Sacerdos necario tria hēbit. sc̄z clarā sc̄iam
sanctā vitā. 7 bonā samā. p̄r ser. de scō marco

Tab.

Sal tres bonas p̄ditōes h̄z. emūdat de infe/
ctōe. p̄seruat de corruptōe. et delectat in relectō
ne. quōd iste p̄ditōes ducunt sibi dei p̄dicato/
rib⁹. patet ser. de scō Dominico
Salarū gle celestis ac q̄n tur singulari q̄t/
tuor fructib⁹. ser. de scō Luca
Sanctificat deus hoīem q̄nupl̄r de scō Joā
ne baptista
Sanctitatē tota p̄fectio p̄sistit in q̄nq; fructi/
rib⁹. ser. de scā Margareta
Sāctificata sunt d̄nter beata s̄go electa dei
mater. beatus Joānes. Hieremias. Maria
magdalena. scūs Paul⁹. hō mox baptizat⁹ la
tro. hec oīa ppulchre i f̄mone de p̄ceptōe bea/
te s̄ginis marie.
Sāctioz tres sp̄s. et p̄ q̄libet eoz fiebat ser
mo. in octa. sancti Joānis euāgeliste
Sanct⁹ anthoni⁹ tres victorias in hoc mū
do habuit. vt habet f̄mo. de eodē
Sanctitatē habere volēs q̄ et q̄t fuare d̄z. f̄mo
ne de scō Sebastiano.
Sapientie a scia pulchrā inuenies d̄rām i ser
mone de scō Vincētio.
Sanctitatē scūs Mattheus magnā habuit
ex ieiunio. et. manet in f̄mone de eodē
Sapientia cū peccato stare nō p̄t. sicut nec al/
bū et nigz. ser. de scō Thoma de aq̄no.
Sapia diuinal in hoīe q̄le exercitiū et guter/
natōem habet. f̄mo. sancti Luce.
Sapientia diuina d̄z corona tripl̄ct rōe. ser/
mone de corona spinea.
Scandalū qd est. et q̄nuplex est. q̄nupl̄r ena/
cuatū est scandalū crucis. p̄z f̄mone iij. de In
uentōe crucis
Sciētia hui⁹ mūdi stulticia corā deo. f̄mone
de sancta Katherina
Scole v̄l studia q̄nq; quodā vigeāt in rho
ma. s. tres phoz et due theologoz. f̄mone san
cti Clementis
Seculū dupl̄x reperit. ser. ij. natiuitatē marie
Senib⁹ uccariū est habere p̄ritē patiētē. ser.
ij. sancti Martini
Sepulture tres inueniūt de scō Joāne bapti.
Sepulchr⁹ hoīm q̄nuplex est quōd hoīes cō
scia ferudi dicūt sepulchra. ser. ij. aiaz
Signo crucis q̄libet xpian⁹ sepe seipm et pue
ros d̄z munire. ser. de p̄memoratōe sc̄i pauli.
Synagoga quid sit. et q̄re doctores synagoge
plus insurrexerūt d̄ sc̄m Stephanū q̄ d̄ dila
plos xpi q̄ p̄ tūceriā hierosolimis fuerūt Rō
b⁹ habet in f̄mo. de scō Stephano.
Sivolum⁹ saluari q̄nq; s̄clis exēplo xpi nos
redimi ōz. ser. de purificatōe br̄e marie s̄ginis

Symon et iudas plus ceteris apl̄is fuerunt
xpo siles. s. corpe martiriali. aīa rōnali. ope &
tuali. p̄uersione sp̄iali. p̄dicatōe euāgelicali
et passione martiriali. ser. eoz iudē
Societas mala plurim⁹ os ad casum trahit et
ad inferni baratra ducit. ser. ad vincula petri.
Solēizat ter in anno festū Joānis baptiste
p̄pter tres excellētiās bone vite sue. ser. de eodē
Soroꝝ sanc⁹ i thome de aq̄no in purgatoꝝio.
p̄pter excessus nimios vestitū teretia. quōd p̄a/
b⁹ sancti thome fuit literata. f̄mo. de scō Tho
ma de aq̄no
Sponsa xpi d̄z scā Katherina p̄ excellētiā p̄
ceteris s̄ginib⁹ ser. de scā Katherina
Sponsum quē aliq̄ puella vel matrona m̄ri
monio sūpsit an ipm derelinq̄re poterit v̄l ecō
uerso. f̄mo. de scā Lucia.
Steriles q̄bus modis p̄curabūt suscitare p̄
lem. vide ser. sc̄e Anne. et natiuitatē marie p̄
Soyci ponebāt felicitatē humanā in hone/
state p̄ritis. epycuri in delectatōe carnis. Pe/
ripartherici in s̄itate intellectuāli. f̄mone san/
cti Clementis.
Studiū in q̄ studuit paul⁹ apl̄s. q̄le fuit. vi/
de in ser. de p̄memoratōe ei⁹
Suffragia et orōes q̄bus defunctis p̄sunt. et
q̄bus nō. f̄mone p̄mo aiaz
Superbia q̄ magnū peccatū sit q̄re f̄mone de
p̄ceptōe beate s̄ginis

De littera T

Traicurnitat⁹ plaga fuit zacharias p̄
Joannis baptiste. q̄re hoc infra de za
charia in l̄rā. Z.
Tribus q̄nq; placebim⁹ deo. i. oibus etatib⁹
vire nostre. ser. ij. de scō martino
Tēptatōes q̄s habuit scūs anthoni⁹ in hoc
mūdo. q̄re in f̄mone de eodē
Tēptationib⁹ dyaboli resistēs coronari p̄me
ret in celesti p̄adyō. ser. ifra octa. sc̄i Domici
Timor dei in oib⁹ agēdis p̄ponēdus ē. quia
sp̄ialiū grāz fōs ē redūdās. ser. de scō marco
Timores q̄s habuit beata s̄go et ioseph. q̄n
xpm ducere ad egyptū debeāt. Req̄re in f̄mo
ne in octa. Innocentiū
Thomas hoc nomē trib⁹ sanct⁹ eōe est sic no
minatus. Et quō diuersis anni t̄pibus taliz
scōz festa celebrant. habet f̄mone de scō Tho
ma cantuariensi
Thomas scūs cantuariens q̄nq; p̄ditionib⁹
et obseruantis deo sedule ministravit. vt ha
betur in f̄mone de eodē

Tormēta octo q̄ sc̄us vincenti^o p̄p̄sus ē ha
bent f̄mone de sc̄o vincērio.

Tormēta q̄ passus est sc̄us Blasius. p̄ xpi
noie passus est. habent f̄mone de sc̄o blasio

Thōme sancti de aq̄no. excellētiā sup̄ alios
doctores q̄re in f̄mone de eodē.

Tormēto sp̄lici martirizari^o fuit sc̄us bartho
lome^o et q̄libet martir dīci p̄meruit. ser. eodē

Tormētis decē martirizari^o fuit sc̄us Lauren
tius. patēt f̄mone de eodē.

Transit^o q̄nq; q̄s iuerūt vel transferūt sancti
et electi dei. habent f̄mone de sc̄o Gregorio

Tres plagas et penas deus mittit p̄ illos q̄ p̄
deū hoib^{us} placēt. f̄mone Innocentiū

Tres p̄dīctōes p̄sonar^{um} sunt. q̄ nō arrediāt de
q̄busdā negocijs. ser. Purificatōis b̄tē m̄gis.

Tres silitudines iter deū et hoīes Et de q̄ silitu
dine thema intelligat. de q̄ ē ser. de sc̄a agatha.

Tria altā et transcendētia de incarnatōe filij dei
declaran^t ser. de Incarnatōe filij dei.

Tria didicit Ambrosi^o ab Augustino mul
tū p̄ficina. Req̄re in ser. de sc̄o Augustino

Tribun^o q̄s dī. ser. p̄mo sancti Martini

Turbā magnā sc̄oz vidit euāgelista Joan
nes quā nemo dīgnare poterat quā intelligit
hoc cū pauci sunt electi. ser. ij. de oib^{us} sc̄is

De littera B

Bestitus fuit sanctus iohannes de eodē
panno cū xpo. vt habetur f̄mone de sc̄a
cto Joanne.

Beste duplici nos induere debem^{us} exēplo san
cte agnete. vt habet ser. de sc̄a Agneta

Bigilat^o dōdam ex q̄tuor de fecib^{us}. s. l. p̄ lucto
sp̄ali. vel p̄pter periculū. vel afflictōem corpo
ris. vel p̄pter vocē alicui^{us}. f̄mone in octaua sc̄a

eti dīcti. sc̄z **T**res

Vinculaf^{ur} peccator carcere iniquitatis tenebro
so duab^{us} cathenis de difficili solubilib^{us} f̄mo
ne petri ad vincula

Vincenti q̄nq; bella hui^{us} mūdi corona p̄ady
si dabit^{ur}. f̄mone de sc̄o petro mediolanēsi.

Virtutes ser. q̄ de sc̄o andrea fore facte haben
tū in ser. de sc̄o Andrea

Virtutes ser. q̄s b̄tīs thomas apl^{us} habuit.
declaran^t in ser. de sc̄o Andrea ap̄lo.

Virtutes septē beatus iohannes euāgelista
habuit. vt habetur in f̄mone in octaua sancti

ioannis euāgeliste. Quib^{us} fruatis a nobis
a deo diligimur.

Virtutes q̄s debent habere hoīes q̄ non ha
bent. p̄p̄ijs manibus laborare. f̄mone de sc̄o

Sebastiano

Virtutes q̄nq; in themate declaran^t. et in bea
to Blasio repperit. de q̄bus ē f̄mo de sc̄o blasio

Virtutes hui^{us} noīis Ihs. vide sup̄ de noīe in
littera N.

Virtutes nobis infuse a deo dicūt^{ur} lucerne ar
dentes. quō h̄ exponit. ser. de sc̄o bartholomeo

Virginitatē p̄seruare volentē. q̄ et q̄s necario
respiciet. ser. ij. natiuitatis marie.

Vita triplex reperit^{ur}. sc̄z nature gratie et gl̄e. et
q̄re p̄ma dī bona. sc̄da melior. tertia optima.

f̄mone de assūptōe marie

Vite stabilitas fuor^{um} dei nō deficiet vel agita
bit^{ur} vsq; ad mortē. ser. sc̄te margarete

Vita siue legēda sc̄oz p̄fectius q̄re in passio
nali nouo de q̄ plurimis sanctis

Ubi sit beat^{us} iohannes euāgelista. q̄z aliq̄ dī
cunt eū esse in p̄adyso terrestri. Aliq̄ vero dī
cunt ip̄m esse assūptū cū corpore et aīa. Quid
enī dōm et tenendū sit. habetur f̄mone de sc̄o

ioanne euāgelista.

Uniuersitas siue latitudo creaturar^{um} abyssus
dī. vt habetur f̄mone de p̄ceptione m̄gis ma
rie

Unū est necariū nobis q̄uis erga turbamur
plurima. f̄mone sancte margarete. et assum p
coīs marie. et f̄mone de maria magdalenā.

Uocare venit peccatores et nō iustos quō itel
ligit^{ur}. Req̄re sup̄ in littera. P.

Uotū religionis vel melioris status dī q̄nq;
insufficiēs et stultū ex trib^{us}. f̄mone p̄mo nati
uitatis marie

Usura p̄mittit^{ur} in multiplici statu hoīm dī
stis negocijs et officiis se q̄stuantib^{us}. f̄mone de
sancto Matheo.

Utilitates septē offerunt^{ur} nobis ab angelo ser
mone de sc̄o michaelē.

Usura p̄mittit^{ur} in multiplici statu hoīm dī
stis negocijs et officiis se q̄stuantib^{us}. f̄mone de
sancto Matheo.

Utilitates septē offerunt^{ur} nobis ab angelo ser
mone de sc̄o michaelē.

De littera X

Xp̄s anteq̄ nasceret^{ur} nouē mētib^{us} in
vtero m̄gineo stare voluit q̄re hoc q̄re

f̄mone vigilie natiuitat^{is} xpi

Xp̄s saluator n̄r eodē die q̄ adā de terra ser
mauit p̄cipi voluit. ser. vigilie natiuitat^{is} xpi.

Xp̄s in hūc mūdū veniit vt aperiret tres por
tas p̄adyi. f̄mone de Innocētib^{us}.

Xp̄s sol^{us} mori voluit et nō in societate aliq̄z
sc̄az. f̄mone de innocentib^{us}.

Xp̄s cognomē est. Ihs p̄p̄iū nomē est salua
toris. ser. de p̄memoratōe Pauli

Xp̄iani q̄le studiū et q̄les scolas in p̄mitius
eccl̄a fruabāt^{ur}. f̄mone sancti clemētiis

Epūs qūo fuit pncipiū et pncipiātū factor et
fēns finit' et infinitus causa et causatus. patet
Sermonē sancte catherine

De litera Y

Dolor adoratō marimez lucidissime
reprobata fuit. vide sermonē de sancta
catherina

ydola dabant responsa paganis Sermonē pri
mo martini

Ymago ppria filij dei que est et qūo in ea tamq̃
in speculo transformemur de imperfecto ad pfectū
sermonē Ibidem

Ymaginem dei quisq; hominum tenet in se ser
monē pmo animarum.

Ymagines quare venerant a christianis et non
adorantur sicut ydola infidelū ser. scē catherine.

De litera Z

Zacharias diu stans in mrimonio cu
vxoze sua elizabeth sine prole templū
intrauit orās deum vt messiam verum

mitteret de proprio fructu desperans qz sterilis
erat cū puge sua Statim p angelum cōsolat'

est vt elizabeth pperet ser. de scō Jo. baptista
Zacharias qz incredulus extiterat plaga taci

turnitat' pcuss' fuit qd hoc designat vide ibide
Zacharias interpretat memorans deū et quare

Johānes nō vocabat nōie patris scz Zachari
as patet Ibidem

ExPLICIT tabula Sermonū sancti Vincen
ti ordinis pdicatorū de sanctis.

